

**DOLNY
ŚLĄSK**

—
**Zarząd Województwa
Dolnośląskiego**
Wrocław, maj 2020 r.

RAPORT

o stanie Województwa
Dolnośląskiego za 2019 rok

2019

fol. Marcin Jagiellioz

I. WPROWADZENIE.....	4
II. WYZWANIA ROZWOJOWE.....	10
Najważniejsze uwarunkowania społeczno-gospodarcze	11
Realizacja założeń Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.....	24
III. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO - REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII WOJEWÓDZKICH.....	28
Rolnictwo i ochrona środowiska	29
Transport.....	39
Ochrona zdrowia.....	49
Wsparcie rozwoju regionalnego	53
Integracja społeczna	79
Kultura	91
Edukacja i nauka.....	95
Kultura fizyczna i turystyka.....	98
IV. REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO	103
V. REALIZACJA PROGRAMÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z UE.....	105
VI. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO	112
ZAŁĄCZNIKI.....	117

Szanowni Państwo,

Przedstawiamy Państwu Raport o stanie województwa dolnośląskiego 2019. Opracowanie to nie tylko podsumowuje pracę samorządu województwa i podległych mu instytucji w ubiegłym roku, ale przede wszystkim jest kompletną diagnozą pozwalającą na rzetelne i realne zaplanowanie kolejnych lat rozwoju regionu.

Jednym z kluczowych zadań, jakie stoją przed samorządem, jest troska o mieszkańców i budowanie regionu spełniającego ich potrzeby i oczekiwania. Taki cel postawił sobie Zarząd Województwa Dolnośląskiego od pierwszych dni swojej pracy w obecnym składzie.

Za sprawą konsekwentnie realizowanej strategii rozwoju, Dolny Śląsk w ostatnich latach znalazł się wśród najszybciej rozwijających się regionów w Unii Europejskiej, a także pośród tych, gdzie notowano największy przyrost wskaźnika zatrudnienia. Dużą rolę odegrało w tym procesie skuteczne wykorzystywanie funduszy europejskich. Dzięki Regionalnemu Programowi Operacyjnemu na lata 2014 – 2020 na Dolny Śląsk trafi w sumie 9,8 miliarda złotych. Fundusze unijne pomogły rozwinąć nam niemal wszystkie dziedziny codziennego życia - poczynając od inwestycji infrastrukturalnych, poprzez nowoczesną służbę zdrowia, kulturę, ochronę dziedzictwa narodowego, aż po wsparcie dolnośląskich przedsiębiorców i organizacji pozarządowych.

W roku 2019 wiele istotnych z punktu widzenia regionalnego inwestycji rozpoczęło się lub weszło w decydującą fazę realizacji. Wystarczy wspomnieć tu systematyczny rozwój publicznego transportu zbiorowego. Najlepszym przykładem mogą być kolejne rekordy liczby przewiezionych pasażerów przez regionalnego przewoźnika – Kolej Dolnośląskie i dalsze plany rozwojowe tej spółki. Ściśle związany jest z tym projekt przejmowania od państwa ponad 400 km linii kolejowych w całym regionie, ich rewitalizacja i sukcesywne przywracanie na nich ruchu pasażerskiego. Pierwszy odcinek, między Bielawą a Dzierżoniowem, został zrewitalizowany i oddany do użytku w niespełna rok. Transport to także wiele inwestycji w infrastrukturę drogową m. in. obwodnice Jeleniej Góry, Brzegu Dolnego, a także kluczowej dla stolicy regionu Wschodniej Obwodnicy Wrocławia, której realizacja jest kontynuowana na wszystkich odcinkach. W kolejny etap wkroczył też projekt kluczowej inwestycji w zakresie ochrony zdrowia – ogłosiliśmy przetarg na wykonawcę programu funkcjonalno-użytkowego dla nowego szpitala onkologiczno-pulmonologiczno-hematologicznego we Wrocławiu.

Przed nami jednak wiele ważnych decyzji, które zaważą na kierunkach rozwoju Dolnego Śląska po roku 2020. Przyświecać nam będzie w dalszym ciągu idea zrównoważonego rozwoju, która będzie musiała zostać dostosowana do nowych możliwości unijnego wsparcia, a w szczególności do nowych warunków wynikających z dynamicznie zmieniających się realiów wokół nas.

Epidemia wirusa SARS-CoV-2 z pewnością odciśnie piętno na wielu sferach życia oraz znacząco wpłynie na decyzje i plany podejmowane przez samorząd województwa w bieżącym roku i kolejnych latach. Wypełniając swoje podstawowe zadanie troski o bezpieczeństwo mieszkańców samorząd Dolnego Śląska od początku kryzysu wywołanego przez epidemię aktywnie włączył się w działania pomocowe. Objęte zostały nimi zarówno jednostki i personel ochrony zdrowia, jak i cały sektor przedsiębiorstw, na którym w znaczący sposób oparta jest kondycja gospodarcza regionu. Mimo zmian wymuszonych przez aktualną sytuację, samorząd województwa nadal realizuje założoną strategię rozwoju i dynamicznie reaguje na zmieniającą się sytuację.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Część I

WPROWADZENIE

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część I – Wprowadzenie

CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Raport o stanie województwa dolnośląskiego 2019 to druga edycja opracowania, u podstaw którego leży ustawowy obowiązek nałożony na Zarząd Województwa na mocy artykułu 34a ustęp 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa. (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571, 1815).

Według zapisów ustawy, Zarząd Województwa każdego roku, do 31 maja, ma obowiązek przedstawić przed Sejmikiem Województwa „podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego”¹. Radni Sejmiku, przyjmując podczas głosowania Raport o stanie województwa, udzielają Zarządowi Województwa wotum zaufania. Przedmiotowy Raport skupia się na zrelacjonowaniu działalności Zarządu Województwa Dolnośląskiego w kontekście realizacji polityk, programów i strategii. Aspekt finansowy zawarty jest w Sprawozdaniu z realizacji budżetu województwa², które także przedkładane jest Sejmikowi Województwa. Od jego przyjęcia przez Radnych Sejmiku zależy udzielenie Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium.

Ustawa o samorządzie województwa określa również zakres prowadzonej przez samorząd polityki rozwoju, wachlarz zadań o charakterze wojewódzkim, a także zakres zadań nałożonych na Zarząd Województwa. W niniejszym Raporcie zostały uwzględnione zarówno działania wynikające bezpośrednio z ustawowego zakresu obowiązków nałożonych na Zarząd Województwa, za które ten jest przede wszystkim oceniany, jak również opis innych działań i aktywności mających znaczący wpływ na rozwój regionu.

Struktura dokumentu została ustalona mocą uchwały w sprawie zmiany uchwały nr VI/101/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa dolnośląskiego.

Zgodnie z zapisami Uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, dokument obligatoryjnie zawiera:

- I. Wprowadzenie;
- II. Wyzwania rozwojowe województwa dolnośląskiego;
- III. Informacje o realizacji polityk, programów i strategii wojewódzkich;
- IV. Informacje o realizacji programów z udziałem środków Unii Europejskiej;
- V. Informacje o realizacji budżetu obywatelskiego;
- VI. Informacje o realizacji uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

W części pierwszej, będącej wprowadzeniem do Raportu, pokrótce przedstawione zostały podstawy prawne opracowywania dokumentu, struktura dokumentu, a także system zarządzania rozwojem regionu. W części kolejnej, przy wykorzystaniu danych statystycznych, zaprezentowane zostały najważniejsze wyzwania rozwojowe województwa dolnośląskiego. Ze względu na brak pełnych danych statystycznych dla 2019 roku, w Raporcie wykorzystane zostały najświeższe dostępne dane opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny. W części tej zaprezentowano również macierz najważniejszych wskaźników wynikających bezpośrednio z systemu monitoringu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

W kolejnych częściach opracowania, zawarte zostały informacje pozyskane od jednostek merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz innych jednostek działających w ramach struktur samorządu województwa (Załącznik A). Informacje te dotyczą realizacji polityk, programów i strategii wojewódzkich, realizacji programów z udziałem środków Unii Europejskiej, realizacji budżetu obywatelskiego oraz uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Część Raportu o stanie województwa dolnośląskiego 2019, odnosząca się do informacji o realizacji polityk, programów oraz Strategii wojewódzkich, oparta została o zapisy Planu Wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (przyjętego Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego Nr 1177/VI/19 z dnia 10.09.2019 r. z późn. zm.) i zaproponowany w nim podział dokumentów wykonawczych na dziedziny oraz przypisanych im koordynatorów.

Opracowanie uzupełnione zostało zestawem załączników, do których należą:

- Załącznik A - wykaz jednostek podległych samorządowi województwa (struktura organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, wykaz jednostek organizacyjnych samorządu województwa, wojewódzkich osób prawnych, spółek i innych jednostek będących jednostkami samorządu województwa);
- Załącznik B - podział środków RPO WD 2014-2020 na poszczególne Działania w ramach 10 osi priorytetowych programu;
- Załącznik C - wykaz uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego podjętych w 2019 roku.

¹Art. 34a ustęp 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa

²Sprawozdanie z realizacji budżetu województwa jest sporządzanym co roku, samodzielnym dokumentem, który ze względu na swój charakter można traktować jako komplementarny względem Raportu o stanie województwa dolnośląskiego. Sprawozdanie z realizacji budżetu województwa sporządzane jest na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa oraz art. 267 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Część I – Wprowadzenie

SYSTEM ZARZĄDZANIA ROZWOJEM WOJEWÓDZTWA

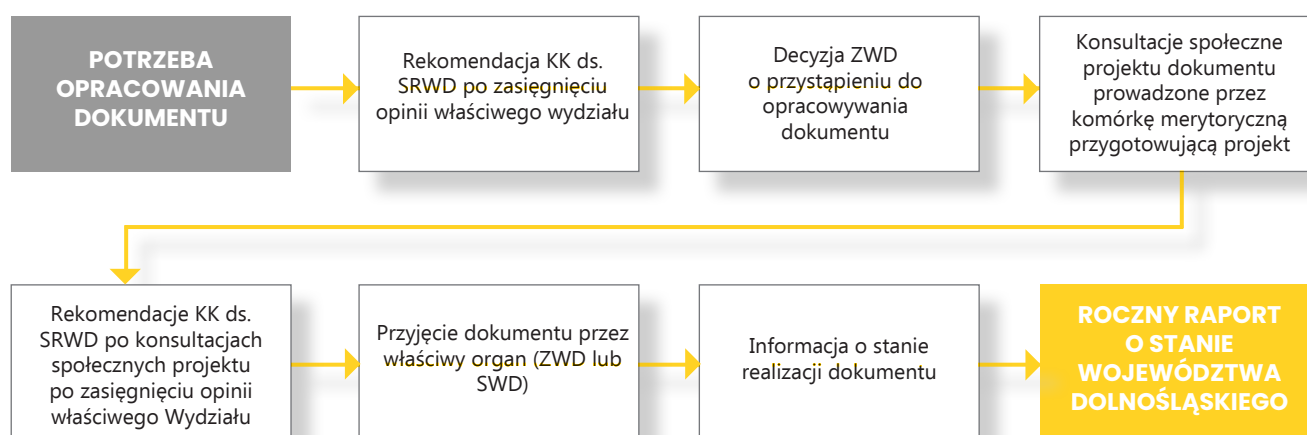

Najważniejszymi dokumentami określającymi politykę rozwoju Dolnego Śląska i wyzwania stojące przed regionem są Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030) oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego. Są one również nadrzędne względem wszystkich pozostałych dokumentów strategicznych, programowych, planistycznych czy finansowych przygotowywanych na poziomie regionalnym. Do katalogu ww. dokumentów należą m.in. programy rozwoju, strategie oraz polityki³.

Docelowy katalog programów rozwoju, polityk i strategii oraz ich zakres tematyczny określa Plan wykonawczy Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, uchwalony przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego⁴. Plan Wykonawczy SRWD 2030 porządkuje działania prowadzące do skutecznej realizacji celów SRWD 2030, efektywnego wydatkowania środków krajowych i europejskich oraz ułatwienia monitoringu osiągniętych postępów. W Planie Wykonawczym SRWD 2030 oprócz katalogu dokumentów wykonawczych wskazani zostali koordynatorzy dziedzin tematycznych, a także jednostki bezpośrednio odpowiedzialne za przygotowanie, realizację oraz monitoring konkretnych programów, polityk czy strategii.

Dla skutecznego uporządkowania działań prowadzących do osiągania celów Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 opracowana została procedura koordynacji procesu planowania strategicznego opisana w Planie Wykonawczym SRWD 2030 (Rycina 1).

Rycina 1. Schemat koordynacji procesu planowania strategicznego wg Planu Wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

(KK ds. SRWD – Komitet Koordynujący ds. Strategii Rozwoju Regionalnego 2030; ZWD – Zarząd Województwa Dolnośląskiego; SWD – Sejmik Województwa Dolnośląskiego)

Monitorowanie realizacji działań wynikających z poszczególnych dokumentów wykonawczych odbywać się będzie **corocznie**. Sprawozdanie z realizacji zapisów danego dokumentu komórki merytoryczne odpowiedzialne za dokument mają obowiązek przekazać do końca marca⁵ do jednostki odpowiedzialnej za przygotowywanie Raportu o stanie województwa.

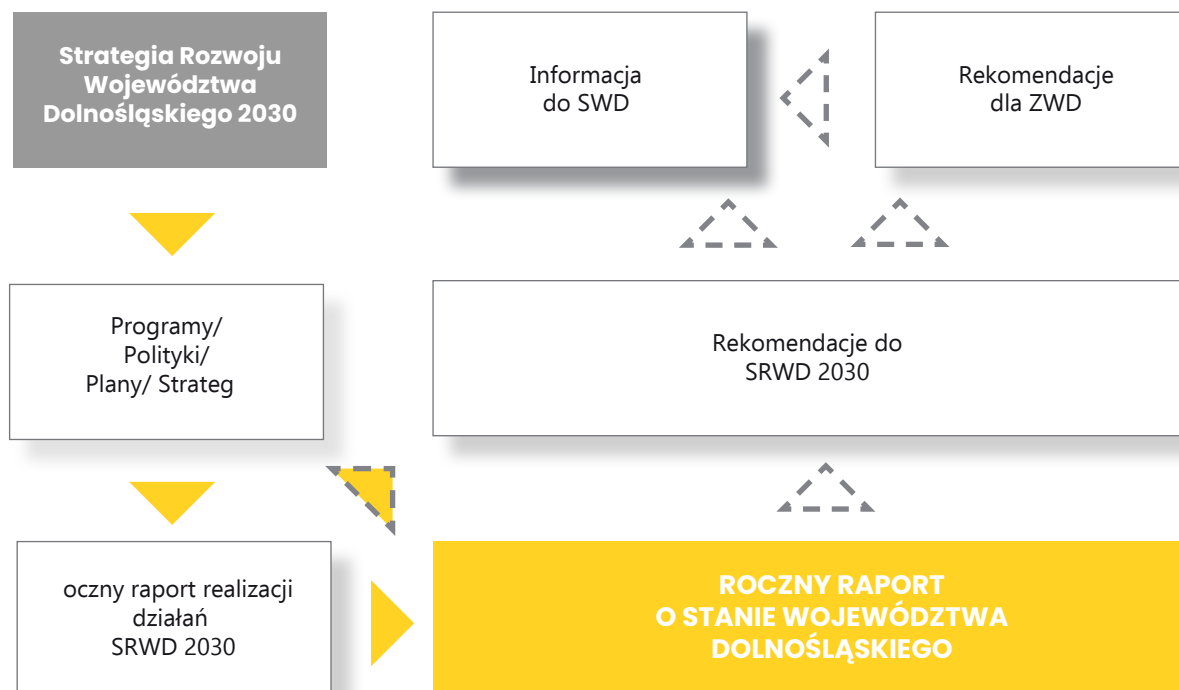
Otrzymane z komórek merytorycznych informacje o stanie realizacji poszczególnych dokumentów wykonawczych stanowią merytoryczną podstawę do opracowania niniejszego **raportu o stanie województwa**. Wnioski ze sprawozdania z realizacji Strategii i raportu rocznego o stanie województwa są podstawą rekomendacji w sprawie realizacji Strategii lub jej aktualizacji.

³Programy są opracowywane w zakresie działań będących w bezpośrednich kompetencjach samorządu regionalnego. Programy rozwoju mogą być poprzedzone opracowaniem strategii terytorialnych, sektorowych lub dziedzinowych. Polityki dotyczą zadań publicznych leżących poza zakresem bezpośredniego wpływu i odnoszą się do takich działań jak inicjowanie współpracy poszczególnych interesariuszy w regionie, wsparcie finansowe i merytoryczne dla przedsięwzięć o istotnej wartości dodanej, zabieganie o inwestycje rządowe w regionie czy też racjonalne wydatkowanie funduszy europejskich. Programy rozwoju i polityki będą dokumentami o średniookresowej perspektywie realizacji, jednak nie dłuższej niż obowiązująca strategia rozwoju regionalnego. Powinny one realizować także jeden lub więcej celów operacyjnych strategii rozwoju województwa oraz precyzować przyjęte kierunki działań konieczne dla ich realizacji i odnosić się do przestrzeni, sektorów, dziedzin lub subregionów.

⁴Uchwała nr 311/VII/19 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29.01.2019 r. z późn. zm.

⁵W przypadku braku dostępnych danych z realizacji działań poszczególnych dokumentów wykonawczych według stanu na koniec roku, którego dotyczy raport, brane będą pod uwagę ostatnie dostępne dane.

Rycina 2. Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Podmiotem odpowiedzialnym za proces wdrażania **SRWD 2030** jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego. Zadanie to jest realizowane przez jednostkę pomocniczą - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD), wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne oraz spółki prawa handlowego z udziałem samorządu województwa. W procesie wdrażania SRWD 2030, Zarząd Województwa Dolnośląskiego jest również wspierany przez inne podmioty z wiodącą rolą Regionalnego Forum Terytorialnego jako głównego gremium opiniodawczo-doradczego i zarazem zaplecza eksperckiego.

Koncepcja systemu monitorowania i ewaluacji Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030 jest zgodna z wnioskami i zaleceniami wynikającymi z dokumentów strategicznych i programowych szczebla krajowego oraz europejskiego. Podstawowymi instrumentami monitoringu, służącymi realizacji efektywnej sprawozdawczości są **raporty monitoringowe**: Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego oraz Raport z realizacji strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030. Raporty te są opracowywane w cyklu trzyletnim.

Część II **WYZWANIA ROZWOJOWE**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część II - Wyzwania rozwojowe

NAJISTOTNIEJSZE TRENDY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

dolnośląski delfinek

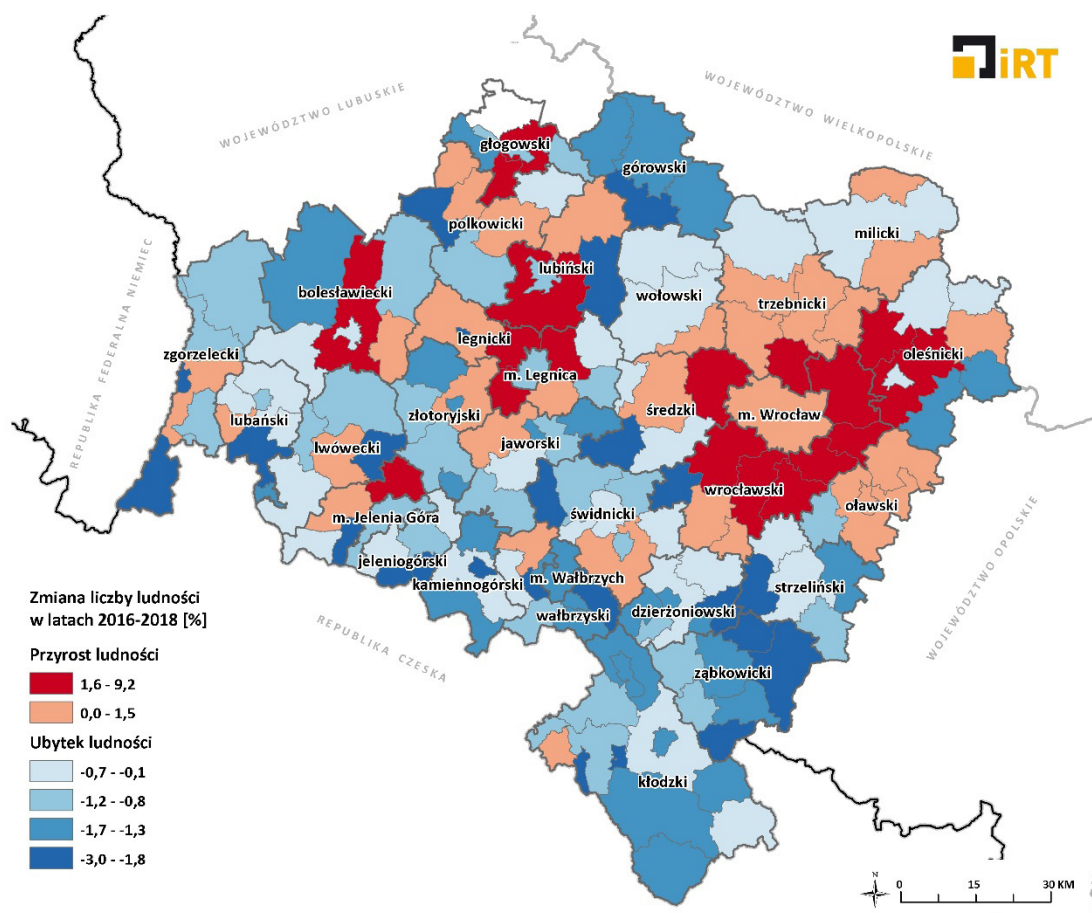

DEMOGRAFIA

Województwo dolnośląskie zamieszkiwało w 2018 roku 2 mln 901,2 tys. osób, co stanowiło 7,6% ludności Polski, klasyfikując region na 5. miejscu w kraju pod względem zaludnienia. Nieco ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety (51,9% ludności województwa). Gęstość zaludnienia na Dolnym Śląsku wynosiła 145 osoby na 1 km² i była wyższa od średniej dla Polski (123), klasyfikując województwo na 4. miejscu w Polsce. Wskaźnik urbanizacji kształtował się na poziomie 68,6% (w Polsce 60,1%) i plasował region na 2. miejscu w kraju za województwem śląskim. Na Dolnym Śląsku w latach 2016-2018 nastąpił spadek liczby mieszkańców – łącznie przez okres 2 lat ubyło 2,5 tys. osób, co stanowiło 0,1% ogółu populacji (w Polsce spadek wynosił -0,1%). Wprawdzie zaobserwowane w województwie procesy demograficzne są zbieżne z przekształceniami ludnościowymi zachodzącymi w większości polskich regionów (aż w 11 z nich zarejestrowano spadek liczby ludności), ale należy zaznaczyć, że w regionach o zbliżonej do województwa dolnośląskiego strukturze funkcjonalno-przestrzennej (z wyraźnie wykształconym obszarem metropolitalnym) zaznaczył się wzrost liczby mieszkańców m.in. w woj. pomorskim (o 0,8%), mazowieckim (0,7%), małopolskim (0,5%) i wielkopolskim (0,4%). Fakt ten świadczy o utrwaleniu się niekorzystnej trajektorii zmian demograficznych zachodzących na Dolnym Śląsku.

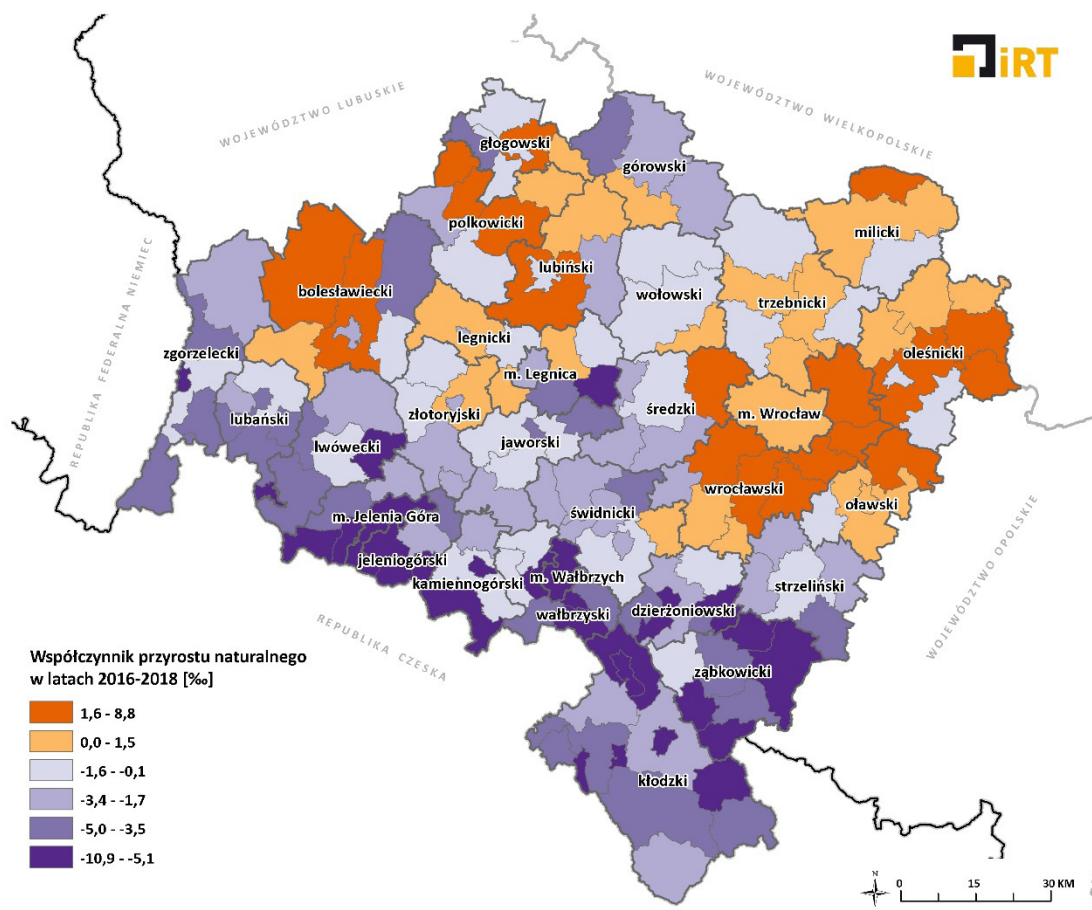
W przestrzeni województwa dolnośląskiego znaczny wzrost liczby ludności notowany jest w gminach należących do obszarów funkcjonalnych ośrodków miejskich – zwłaszcza Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (gminy położone w powiatach: oleśnickim, trzebnickim, średzkim i wrocławskim) oraz Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego (gminy zlokalizowane w powiatach: głogowskim, legnickim i lubińskim), a także w gminach stref podmiejskich Bolesławca i Jeleniej Góry. Zjawisko to wskazuje na trwający intensywny proces suburbanizacji wokół najistotniejszych ośrodków miejskich w regionie. Problem depopulacji występuje wciąż w południowej części Dolnego Śląska (obszary górskie i podgórskie) oraz w części obszaru położonego na północy regionu (powiaty: górowski i milicki); (mapa 1).

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2018].

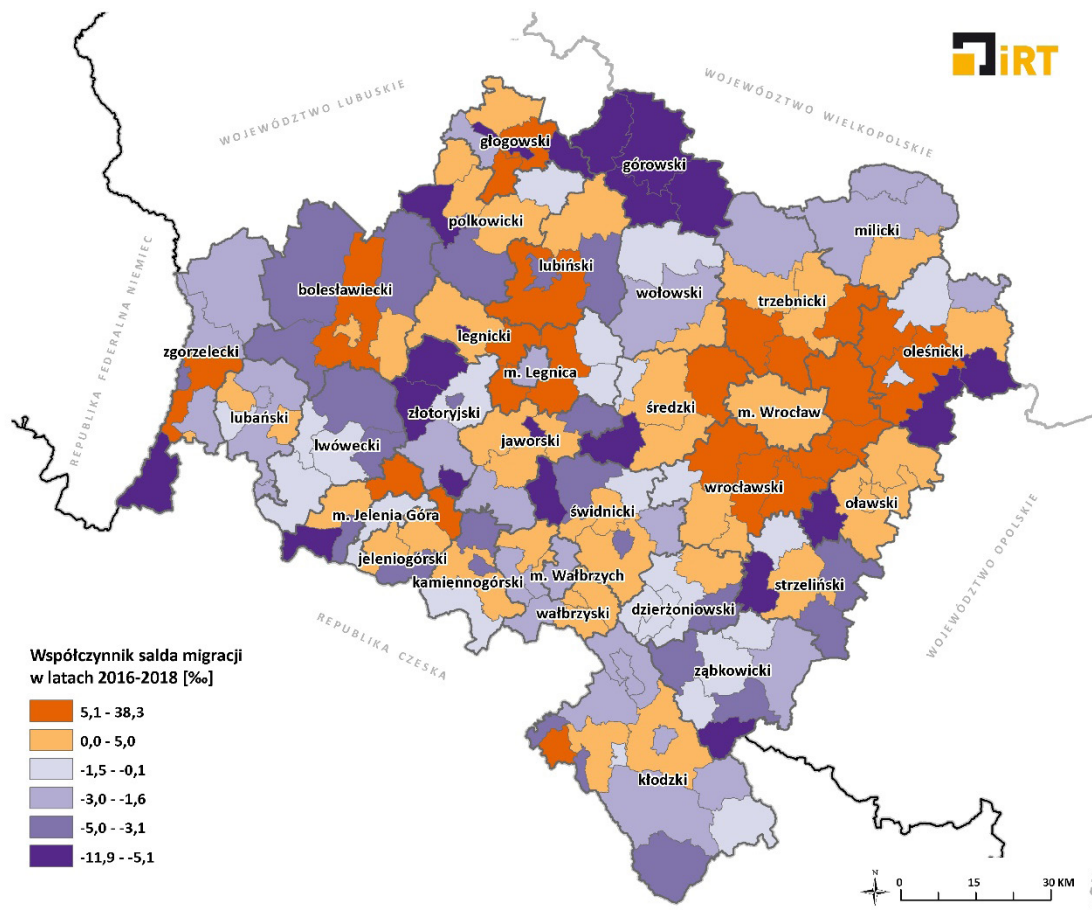
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Mapa 2. Przyrost naturalny w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2018]

O pogarszającej się sytuacji ludnościowej województwa dolnośląskiego świadczy także ujemny przyrost naturalny. W latach 2016-2018 współczynnik przyrostu naturalnego w ujęciu średniorocznym kształtował się na poziomie -1,5‰ (w Polsce -0,3‰), co klasyfikowało region dopiero na 12. miejscu w kraju. Należy także dodać, że w stosunku do lat 2011-2016 wartość miernika spadła o 0,3‰. Ponadto w badanym okresie zarysowały się silne dysproporcje pod względem analizowanego zjawiska w układzie miasto- wieś. Na obszarach miejskich średnioroczny przyrost naturalny był zdecydowanie niższy (wynosił -2,1‰) niż na obszarach wiejskich (-0,2‰); (wykres 1). W układzie wewnątrzregionalnym niekorzystna sytuacja demograficzna w zakresie przyrostu naturalnego zaznaczyła się w szczególności w gminach usytuowanych w południowej części województwa (zwłaszcza w gminach podregionu jeleniogórskiego i podregionu wałbrzyskiego), natomiast korzystna sytuacja wystąpiła w gminach położonych wokół ośrodków miejskich: Wrocławia, Legnicy, Głogowa, Lubina i Bolesławca (mapa 2).

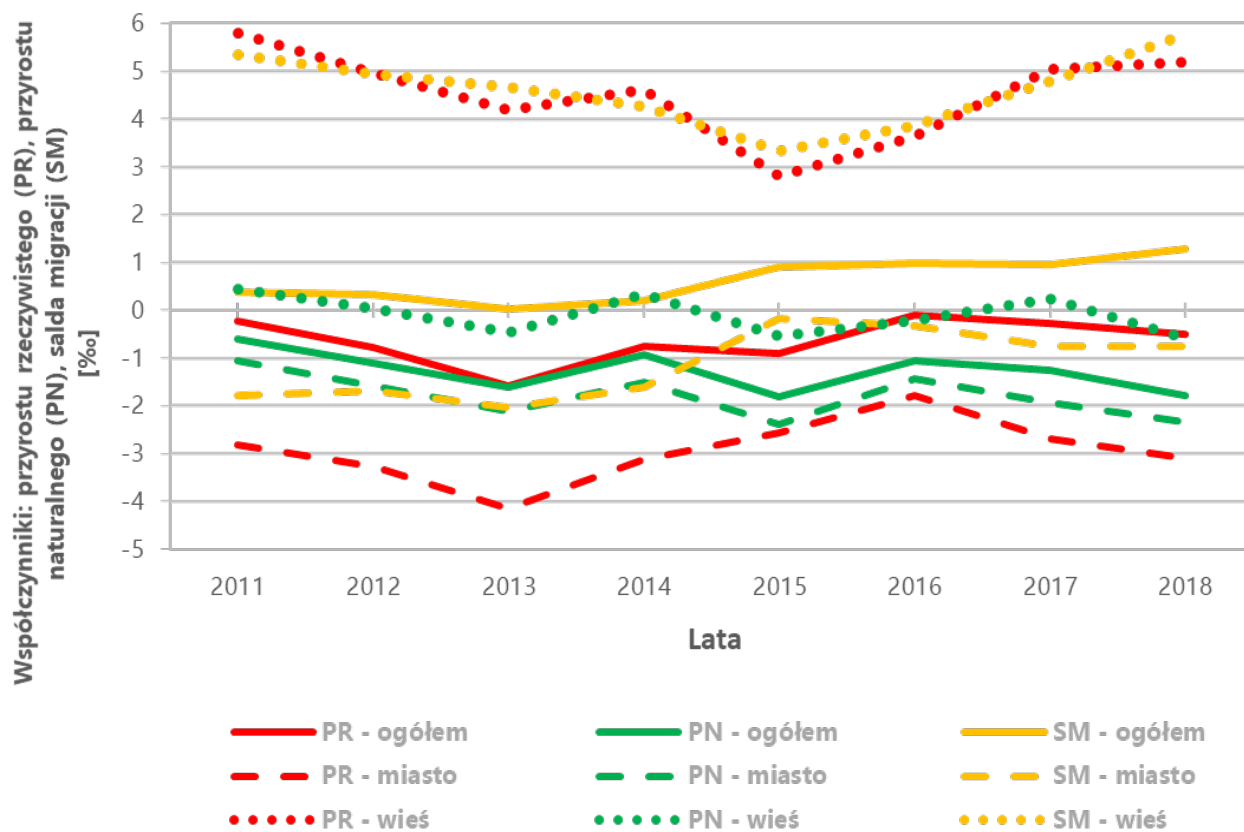
Mapa 3. Migracje w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Dolny Śląsk cechował się korzystnym kierunkiem zmian w zakresie salda migracji. W latach 2016-2018 współczynnik salda migracji w ujęciu średniorocznym wynosił 1,1‰, plasując region na 4. miejscu w Polsce (za województwami: mazowieckim, pomorskim i małopolskim). Dodatkowo osiągnięty poziom salda migracji w badanym okresie był wyższy o 0,6‰ od poziomu notowanego w latach 2011-2016. Podobnie jak w przypadku przyrostu naturalnego, także pod względem salda migracji zaznaczyło się wyraźne zróżnicowanie przestrzenne pomiędzy poszczególnymi typami obszarów. Obszary wiejskie w latach 2016-2018 cechowały się dodatnim saldem migracji (wskaźnik w ujęciu średniorocznym wynosił 5,3‰), natomiast obszary miejskie zanotowały ujemne saldo migracji (-0,8‰); (wykres 1). W przestrzeni Dolnego Śląska wyraźnie uwidacznia się tendencja związana z napływem ludności do gmin tworzących bezpośrednie strefy podmiejskie – w szczególności wokół miasta Wrocławia, ale także w otoczeniu innych istotnych ośrodków miejskich tj. Legnicy, Głogowa, Bolesławca i Jeleniej Góry, co potwierdza postępujący proces suburbanizacji o względnie dużej intensywności. Ubytek liczby ludności na skutek migracji zaznaczył się zwłaszcza w południowo-wschodniej (pasmo strzelińsko-kłodzko), północno-wschodniej (powiaty: górowski i wołowski) oraz w środkowo- zachodniej części województwa (strefy przejściowe poza bezpośrednim oddziaływaniem miast występujące w powiatach: bolesławieckim, jaworskim, lwóweckim, lubańskim, złotoryjskim i zgorzeleckim).

Wykres 1. Przyrost rzeczywisty ludności w województwie dolnośląskim [2011-2018].

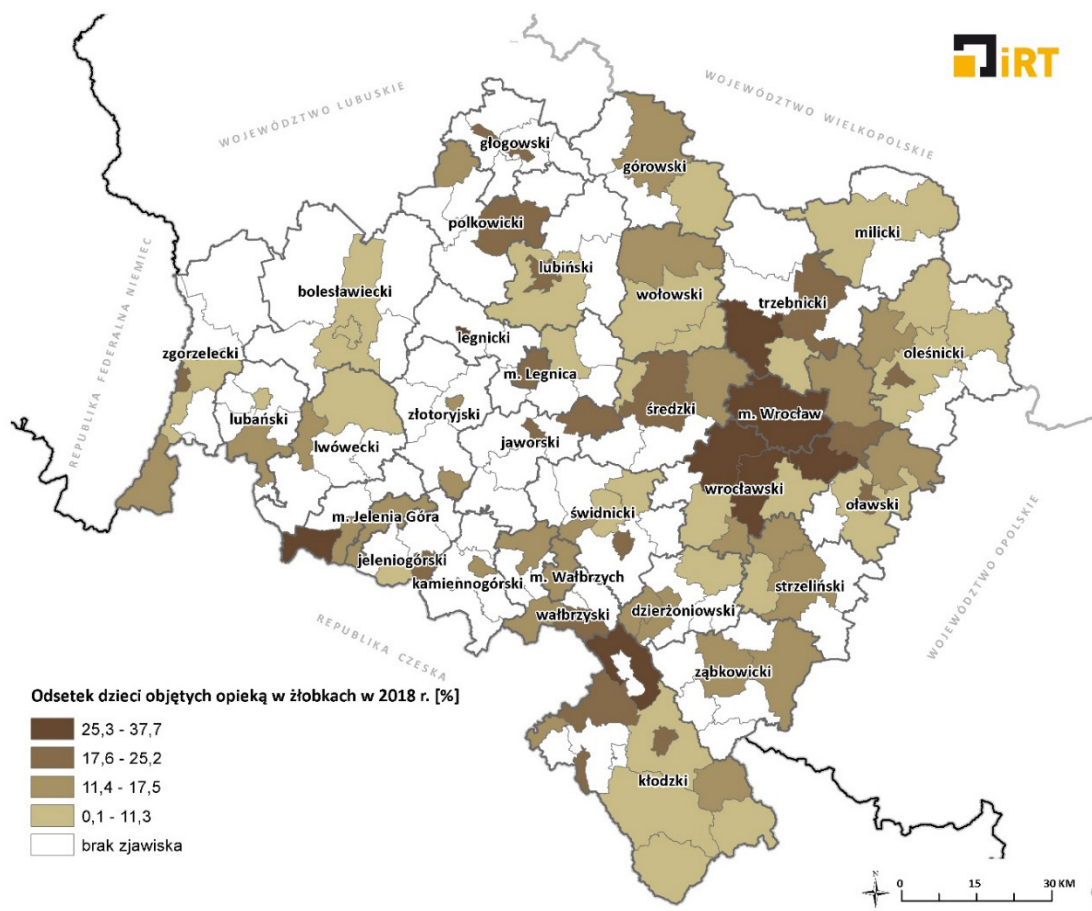

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

KAPITAŁ LUDZKI I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Opieka nad dziećmi do lat 3. Na Dolnym Śląsku w 2018 roku opieką w żłobkach objętych było 16,6% dzieci do lat 3, co stanowiło najwyższą wartość badanego wskaźnika wśród polskich województw. Był on również wyższy od średniej dla kraju, która wynosiła 10,5%. Co istotne, w latach 2016-2018 aż w 19 gminach regionu powstały nowe żłobki, a w 51 gminach zanotowano wzrost odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach. Łącznie w województwie dolnośląskim żłobki funkcjonowały w ponad 40% gmin (mapa 4).

Mapa 4. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w gminach województwa dolnośląskiego [2018].

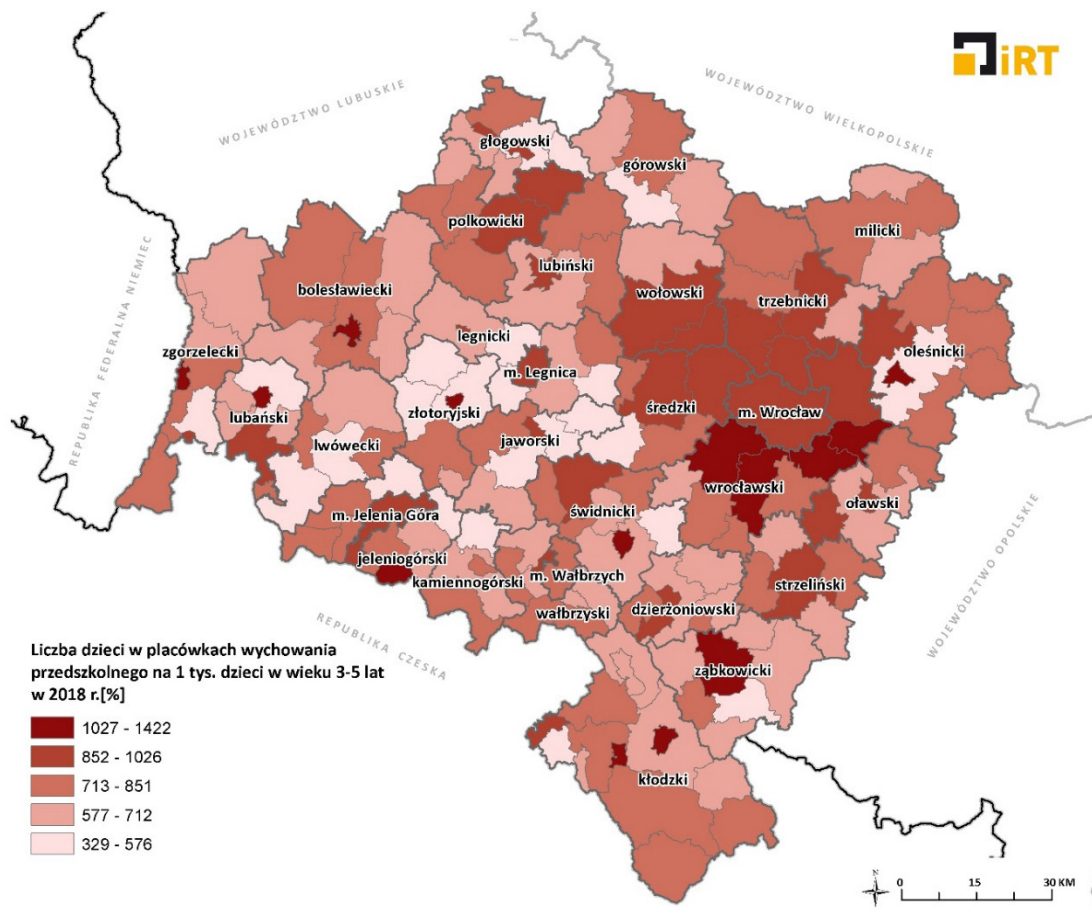

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Edukacja i wychowanie przedszkolne. W województwie dolnośląskim w 2018 roku na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat przypadało 887 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Względem 2016 roku zaobserwowano wzrost analizowanego zjawiska o prawie 8%. Należy także podkreślić, że wartość miernika dla regionu była wyższa od średniej dla kraju, która wynosiła 873 dzieci na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat. Najwyższe wartości wskaźnika notowano w gminach miejskich, a także w gminach położonych w otoczeniu większych miast (od 900 dzieci do maksymalnie 1422 dzieci⁶). Gminy wiejskie lub gminy położone peryferyjnie względem większych aglomeracji miejskich notowały zazwyczaj znacznie niższe wartości wskaźnika (300-500 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat); (mapa 5).

⁶ Metodologia badania nie uwzględnia faktycznego miejsca zamieszkania dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w danej gminie. Dlatego na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat w danej gminie, wychowaniem przedszkolnym może być objętych ponad 1000 dzieci.

Mapa 5. Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w gminach województwa dolnośląskiego [2018].

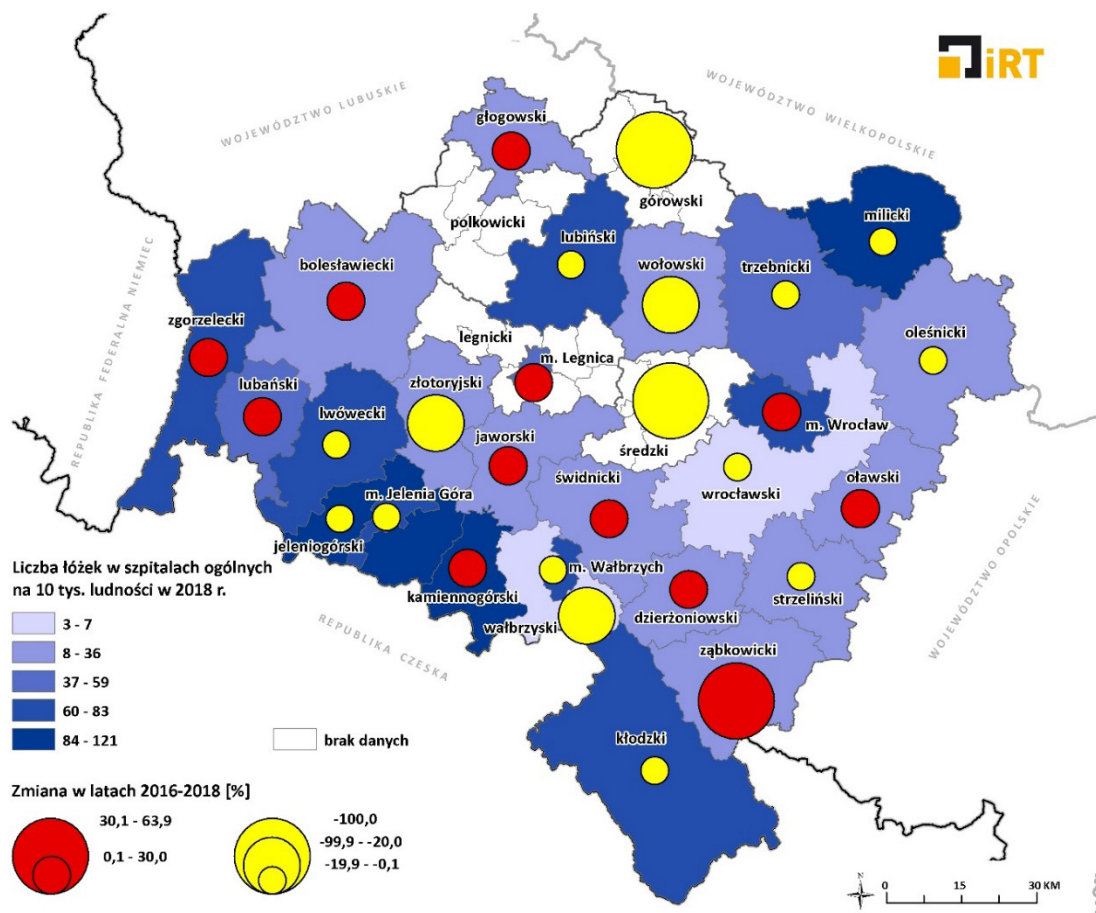

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Na Dolnym Śląsku w 2018 roku zdawalność egzaminu maturalnego wynosiła 77,1% (w Polsce 79,7%) i była bardzo zbliżona do poziomu osiągniętego w 2016 roku (77,0%). Analizując zmiany wartości wskaźnika w latach 2016-2018 należy zaznaczyć, że niewielki spadek miernika odnotowano w 2017 roku (76,1%), co było tożsame także z trendem zaobserwowanym dla całego kraju. Niekorzystną tendencją w badanym okresie jest wciąż utrzymujący się niższy poziom zdawalności egzaminu maturalnego w województwie dolnośląskim od rejestrowanej średniej zdawalności w Polsce.

Ochrona zdrowia. W województwie dolnośląskim w 2018 roku w szpitalach ogólnych dysponowano 51 łózkami na przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Należy podkreślić, że wartość miernika w regionie nie zmieniła się w stosunku do 2016 roku. W badanym okresie (2016-2018) większe wahania pod względem liczby dostępnych łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. mieszkańców zaznaczyły się w układzie powiatowym. W 12 powiatach zaobserwowano przyrost liczby łóżek w szpitalach ogólnych w stosunku do liczby mieszkańców (maksymalnie o ponad 60% w powiecie ząbkowickim), w 12 powiatach zaznaczył się spadek wartości miernika, a w 2 powiatach nastąpiła likwidacja szpitali (górowski i średzki). Brak szpitali odnotowano także w 2 innych powiatach (legnicki i polkowicki); (mapa 6).

Mapa 6. Liczba łóżek w szpitalach na 10 tys. mieszkańców w powiatach województwa dolnośląskiego [2016-2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Marginalizacja i wykluczenie społeczne. Na Dolnym Śląsku rzeczywista liczba osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej w 2018 roku wynosiła 74 955 osób. W stosunku do 2016 roku liczba takich osób zmalała o prawie 20%. Należy jednak podkreślić, że tożsamy trend uwidocznił się na poziomie krajowym – średnio w Polsce nastąpił spadek rzeczywistej liczby osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej o prawie 19%.

W województwie dolnośląskim w 2018 roku udział ludności żyjącej poniżej granicy ubóstwa (50% średnich miesięcznych wydatków gospodarstw domowych) wynosił 9,9% ogółu mieszkańców regionu. Analizując przebieg zjawiska w latach 2016-2018 można dostrzec korzystny kierunek zmian, bowiem w stosunku do 2016 roku nastąpił spadek wartości wskaźnika o 1,6 p.p. Co istotne, w Polsce uwidocznił się trend odwrotny – w badanym okresie miernik wzrósł o 0,3 p.p. (z 13,9% w 2016 roku do 14,2% w 2018 roku).

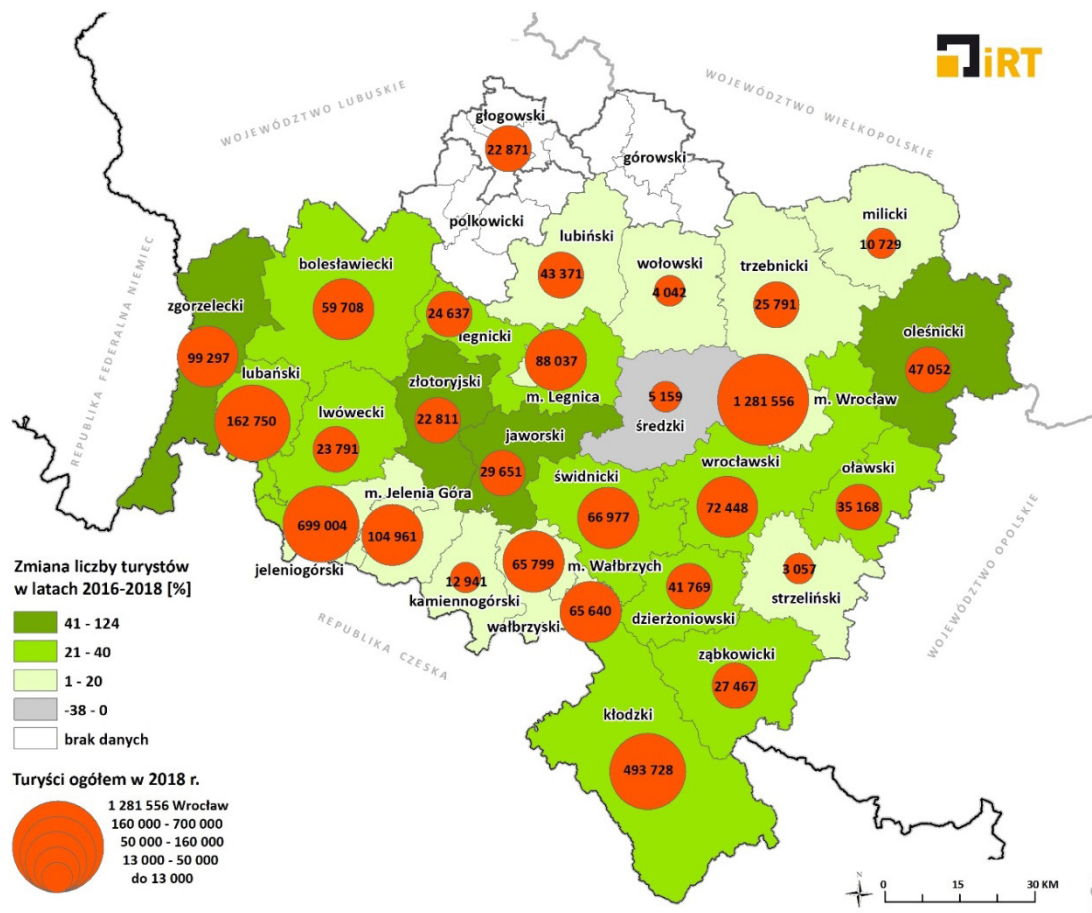
Na Dolnym Śląsku wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16-64 lat wynosił w 2018 roku 23,5% (w Polsce 24,3%). W analizowanym okresie (2016-2018) wartość miernika w regionie spadła o 1,5 p.p., natomiast w kraju nastąpił wzrost wartości wskaźnika średnio o 2,4 p.p.

W regionie w 2018 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 5094 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 8,1% ogólnej liczby bezrobotnych na Dolnym Śląsku. W układzie wewnątrzregionalnym najczęściej bezrobotnych z niepełnosprawnościami było zarejestrowanych w: mieście Wrocław (639 osoby), powiecie kłodzkim (360 osób) i mieście Wałbrzych (270 osób), najmniej w powiatach: wołowskim (67 osób) i jeleniogórskim (81 osób). W badanym roku z ewidencji powiatowych urzędów pracy wyłączono 9045 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami. Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie zatrudnienia.

TURYSTYKA

Na Dolnym Śląsku największy ruch turystyczny w 2018 roku koncentrował się we Wrocławiu oraz w powiatach górskich (w Sudetach), zaliczonych do obszarów o najwyższym stopniu rozwoju funkcji turystycznej w Polsce. W badanym okresie z bazy noclegowej województwa skorzystało 3,6 mln turystów, co stanowiło 10,7% liczby krajowych turystów. Analiza zjawiska w latach 2016-2018 wskazuje na wzrost liczby osób odwiedzających Dolny Śląsk o blisko 20%. Największy przyrost liczby turystów odnotowano w powiatach transgranicznych (zwłaszcza w powiecie zgorzeleckim) oraz w powiatach usytuowanych w środkowej części regionu (w szczególności w powiatach: jaworskim i złotoryjskim). Spadek liczby turystów, którym udzielono noclegi uwidocznił się tylko w powiecie średzkim (mapa 7).

Mapa 7. Turyści korzystający z obiektów noclegowych w powiatach województwa dolnośląskiego [2016-2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

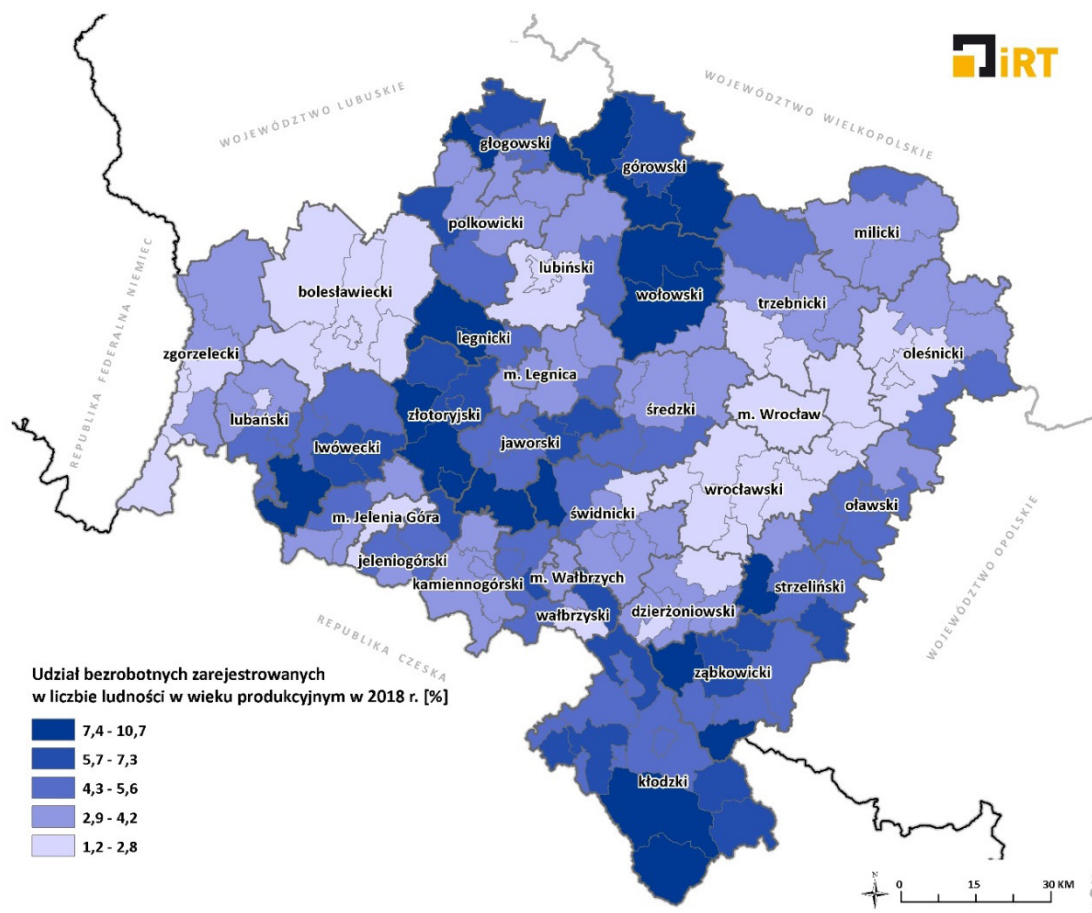
Na Dolnym Śląsku w 2017 roku produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosił 110,5% średniej krajowej (co klasyfikowało region na 2. miejscu wśród polskich województw) i 76% średniej europejskiej⁷. Dla porównania w 2015 roku wskaźnik osiągał wartości – odpowiednio: 111,6% i 76,4%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższym PKB per capita wyróżniały się podregiony: miasto Wrocław (168,0% średniej krajowej i 116% średniej europejskiej) i legnicko-głogowski (odpowiednio: 135,2 i 93%), następnie wrocławski (102,7% i 71%), a najniższy PKB na 1 mieszkańca zanotowały podregiony: wałbrzyski (stosownie: 74,2% i 50%) i jeleniogórski (79,4% i 54%). W latach 2015-2017 wszystkie dolnośląskie podregiony charakteryzowały się wzrostem PKB per capita: miasto Wrocław (o 12,8%), wrocławski (11,7%), wałbrzyski (9,3%), jeleniogórski (7,3%) oraz legnicko-głogowski (3,2%).

⁷ Według PPS, dla UE-28.

RYNEK PRACY

W województwie dolnośląskim udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w 2018 roku 3,6% (Polska 4,2%). Należy podkreślić, że w latach 2016-2018 nastąpił spadek bezrobocia o 1,2 p.p. W układzie lokalnym najwyższe wartości wskaźnika osiągnęły gminy w powiatach usytuowanych peryferyjnie w stosunku do najważniejszych ośrodków miejskich tj. w części północnej regionu – powiaty: górowski i wołowski oraz w części środkowo-południowej – powiaty: jaworski, lwówecki i złotoryjski. Najniższym bezrobociem charakteryzowały się w szczególności gminy powiatów tworzących Wrocławski Obszar Funkcjonalny (miasto Wrocław, oleśnicki, trzebnicki i wrocławski), a także gminy w powiecie bolesławieckim (mapa 8).

Mapa 8. Bezrobocie w gminach województwa dolnośląskiego [2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

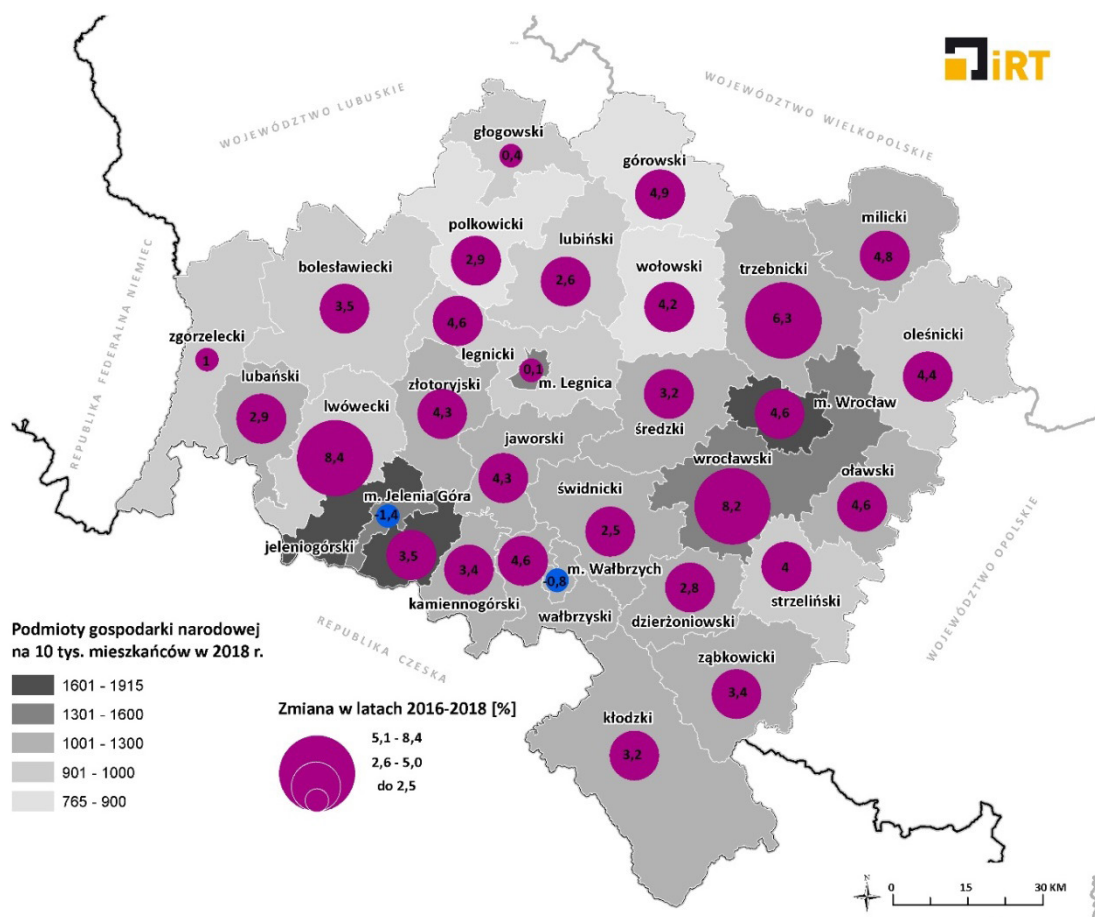
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INNOWACYJNOŚĆ

Na Dolnym Śląsku w 2018 roku odnotowano średnio blisko 1,3 tys. podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności (Polska 1,1 tys.). W stosunku do 2016 roku wartość wskaźnika wzrosła o 3,9% (w Polsce wzrost o 2,9%). W układzie lokalnym najwięcej podmiotów gospodarczych (w ujęciu względnym) prowadziło działalność w mieście Wrocław i powiecie jeleniogórskim, zdominowanym przez turystykę i działalności jej towarzyszące. Należy podkreślić, że w większości powiatów zaznaczył się wzrost liczby podmiotów gospodarczych w odniesieniu do liczby mieszkańców, jedynie w 2 powiatach zaobserwowano spadek liczby podmiotów (miasto Jelenia Góra i miasto Wałbrzych); (mapa 9).

W województwie dolnośląskim udział nakładów inwestycyjnych w nakładach ogółem ponoszonych na działalność B+R w 2018 roku wyniósł 17,2% (Polska 20,5%), co klasyfikowało Dolny Śląsk dopiero na 13. miejscu wśród polskich regionów. Dodatkowo w latach 2015-2018 nastąpił wyraźny spadek wartości analizowanego wskaźnika aż o 16,8 p.p. (w Polsce spadek o 5,8 p.p.). Zarejestrowana niekorzystna dynamika zmian była jedną z najwyższych w grupie polskich województw – jedynie województwo podlaskie odnotowało większy spadek wartości miernika (o 35,9%).

Na Dolnym Śląsku średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2018 roku wyniósł 22,8% (Polska 21,8%), co uplasowało region na 5. miejscu w kraju za województwami: mazowieckim (27,3%), pomorskim (25,6%), lubelskim (24,9%) i podlaskim (23,4%). Warto zaznaczyć, że w regionie w stosunku do 2015 roku nastąpił wzrost wskaźnika o 8,6 p.p. (w Polsce wzrost o 8,1 p.p.).

Mapa 9. Podmioty gospodarcze w powiatach województwa dolnośląskiego [2016-2018].

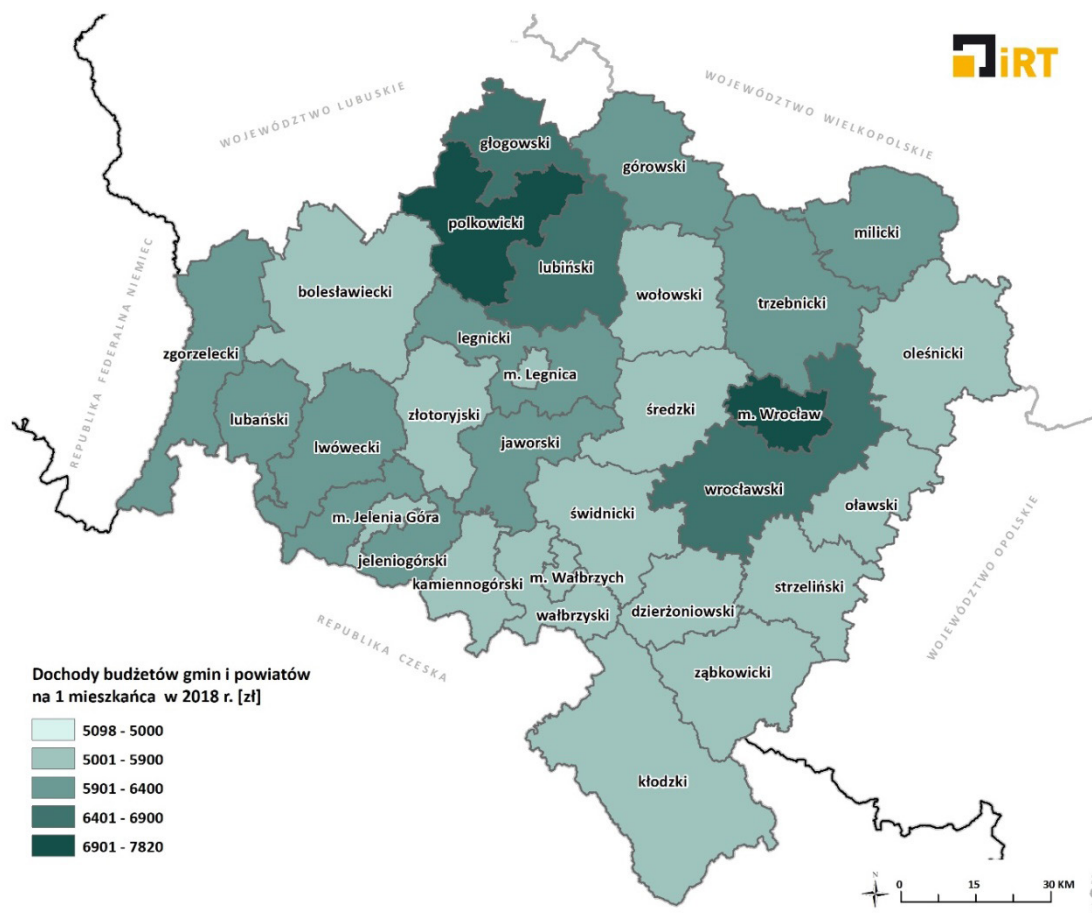

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W województwie dolnośląskim średnio dochody budżetów gmin i powiatów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2018 roku wyniosły blisko 6200 zł (w Polsce 6115 zł). W regionie w latach 2016-2018 odnotowano wzrost dochodów o 15%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższymi wartościami wskaźnika wyróżniały się powiaty położone we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (zwłaszcza: miasto Wrocław, wrocławski i trzebnicki) oraz usytuowane w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym (w szczególności: polkowicki, głogowski i lubiński), natomiast najniższą wartością cechowały się powiaty zlokalizowane przede wszystkim w południowo-wschodniej części województwa (mapa 10).

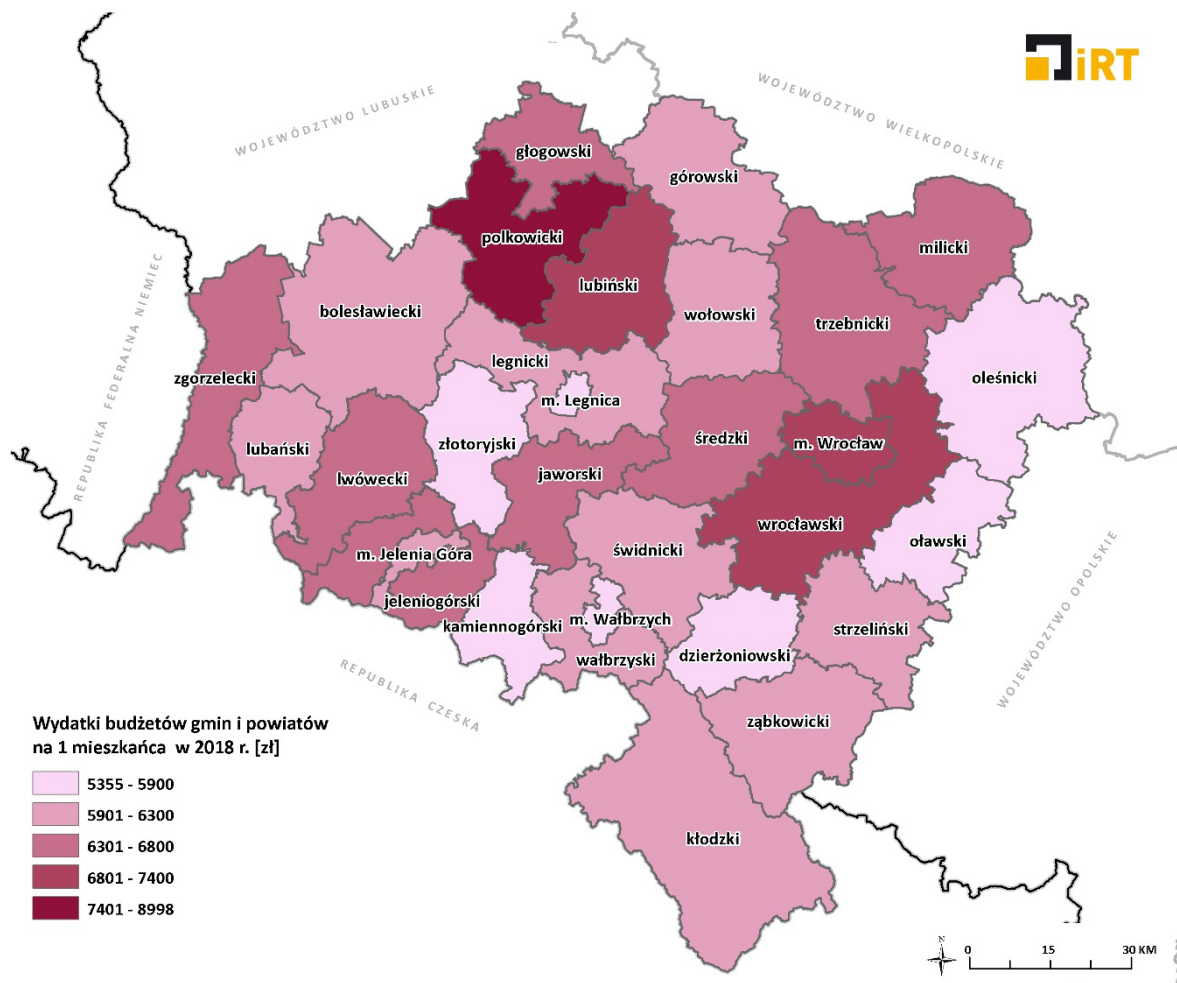
Mapa 10. Dochody budżetów gmin i powiatów ogółem w województwie dolnośląskim [2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W województwie dolnośląskim średnio wydatki budżetów gmin i powiatów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2018 roku wyniosły 6491 zł (w Polsce 6321 zł). W regionie w latach 2016-2018 odnotowano wzrost wydatków o 21%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższymi wartościami wskaźnika wyróżniały się powiaty usytuowane w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym (powiat polkowicki i lubiński) oraz stolica regionu - miasto Wrocław wraz z powiatem wrocławskim. Najniższe wartości analizowanych wydatków wystąpiły w powiatach: oleśnickim, oławskim, dzierzoniowskim, kamiennogórskim, złotoryjskim oraz mieście Wałbrzychu (mapa 11).

Mapa 11. Wydatki budżetów gmin i powiatów ogółem w województwie dolnośląskim [2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Część II – Wyzwania rozwojowe

MONITORING REALIZACJI SRWD 2030

Na potrzeby monitoringu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030) stworzona została macierz wskaźników ilościowych, odnoszących się do rezultatów realizacji każdego z celów strategicznych SRWD 2030. Macierz wskaźników monitorujących realizację SRWD 2030 stanowi zatem doskonałe uzupełnienie dla wskazania najważniejszych wyzwań rozwojowych stojących przed regionem. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na stosunkowo krótki okres obowiązywania Strategii (od 2018 roku) wnioskowanie w zakresie uwidaczniających się tendencji badanych zjawisk ma charakter uproszczony (tabela 1).

W ramach realizacji celu 1 „Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu” większość wskaźników monitorujących cechuje się wzrostem wartości. Szczególnie korzystna sytuacja uwidacznia się pod względem wartości produktu krajowego brutto per capita (wskaźnik 1.1.) oraz poziomu nakładów na działalność badawczo- rozwojową (wskaźnik 1.4). Niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost dysproporcji w poziomie produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca pomiędzy poszczególnymi podregionami (wskaźnik 1.2.).

W odniesieniu do realizacji celu 2 „Poprawa jakości i dostępności usług publicznych” niemal wszystkie wskaźniki monitorujące charakteryzują się korzystnym kierunkiem zmian wartości. Szczególnie dobra sytuacja zaznacza się w obszarze opieki nad dziećmi w żłobkach i przedszkolach (wskaźnik 2.2. i 2.4.), w którym to mierniki osiągnęły wartości docelowe dla 2020 roku. Jedynym niepokojącym zjawiskiem w ramach analizowanego celu jest wzrost zgonów niemowląt (wskaźnik 2.6.).

Analizując realizację celu 3 „Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego”, należy stwierdzić, że wszystkie wskaźniki monitorujące wyróżniają się korzystnym trendem zmian wartości. Wyraźne zmiany „in plus” obserwuje się w zakresie aktywności obywatelskiej (wskaźnik 3.1.), a także w zakresie aktywizacji konkretnych grup społecznych na rynku pracy – kobiet powracających do aktywności zawodowej po urodzeniu dziecka (wskaźnik 3.4.). W obu wymienionych obszarach wartości wskaźników monitorujących osiągnęły stan docelowy przewidziany dla 2020 roku.

W ramach realizacji celu 4 „Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego” większość wskaźników wykazuje pozytywny trend zmian. Korzystna sytuacja występuje m.in. w zakresie powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji (wskaźnik 4.1.) oraz wolumenu odpadów komunalnych zebranych selektywnie (wskaźnik 4.5). Spadek lub stagnacja wartości miernika monitorującego cechuje zjawiska dotyczące jakości powietrza (wskaźnik 4.4.) i gospodarki energetycznej (wskaźnik 4.2.).

Odnosząc się do realizacji celu 5 „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu” należy podkreślić, że niemal wszystkie wskaźniki monitorujące cechuje korzystna tendencja zmian ich wartości. W szczególności pozytywne zmiany uwidaczniają się pod względem liczby pasażerów korzystających z transportu kolejowego (wskaźnik 5.3.), a także w zakresie ruchu pasażerów w transporcie lotniczym (wskaźnik 5.4.).

Tabela 2. Macierz wskaźników monitorujących realizację SRWD 2030. Dochody budżetów gmin i powiatów w województwie dolnośląskim [2018].

Lp.	Cel strategiczny	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika [jednostka]	Źródło	Tendencja 2010-2016	Tendencja 2016-2018 (a)	Wartości wskaźników w latach			
							2016	2018	2020 (d)	2030 (d)
1.	EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU REGIONU	1.1.	Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca [zł]	GUS	▲	▲	53 659	57 228 (b)	59 000	75 000
		1.2.	Relacja skrajnych wartości (liczona jako iloraz maksymalnej i minimalnej wartości) PKB brutto na 1 mieszkańca [zł] w podregionach	GUS	▲	▲	2,22	2,31 (b)	2,15	2,05
		1.3.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności	GUS	▲	▲	1 244	1 294	1 325	1 500
		1.4.	Nakłady na B+R w relacji do PKB oraz nakłady przedsiębiorstw na B+R w relacji do PKB	GUS	▲	▲	0,69 0,46	0,91 0,57 (b)	1,10 0,70	2,00 1,80
		1.5.	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przedsiębiorstwach przemysłowych na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem [%]	GUS	▲	▼	11,05	4,40	12,40	16,00
		1.6.	Udział przedsiębiorstw przemysłowych/ usługowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw [%]	GUS	▼ ▼	▼ ▲	6,2 3,3	6,0 3,7	6,4 4,1	7,0 6,0
2.	POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH	2.1.	Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji w % ogółu budynków mieszkalnych [%]	GUS	▲	▲	59,2	59,9	63,5	73,0
		2.2.	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach [%]	GUS	▲	▲	12,5	16,6	16,5	20,0
		2.3.	Liczba miejsc w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej [szt.]	GUS	▲	▲	8 223	8 384	8 700	9 800
		2.4.	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%]	GUS	▲	▲	81,9	88,7	84,0	89,0
		2.5.	Odsetek przedsiębiorstw sektora niefinansowego wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną [%]	GUS	▲	▲	95,5	96,5 (b)	97,0	99,0
		2.6.	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	GUS	▼	▼	3,8	4,2	3,6	3,3
		2.7.	Liczba uczestników imprez masowych ogółem (artystyczno-rozrywkowych, sportowych i interdyscyplinarnych) [tys. os.]	GUS	▲	▲	2 176	2 503	2 220	2 300
3.	WZMOCNIENIE REGIONALNEGO KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO	3.1.	Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura) [%]	GUS	-	▲	44,8 (c)	53,2	47,0	51,0
		3.2.	Osoby w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu [%]	GUS	▼	▲	4,3	6,1	4,8	5,5
		3.3.	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym [%]	GUS	▼	▼	10,5	9,9	10,0	9,0
		3.4.	Liczba kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka na 10 tys. mieszkańców [os.]	GUS	▼	▼	43,5	37,9	42,0	39,0
		3.5.	Zdawalność egzaminów maturalnych [%]	GUS	▼	▲	77,0	77,1	78,5	82,0
		3.6.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	GUS	▲	●	40,4	40,4	42,5	46,0
		3.7.	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata wg BAEL [%]	GUS	▲	▲	71	74	71	73
		3.8.	Liczba widzów i słuchaczy teatrów i instytucji muzycznych na 1000 mieszkańców	GUS	▲	▲	337	368	725	750

Lp.	Cel strategiczny	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika [jednostka]	Źródło	Tendencja 2010-2016	Tendencja 2016-2018 (a)	Wartości wskaźników w latach			
							2016	2018	2020 (d)	2030 (d)
4.	ODPOWIEDZIALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	4.1.	Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem [%]	GUS	▲	▼	0,40	0,28	0,35	0,20
		4.2.	Udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem [%]	GUS	▲	●	6,5	6,5	9,5	22,0
		4.3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych SO ₂ / NO _x [kg na 1 mieszkańca]	GUS	▼ ▼	▼	6,9 3,8	4,3 3,7	6,0 3,5	4,8 2,9
		4.4.	Klasa stref dla pyłów zawieszonych PM 10 (wartość średniodobowa):	WIOŚ						
			- aglomeracja wrocławska		▼	●	C	C	B	A
			- miasto Legnica		▼	●	C	C	B	A
			- miasto Wałbrzych		▼	▼	A	C	A	A
			- strefa dolnośląska		▼	●	C	C	B	A
		4.5.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem [%]	GUS	▲	▲	21,3	24,3	24,5	35,0
5.	WZMOCNIENIE PRZESTRZENNEJ SPÓJNOŚCI REGIONU	4.6.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]	GUS	▲	●	18,6	18,6	18,6	18,8
		4.7.	Odpady wytworzone w ciągu roku (nagromadzone z wyłączeniem odpadów komunalnych) [tys. ton]	GUS	▲	▼	35 579	33 967	34 000	32 600
		5.1.	Długość dróg ekspresowych i autostrad na 10 tys. ludności [km]	GUS	▲	▲	0,99	1,46	1,05	1,67
		5.2.	Udział mieszkańców w strefie dostępności do 30 minut od węzłów autostrad i dróg ekspresowych w ogólnej liczbie ludności [%]	IRT	▲	▲	63	77	65	79
		5.3.	Liczba pasażerów odprawianych w transporcie kolejowym (Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne) [mln os.]	UMWD	▲	▲	19,8	23,9	-	-
		5.4.	Ruch pasażerów w portach lotniczych - przyjazdy i wyjazdy [tys. os.]	GUS	▲	▲	2 371	3 298	2 700	4 000
		5.5.	Wypadki drogowe na 100 tys. ludności [osoba]	GUS	▲	▼	80	74	67	50
		5.6.	Długość czynnych linii kolejowych w województwie	GUS	▲	▼	1 750	1 695	1 850	2 050
		5.7.	Liczba miast obsługiwanych regionalnym transportem kolejowym	UMWD	▲	▲	53	54	57	83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych własnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Oznaczenia: a – w przypadku braku danych dla 2018 roku tendencja dotyczy lat 2016-2017; b – dane dla 2017 roku; c – dane dla 2014 roku; d – wartość oczekiwana; kolor zielony – tendencja korzystna; kolor czerwony – tendencja niekorzystna.

Część III
**REALIZACJA POLITYK,
PROGRAMÓW I STRATEGII
WOJEWÓDZKICH**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego

Wydział Środowiska

Działania związane z **ograniczeniem niskiej emisji** były realizowane, w ramach posiadanych kompetencji, przez gminy i powiaty z terenu województwa dolnośląskiego. Wiązały się m.in. z likwidacją konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymianą na inne z zastosowaniem paliwa gazowego lub energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych, termomodernizacją budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (w tym wymianą stolarki okiennej, drzwiowej, wymianą pokrycia dachowego, ociepleniem ścian i stropu) oraz opracowaniem programów poprawy efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej. Niniejsze działania przyczyniają się pośrednio do realizacji celu związanego ze wzmocnieniem potencjału uzdrowiskowego i turystycznego Dolnego Śląska.

Podmioty korzystające ze środowiska, prowadzące na terenie województwa dolnośląskiego zakłady szczególnie uciążliwe, podejmowały działania związane z modernizacją i optymalizacją procesów. W efekcie tych działań w roku 2018 w województwie dolnośląskim odnotowano, w porównaniu do roku 2017, spadek wielkości zanieczyszczeń gazowych emitowanych do powietrza o 2%, w przypadku emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw o 13%, a zanieczyszczeń pyłowych o 9%. Nakłady poniesione w województwie dolnośląskim na zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska poprzez stosowanie nowych technik i technologii spalania paliw, w tym modernizację kotłowni i ciepłowni w 2018 roku wyniosły 30 749 tys. zł*.

*dane za 2019 rok (po weryfikacji) dostępne będą w III kwartale 2020 roku, co wynika z obowiązku określonego w ustawie - Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym podmioty korzystające ze środowiska przedkładają marszałkowi województwa informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat do dnia 31.03.2020 r.

Programy ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego

Wydział Środowiska

Działania naprawcze, **w zakresie zwalczania niskiej emisji** określono z terminem wykonania do 30 grudnia 2023 r. Dotychczas podmioty realizowały działania polegające na podłączeniu do miejskiej sieci ciepłowniczej lub na wymianie na nisko-lub bezemisyjne (gazowe, elektryczne) ogrzewanie w mieszkaniach indywidualnych w zabudowie wielorodzinnej oraz jednorodzinnej, odpowiednio wskazanej powierzchni użytkowej mieszkań:

- w strefie Aglomeracja Wrocławska – 2 620 000 m²,
- w strefie miasto Legnica – 637 000 m²,
- w strefie miasto Wałbrzych – 711 000 m²,
- w strefie dolnośląskiej - 2 315 000 m².

Celem działania jest obniżenie emisji pyłu i benzo(a)pirenu.

Gminy, w których stwierdzono obszary przekroczeń pyłu i benzo(a)pirenu (miasto Wrocław, miasto Legnica, miasto Wałbrzych, gminy miejskie: Bielawa, Bolesławiec, Chojnów, Dzierżoniów, Gryfów Śląski, Jawor, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Kłodzko, Leśna, Lubań, Lwówek Śląski, Nowa Ruda, Oborniki Śląskie, Oleśnica, Olszyna, Oława, Polanica - Zdrój, Szczawno Zdrój, Środa Śląska, Świdnica, Trzebnica, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec, Złotoryja) zrealizowały działania w latach 2015 – 2018*, których efektem jest dla:

- miasta Wrocław: zmiana ogrzewania dla 461 680,60 m², spadek emisji pyłu o 365 Mg, a B(a)p o 46,1 kg,
- miasta Legnica: zmiana ogrzewania dla 71 124,16 m², spadek emisji pyłu o 110 Mg, a B(a)p o 6,25 kg,
- miasta Wałbrzych: zmiana ogrzewania dla 735 594,30 m², spadek emisji pyłu o 109 Mg, a B(a)p o 4,6 kg,
- pozostałych gmin: zmiana ogrzewania dla 313 022,50 m², spadek emisji pyłu o 135 Mg, a B(a)p o 14 kg.

Realizacja działań określonych w programie ochrony powietrza przynosi efekty i skutecznie wpływa na poprawę stanu jakości powietrza w województwie dolnośląskim.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 dofinansował w Osi Priorytetowej 3 Gospodarka niskoemisyjna 439 projektów o wartości ogółem – 2 009 321 742,15 zł, w tym dofinansowanie EFRR – 1 320 338 087,12 zł.

Liczba projektów zakończonych wg stanu na dzień 31.12.2019 r. – 280 o wartości ogółem – 801 796 854,42 zł, w tym dofinansowanie z EFRR – 500 501 912,91 zł. W samym roku 2019 zakończono 196 projektów, o wartości ogółem – 626 390 870,91 zł, w tym dofinansowanie z EFRR – 392 001 698,21 zł.

*Sprawozdania za 2019 r. będą zweryfikowane do 31.03.2021 r.

Programy ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego**Wydział Środowiska**

Obowiązek uchwalenia przez Sejmik Województwa Programu ochrony środowiska przed hałasem wynikał z zapisów art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.). Program tworzy się dla terenów, wskazanych przez zarządzających drogami i linią kolejową (zaliczonymi do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach) na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny. Jego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego poprzez wskazanie działań naprawczych, które powinny być wykonane przez zarządców dróg i linii kolejowej. Zarząd Województwa monitoruje wykonanie działań naprawczych.

Działania naprawcze wskazane w **Programie ochrony środowiska przed hałasem** zrealizowane na części odcinków dróg lub linii kolejowych przez podmioty odpowiedzialne za realizację dokumentu wykonawczego:

1. Zarządzający drogami krajowymi – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) przeprowadził pomiary poziomu hałasu, wprowadził odcinkowe ograniczenia prędkości oraz zamontował fotoradar na drodze nr 8 w powiecie dzierzoniowskim. Ponadto wymieniona została dylatacja, przebudowany most na drodze nr 94 w powiecie legnickim oraz wprowadzone środki trwałego uspokojenia ruchu. Wymieniona została podbudowa drogi wraz z ułożeniem nowej warstwy ścieralnej i wprowadzono środki trwałego uspokojenia ruchu. Została wybudowana obwodnica Kłodzka oraz oddane do użytku fragmenty dróg ekspresowych S3 i S5.
2. Zarządzający drogami wojewódzkimi – Zarząd Województwa Dolnośląskiego (DSDiK) przeprowadził pomiary poziomu hałasu, remonty nawierzchni i utrzymywał je w dobrym stanie technicznym. Ponadto wprowadzone zostały środki trwałego uspokojenia ruchu, ograniczenie prędkości pojazdów i montaż sygnalizacji świetlnej. Rozpoczęto realizację II etapu Obwodnicy Dzierżoniowa.
3. Zarządzający drogami na terenie miasta Jelenia Góra wykonał punktowe naprawy nawierzchni, wprowadził zakaz ruchu pojazdów powyżej 12 t oraz ograniczenie prędkości samochodów ciężarowych.
4. Zarządzający liniami kolejowymi – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wykonywał pomiary poziomu hałasu oraz szlifowanie szyn.

W roku 2019 z uwagi na obowiązek wskazany w ustawie Prawo ochrony środowiska dokonano aktualizacji dokumentu pn.: **Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego**. Aktualizacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XII/288/19 z dnia 24.10.2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr LI/1832/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26.06.2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego”. Realizacja działań określonych w programie ochrony środowiska przed hałasem powoduje zmniejszenie uciążliwości akustycznej głównych dróg i linii kolejowych oraz ograniczenie poziomu hałasu na terenach chronionych przed hałasem.

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego**Wydział Środowiska**

W 2019 przeprowadzono cykl szkoleń dla przedsiębiorców dot. sprawozdawczości w zakresie wprowadzania produktów, opakowań, baterii i akumulatorów oraz warsztaty dla pracowników gmin w zakresie sprawozdawczości z gospodarowania odpadami komunalnymi. W spotkaniach wzięło udział ok. 60 przedsiębiorców oraz ponad 140 przedstawicieli gmin dolnośląskich. W trakcie szkoleń i warsztatów, oprócz informacji koniecznych do sporządzenia ww. dokumentów, omówiono zagadnienia dotyczące wymaganego prawem postępowania z odpadami, niezbędnych dokumentów, w tym decyzji administracyjnych wymaganych na ich zagospodarowanie. Wskazano na konieczność podejmowania działań związanych z ograniczeniem wytwarzania odpadów, promowaniem przez gminy przydomowego kompostowania odpadów ulegających biodegradacji oraz wprowadzaniem systemu zachęt dla mieszkańców w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Wspomniane działania edukacyjne umożliwiły gminom dostosowanie systemów gospodarki odpadami komunalnymi do zmieniających się warunków prawno-organizacyjnych. Znalazło to odzwierciedlenie w danych zawartych w rocznych sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przedkładanych marszałkowi województwa przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Wynika z nich, że w roku 2018 na terenie województwa dolnośląskiego odnotowano 19-procentowy wzrost masy selektywnie zebranych odpadów komunalnych. Do odzysku, w tym do recyklingu skierowano 65% masy wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych w województwie, tj. o 6% więcej niż w roku 2017. W roku 2018 uruchomiono kolejne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), których obecnie jest 143. Wymagany w roku 2018 – 30-procentowy poziom odzysku i recyklingu odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła – osiągnęło 145 gmin województwa dolnośląskiego. Utrzymująca się tendencja wzrostowa w zakresie masy selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz masy odpadów przekazanych do odzysku i recyklingu wskazuje, że podejmowane działania pozwalają na realizację celów założonych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami w województwie dolnośląskim. Dane nt. gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2019 będą dostępne po 31.10.2020 r. To w tym terminie, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, marszałek województwa jest zobligowany do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i przekazania go Ministrowi Klimatu.

Wsparcie przedsięwzięć na rzecz zmniejszenia zużycia surowców oraz ograniczenia wytwarzania odpadów w procesach produkcyjnych oraz szeroko rozumiana edukacja w tym zakresie znajduje odzwierciedlenie w danych zawartych w rocznych sprawozdaniach o gospodarce odpadami innymi niż komunalne przedkładanych do marszałka województwa przez posiadaczy odpadów prowadzących na terenie województwa dolnośląskiego działalność w zakresie wytwarzania, zbierania i przetwarzania odpadów. Wynika z nich, że w roku 2018 na terenie województwa dolnośląskiego, w porównaniu do roku 2017, odnotowano 5-procentowe ograniczenie ilości wytworzonych odpadów innych niż komunalne oraz 8-procentowy spadek masy składowanych odpadów. Jest to tendencja zgodna z założeniami Wojewódzkiego Planu Gospodarowania Odpadami.

Dane nt. gospodarki odpadami innymi niż komunalne za rok 2019 będą dostępne po 30.09.2020 r., bowiem w tym terminie, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o odpadach, marszałek województwa jest zobligowany do sporządzenia raportu wojewódzkiego dot. gospodarowania odpadami innymi niż komunalne i przekazania go Ministrowi Klimatu.

Polityka Krajobrazowa dla województwa dolnośląskiego

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Rozpoczęcie prac nad sporządzeniem **projektu Audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego**. Dokument ma na celu ocenę zasobów i wartości krajobrazowych Dolnego Śląska oraz wyodrębnienie krajobrazów o największym znaczeniu dla województwa. W ramach projektu w 2019 r.:

- podjęcie Uchwały Nr 1077/VI/19 ZWD z dnia 30.07.2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego,
- rozpoczęcie wyznaczania jednostek krajobrazowych, zgodnie z metodyką określoną w przepisach,
- udział w warsztatach i konferencjach międzyregionalnych oraz z GDOŚ i NFOŚiGW.

Opracowanie analityczne pt. „**Aktualizacja studium wydobywania i transportu surowców skalnych w województwie dolnośląskim**” (III edycja), kontynuacja prac – aktualizacja opracowania.

Udział w projekcie europejskim **H2020 Mireu mining and metallurgy regions of EU**. Projekt dotyczy zbudowania sieci współpracy regionów europejskich, których integralną część gospodarki stanowi przemysł górniczy i metalurgiczny. W ramach projektu w 2019 r.:

- wykonano analizy SWOT, w tym waloryzację dziedzictwa górniczego regionów partnerskich,
- przystąpiono do analiz strategicznych regionów UE w tym potencjału górnictwa z uwzględnieniem regionalnych inteligentnych specjalizacji,
- trwają prace nad komponentem społecznej licencji na prowadzenie działalności górniczej (SLO).

Udział w projekcie **Healing Places**, współfinansowanym z programu Interreg Central Europe. Projekt służy opracowaniu wspólnej strategii ochrony, zarządzania i wykorzystania wód mineralnych i termalnych w gminach uzdrowiskowych 7 krajów partnerskich. Działania w 2019 r.:

- przygotowanie metodyki i danych statystycznych w celu opracowania raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej, środowiskowej oraz statusie prawnym,
- przygotowanie metodyki i harmonizacja danych o stanie i jakości wód mineralnych i termalnych w celu wypracowania wspólnej zintegrowanej strategii dla ochrony złóż wód mineralnych i termalnych oraz stworzenia narzędzi teleinformatycznych do wsparcia zarządzania środowiskiem w otoczeniu złóż.

Opracowanie i przygotowanie do uchwalenia **projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego**, zawierającego m.in.:

- ustalenia w zakresie objęcia ochroną krajobrazową korytarzy ekologicznych i innych cennych obszarów w województwie;
- postulat powiększenia Karkonoskiego Parku Narodowego;
- zasady zagospodarowania obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo.

Rozpoczęcie prac nad „**Rekomendacjami dla planowania rozwoju w górskim obszarze funkcjonalnym określonym w SRWD 2030**”, związanych z realizacją przedsięwzięcia pod nazwą „Dolnośląskie Centrum Sportu – Jakuszyce”, w ramach tego zadania w 2019 r.:

- Zarządzeniem Dyrektora IRT Nr 6/2019 z dnia 26.04.2019 r. powołano Zespół ds. opracowania rekomendacji dla planowania rozwoju w górskim obszarze funkcjonalnym określonym w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030
- wykonano „Inwentaryzację przyrodniczą obszaru na potrzeby budowy ośrodka «DCS-Jakuszyce»”;
- wykonano opracowanie pn. „Analiza polityki przestrzennej gmin Górskiego Obszaru Funkcjonalnego w związku z realizacją przedsięwzięcia «DCS-Jakuszyce»”;
- rozpoczęto prace w ramach czteroletniej analizy monitoringu zmian wysokości pokrywy śnieżnej oraz jej przestrzennego rozmieszczenia, w związku z inwestycją „DCS-Jakuszyce”.

i realizowanymi przez Samorząd Województwa.

Udział w projekcie „**Lecznictwo uzdrowiskowe na pograniczu czesko-polskim i jego wkład w rozwój regionalny Spa 4 Development**” współfinansowanym z Programu INTERREG VA Republika Czeska Polska. Działania w 2019 r.:

- organizacja warsztatów oraz konferencji poświęconych uwarunkowaniom prawnym oraz zarządzaniu środowiskiem w uzdrowiskach w kontekście polityki przestrzennej, transformacji energetycznej i dostępności transportowej miejscowości uzdrowiskowych oraz kierunków rozwoju medycyny opartej na balneoterapii.

Opracowanie **Raportu o dolnośląskich uzdrowiskach** zawierającego najważniejsze dane dotyczące funkcjonowania dolnośląskich uzdrowisk. Raport jest dokumentem diagnostycznym uzupełniającym prace nad międzynarodowymi projektami uzdrowiskowymi, Polityką Krajobrazową dla województwa dolnośląskiego i innymi dokumentami

Strategia Energetyczna Dolnego Śląska

Wydział Rozwoju Gospodarczego

W 2019 r. zainicjowano proces opracowania dokumentu wykonawczego do SRWD 2030 w zakresie wspierania energetyki regionalnej.

W lutym ZWD przyjął uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Energetycznej Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku. W związku z koncepcją zlecenia na zewnątrz opracowania Strategii, w ramach umowy z ekspertem zewnętrznym przygotowano materiały niezbędne do wszczęcia postępowania o zamówienie publiczne tj. m.in. koncepcję realizacji Strategii oraz opis przedmiotu zamówienia. W związku z tym, że przetarg na wybór zewnętrznego podmiotu, który we współpracy z UMWD miał opracować Strategię został unieważniony z powodu cen ofertowych przekraczających możliwości Samorządu, zdecydowano o wykonaniu zadania w ramach zasobów własnych Samorządu i powierzono prace koordynacyjne nad „Strategią energetyczną Dolnego Śląska - kierunkami wsparcia sektora energetycznego” Instytutowi Rozwoju Terytorialnego we współpracy z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego.

Do współpracy w ramach prac nad dokumentem Zarząd Województwa powołał Zespół ds. Rozwoju Energetyki Województwa Dolnośląskiego, do którego zostali zaproszeni eksperci reprezentujący m.in. przedsiębiorstwa energetyczne, klastry energii, jednostki naukowe oraz instytucje wspierające rozwój energetyki OZE w regionie. W grudniu 2019 r. odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu, na którym dyskutowano nad koncepcją dokumentu. Na bazie tej dyskusji w 2020 r. zostaną przyjęte Założenia do dokumentu oraz zostanie zweryfikowana uchwała Zarządu dot. zakresu i harmonogramu prac nad Strategią. Wstępny termin opracowania dokumentu to maj 2021 r.

Polityka wspierania bezpieczeństwa w województwie dolnośląskim

Wydział Bezpieczeństwa

Konkurs dla gmin na zadania własne z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego pn. „**Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2019**”. Dofinansowanie otrzymało 51 zadań na łączną kwotę 1 500 000 zł (budżet województwa dolnośląskiego). Zakupiono 11 samochodów ratowniczo – gaśniczych (9 średnich i 2 lekkie) oraz specjalistyczny sprzęt przeciwpożarowy.

Dotacje celowe na zadania z zakresu **ratownictwa górskiego dla Grupy Wałbrzysko – Kłodzkiej** (kwota 400 000 zł - budżet województwa dolnośląskiego) i **Grupy Karkonoskiej** (kwota 400 000 zł - budżet województwa dolnośląskiego) Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. W ramach dotacji kontynuowano budowę stacji ratunkowej w Karpaczu, rozbudowę stacji centralnej w Wałbrzychu, przeprowadzono specjalistyczne szkolenia i zakupiono sprzęt ratowniczy.

Produkcja i emisja **filmu edukacyjno – informacyjnego** dotyczącego problematyki zagrożeń narkotykami i dopalaczami wśród młodzieży (kwota 50 000 zł - budżet województwa dolnośląskiego).

Dofinansowanie **Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu** w łącznej kwocie 260 000 zł (budżet województwa dolnośląskiego). W ramach dofinansowania zakupiono m.in. dwa quady dla Komisarzatu Wodnego Policji we Wrocławiu, walizki demonstracyjne – narkotykowe do prowadzenia działań prewencyjnych, obroże z GPS dla psów poszukujących, specjalistyczny sprzęt oraz przeprowadzono akcje prewencyjne z zakresu bezpieczeństwa w ramach projektu „Bezpieczna Zima”.

Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu **ratownictwa i ochrony ludności**. W ramach dofinansowania zrealizowano m.in. specjalistyczne szkolenia dla ratowników, warsztaty, konferencje, zakupiono średni samochód ratowniczo – gaśniczy oraz doposażono w sprzęt jednostki ochotnicze straży pożarnej na łączną kwotę 147 745 zł (budżet województwa dolnośląskiego).

Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie **ratownictwa wodnego**. W ramach dofinansowania zakupiono m.in. specjalny samochód do ratownictwa wodnego wraz z wyposażeniem, specjalistyczny sprzęt ratowniczy oraz przeprowadzono szkolenia motorowodne, medyczne, ratownictwa podwodnego i lodowego. Kwota przekazana to 180 000 zł (budżet województwa dolnośląskiego).

Program edukacyjny pn. „Bezpieczny Junior” realizowany z dolnośląską policją. Działania polegały na uświadamianiu rodziców i młodzieży, w jaki sposób przeciwdziałać zażywaniu środków odurzających. W ramach programu odbył się m.in. konkurs fotograficzny na MEM profilaktyczny pn. „Dopalacze – Wypalacze”. Konkurs miał na celu popularyzowanie wśród młodzieży wiedzy na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą zażywanie narkotyków i dopalaczy. Działanie bezkosztowe.

III edycja **programu edukacyjnego pn. „Bezpieczny Dolnoślązak”**, którego celem była edukacja z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży. Program był realizowany we współpracy ze służbami i podmiotami powołanymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa. Program skierowany był do uczniów i nauczycieli szkół, przedszkoli publicznych i niepublicznych na terenie Dolnego Śląska. W programie wzięły udział łącznie 53 placówki edukacyjne, a liczba uczniów objętych programem, to ok. 20 000. Szczególny nacisk położony był na tematykę zagrożeń w Internecie. W ramach programu odbywały się m.in. prelekcje i pogadanki z psychologami dla uczniów na temat bezpieczeństwa, a w szczególności cyberzagrożeń. W maju miała miejsce konferencja podsumowująca trzecią edycję programu, podczas której przedstawiciele szkół oraz partnerzy programu mogli wymienić się spostrzeżeniami i doświadczeniami. Dla szkół, które wykazały się największą kreatywnością oraz zrealizowały najwięcej przedsięwzięć zorganizowane zostały pikniki bezpieczeństwa, podczas których partnerzy prezentowali sprzęt i swoje umiejętności.

Wojewódzkie Samorządowe Ćwiczenie Obronne, w ramach których przeprowadzono zajęcia praktyczne i teoretyczne dotyczące realizacji zadań obronnych w czasie pokoju oraz w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Koszt ćwiczeń wyniósł 17 241 zł, a sfinansowany został z dotacji celowej przekazanej od Wojewody Dolnośląskiego.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Postępowania administracyjne

Wydział Środowiska

Przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych, w wyniku których wydano 1372 decyzje i postanowienia w tym:

- 61 decyzji dotyczących pozwoleń zintegrowanych dla największych instalacji o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, poprzedzonych procedurą m.in. z udziałem społeczeństwa; pozwolenia zintegrowane dotyczą: dużych obiektów spalania paliw o mocy powyżej 300 MW, hutnictwa metali nieżelaznych, zakładów chemicznych, odlewni aluminium, instalacji do przetwarzania odpadów, składowisk odpadów oraz ferm wielkoprzemysłowych,
- 1059 decyzji i postanowień w sprawach dotyczących udzielania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenów nieruchomości oraz wymierzających administracyjne kary pieniężne za nielegalne usuwanie lub niszczenie zieleni na terenach dolnośląskich miast na prawach powiatu, tj. Wrocławia, Wałbrzycha, Legnicy i Jeleniej Góry,
- 205 decyzji dotyczących gospodarki odpadami, tj. pozwoleń na wytwarzanie i przetwarzanie odpadów, zezwoleń na zbieranie lub/i przetwarzanie odpadów, decyzji zatwierdzających instrukcje prowadzenia składowisk odpadów, decyzji związanych z zamknięciem składowisk odpadów, decyzji dotyczących programów gospodarowania odpadami wydobywczymi oraz decyzji dotyczących produktów ubocznych,
- 47 innych decyzji dotyczących korzystania ze środowiska, ulg z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz opłaty produktowej, odraczających terminy płatności opłaty podwyższonej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, decyzji dot. zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na nieleśne oraz zezwoleń na odstępowanie od zakazu płoszenia zwierząt łownych.

Analizy pozwoleń zintegrowanych

Wydział Środowiska

Dokonano 31 analiz pozwoleń zintegrowanych, w tym:

- 24 analiz decyzji udzielających pozwolenia zintegrowanego, wynikających z opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzji BAT odnoszących się do głównej działalności prowadzonej w instalacji, tj. Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10.08.2018 r. ustanawiającej konkluzję dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. U. UE 208/38 z dnia 17.08.2018 r.); analizy dotyczyły istotnych, z punktu widzenia gospodarki odpadami na terenie województwa, instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz oczyszczalni ścieków przemysłowych, w których przetwarzane są odpady,
- 7 okresowych analiz pozwoleń zintegrowanych, których obowiązek dokonania wynika z art. 216 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska; analizy dotyczyły instalacji do produkcji chemii organicznej i instalacji do produkcji chemii nieorganicznej.

Wizje terenowe**Wydział Środowiska**

Przeprowadzono 875 wizji terenowych, w tym:

- 790 oględzin drzew lub krzewów w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych, na terenach dolnośląskich miast na prawach powiatu, tj. Wrocławia, Wałbrzycha, Legnicy i Jeleniej Góry,
- 85 wizji w terenie w celu dokonania oględzin związanych z szacowaniem szkód łowieckich wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny.

Kontrole**Wydział Środowiska**

Przeprowadzono 4 kontrole dotyczące spełnienia warunków określonych w wydanych decyzjach dot. zezwolenia na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych.

Udział w 16 kontrolach prowadzonych przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Kontrolowano m.in. instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, składowiska odpadów oraz instalację do produkcji chemii organicznej.

Zaświadczenia o pomocy de minimis**Wydział Środowiska**

Wydano 321 zaświadczeń o pomocy de minimis wskazujących wysokość udzielonej pomocy de minimis z tytułu opłaty produktowej oraz ulg z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska.

Opinie do wniosków w sprawie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa na nieleśne**Wydział Środowiska**

Wydano 12 opinii do wniosków przedłożonych Ministrowi Środowiska w przedmiocie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych, stanowiących własność Skarbu Państwa, na nieleśne.

Rejestr BDO**Wydział Środowiska**

Rozpatrzone 15 tys. wniosków o wpis do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, wprowadzających produkty w opakowaniach, prowadzących jednostki handlu detalicznego lub hurtowego, w których są oferowane torby na zakupy z tworzyw sztucznych objętych opłatą recyklingową, gospodarujących odpadami.

System kontroli opłat za korzystanie ze środowiska**Wydział Środowiska**

Zaewidencjonowano 15 623 wpłaty na wyodrębnione rachunki bankowe, na których gromadzone są opłaty za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowe, opłaty za publiczne kampanie edukacyjne, opłaty recyklingowe za lekkie torby na zakupy, opłaty roczne i rejestrowe za wpis do BDO (łącznie wysokość zaewidencjonowanych wpłat 65 618 417 zł).

Zweryfikowano 7100 wykazów zawierających zbiorcze zestawienie o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat.

Wystawiono 108 upomnień do zaległości dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska i opłat produktowych.

Wystawiono 200 postanowień o sposobie zarachowania wpłaty wniesionej po terminie.

Przygotowano 958 przelewów dotyczących zwrotu kwot nienależnych lub przeksięgowujących wpłaty na właściwy rachunek bankowy przypisany dla określonego rodzaju opłaty.

Przygotowanie projektu uchwały w sprawie podziału województwa dolnośląskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodu łowieckiego do kategorii**Wydział Środowiska**

Przygotowano opisy granic 370 obwodów łowieckich oraz ich graficznych przebiegów na mapie wraz z wyłączeniami, jak i rejestrów powierzchniowych; przeprowadzono kategoryzację obwodów łowieckich; uzyskano zgodę Ministra Środowiska na utworzenie trzech obwodów łowieckich o powierzchni mniejszej niż 3000 ha; uzyskano stosowne opinie i dokonano uzgodnień; przeprowadzono konsultacje społeczne.

Sprawozdawczość dotycząca odpadów komunalnych**Wydział Środowiska**

Przeprowadzono szkolenia warsztatowe dla pracowników gmin na temat zasad sprawozdawczych za rok 2018, o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, w tym zasad obliczania poziomu recyklingu frakcji odpadów komunalnych oraz poziomu ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Zweryfikowano 169 sprawozdań gminnych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ich korekty. Przygotowano sprawozdanie Marszałka Województwa Dolnośląskiego z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie województwa dolnośląskiego, które zostało przekazane do Ministra Środowiska.

Sprawozdawczość o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami**Wydział Środowiska**

Zweryfikowano ponad 12 000 zbiorczych zestawień danych o odpadach. Zweryfikowane dane o odpadach wprowadzono do elektronicznego systemu wojewódzkiego pn. Wojewódzki System Odpadowy. Przygotowano raport wojewódzki o gospodarowaniu odpadami na terenie województwa dolnośląskiego, który został przekazany do Ministra Środowiska.

Postępowanie administracyjne w zakresie Geologii**Wydział Geologii**

W ramach realizacji zadań geologicznych, w 2019 roku przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych, które zakończyły się wydaniem 320 decyzji administracyjnych w tym obszarze. Przeprowadzono również 15 kontroli zakładów górniczych w zakresie zgodności prowadzenia działalności z udzieloną koncesją. Na wniosek Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa dokonano sprawdzenia 1955 działek pod względem występowania udokumentowanych złóż kopalin. Dokonano także weryfikacji zestawienia i wydano 1032 decyzje w sprawie wysokości należnej opłaty eksploatacyjnej dla przedsiębiorców. Zaopiniowano 9 wniosków koncesyjnych dla złóż, dla których organem administracji geologicznej jest starosta. Podpisano 3 umowy na użytkowanie górnicze. Rozpatrzono 2000 wniosków o opiniowanie i uzgadnianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Przeprowadzono również 49 egzaminów w zakresie kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi kategorii XIII.

Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu.**Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych**

W 2019 roku Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, działając w porozumieniu z Zarządem Województwa Dolnośląskiego, zinwentaryzował i udokumentował kartami inwentaryzacyjnymi, a także umieścił w cyfrowej bazie danych 149 nowych obserwacji z zakresu występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt. Dokonano także inwentaryzacji i weryfikacji w terenie (z dokumentacją fotograficzną i opisem parametrów) oraz umieszczono w bazie GIS - 298 pomników przyrody – z czego nieożywionych – 20 sztuk, ożywionych – 288 sztuk (w tym 2254 drzewa). Kontynuowano działania finansowane z PROW na terenie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego poprzez zrównoważone gospodarowanie na terenie użytku ekologicznego „Przemkowskie Bagno” (wypas bydła i koszenie użytków zielonych), podpisano także umowę z Fundacją Centaurus pozwalającą na zwiększenie zakresu czynnej ochrony na obszarze około 600 ha poprzez wypas koni.

Źródło finansowania: budżet państwa – kwota 1 724 996,03 zł; budżet województwa dolnośląskiego – kwota 1 654 602,89 zł.

Wspieranie edukacji ekologicznej w oparciu o zasoby lokalne (infrastrukturalne, przyrodnicze i kulturowe).**Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych**

W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej poprzez sieć ośrodków edukacyjnych zarządzanych i utrzymywanych przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych i na terenie samych parków krajobrazowych zorganizowane zostały bezpłatne zajęcia edukacyjne dla 29 983 osób, w których uczestniczyło 918 grup dzieci, młodzieży i osób dorosłych. W ramach edukacji ekologicznej przeprowadzono 18 konkursów o zasięgu regionalnymi i wojewódzkim. W całym 2019 roku Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, działając w porozumieniu z Zarządem Województwa Dolnośląskiego, zorganizował, współorganizował lub aktywnie uczestniczył w 39 imprezach, akcjach edukacyjnych i innych wydarzeniach organizując stoiska edukacyjne prezentujące działalność jednostki. Ponadto zostały opracowane i wydane 24 różne pozycje wydawnicze m.in. broszury, foldery, ulotki, kalendarze i przewodniki popularyzujące ochronę przyrody i krajobrazu, a także promujące wartości historyczne i kulturowe parków krajobrazowych Dolnego Śląska.

Źródła finansowania: budżet województwa dolnośląskiego – kwota 776 611,13 zł; dotacja celowa WFOŚiGW – kwota 338 597,57 zł.

Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach.**Instytut Rozwoju Terytorialnego**

Przygotowanie **kampanii informacyjnej – antysmogowej** związanej z obowiązującymi uchwałami antysmogowymi - uchwały Nr XLI/1405/17/, Nr XLI/1406/17/ i Nr XLI/1407/17/ Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2017 r. w sprawie wprowadzenia w województwie dolnośląskim ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw – zwanymi dalej uchwałami antysmogowymi.

Koordinacja **prac Zespołu roboczego ds. jakości powietrza i efektywności energetycznej**, powołanego Zarządzeniem nr 18/2018 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 18.04.2018 r.

Udział w pracach Zespołu roboczego ds. jakości powietrza i efektywności energetycznej, działający przy Prezydencji Wrocławia.

Udział w projekcie „Czy wiesz czym oddychasz?” – Kampania edukacyjno-informacyjna na rzecz czystego powietrza LIFE-Mappingair/pl, finansowanego w ramach instrumentu UE LIFE.

Udział w projekcie „Dobra atmosfera” – dolnośląskiej kampanii ekoedukacyjnej, dofinansowanej ze środków RPO Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Fundacji WWF Polska.

Prowadzenie specjalistycznej **strony internetowej i punktu informacyjnego** dla potrzeb informowania i edukowania mieszkańców w związku z wprowadzonymi uchwałami antysmogowymi (www.czystezasady.pl).

Programowanie i realizacja prac urządzeniowo-rolnych, działania na rzecz scalania gruntów rolnych oraz melioracji.

Wydział Obszarów Wiejskich

Wsparcie melioracji wodnych: W roku 2019 r. ogłoszono nabory wniosków na dofinansowanie bieżącego utrzymania urządzeń melioracji wodnych dla gmin na kwotę 750 000,00 zł i spółek wodnych na kwotę 750 000,00 zł. Dofinansowanie na konserwację urządzeń melioracji wodnych szczegółowych dla jednostek samorządu terytorialnego, przyznano 38 gminom na łączną kwotę 676 247,84 zł (1 gmina zrezygnowała, 22 gminy w wyniku przetargów na roboty melioracyjne nie wykorzystały pełnej kwoty pomocy). Bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych, będących własnością gmin, wykonano na łącznej długości 68,9 km rowów melioracyjnych na obszarze 38 JST. Dofinansowanie na konserwację urządzeń melioracji wodnych szczegółowych dla spółek wodnych przyznano 42 spółkom wodnym na kwotę 745 708,00 zł. Wszystkie spółki wodne podpisały umowy i wywiązały się z ich realizacji. Bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych wykonano na łącznej długości 41,2 km rowów melioracyjnych na obszarze zarządzanym przez 42 spółki wodne.

Wsparcie scaleń gruntów w ramach Poddziałania 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, typ operacji: Scalanie gruntów - PROW na lata 2014-2020. Limit środków: 21 944 277 euro.

W 2019 r. zakończył się IV nabór na działanie trwający w terminie od 11.04.2019 r. do 24.05.2019 r. - wpłynęły 4 wnioski o pomoc, które zostały pozytywnie zweryfikowane - podpisano 4 umowy o dofinansowanie na kwotę pomocy 41 518 910,49 zł. Stan wdrażania na dzień 31.12.2019 r. Przeprowadzono 4 nabory, w których złożono 13 wniosków o pomoc na kwotę 106 313 099,60 zł. Podpisano 11 umów na kwotę pomocy 96 133 842,87 zł. Beneficjenci złożyli 5 wniosków o płatność, wystawiono 5 zleceń płatności na rzecz beneficjentów, którym agencja płatnicza wypłaciła pomoc na kwotę 10 506 734,26 zł. Wszystkie 11 projektów znajduje się w realizacji. Liczba gospodarstw biorących udział w projektach scaleniowych - 755. Powierzchnia gruntów objętych postępowaniem scaleniowym to ponad 11 tys. ha.

Gospodarka wodno-ściekowa

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Limit środków: 12 391 245 euro.

W terminie od 26.07.2019 do 09.09.2019 r. przeprowadzono drugi nabór wniosków na działanie, w którym złożonych zostało 59 wniosków na kwotę 79 080 958,98 zł. Do końca roku trwała ich weryfikacja. Agencja płatnicza zrealizowała 27 płatności dla projektów na kwotę dofinansowania 15 145 799 zł. 16 projektów zostało zakończonych. Stan wdrażania na dzień 31.12.2019 r: od początku realizacji na ww. działanie w ramach 2 ogłoszonych naborów złożono 152 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę dofinansowania 205 026 828,98 zł. Podpisano 38 umów o pomoc na kwotę 51 732 949 zł. Złożono 47 wniosków o płatność na kwotę pomocy 35 348 400,41 zł. Wystawiono 42 zlecenia płatności na rzecz beneficjentów, którym agencja płatnicza wypłaciła pomoc na kwotę 31 517 086,01 zł. Realizacja 26 projektów została zakończona. W ich wyniku wybudowano m.in. 41,6 km sieci wodociągowych 51,2 km sieci kanalizacyjnych, 136 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Działania w dziedzinie Rolnictwo i ochrona środowiska realizowane przez spółkę Stawy Milickie S.A

Stawy Milickie S.A.

Projekty realizowane przez Stawy Milickie S.A.

Wsparcie rybackiego charakteru obszaru przez wzmocnienie oferty rekreacyjno- turystycznej w CET NATURUM: kajaki 10 szt., rowery 10 szt., siłownia zewnętrzna, samochód 9 osobowy. – inwestycja o wartości ponad 154 tys. zł;

Rozwój usług rekreacyjno- turystycznych CET NATURUM z poszanowaniem środowiska naturalnego: pojazdy elektryczne wolnobieżne 2 szt., kosze do segregacji 13 szt., lornetki szt. 30. – inwestycja o wartości 127 tys. zł;

Zachowanie rybackiego charakteru obszaru, cennego przyrodniczo na terenie gospodarstwa Stawy Milickie S.A. – inwestycja o wartości ponad 217 tys. zł;

11.12.2019 r. Spółka uruchomiła przetwórnictwo ryb, która do końca roku 2019 przetworzyła 4,4 ton ryb;

Budowa własnej wylęgarni ryb w zakładzie Ruda Sułowska – inwestycja o wartości 813 000 zł.

Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych.**Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii**

W 2019 roku w ramach zadania ochrona gruntów rolnych udzielono dotacji i pomocy finansowej na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych na łączną kwotę 19 729 055,24 zł, w tym:

Zrealizowano i rozliczono 220 umów dla 22 powiatów, 85 gmin i 69 jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (w tym osoby fizyczne). Z budżetu Województwa Dolnośląskiego została przekazana, w formie dotacji lub pomocy finansowej kwota 19 709 055,24 zł na realizację prac z zakresu ochrony gruntów rolnych, między innymi:

- drogi dojazdowe do gruntów rolnych – 124 zadania (90,82 km) na łączną kwotę: 18 203 160,07 zł;
- zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania – 23 zadania na łączną kwotę: 939 492,97 zł;
- usuwanie kamieni na gruntach ornych – 65 zadań (1 507,21 ha) na łączną kwotę: 448 464,20 zł;
- zbiorniki wodne służące małej retencji wodnej – 5 zadań (2,11 ha pow. lustra wody) na łączną kwotę: 103 400,00 zł;
- użyźnianie gleb o niskiej wartości produkcyjnej – 3 zadania (48,46 ha) na łączną kwotę: 14 538,00 zł;
- Zrealizowano zadanie własne na kwotę: 20 000,00 zł.

Programowanie i realizacja prac urządzeniowo-rolnych, działania na rzecz scalania gruntów rolnych oraz melioracji.**Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii**

Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu

Prace scaleniowe:

- Zakończono opracowywanie projektów scaleń gruntów 3 obiektów (Piława Dolna, gm. Dzierżoniów, Tomkowice, Granica, Godziszówek, gm. Strzegom, Niedaszów, gm. Mściwojów). Rozpoczęto prace nad opracowaniem projektów scaleń gruntów 6 obiektów (Piotrowice Świdnickie i część wsi Pastuchów, gm. Jaworzyna Śląska; Luboradz, gm. Mściwojów; Mokrzeszów, gm. Świdnica; Rataje i część wsi Prawików, gm. Wołów; Czechy, gm. Jaworzyna Śląska; Brunów, gm. Mściwojów).
- Wykonano pomiary oraz dokumentację filmową i fotograficzną bezzałogowym statkiem powietrznym dla 5 obiektów scaleniowych (Czechy, gm. Jaworzyna Śląska; Mokrzeszów, gm. Świdnica; Brunów, gm. Chocianów; Niedźwiedzice, gm. Chojnów; Stanowice, gm. Strzegom).
- Działania w zakresie zagospodarowania poscaleniowego prowadzone były na 4 obiektach (Piława Dolna, gm. Dzierżoniów; Tomkowice, Granica, Godziszówek, gm. Strzegom; Niedaszów, gm. Mściwojów; Naratów, gm. Niechlów).
- Opracowano założenia do projektu scalenia gruntów dla 2 obiektów (Mokrzeszów, gm. Świdnica; Niedźwiedzice, gm. Chojnów). Dobiegają końca prace związane z przygotowaniem założeń do projektu scalenia wsi Stanowice, gm. Strzegom. Łączna powierzchnia obszarów objętych opracowaniami wynosi ok. 4019 ha.
- Prace planistyczne:
- Plany urządzeniowo-rolne – zakończono 1 opracowanie (gmina Chocianów).
- Aktualizacje Planów urządzeniowo-rolnych – zakończono 6 opracowań (gminy Środa Śląska, Prochowice, Dobromierz, Żmigród, Złotoryja, Jerzmanowa); w trakcie 7 opracowań (gminy Przeworno, Długołęka, Wołów, Lubomierz, Syców, Łagiewniki, Kobierzyce). Łączna powierzchnia obszarów objętych aktualizacjami to ok. 202 470 ha.
- Projekty urządzeniowo-rolne wsi – zakończono 1 opracowanie (wieś Trzmielów, gmina Chocianów) oraz Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu.
- Inne prace geodezyjno-kartograficzne oraz wyceny nieruchomości w celu obsługi zadań leżących w zakresie działania samorządu województwa w tym, m.in.:
- Ustalenie przebiegu granic 50 km dróg wojewódzkich (odcinki DW nr 328, 340, 346, 352, 382, 383, 396); pomiary terenowe do mapy do celów projektowych dla zadania „Budowa Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach”; pomiary i obliczenia objętości mas ziemnych do projektu prac rekultywacyjnych – obręb Stary Górnik, gm. Oława; okresowe pomiary kontrolne 2 mostów na drogach wojewódzkich; 7 inwentaryzacji budowlanych obiektów stanowiących mienie województwa; inwentaryzacja przystanków autobusowych w celu aktualizacji bazy danych obiektów topograficznych w 3 powiatach.
- Wykonano dokumentację filmową inwestycji DSDiK: przebudowa DW 397 Stary Julianów - Świdnica (Trasa Sudecka), budowa drogi wojewódzkiej od DW 455 do DK 98 (wschodnia obwodnica Wrocławia), budowa połączenia DK 94 i DW 340 (zachodnia obwodnica Brzegu Dolnego); przeprowadzono monitoring osuwiska w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340 – obręb Cerekwica, gm. Trzebnica; opracowano ortofotomozaikę wraz z określeniem zasięgu wykonanych prac rekultywacyjnych składowiska odpadów niebezpiecznych w Jeleniej Górze; sporządzono ortofotomozaikę do oszacowania szkód łowieckich – Osobowice, Wrocław.
- Sporządzono operaty szacunkowe 54 działek stanowiących wojewódzkie zasób nieruchomości oraz operaty szacunkowe dotyczące działek linii kolejowej nr 318 i nr 341 Bielawa Zachodnia - Dzierżoniów.

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

TRANSPORT

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Infrastruktury

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego - „Plan Transportowy”

Wydział Transportu

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje zadania związane z organizacją publicznego transportu zbiorowego na obszarze województwa dolnośląskiego w ramach Departamentu Infrastruktury, w oparciu o ustawę z dnia 16.12.2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym oraz o akt prawa miejscowego, jakim jest uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego LV/2107/14 z dnia 30.10.2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego”.

W 2019 r. zrealizowano następujące zadania:

DOTACJE

„Dotowanie i organizowanie kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich”: zawarto umowy z przewoźnikami kolejowymi tj. Przewozy Regionalne sp. z o.o. oraz Kolejami Dolnośląskimi S.A. w sprawie świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie realizowane w terminie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. W roku sprawozdawczym przekazano tym przewoźnikom środki dotacji w kwocie 124 146 825,64 zł, w tym także za realizację przewozów w 2019 r. (rozliczenie umów i rekompensata za m-c grudzień 2019 r.);

„Dofinansowanie krajowych pasażerskich przewozów autobusowych”: w okresie sprawozdawczym przekazano kwotę dotacji w wysokości 46 524 978,13 zł, przewoźnikom realizującym pasażerskie przewozy autobusowe, na podstawie zawartych od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r., 168 umów określających szczegółowe zasady przekazywania dopłat do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych. Łączna liczba dofinansowanych biletów ulgowych wyniosła 1 131 816 szt. Zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane jest przez Województwo Dolnośląskie ze środków dotacji z budżetu państwa. W roku 2019 ponadto przekazano rekompensaty organizatorom przewozów o charakterze użyteczności publicznej za 2019 w kwocie 50 096,15 zł

Łączna liczba przewiezionych w 2019 r. pasażerów w publicznym zbiorowym transporcie drogowym wyniosła ok. 16,5 mln osób.

PRACA EKSPLOATACYJNA

W ramach organizacji wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w 2019 roku zrealizowana została praca eksploatacyjna w wysokości 11 300 631,049 pockm (pociągokilometrów), co oznacza wzrost wykonanej pracy eksploatacyjnej o około 3,6% względem roku 2018. W okresie tym przewieziono wojewódzkim transportem kolejowym 29 042 398 pasażerów, co oznacza wzrost o około 21,7% względem roku 2018.

OFERTA PRZEWOZOWA

W rozkładzie jazdy pociągów 2018/2019 obowiązującym przez większą część 2019 roku (do 14.12.2019 r.) rozbudowana została oferta przewozowa wojewódzkich kolejowych połączeń pasażerskich. W roku 2019 uruchomiono ponownie przewozy na liniach kolejowych (odcinkach linii komunikacyjnych):

- (Wrocław -) Legnica – Lubin – Rudna Gwizdanów (- Głogów),
- Bielawa – Dzierżonów (- Wrocław/Legnica),
- Krotoszyn – Milicz – Grabowo Wielkie (- Wrocław – Jelcz-Laskowice),
- Głogów – Wschowa – Leszno.

Dzięki zakończeniu elektryfikacji odcinka linii kolejowej Węglińiec – Zgorzelec od grudnia 2019 wznowiono kursowanie bezpośrednich pociągów w relacji Zgorzelec – Wrocław Główny.

Dzięki współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z gminami skupionymi wokół aglomeracji wrocławskiej w zakresie współorganizacji i współfinansowania przewozów, możliwe było rozbudowanie oferty przewozowej w ramach Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej (WKA). Ponadto dzięki współpracy z sąsiednimi organizatorami połączeń uruchamiane były połączenia styczne z sąsiednimi województwami (lubuskim, wielkopolskim, opolskim), na liniach:

- Görlitz/Zgorzelec – Węglińiec – Żary/Zielona Góra (województwo lubuskie),
- Wrocław/Legnica – Żary – Forst (Lausitz) (województwo lubuskie),
- Wrocław – Głogów – Zielona Góra (województwo lubuskie),
- Głogów – Wschowa – Leszno (województwo lubuskie),
- Wrocław – Rawicz – Leszno – Poznań (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Milicz – Krotoszyn (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Ostrów Wielkopolski (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Kluczbork (województwo opolskie),
- Wrocław – Jelcz-Laskowice – Opole (województwo opolskie)
- Wrocław – Oława – Opole/Nysa (województwo opolskie),

- Kłodzko – Kamieniec Ząbkowicki – Nysa (województwo opolskie),
- Połączenia transgraniczne realizowane były we współpracy z krajami czeskimi (liberecki, kralovehradecki, pardubicki) i Wolnym Państwem Saksonia w RFN. Przy współpracy z Krajem Pardubickim możliwe było uruchomienie weekendowego bezpośredniego połączenia kolejowego z Wrocławia do Pragi.

W ruchu transgranicznym przewozy odbywały się na liniach:

- Szklarska Poręba Górna – Harrachov – Liberec (Kraj Liberecki),
- Sędziszów – Kamienna Góra – Lubawka – Královec/Trutnov (Kraj Kralovehradecki) (weekendowe w sezonie letnim),
- Wrocław/Wałbrzych – Meziměstí/Adršpach (Kraj Kralovehradecki) (weekendowe w sezonie letnim),
- Wrocław – Kłodzko – Międzyzlesie/Lichkov (– Praga) (Kraj Pardubicki),
- (Wrocław – Legnica –) Węgliniec – Zgorzelec – Görlitz – Drezno (Wolne Państwo Saksonia), od grudnia 2019 dzięki elektryfikacji, miejsce przesiadki z Węglinca zmieniono na Zgorzelec
- Jelenia Góra – Lubań Śląski – Zgorzelec – Görlitz (Wolne Państwo Saksonia)

Dolnośląska Polityka Rowerowa

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Wdrażanie Dolnośląskiej Polityki Rowerowej ze wszystkimi jej komponentami odbywało się w 2019 r. w następujący sposób:

1. Zakończono prace nad projektem „Koncepcja rozwoju transgranicznej turystyki rowerowej na pograniczu polsko – czeskim”, realizowanym w ramach Interreg PI – CR (9 partnerów z PL i CR).

Głównym produktem projektu było wytrasowanie długodystansowej trasy rowerowej biegnącej w obszarze pogranicza, liczącej prawie 1300 km, w ramach projektu powstała publikacja prezentująca wszystkie wypracowane produkty, tj:

- Koncepcja przebiegu długodystansowej trasy rowerowej
- Koncepcja rozwoju turystyki MTB
- Koncepcja rozwoju turystyki rolkowej
- Strategia wdrożeniowa
- Strategia marketingowo-promocyjna
- Działania modelowe – skrót

Więcej informacji na stronie projektu: www.cykloprojekt.irt.wroc.pl

2. Działanie finansowane z funduszy europejskich (Interreg VA PL – CR – całkowita wartość całego projektu 700 243,68 euro, budżet województwa dolnośląskiego – 159 725,41 euro) Wdrażano Standardy projektowe i wykonawcze dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego, będące komponentem DPR, poprzez:
 - opiniowanie zgodności projektów budowlanych ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego,
 - opiniowanie zgodności projektów stałej organizacji ruchu, za zgodność ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego
 - opiniowanie zgodności projektów budowlanych za zgodność ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego przeprowadzona na potrzeby konkursu RPDS.03.04.02-IZ.00-02-318/18 do Działania 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych, Poddziałanie 3.4.2 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT WrOF, ogłoszonego przez IZ RPO WD.
 - uzupełnienie dokumentu o tzw. „aneks zielony”, czyli Standardy projektowe i wykonawcze kształtowania oraz ochrony zieleni w otoczeniu tras rowerowych – praca w toku.

Działanie finansowane z budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego.

- Rozpoczęto współorganizację DOLNOŚLĄSKIEGO FESTIWALU ROWEROWEGO - Konferencja: Miasto - Metropolia - Region. PROJEKT ROWER (termin konferencji – 24.04.2020 r. - przesunięto z powodu pandemii). Dotychczasowe działania finansowane z budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego.
- Prowadzono aktualizację dokumentu: Koncepcja sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego w zakresie przebiegu głównych tras rowerowych oraz wprowadzenia systemu numeracji i ewidencji głównych tras rowerowych (prace inwentaryzacyjne w terenie, konsultacje z gminami) – w toku. Działanie finansowane z budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego.
- Konsultowano zagadnienia DPR poprzez organizację bądź udział w spotkaniach samorządów lokalnych, m.in. z powiatem ząbkowickim, wałbrzyskim, zgorzeleckim, gminami: Bogatynia, Jedlina Zdrój, miasto Zgorzelec. Działanie finansowane z budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego.
- Uczestniczono w pracach Zespołu ds. mobilności rowerowej, powołanego przy Konwencie Marszałków. Działanie finansowane z budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego.

Plan inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym (w tym plan rozwoju sieci drogowej województwa dolnośląskiego w zakresie dróg wojewódzkich)

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei, Instytut Rozwoju Terytorialnego

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje inwestycje drogowe przy pomocy **Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu**, która w 2019 roku realizowała 25 zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (24 zadania drogowe i 1 kolejowe). Na ich realizację wydatkowano środki w wysokości 165 157 332,46 zł, z czego 94 771 019,97 zł stanowiły środki unijne, 10 714 619,45 zł dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich, 4 764 126,50 zł ze środków budżetu państwa, 2 792 563,03 zł pomoc finansowa i 52 115 003,51 zł z budżetu województwa dolnośląskiego.

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 352 Radomierzycze – Zatonie
- Budowa drogi wojewódzkiej od drogi wojewódzkiej nr 455 do drogi krajowej nr 98
- Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. Grota - Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska)
- Budowa drogi wojewódzkiej od skrzyżowania z ul. Grota - Roweckiego do drogi wojewódzkiej nr 395 (do ronda Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa)
- Budowa obejścia m. Złotorzy - etapami
- Drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Ciechanów - Góra wraz z obwodnicą Góry w zakresie: Budowa obwodnicy Góry w ciągu drogi wojewódzkiej nr 323 - jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę
- Drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Ciechanów - Góra wraz z obwodnicą Góry w zakresie: Przebudowy drogi wojewódzkiej nr 323 km ok. 32+060 - 36+888 na odcinku Luboszyce - Ciechanów - jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę
- Drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Lubin, Głogów - Ciechanów w zakresie: Przebudowy drogi wojewódzkiej nr 323 na odcinku Radoszyce - Gawrony wraz z budową obwodnic miejscowości Nieszczyce i Brodowice - jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę
- Elektroniczne usługi publiczne Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu
- Połączenie miast Dolnego Śląska - budowa południowo wschodniego obejścia Bolesławca
- Realizacja projektu Trasa Sudecka - przebudowa drogi wojewódzkiej nr 379 od ronda ul. Uczniowskiej w m. Stary Julianów do ronda ul. Wałbrzyska w m. Świdnica
- Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 383 ul. Jana Kilińskiego wraz z rondem do włączenia w drogę wojewódzką nr 382 ul. Świdnicka)
- Skomunikowanie mostu na rzece Odrze w miejscowości Brzeg Dolny z drogą krajową nr 94 i drogą wojewódzką nr 340 w zakresie - odcinek od drogi powiatowej nr 2060D w m. Zabór Wielki do włączenia do drogi powiatowej nr 2059D - jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę
- Skomunikowanie mostu na rzece Odrze w miejscowości Brzeg Dolny z drogą krajową nr 94 i drogą wojewódzką nr 340 w zakresie - odcinek od drogi wojewódzkiej nr 341 do drogi powiatowej nr 1353D w m. Radecz - jako kontynuacja budowy przeprawy przez Odrę
- Poprawa dostępności transportowej dróg wojewódzkich nr 343, nr 342, nr 340 w miejscowości Oborniki Śląskie
- Modernizacja ul. Dobroszyckiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340 od ul. Wojska Polskiego do węzła Dąbrowa drogi S8
- Budowa drogi wojewódzkiej nr 451 - wschodniej obwodnicy Oleśnicy
- Modernizacja dróg wojewódzkich nr 354 na odcinku Turoszów - Sieniawka i nr 352 na odcinku Zatonie - Bogatynia wraz z ulicą Schrammstraße w Zittau
- Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 351 Pieńsk - Jędrzychowice wraz z ul. Bolesławiecką i Dr. Kahlbaum-Allee w Görlitz
- Prace planistyczne związane z budową mostu granicznego Pieńsk-Deschka
- Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 353 Pieńsk - Strzelno wraz z ul. Rothenburger Strasse w Krauschwitz
- Poprawa dostępności transportowej ziemi broumowskiej i regionu kłodzko – wałbrzyskiego
- Od Zamku Frydlant do Zamku Czocho
- Poprawa dostępności do atrakcji turystycznych w obszarze Masywu Śnieżnika I
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 341 na odcinku Dzierżoniów - Bielawa Zachodnia

W latach ubiegłych zakończono 6 zadań w zakresie robót budowlanych, dla których w roku 2019 prowadzone były sprawy związane z nabyciem gruntów, uregulowaniami energetycznymi, zapłatą wyroków oraz rozliczeniem finansowym – końcowym zadania.

W roku 2019 zakończono:

* w zakresie robót budowlanych

- 3 zadania, w tym wybudowano most w ramach zadania „Od zamku Frydland do zamku Czocho”, po włączeniu go do zakresu projektu;
- dla 1 zadania realizowanego w 3 etapach – ukończono 2 etapy;

* w zakresie opracowania dokumentacji technicznej:

- zakończono 3 zadania (w tym 2 ograniczono zakres z robót budowlanych do samej dokumentacji).
- W ramach zadań zakończonych w roku 2019:
- wybudowano 5,19 km dróg,
- przebudowano 52,82 km dróg,
- wyremontowano 16,70 km dróg,
- opracowano 3 dokumentacje techniczne.

Do zakończenia realizacji po 2019 r. pozostało 11 zadań drogowych i 1 etap z zadania 12 oraz 1 zadanie kolejowe. Średni stopień realizacji zadań finansowanych ze środków Unii Europejskiej wynosi 55,24%.

Roboty budowlane:

- Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 383 ul. Jana Kilińskiego wraz z rondem do włączenia w drogę wojewódzką nr 382 ul. Świdnicka)
- Modernizacja dróg wojewódzkich nr 354 na odcinku Turoszów - Sieniawka i nr 352 na odcinku Zatonie - Bogatynia wraz z ulicą Schrammstraße w Zittau
- Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 351 Pieńsk - Jędrzychowice wraz z ul. Bolesławiecką i Dr. Kahlbaum-Allee w Görlitz
- Dokumentacja:
- Budowa obejścia m. Złotoryi - etapami
- Drogi dojazdowe do mostu na Odrze w m. Ciechanów na odcinku Ciechanów - Góra wraz z obwodnicą Góry w zakresie: Budowa obwodnicy Góry w ciągu drogi wojewódzkiej nr 323 - jako kontynuacja budowy przepraw przez Odrę
- Prace planistyczne związane z budową mostu granicznego Pieńsk-Deschka

W ramach zadania pn. **Budowa lub przebudowa infrastruktury drogowej na sieci dróg wojewódzkich Dolnego Śląska** w zakresie: chodników, odwodnienia drogi, zatok autobusowych, skrzyżowań dróg, sygnalizacji świetlnej, murów oporowych, małych obiektów mostowych oraz przebudowa i budowa krótkich odcinków dróg wojewódzkich przebudowano 0,30 km chodników o pow. 699,40 m², wybudowano sygnalizację świetlną oraz opracowano dokumentację projektową dla 8 zadań. W roku 2019 wydatkowano 3 919 515,42 zł w tym 1 587 555,91 zł pomocy finansowej i 2 331 959,51 zł z budżetu województwa dolnośląskiego.

Roboty budowlane:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Sienkiewicza i Krzywoustego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 328 w miejscowości Złotoryja
- Budowa chodnika przy ul. Dworcowej w Świerzawie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 328
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 381 w zakresie budowy chodnika przy ul. Słupieckiej w Nowej Rudzie
- Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 372 z drogą powiatową nr 1937D koło m. Święta Katarzyna

Dokumentacja:

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 395 oraz 385 w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego ul. Wojska Polskiego – ul. Wałowej – ul. Zamkowej w Ziębicach
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 292 w m. Brzeg Głogowski w zakresie zatok autobusowych i chodników
- Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 448 z drogą powiatową w m. Syców
- Poprawa bezpieczeństwa i warunków ruchu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 w m. Wojkowice
- Przebudowa skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 323 i 324 w m. Góra
- Przebudowa pobocza drogi poprzez wykonanie chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 328 w m. Stara Kraśnica
- Budowa chodnika ciągu drogi wojewódzkiej nr 378 w m. Łojowice
- Przebudowa zjazdu indywidualnego z drogi wojewódzkiej nr 342 w km 38+487, strona lewa w m. Strupina

W ramach zadania pn. **Poprawa stanu infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i remonty dróg w obszarze Dolnego Śląska** przebudowano i wyremontowano 19,604 km dróg o pow. 132 922,48 m², 4,635 km chodników o pow. 9714,54 m² i 0,20 km ścieżek rowerowych o pow. 482,00 m². Ponadto opracowano dokumentację projektową dla 2 zadań. W roku 2019 wydatkowano 56 344 255,98 zł w tym 16 881 021 zł z budżetu państwa, 2 146 584,60 zł pomocy finansowej i 37 316 650,38 zł z budżetu województwa dolnośląskiego. Dodatkowo pozyskano 4 710 764,26 zł pomocy rzeczowej.

Remonty:

- Remont nawierzchni jezdni i chodnika DW nr 324 m. Góra;
- DW nr 339 ul. Rawicka w m. Wołów wraz z mostem;
- Remont zjazdów przy DW 362 w m. Skałka;
- DW nr 362 w m. Skałka;
- Remont nawierzchni chodnika ul. 3 Maja w Złotym Stoku DW nr 390;
- DW nr 339 w m. Wołów na skrzyżowaniu z DW nr 340;
- Wykonanie nowej nawierzchni chodnika w m. Wołów przy ul. Rawickiej przy DW nr 339;
- Remont nawierzchni chodnika na skrzyżowaniu z drogą gminną w ciągu DW nr 345 w m. Budziszów Wielki;
- DW nr 346 odc. Stary Śleszów - Nowy Śleszów;
- DW nr 346 w m. Węgry;
- DW nr 358 w m. Leśna (ul. Żeromskiego) w zakresie: remontu nawierzchni od km 12+440 do km 12+770;
- DW nr 367 na odc. Kamienna Góra – Borowno;
- DW 374 od węzła na S3 do m. Niedaszów;
- DW nr 380 (dawny przebieg DW 385) w m. Włodowice;
- DW nr 385 m. Służewów wraz z budową chodników i zatok autobusowych;
- DW nr 385 w m. Ziębice;
- DW nr 395 odcinkami w m. Ludów Polski;
- DW nr 451 w m. Bierutów ul. Namysłowska II;
- DW nr 363 w m. Łaziska;
- DW nr 383 na odcinku Jugowice - Walim – dok. projektowa.

Przebudowy:

- DW nr 296 w m. Jagodzin;
- DW nr 358 w m. Leśna (ul. Żeromskiego) w zakresie: budowy chodnika od km 12+147 do km 12+766;
- DW nr 365 Jurczyce – Muchów;
- DW nr 381 od mostu w Gołogłównach do Kłodzka;
- DW nr 381 m. Jedlina Zdrój – ścieżka rowerowa na odcinku dł. 200 m;
- DW nr 381 w m. Głuszyca;
- DW nr 383 w Rościszowie wraz z chodnikiem;
- DW nr 385 m. Służewów wraz z budową chodników i zatok autobusowych;
- Włączenie DW nr 367 do projektowanego węzła Kamienna Góra Północ w ciągu drogi ekspresowej S3 – dok. projektowa.

W ramach zadania pn. **Poprawa stanu infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i remonty obiektów inżynierskich** przebudowano i wyremontowano 9 obiektów mostowych w tym 0,581 km jezdni o pow. 4193,56 m² oraz 0,347 km chodników o pow. 623,95 m². Ponadto opracowano dokumentację projektową dla 11 obiektów mostowych. W roku 2019 wydatkowano 12 710 713,36 zł w tym 1 800 000,00 zł z budżetu państwa, 986 457 zł z rezerwy subwencji ogólnej, 5000 zł pomocy finansowej i 9 919 256,36 zł z budżetu województwa dolnośląskiego.

Remonty:

- DW nr 389 w m. Różanka;
- DW nr 358 w m. Włosień;
- DW 357 w km 35+104 w m. Nowogrodzic;
- DW nr 357 w km 36+186 w m. Nowogrodzic;
- DW 366 nad rzeką Kamienna w m. Piechowice;
- DW nr 367 k. miejscowości Ogorzelec;
- DW 367 w km 27-835 w m. Leszczyniec;
- DW nr 346 w m. Kąty Wrocławskie – dok. projektowa;
- DW nr 342 w m. Zajączków – dok. projektowa;
- DW 351 nad Potokiem Jędrzychowickim w m. Jędrzychowice – dok. projektowa;
- DW 380 ul. Marszałka Piłsudskiego w m. Nowa Ruda j – dok. projektowa.

Przebudowy:

- DW 335 w m. Jaroszkówka;
- DW nr 364 w m. Pielgrzymka;
- DW nr 328 w m. Sędziszowa wraz z przyległym układem drogowym;
- DW nr 328 w m. Chojnów wraz z opracowaniem dokumentacji;
- DW nr 328 w m. Nowy Kościół wraz z rozbudową DW nr 328 na dojazdach i opracowaniem dokumentacji projektowej; DW nr 367 nad rzeką Jedlica w miejscowości Kostrzyca – dok. projektowa;
- DDW nr 383 w m. Jedlina Zdrój – dok. projektowa;
- Budowa kładki w ciągu DW nr 339 w m. Wołów – dok. projektowa;
- DW nr 364 w km 17+971 wraz z dostosowaniem układu drogowego w m. Lwówek Śląski – PFU;
- DW nr 363 ul. Zagrodzieńska w m. Złotoryja – opracowanie dokumentacji projektowej oraz pełnienie nadzoru autorskiego;
- DW nr 364 ul. Grunwaldzka 2 w m. Złotoryja – dok. projektowa;
- DW nr 357 km 35+104 oraz 35+162 wraz z remontem drogi w m. Nowogrodzic – PFU.

W ramach zadania pn. **Program Modernizacji Dróg Wojewódzkich** przebudowano i wyremontowano 3,023 km dróg o pow. 20 647,92 m² i 0,820 km chodników o pow. 3501,00 m². W roku 2019 wydatkowano 6 828 287,14 zł w tym 2 387 373,21 zł pomocy finansowej i 4 440 913,93 zł z budżetu województwa dolnośląskiego. Dodatkowo pozyskano w 2 505 346,43 zł pomocy rzeczowej.

Remonty:

- DW nr 362 na odc. Romnów – Skałka;
- DW nr 328 w Wojcieszowie na odcinku od km 98+005 do km 98+250.
- Przebudowy:
- DW nr 328 w m. Wojcieszów w zakresie przebudowy chodników na odcinku od km 98+790 do km 99+610;
- DW nr 324 na odcinku - ul. Wrocławska w m. Góra do m. Kłoda Górowska - etap I, odcinek I długości 590 m;
- DW nr 324 na odcinku - ul. Wrocławska w m. Góra do m. Kłoda Górowska- etap I odcinek 2 długości 290 m.

W ramach zadania pn. **Program Infrastruktury Drogowej** przebudowano i wyremontowano 6,623 km chodników o pow. 14 189,03 m², 1,229 km ścieżek rowerowych o pow. 2458,20 m² i 0,875 km dróg o pow. 4061,72 m². W roku 2019 wydatkowano 7 029 841,32 zł w tym 139 389,92 zł pomocy finansowej i 6 890 451,40 zł z budżetu województwa dolnośląskiego. Dodatkowo pozyskano w 8 535 392,41 zł pomocy rzeczowej.

- DW nr 292 w Głogowie wzdłuż ul. Kazimierza Wielkiego;
- DW nr 297 - budowa chodnika we wsi Łąka;
- DW nr 335 - budowa chodnika w m. Krzeczyn Mały;
- DW 335 - budowa chodnika w okolicy m. Chojnów;
- DW nr 336 w zakresie budowy chodnika w m. Brzezinka Średzka;
- DW nr 340 w zakresie przebudowy skrzyżowania ulic Milickiej, Roosevelta i H. Brodatego na skrzyżowanie typu rondo w m. Trzebnica;
- DW nr 342 w zakresie budowy ciągu pieszo - rowerowego w m. Pęgów;
- DW nr 345 w zakresie budowy chodnika w m. Budziszów Wielki;
- DW nr 346 w zakresie budowy chodnika w m. Jugowiec wraz z budową zatoki autobusowej;
- DW nr 363 - budowa chodnika wraz z odwodnieniem w m. Luboradz;
- DW nr 382 w zakresie budowy chodnika w m. Boleścin wraz z zatokami autobusowymi;
- DW nr 395 w zakresie budowy chodnika w m. Nowy Dwór – etap II;
- DW nr 395 w zakresie budowy ciągu komunikacyjnego wraz z budową zatoki autobusowej w m. Strzegów;
- DW 440 w zakresie budowy ciągu pieszo - rowerowego w m. Borowa - ul. Lipowa;
- Remont chodnika w pasie DW nr 324 w m. Jastrzębia.

W ramach **pozostałych zadań finansowanych ze środków budżetu województwa dolnośląskiego** trwa realizacja w cyklu wieloletnim 3 zadań obejmujących roboty budowlane, 1 zadanie obejmujące tylko prace projektowe (w ramach zadania: „Dokumentacja przyszłościowa” opracowano 6 dokumentacji (w tym 1 kolejowa, a 1 jest w trakcie realizacji) oraz 2 zadania związane z bieżącą pracą DSDiK. W roku 2019 wydatkowano 1 842 384,19 zł. W ramach pozostałych zadań bieżących letniego i zimowego utrzymania dróg, kolei, obiektów inżynierskich oraz działalności DSDiK finansowanych ze środków budżetu województwa dolnośląskiego w ramach pozostałych wydatków w Dziedzinie Transport (łącznie na drogi i linie kolejowe) wydatkowano 79 951 293,54 zł.

- Budowa obwodnicy Piechowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 366.
- Budowa obwodnicy Krzeczyna Wielkiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 335.
- Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 ul. Batalionów Chłopskich do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 383 ul. Jana Kilińskiego) - etap II.

Dokumentacja przyszłościowa:

- Budowa obwodnicy m. Wołów;
- Budowa obwodnicy m. Bielawa;
- Budowa obwodnicy Strzegomia;
- Budowa obwodnicy Dzierżoniowa - etap IV;
- Budowa obwodnicy Milicza;
- Budowa mostu w m. Oława na rzekach Odra i Oława jako połączenie dróg lokalnych: wojewódzkich nr 396 i 455, powiatowej 1570D oraz gminnej ul. Malinowa – w trakcie realizacji;
- Koncepcja budowy linii kolejowej Lubin - Polkowice – Nielubia.
- Zakup środków transportu i sprzętu drogowego
- Przejęcie odcinków linii kolejowych oraz infrastruktury kolejowej na terenie Dolnego Śląska, tj.:
 - 310 Kobierzyce - Piława Górna;
 - 318 Bielawa Zachodnia - Srebrna Góra;
 - 319 Łagiewniki – Kondratowice;
 - 284 Jerzmanice Zdrój - Lwówek Śląski;
 - 291 Wałbrzych Szczawienko - Boguszów Gorce Wschód

Ponadto **jednostki samorządu terytorialnego w zastępstwie inwestorskim** realizowały zadania finansowane w 100% ze środków własnych przekazując 6 400 178,75 zł pomocy rzeczowej.

- Budowa ścieżki rowerowo - pieszej do Kłody Górskiej w pasie DW nr 324.
- Budowa ul. Liliowej wraz z przebudową skrzyżowania w pasie DW nr 331 – ul. Chocianowskiej w Polkowicach”.

- Budowa chodnika w ciągu DW nr 335 na odcinku od Chojnowa do zjazdu na dz. 839.
- Wykonanie chodnika w ciągu DW nr 335 w m. Krzeczyn Mały.
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu, DW nr 340, m. Trzebnica, ul. H. Brodatego.
- Budowa ścieżki pieszo - rowerowej w ciągu DW nr 340 z Trzebnicy do Sulisławic.
- Budowa chodnika wzdłuż DW nr 340 na odcinku od Nowosiedlic na terenie Gminy Dobroszyce do granicy z miastem Oleśnica na terenie Gminy Oleśnica.
- Budowa sygnalizacji świetlnej typu SDK w ciągu DW nr 346 (ul. 1 Maja) w Kątach Wrocławskich przy SP 1.
- Przebudowa DW nr 358 w zakresie usunięcia kolizji oświetlenia ulicznego z chodnikiem przy ul. Osiedle w Leśnej.
- Budowa chodnika przy DW nr 363 w miejscowości Sichów.
- Przebudowa DW nr 363 polegająca na budowie ciągu pieszo - rowerowego oraz zatoki autobusowej we wsi Łaziska.
- Budowa chodnika na ul. Grunwaldzkiej w Złotoryi w ciągu DW nr 364.
- Przebudowa z rozbudową DW nr 366 w Podgórzynie.
- Przebudowa miejsc postojowych w ciągu DW nr 375 - ul. Kolejowa w Szczawnie Zdroju.
- Przebudowa chodnika w ciągu DW nr 376 w zakresie przejścia dla pieszych w m. Jabłów.
- Remont chodnika w ciągu DW nr 383 w m. Jugowice.
- Przebudowa ul. Kilińskiego w m. Dzierżoniów na odc. od torów do obwodnicy - DW nr 383.
- Przebudowa DW nr 396 w zakresie przebudowy chodników, ciągów pieszo - rowerowych i ścieżek rowerowych w m. Oława (na odc. od skrzyżowania ul. B. Chrobrego do skrzyżowania DW 396 z drogą krajową nr 94).
- Przebudowa DW nr 396 w zakresie budowy ciągu pieszo - rowerowego wraz z infrastrukturą drogową na ul. Wiejskiej w m. Oława.
- Przebudowa DW nr 448 w zakresie budowy chodnika w m. Wojciechowo – Zawada.
- Budowa ciągu rowerowego w m. Łękanów – Naratów.
- Pełnienie nadzoru nad sygnalizacją świetlną w ciągu DW nr 352 na skrzyżowaniu ulic Daszyńskiego i Pocztovej w Bogatyni.
- Pełnienie nadzoru nad sygnalizacją świetlną aktywnego przejścia dla pieszych na DW nr 354 (ul. Młodych Energetyków) w m. Bogatynia – Zatonie.
- Budowa ścieżek rowerowych trasą dawnej kolejki wąskotorowej w powiecie trzebnickim i milickim (w ciągu dróg wojewódzkich).

W 2019 roku zainicjowano w Instytucie Rozwoju Terytorialnego prace nad nową edycją Planu rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030. Plan ma na celu nakreślenie prawidłowych kierunków rozwoju sieci transportowej na poziomie regionalnym. Integralną częścią Planu będzie lista rankingowa projektów transportowych wskazana w oparciu o obiektywne kryteria wyboru dla perspektywy czasowej do 2030.

Dokument jest spełnieniem warunku podstawowego pn. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie zgodnie z wytycznymi Parlamentu Europejskiego i Rady zawartymi w Rozporządzeniu ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Stanowiąc będzie wypełnienie obowiązku ustawowego nałożonego na Zarząd Województwa Dolnośląskiego wynikający z art. 20 pkt 1 Ustawy o drogach publicznych, który nakłada na zarządcę drogi, obowiązek opracowania projektu planu rozwoju sieci drogowej oraz bieżącego informowania o tych planach organów właściwych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z uwagi, że Plan stanowi dokument wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 w zakresie rozwoju transportu, podjęto następujące działania przewidziane w procedurze zawartej w Planie Wykonawczym SRWD 2030:

- w dniu 24.06.2019 r. uzyskano pozytywną opinię Wydziału Koordynacji Polityki Regionalnej w Departamencie Gospodarki UMWD odnośnie potrzeby opracowania dokumentu;
- w dniu 19.07.2019 r. odbyło się spotkanie Komitetu Koordynacyjnego ds. SRWD 2030 poświęcone prezentacji założeń dokumentu w celu wydania rekomendacji ws. zasadności opracowania dokumentu;
- w dniu 22.07.2019 r. uzyskano pozytywną rekomendację KK ds. SRWD 2030;
- w dniu 30.07.2019 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr 1076/VI/19 ws. przystąpienia do sporządzenia Planu rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030;
- w dniu 5.08.2019 r. odbyła się prezentacja założeń dokumentu podczas posiedzenia Regionalnego Forum Terytorialnego.

Obecnie brakuje ostatecznej wersji Rozporządzenia i rozstrzygnięć w zakresie zawartych w nim kryteriów, które muszą zostać spełnione, przy warunku podstawowym dla środków z EFRR na lata 2021-2027. Ponadto, zgodnie z wytycznymi MFIPR, obligatoryjnym jest uwzględnienie wytycznych inicjatywy JASPERS w zakresie przygotowania Regionalnych Planów Transportowych, które mają zostać przygotowane w kwietniu lub maju 2020 r. Zadanie finansowane z budżetu IRT. Dodatkowo w ramach prac nad Planem przeprowadzona zostanie procedura SOOŚ, w związku z czym zachodzi potrzeba wykonania prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentu. Szacowany koszt zlecenia to ok. 60 tys. złotych.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie**Działalność spółki Koleje Dolnośląskie S.A.****Koleje Dolnośląskie S.A.**

W okresie wykonywania przewozów tj. 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. Spółka wykonywała wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie na liniach komunikacyjnych:

- Wrocław – Legnica – Bolesławiec – Węgliniec – Zgorzelec/Lubań,
- Wrocław – Legnica – Lubin – Głogów,
- Wrocław – Żmigród – Rawicz,
- Legnica – Świdnica – Dzierżonów – Bielawa/Kamieniec Żąbkowski – Kłodzko,
- Wrocław – Wałbrzych – Jelenia Góra – Szklarska Poręba,
- Krotoszyn – Oleśnica – Wrocław – Jelcz-Laskowice,
- Wrocław – Trzebnica,
- Wrocław – Strzelin – Kłodzko – Międzyzlesie – Lichkov,
- Węgliniec/Zgorzelec – Görlitz (- Dresden),
- Wałbrzych – Nowa Ruda – Kłodzko – Kudowa-Zdrój,
- Wrocław – Świdnica – Dzierżonów/Bielawa,
- Görlitz – Lubań – Jelenia Góra,
- Szklarska Poręba – Harrachov (- Liberec),
- Wrocław – Legnica – Żagań – Żary – Forst (Lausitz),
- Sędziszów – Kamienna Góra – Královec (- Trutnov),
- Wrocław – Wałbrzych – Mieroszów – Meziměstí (- Adršpach),
- Wrocław – Strzelin – Kłodzko – Kudowa-Zdrój.

Ponadto realizowane było połączenie komercyjne realizowane poza umową o świadczenie usług publicznych (PSC) we współpracy z Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg (VBB) oraz Deutsche Bahn:

- Wrocław – Żary – Berlin (Pociąg do Kultury).
- We współpracy z przewoźnikiem Leo Ekspres od 21.12.2019 r. uruchomiono bezpośrednie weekendowe pociągi w relacji Wrocław – Praga.
- W porozumieniu z Organizatorem przewozów Spółka rozwija połączenia o charakterze przyspieszonym oraz wprowadziła od 15 grudnia 2019 r. pierwsze pociągi typu ekspres regionalny (po 1 parze w relacjach z Wrocławia do Zgorzelca, Głogowa, Lubina, Szklarskiej Poręby, Kudowy-Zdroju oraz Żar i Forst Lausitz).
- Spółka przygotowała Program Funkcjonalno-Użytkowy inwestycji polegającej na rozbudowie zaplecza technicznego w Legnicy przy ul. Pątnowskiej o kompleks hal przeglądowo-naprawczych wraz z wyposażeniem wymaganym do wykonywania przeglądów P3, P4 i napraw okresowych taboru. Spółka jest na etapie przygotowywania postępowania przetargowego na zaprojektowanie inwestycji wraz z uzyskaniem prawomocnego pozwolenia na budowę.
- Spółka planuje zakup 6 sztuk trójczłonowych pojazdów hybrydowych o napędzie elektryczno-spalinowym oraz 5 sztuk pięciocłonowych pojazdów o napędzie elektrycznym w ramach umowy z Centrum Unijnych Projektów Transportowych o dofinansowanie projektu „Aglomeracyjna Kolej Dolnośląska - zakup taboru kolejowego do obsługi ruchu pasażerskiego we Wrocławskim Obszarze Funkcyjnym”.
- Na dzień 31 grudnia 2019 r. spółka Koleje Dolnośląskie S.A. eksploatowała łącznie 56 pojazdów.
- Łączna kwota należnej Rekompensaty od Województwa Dolnośląskiego jako Organizatora Przewozów wraz z rozsądnym zyskiem za rok 2019 wynosi 77 223 586,17 zł

Zaplanowana na 2019 rok praca eksploatacyjna została wykonana na poziomie 8 453 927,82 pockm. W roku sprawozdawczym, w odniesieniu do wskaźników uzyskanych w roku 2018, odnotowano wzrost liczby przewiezionych pasażerów o 20,37%, przy wzroście pracy eksploatacyjnej zrealizowanej przez Spółkę o 4,88%. W przeliczeniu na 1 pockm przychody ze sprzedaży wzrosły z 11,65 zł w 2018 roku do 13,45 zł w 2019 roku, tj. o 15,42%.

Zwiększenie dostępności przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy oraz świadomości mieszkańców województwa Dolnośląskiego w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.**Wydział Transportu. Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego.**

Realizacja przez WORD Wrocław uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr VII/151/19 z dnia 25.04.2019 r. w sprawie wskazania miasta Oleśnica, jako miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. AM, A1, A2, A, B1 i B oraz uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr VII/152/19 z dnia 25.04.2019 r. w sprawie wskazania miasta Oława, jako miasta w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. AM, A1, A2, A, B1 i B oraz po wyrażeniu zgody przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego – otwarcie, przy współpracy lokalnego samorządu, dnia 27.09.2019 r. oddziału terenowego WORD Wrocław w Oławie oraz dnia 30.09.2019 r. oddziału terenowego WORD Wrocław w Oleśnicy.

Realizacja przez WORD Legnica uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr X/270/19 z dnia 2.10.2019 r. w sprawie wskazania miasta Lubań, jako miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. AM, A1, A2, A, B1 i B oraz otwarcie w styczniu 2020 r., przy współpracy lokalnego samorządu, oddziału terenowego WORD Legnica w Lubaniu.

Realizacja powyższych uchwał i utworzenie na terenie województwa dolnośląskiego trzech dodatkowych oddziałów terenowych – w Oławie, Oleśnicy oraz w Lubaniu (otwarty w 2020 r.) ułatwiło mieszkańcom województwa przystąpienie do egzaminu państwowego sprawdzającego kwalifikację osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami. Otwarcie nowych oddziałów terenowych przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego sprawiło, że oferowane usługi są bardziej dostępne dla osób, które zarówno w procesie egzaminacyjnym, a wcześniej w procesie edukacji (w ośrodkach szkolenia kierowców) pokonywać musieli znaczne odległości by uzyskać uprawnienia do kierowania pojazdami. Tym samym zwiększyła się dostępność tej usługi publicznej dla mieszkańców województwa. Obecnie w województwie dolnośląskim jest 14 ośrodków egzaminowania. Cztery główne - Wrocław, Wałbrzych, Legnica, Jelenia Góra, oraz dziesięć oddziałów terenowych (Oława, Oleśnica, Świdnica, Kłodzko, Kamienna Góra, Lubań, Bolesławiec, Lubin, Głogów, Milicz).

WORD Legnica posiada, jako jedyny na terenie województwa dolnośląskiego, ośrodek doskonalenia techniki jazdy (ODTJ), który wpisany jest do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki doskonalenia techniki jazdy prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego. Prowadzone w ODTJ przez wykwalifikowaną kadrę instruktorów szkolenia dla osób posiadających już uprawnienia do kierowania pojazdami, zwiększają umiejętności prowadzenia pojazdów przez osoby szkolone, jak również świadomość dotyczącą bezpieczeństwa jazdy.

Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego aktywnie podejmują działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie województwa, współpracując w tym zakresie z różnymi instytucjami (Policja, szkoły, przedszkola, organy samorządu itd.). Kształtowanie wysokiego poziomu świadomości bezpieczeństwa ruchu drogowego jest ważnym kierunkiem działalności WORD-ów. Poprzez podejmowane działania edukacyjne promują zasady bezpieczeństwa wśród uczestników ruchu drogowego - kierowców, osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży szkolnej. Dzięki współpracy z jednostkami oświatowymi przeprowadzają prelekcje dla dzieci i młodzieży szkolnej, ucząc ich prawidłowego zachowania na drodze i kształtując właściwe postawy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2019 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi”: w 2019 roku dofinansowano 76 projektów na łączną kwotę 2 046 721 zł. Konkurs finansowany ze środków budżetu województwa dolnośląskiego.

W ramach dziedziny transport wykonano budowę jednego chodnika o długości 280 mb.

Środki przekazane – 30 000 zł (w całości na subregion wałbrzyski).

Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii: - Budowa lub modernizacja dróg lokalnych:

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Limit środków 13 079 494,00 euro.

W roku 2019 trwała realizacja projektów, Samorząd Województwa wystawił 18 zleceń płatności na rzecz beneficjentów, którym Agencja Płatnicza dokonała wypłaty środków na kwotę 15 129 552,00 zł, w tym 14 płatności końcowych. Stan wdrażania na dzień 31.12.2019 r.: przeprowadzono 1 nabór wniosków, w którym złożonych zostało 225 wniosków o pomoc na kwotę 178 115 724,19 zł. Podpisano 78 umów na kwotę pomocy 66 715 384,00 zł. Złożono 96 wniosków o płatność na kwotę 57 565 169,34 zł. Wystawiono 89 zleceń płatności na rzecz beneficjentów, którym Agencja płatnicza wypłaciła pomoc na kwotę 51 795 261,89 zł, 75 projektów zostało zakończonych, w ich wyniku przebudowano/ zmodernizowano ponad 98 km dróg gminnych lub powiatowych.

Regionalne rozwiązania na rzecz bardziej zielonej i neutralnej klimatycznie Europy

Departament Marszałka, Departament Gospodarki

Województwo Dolnośląskie zostało liderem międzynarodowego konsorcjum przygotowującego wydarzenie (w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2019) poświęcone regionalnym rozwiązaniom na rzecz bardziej zielonej i neutralnej klimatycznie Europy, gdzie zaprezentowano realizowany przez UMWD ze środków programu Interreg Polska-Saksonia 2014-2020 projekt Climatic Town – Energetyczna Rewitalizacja Miast.

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

OCHRONA ZDROWIA

WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Zdrowia**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Wydział Zdrowia

Utrzymano ofertę programu leczenia substytucyjnego na terenie województwa dolnośląskiego. Program pozwolił na zwiększenie dostępności usługi terapii indywidualnej, grupowej oraz interwencji środowiskowej dla osób objętych programem leczenia substytucyjnego, ich rodzin oraz osób oczekujących na terapię. Do programu leczenia substytucyjnego przyjęto 58 nowych osób. Udzielono 1948 porad indywidualnych, 29 osób skorzystało z poradnictwa socjalnego, przeprowadzono 799 terapii indywidualnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Program realizowano w Ośrodku Profilaktyczno-Lecznicznym Chorób Zakaźnych i Terapii Uzależnień W CZ SP ZOZ.

Zrealizowano programy ponad standardową ofertę dla pacjentów podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego oraz ich rodzin w tym m.in. Program Terapii Dorosłych Dzieci Alkoholików, Zjazd Absolwentów, Nawrót w Uzależnieniu, Sesje Rodzinne, Programy Rozwoju Osobistego, Treningi Umiejętności, Treningi Komunikacji Małżeńskiej, Wymiar Kobiecości, a także Program Terapii Zajęciowej dla dzieci i młodzieży przebywającej na Oddziale Odwykowym o wzmocnionym zabezpieczeniu dla młodzieży „Kreatywnie wyrażam siebie”. Programy realizowano w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze, Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Wojewódzkim Szpitalu Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu, Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Lubiążu. Skorzystało z nich łącznie 1477 osób.

Przeprowadzono 41 sesji superwizji grupowej oraz 8 sesji superwizji indywidualnej dla personelu następujących podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego: Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze, Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Wojewódzki Szpital Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotoryi. Z superwizji skorzystały łącznie 73 osoby.

Dofinansowano programy uzyskiwania kwalifikacji zawodowych dla pracowników podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego dla 4 osób.

Utrzymano ofertę doradczą w trzech z pięciu dostępnych na terenie województwa dolnośląskiego Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych HIV/AIDS. Dotacja pozwoliła na zwiększenie liczby wykonywanych badań testowych, przyczyniła się ponadto do zwiększenia świadomości dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS. Z oferty punktów skorzystało 756 osób.

Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej na terenie 11 szkół podstawowych i ponadpodstawowych zgodny z założeniami profilaktyki pozytywnej w trzech blokach warsztatowych: uzależnienia, radzenie sobie z konfliktami, rozwój tożsamości i osobowości. Do celów programu zakupiono 11 gablot zawierających wzory najbardziej rozpowszechnionych substancji psychoaktywnych wraz z dodatkowymi zdjęciami, a także prezentację multimedialną na płycie CD z informacjami na temat każdej substancji przeznaczoną do samodzielnego prowadzenia szkoleń m.in. dla grona pedagogicznego czy rodziców nastolatków. Z oferty programu skorzystało 2292 uczniów dolnośląskich szkół.

Zrealizowano projekt „Dopalaczom mówimy nie”, w ramach którego przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej w szkołach pn. „Młodzież kontra dopalacze”. Zorganizowano 60 spotkań, w których uczestniczyło 1480 uczniów, odbyło się 20 szkoleń dla rad pedagogicznych dla 358 osób, oraz 20 spotkań dla rodziców - 672 osoby. 40 studentów skorzystało z oferty punktów konsultacyjnych w akademikach. Przygotowano 2 broszury edukacyjno-profilaktyczno-informacyjne na temat dopalaczy, ich rodzajów, sposobu działania, konsekwencji używania oraz możliwości skorzystania z pomocy (wydrukowano 20 000 sztuk). W 45 autobusach komunikacji miejskiej przez 53 dni wyświetlano spot informacyjny na temat dopalaczy. W szkoleniach z obszaru uzależnień dla wybranych grup zawodowych uczestniczyło 187 lekarzy, 133 pracowników socjalnych, 110 pielęgniarek i 18 pracowników Izby Wyrzeźwień. Działały 2 dopalaczowe punkty konsultacyjne dla bliskich i rodzin osób eksperymentujących, używających szkodliwie lub uzależnionych, z oferty których skorzystały 274 osoby. Promocja projektu odbywała się pod Patronatem Radia Wrocław (4 audycje na temat dopalaczy). Dodatkowo 4 audycje na temat dopalaczy odbyły się w Radiu Rodzina. M.in. w gazecie „Obywatelska” pojawił się cykl 6 artykułów na temat projektu i problemów z uzależnieniem od dopalaczy. W mediach internetowych udostępniony został spot profilaktyczny. Szacunkowo, dzięki kampanii w serwisach internetowych, projekt trafił do 68 400 osób. Liczba odbiorców zadania wyniosła ogółem 71 672 osoby.

Zorganizowano konferencję szkoleniową dla pracowników oświaty i służby zdrowia powiatu zgorzeleckiego i powiatów ościennych na temat HIV/AIDS dla 160 osób.

Zrealizowano przy współudziale KBPN, PARPA, IPiN badanie ankietowe w szkołach ESPAD - „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”. Badaniem zrealizowanym w szkołach na terenie województwa dolnośląskiego objęto grupę 1995 uczniów. Wsparto realizację zadań Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnień przeznaczonych do realizacji przez Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze.

Zakupiono 32 testy na obecność narkotyków w ślinie i moczu dla Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. Środki finansowe przeznaczone na realizację wyżej wymienionych zadań pochodzą z opłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi do 18% zawartości alkoholu przedsiębiorcom posiadającym siedziby na terenie województwa dolnośląskiego

(Art. 9 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)

Zezwolenia na prowadzenie w kraju obrotu hurtowego napojami alkoholowymi do 18% zawartości alkoholu , w tym:		94
	do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	54
	powyżej 4,5% do 18% bez piwa	40
Zezwolenia na wyprzedaż posiadanych zapasów		0
Decyzje zmieniające do ww. zezwoleń		19
Decyzje wygaszające zezwolenia		3
Decyzje umarzające postępowanie administracyjne wszczęte na wniosek i z urzędu dotyczące ww. zezwoleń na obrót hurtowy alkoholem		2
Decyzje cofające ww. zezwolenia		0
Postanowienia związane z zezwoleniami		0
Zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis		1

W 2019 roku wydano ponadto 15 decyzji - zezwoleń na skup konopi włóknistych, 1 decyzję zmieniającą do zezwolenia oraz 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne dotyczące zezwoleń na skup konopi włóknistych na terenie województwa dolnośląskiego.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Działania podejmowane w dziedzinie Ochrona Zdrowia przez spółki uzdrowiskowe i lecznicze

Spółki uzdrowiskowe i lecznicze

Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.

Przebudowa pomieszczeń w skrzydle wschodnim w Budynku Szpitala Uzdrawiskowego „Jubilat”. W ramach zadania przeprowadzono rozbiórkę ścian działowych, wybudowano nowe pomieszczenia (pokoje, łazienki, aneksy kuchenne). Wymieniono wszystkie drzwi i część okien, rozbudowano wentylację, wymieniono instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i centralnego ogrzewania. Wydatki inwestycyjne na prace budowlane wyniosły 2 540 246 zł (wartość rozliczonego zadania 2 672 737 zł). Dzięki przeprowadzonym pracom i zastosowanym rozwiązaniom w 33 nowoczesnych i przestronnych jednostkach mieszkalnych można zapewnić pobyt dla max. 48 osób.

Wykonano projekt modernizacji basenu leczniczego i jego zaplecza w Zakładzie Przyrodolecznictwa Wojciech i oraz jego wentylacji mechanicznej, koszt projektu 112 068 zł. Zadanie ma na celu podnieść standard basenu oraz dostosować go do wymogów NFZ.

Przeniesienie prawa użytkowania wieczystego gruntu i prawa własności budynku Domu Zdrojowego przy ulicy Orlej 7 w Łądku- Zdroju na rzecz Województwa Dolnośląskiego, a w dalszej kolejności nieodpłatne przekazanie obiektu na rzecz Gminy Łądek- Zdrój, która planuje przeprowadzić kapitalny remont budynku i przeznaczyć go na cele edukacyjno-społeczno-kulturalne gminy.

Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Kontynuacja odbudowy obiektu Zakładu Przyrodoleczniczego w Szczawnie Zdroju. W 2019 r. nakłady inwestycyjne wyniosły ponad 3,4 mln zł: odbudowa i rekonstrukcja dachu, wymiana stolarki okiennej, naprawa stropów piwnic.

Wartość rozliczonej dotacji pozyskanej przez Spółkę z rezerwy celowej budżetu państwa wyniosła ponad 1,77 mln zł. W roku 2019 Spółka otrzymała także środki z polisy ubezpieczeniowej w związku z pożarem Zakładu Przyrodoleczniczego w Szczawnie Zdroju oraz „Teresy” w Jedlinie Zdroju w wysokości ponad 9,6 mln zł.

Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o.

Modernizacja Sanatorium „Azalia” w Szczawnie-Zdroju na kwotę ponad 700 tys. zł, w ramach której wykonane zostało:

- w Dziale Rehabilitacji - malowanie całego Działu i zmiana układu niektórych gabinetów, z utworzeniem szatni dla pracowników;
- w Dziale medycznym i hotelowym - remont szatni dla personelu medycznego i pomocniczego oraz doposażenie i odnowienie gabinetu lekarskiego;
- w Dziale Żywienia - likwidacja wyeksploatowanego systemu wentylacyjnego (projekt nowego systemu wentylacji) oraz przeprowadzenie kompleksowego malowania pomieszczeń kuchennych i sali jadalnej;
- częściowa wymiana pokrycia dachowego na Pawilonie III wraz z remontem pomieszczeń uszkodzonych w wyniku nieszczelności dachowej.
- Modernizacja budynku Szpitala w Rościszowie na kwotę ponad 264 tys. zł, w ramach której wykonane zostało:
- w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym - remont ścian, sufitu, wymiana instalacji elektrycznej i oświetlenia na LED, położenie tarkettu (paneli winylowych) na ścianach i podłogach w 11 pokojach, adaptacja pomieszczeń na sale chorych i zwiększenie ilości łóżek komercyjnych, zaadaptowanie pomieszczenia na gabinet pielęgniarstwa;
- w Oddziale Medycyny Paliatywnej - adaptacja pomieszczenia na salę chorych i wymiana dwóch pionów wodno-kanalizacyjnych
- wycinka drzew suchych lub uszkodzonych stanowiących zagrożenie dla budynku Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc

Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o.

Staraniem Zarządu NSzW oraz dyrekcji Szpitala im. Marciniaka pozyskano w 2019 roku środki z budżetu państwa na przeprowadzenie prac modernizacyjnych w obrębie działającego Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (SOR) w wysokości 100 % inwestycji, tj. w kwocie ponad 625 tys. zł. Zadanie obejmowało zlecenie opracowania dokumentacji projektowej, wyłonienie w przetargu wykonawcy robót oraz utworzenie specjalistycznego nadzoru inwestorskiego nad wykonawcą i projektantem. Spółka podpisała ze Szpitalem im. Marciniaka umowę w sprawie wykonywania czynności inwestora zastępczego z wynagrodzeniem Spółki w wysokości blisko 41 tys. zł netto. Prace związane z przebudową SOR zakończyły się w terminie wynikającym z umowy, tj. 20.11.2019 r.

Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.

Spółka specjalizuje się w leczeniu operacyjnym i zachowawczym schorzeń narządu ruchu, prowadzi diagnostykę, leczenie i rehabilitację w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oraz odpłatnie na podstawie umów cywilnych, zawieranych z pacjentem.

Obecnie podstawę działalności Szpitala stanowi oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej, w którym hospitalizowani są zarówno pacjenci zgłaszający się w trybie nagłym z powodu doznanych urazów, jak również chorzy zakwalifikowani do leczenia planowego.

Spółka prowadzi:

- kompleksową rehabilitację chorych po przebytych zabiegach operacyjnych, z chorobami zwyrodnieniowymi kręgosłupa i stawów oraz ze schorzeniami neurologicznymi
- działalność w zakresie leczenia chorych w fazie zaostrzenia schorzenia reumatycznego
- terapię lekową w ramach leczenia reumatoidalnego zapalenia stawów o przebiegu agresywnym
- opiekę długoterminową osób przewlekle chorych.

Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego” sp. z o.o.

Spółka jest podmiotem leczniczym i zarządza szpitalem. Świadczenia zdrowotne udzielane są obecnie w formie specjalistycznej stacjonarnej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w ramach czterech jednostek:

- Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Szpital,
- Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Ambulatorium,
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia – Szpital,
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia – Ambulatorium.

Dolnośląskie Centrum Medyczne „DOLMED” S.A.

Spółka prowadzi postępowanie przetargowe dotyczące zakup rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego wraz z dostosowaniem pomieszczeń. Szacowana kwota na sfinalizowanie zamówienia to 8,5 mln zł brutto.

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

WSPARCIE ROZWOJU REGIONALNEGO

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Gospodarki

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia

Wydział Rozwoju Regionalnego

Podjęte w 2019 r. przez Spółkę DOZEDO działania:

Uruchomienie procesu kwalifikacji projektów w zakresie ich zgodności z założeniami programu DŚ.ZDŻiZ.

Wdrożenie systemu naboru i kwalifikacji projektów zgłaszanych w naborach z wykorzystaniem dostępnych środków.

Organizacja certyfikacji produktów rolno-spożywczych, finalizowanej uzyskaniem prawa do znaku towarowego Zielona Dolina.

Kontynuowane były działania związane z realizacją procesu certyfikacji zgodnie z Regulaminem przyznawania prawa do używania znaku „Zielona Dolina Żywności i Zdrowia”. W ramach przeprowadzonych dwóch operacji związanych z procesem przyznawania Znaku poddano ocenie przez Kapitułę Znaku a następnie przeprowadzono audyt i przyznano na podstawie rekomendacji 23 certyfikaty.

Działania związane z kreowaniem sieci dystrybucji Zielonej Doliny.

Działanie związane ściśle z rozwojem systemu certyfikacji. Przygotowano koncepcję dystrybucji produktów certyfikowanych poprzez sklepy stacjonarne oraz sprzedaż internetową.

Ustalenia preferencji dla projektów zakwalifikowanych do programu w naborach organizowanych w ramach RPO WD 2014-2020 we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego.

Wdrożenie procedury Opiniowania Zgodności z celami i priorytetami programu „Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia” projektów, które ubiegają się o dofinansowanie z działania 1.2 „Innowacyjne przedsiębiorstwa”, Poddziałanie 1.2.2 „Innowacyjne przedsiębiorstwa – ZIT WrOF”, Schemat 1.2 A „Wsparcie dla przedsiębiorstw chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R”, w związku z uruchomieniem przez Samorząd Województwa pierwszego naboru.

Współdział w wdrożeniu pilotażowego programu edukacyjnego dot. zasad zdrowego żywienia w przedszkolach, szkołach i w obszarach aktywności seniorów we współpracy z wybranymi JST.

Udział w przygotowaniu projektu „Zielona Dolina Jelcz Laskowice”. W założeniach jest to program badawczo-edukacyjny. Konferencja Zielona Dolina – prelekcje związane ze zdrową żywnością (Właściwości prozdrowotne gryki, Czarny bez dobrodziejstwo natury); we współpracy z Wrocławską Radą Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

Wykreowanie projektów promocyjnych wybranych produktów regionalnych w obrębie żywności wysokiej jakości.

Przygotowano Strategię promocji marki Zielona Dolina oraz założenia jej realizacji wraz z harmonogramem na rok 2019. W roku 2019 produkty certyfikowane Znakiem Zielona Dolina umieściły na swojej etykiecie produktowej Znak Zielona Dolina. Promocja Znaku Zielona Dolina odbywa się poprzez udział w targach, konferencjach, kiermaszach, m.in. XXXIX Dni Otwarte Doradztwa Rolniczego w Świdnicy, Dni Przyrodników, Dolnośląskie Targi Produktu Lokalnego w Świdnicy „Od Rolnika do Koszyka”, VI Święto Sera i Wina, Konferencja połączona z kiermaszem produktów regionalnych „Zielona Dolina - produkty lokalne”. W 2019 roku przeprowadzono działania mające na celu uspołecznienie wizerunku marki Zielona Dolina.

Współdział w realizacji projektu w zakresie rolnictwa wspieranego przez społeczność

Projekt „Rolnictwo wspierane społecznie” mający za zadanie zmniejszenie barier wejścia na rynek dla dolnośląskich i krajowych produktów żywności wysokiej jakości.

Realizacja wskaźników monitoringu Programu w 2019 r.:

- liczba produktów żywności tradycyjnej, regionalnej i ekologicznej wprowadzonych na rynek w wyniku realizacji Programu – 10,
- liczba sieci dystrybucji wykorzystujących znak towarowy Programu – 3,
- liczba innowacyjnych produktów i usług sektora przetwórstwa rolno-spożywczego i sektorów powiązanych wprowadzonych na rynek w wyniku realizacji Programu – 2,
- liczba systemów wymiany informacji pomiędzy przedsiębiorcami i nauką w zakresie zapotrzebowania na badania o dużym potencjale wdrożeniowym – 5,

- liczba nowych powiązań gospodarczych w ramach zidentyfikowanych łańcuchów żywieniowych i w branżach powiązanych (np. kłustry) powstałych w wyniku realizacji Programu – 3,
- liczba nowych pozaszkolnych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych w sektorze powstałym w wyniku realizacji Programu – 4,
- liczba nowych instrumentów finansowych wspierających rozwój przedsiębiorstw w branży powstałych w wyniku realizacji Programu – 4,
- liczba pilotażowych programów edukacji żywieniowej wdrożonych w wyniku realizacji Programu – 1.

Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Dolnośląskiego

Wydział Rozwoju Gospodarczego

W ramach działań na rzecz RSI WD 2011-2020 Zarząd Województwa animuje działania na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych, czego efektem jest realizacja projektów. Działania projektowe mają wpływ zarówno na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych Strategii, wpisują się w rozwój inteligentnych specjalizacji. W 2019 r. Wydział Rozwoju Gospodarczego jako koordynator wdrażania RSI realizował następujące projekty:

MineLife - Życie z Górnictwem

Projekt realizowany w partnerstwie z Saksońskim Wyższym Urzędem Górniczym (SOBA), Wyższym Urzędem Górniczym (WUG) oraz Okręgowym Urzędem Górniczym (OUG), którego celem jest poszerzenie wiedzy w zakresie struktur administracyjnych, kompetencji, odpowiedzialności i procedur administracyjnych na obszarze wsparcia, jak również dostępnych technologii i procedur w górnictwie odkrywkowym i podziemnym w sąsiednim regionie, poprawa komunikacji i konstruktywne rozwiązanie konfliktów wywołanych przez oddziaływanie górnictwa, poprawa wizerunku górnictwa wśród saksońsko-dolnośląskiej opinii publicznej. W związku z tym, że jedną z inteligentnych specjalizacji są surowce naturalne i wtórne, projekt ten w wymiarze transgranicznym umożliwia współpracę nad nowymi rozwiązaniami i technologiami w regionach, gdzie górnictwo się rozwija.

W 2019 r. działania projektowe były skoncentrowane na realizacji wizyt studyjnych: jedna po stronie polskiej w siedzibie KGHM Polska Miedź S.A. oraz trzy po stronie saksońskiej: zakłady górnicze i obiekty o charakterze górniczym w Caminaw, Puschwitz oraz Wismut. Dzięki wizytom partnerzy projektu mieli okazję do poszerzenia wiedzy w zakresie administrowania obiektami górniczymi, jak również w zakresie dostępnych technologii i procedur w górnictwie odkrywkowym i podziemnym. W 2019 r. odbyły się także warsztaty branżowe w ZG Sulików, dzięki którym uczestniczące w nich zakłady górnicze z obszaru transgranicznego wymieniły doświadczenia w zakresie łagodzenia konfliktów społecznych wynikających z prowadzonej działalności górniczej. Zorganizowana w 2019 r. konferencja finalizująca projekt była okazją do integracji i wymiany doświadczeń ponad 70 przedstawicieli branży górniczej i geologicznej z Dolnego Śląska i Saksonii (reprezentanci administracji samorządowej i branżowej, przedstawiciele środowisk naukowo-badawczych oraz przedsiębiorstw wydobywczych, przetwórczych oraz turystycznych związanych z górnictwem). W 2019 r. została także opracowana broszura informacyjna promująca obiekty turystyczne rozwijające się w oparciu o dziedzictwo górnicze.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Program Współpracy INTERREG Polska - Saksonia 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 110 638,88 zł.

TRAILS +

Mobilne Laboratoria Innowacyjności i Usług: rozwój i zwiększanie innowacyjności w Regionie Transgranicznym Polska – Saksonia

Projekt TRAILS+ rozpoczął się 1.04.2019 r. i stanowi kontynuację realizowanego w latach 2016 - 2018 projektu TRAILS. Realizowany jest on przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego razem z Uniwersytetem Technicznym w Dreźnie i Politechniką Wrocławską. Celem projektu jest wzmacnianie i pogłębianie potencjału innowacyjności w polsko-saksońskim regionie transgranicznym poprzez realizację warsztatów kreatywnych dla uczniów oraz nauczycieli w szkołach ponadpodstawowych. W projekcie zaplanowanych jest 10 ośmiodniowych warsztatów dla uczniów w mobilnych laboratoriach innowacyjności po stronie niemieckiej i 10 warsztatów po stronie polskiej. W 2019 r. podczas spotkań partnerów ustalono harmonogram warsztatów po obu stronach granicy w latach 2019 - 2020 oraz dokładny ich program w rozbiu na warsztaty teoretyczne i praktyczne dla uczniów, dla nauczycieli i warsztat sieciujący. W 2019 r. po stronie polskiej zorganizowano 2 warsztaty (Zgorzelec, Karpacz), w których uczestniczyło łącznie 56 uczniów i 8 nauczycieli.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Program Współpracy INTERREG Polska - Saksonia 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 186 502,27 zł.

CircE - European regions towards circular economy

Projekt rozpoczął się w 2017 roku. Dotyczy wymiany doświadczeń w zakresie właściwego planowania strategicznego w obszarze gospodarki cyrkularnej, jak również organizowania współpracy pomiędzy regionami w tworzeniu międzyregionalnych „łańcuchów wartości” intensyfikujących współpracę podmiotów z różnych części Europy, chcących prowadzić działalność społeczną i biznesową w poszanowaniu zasad gospodarki obiegu zamkniętego. Liderem projektu jest Region Lombardii. W lipcu 2019 r. rozpoczęła się jego II faza. Podstawą realizacji zadań w II fazie projektu jest Plan Wykonawczy (tzw. Action Plan), przygotowany przez Województwo Dolnośląskie i przyjęty przez Zarząd. Działania w ww. Planie obejmują aktualizację Regionalnej Strategii Innowacji z uwzględnieniem znaczenia i potencjału Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ) w regionalnej gospodarce oraz działania edukacyjne skierowane do przedsiębiorców i uczniów również z tegoż obszaru.

W grudniu 2019 r. zrealizowano we Wrocławiu pierwsze z serii trzech wydarzeń edukacyjnych zaplanowanych w Planie Wykonawczym. Konferencja „Wykorzystuję – nie marnuję! - zrównoważona konsumpcja żywności elementem transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego”, która odbyła się 12.12.2019 r. miała na celu przedstawienie wyników działań przeprowadzonych w projekcie CircE – European regions toward circular economy, jak i przyjrzenie się kwestii marnowania jedzenia w Polsce i na świecie. Częścią programu wydarzenia był również warsztat kulinarny przeprowadzony przy zaangażowaniu publiczności. Warsztat dał inspirację uczestnikom do wprowadzenia we własnych domach praktyk ograniczających wyrzucanie jedzenia.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Program Interreg Europa.

Kwota poniesionych wydatków: 138 346,24 zł + 11 810 zł (konferencja sfinansowana w 100% z budżetu województwa dolnośląskiego).

Trans3net

Projekt zakończył się 30.09.2019 r. Liderem projektu był Uniwersytet Techniczny w Dreźnie. Jego celem było stworzenie międzynarodowej sieci powiązań tzw. „promotorów transferu”: centrów transferu technologii, stowarzyszeń gospodarczych, izb handlowych, władz regionalnych, szkół wyższych i przedsiębiorstw prywatnych. Dzięki projektowi powstała sieć współpracy łącząca sferę naukową, gospodarczą i publiczną wsparta powstałą mapą promotorów transferu technologii zawierającą informacje na temat instytucji wdrażających i transferujących nowe technologie w Saksonii, Kraju Usteckim i na Dolnym Śląsku. Efektem współpracy partnerów projektu i zaangażowanych w projekt aktorów z obszaru transferu wiedzy i technologii jest tzw. Memorandum of Understanding. Jest to dokument ustalający reguły współpracy pomiędzy dotychczasowymi partnerami projektu i uczestnikami sieci Trans3net. Został on zaakceptowany przez wszystkich partnerów projektu i stanowi podstawę do dalszej współpracy w ciągu najbliższych pięciu lat.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Program INTERREG Europa Środkowa 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 99 806,39 zł.

Climatic Town - Energetyczna Rewitalizacja Miast

Projekt flagowy, którego liderem był Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, realizowany był w latach 2016-2019 we współpracy Województwa Dolnośląskiego z Saksońską Agencją ds. Energii SAENA. Projekt miał za zadanie wspierać działania zwiększające efektywność energetyczną na obszarze polsko-saksońskiego pogranicza. Celem projektu było stworzenie platformy informacyjnej i szkoleniowej w ramach przygotowania inwestycji z zakresu efektywności energetycznej na obszarze wsparcia Programu INTERREG Polska - Saksonia 2014 - 2020. Działania koncentrowały się na organizacji warsztatów dot. efektywności energetycznej, wizyt studyjnych, wykonywania dokumentacji technicznej w zakresie efektywności energetycznej w wybranych obiektach użyteczności publicznej i przygotowaniu podręcznika dobrych praktyk, prezentującego przykłady w zakresie inwestycji na rzecz efektywności energetycznej po polskiej i saksońskiej stronie granicy. W ramach projektu w 2019 r. zorganizowano m.in. 2 wizyty studyjne po stronie dolnośląskiej i saksońskiej oraz wykonano i przekazano dolnośląskim samorządom dokumentację techniczną umożliwiającą przeprowadzenie inwestycji rewitalizacyjnych z uwzględnieniem efektywności energetycznej w wybranych obiektach użyteczności publicznej. Dokumentacje te stanowią uniwersalne narzędzie poprawy efektywności energetycznej obiektów oraz pozwolą samorządom na zachowanie najwyższych standardów w zakresie oszczędzania energii.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Program Współpracy INTERREG Polska - Saksonia 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 611 535,97 zł.

REMIX - Inteligentne i Zielone Regiony Górnicze UE

Projekt rozpoczął się w 2017 r. W lipcu 2019 r. wkroczył w II fazę realizacji. Projekt ma za zadanie rozwijanie współpracy nakierowanej na udoskonalanie polityk i strategii regionalnych, pomiędzy wybranymi europejskimi regionami górnictwa poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk. W 2019 roku w ramach projektu osiągnięto następujące efekty:

- zapoznanie się z sytuacją górnictwa w innych regionach europejskich i wzajemna ocena w czasie wizyt studyjnych i spotkań partnerów i interesariuszy projektu (Finlandia, Hiszpania);
- zapoznanie interesariuszy projektu z zagadnieniami związanymi z górnictwem, prezentowanymi w wizytowanych regionach partnerskich i kontekstowe porównanie z sytuacją na Dolnym Śląsku (1 spotkanie dolnośląskiej grupy interesariuszy we Wrocławiu);
- opracowanie Planu Wykonawczego (tzw. Action Planu) i rekomendacji do RIS3 dla dolnośląskiej inteligentnej specjalizacji surowce naturalne i wtórne;
- promocja projektu REMIX w celu zapoznania społeczeństwa z problematyką gospodarki surowcowej i górnictwa (regionalne spotkanie informacyjne we Wrocławiu, przewodnik po funduszach unijnych przeznaczonych dla górnictwa, podręcznik dobrych praktyk, scenariusze rozwoju górnictwa europejskiego);
- podsumowanie działań projektowych i przedstawienie sytuacji górnictwa europejskiego w czasie międzynarodowej konferencji górniczej we Wrocławiu zorganizowanej w maju 2019 r., na której podsumowano I fazę projektu.

W lipcu 2019 r. projekt wkroczył w II fazę realizacji, na potrzeby której przygotowany został Plan Wykonawczy oraz rekomendacje do dolnośląskiej strategii RIS3 w obszarze surowce naturalne i wtórne.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Program INTERREG Europa.

Kwota poniesionych wydatków: 217 668,30 zł.

Dolnośląski Bon na Innowacje

Realizatorem projektu prowadzonego na terenie województwa dolnośląskiego, było Partnerstwo utworzone przez: Województwo Dolnośląskie, działające jako Lider oraz Dolnośląską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A., działającą jako Partner. Projekt został zakończony w sierpniu 2019 r. Dzięki oferowanemu w projekcie wsparciu prac B+R w MŚP realizowanych we współpracy z jednostkami naukowymi 79 przedsiębiorców otrzymało bony, z czego 51 w roku 2019. Projekt przyczynił się do rozwoju innowacji w sektorze MMŚP w postaci nowych bądź ulepszonych produktów lub usług, powstałych w oparciu o wiedzę wywodzącą się ze środowisk naukowych. Ok. 160 przedsiębiorstw otrzymało wsparcie w postaci konsultacji i doradztwa w zakresie dot. m. in. wstępnej możliwości dofinansowania usługi i pomocy w poszukiwaniu kompetentnych zespołów naukowych.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Regionalny Program Operacyjny WD 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 3 766 497,68 zł.

Oprócz zadań projektowych na rzecz realizacji RIS, w 2019 r. prowadzono także szereg innych działań w ramach koordynacji wdrażania Strategii. Wśród najważniejszych należy wymienić:

Monitoring i ewaluacja RSI WD 2011-2020

W związku ze zbliżającym się końcem okresu obowiązywania obecnej strategii i przygotowaniem do aktualizacji dokumentu, w 2019 r. kontynuowano zadania monitoringowe i ewaluacyjne.

W ramach tych zadań, sfinansowano 2 ostatnie z sześciu pogłębionych badań Inteligentnych Specjalizacji (specjalizacji ICT i mobilności przestrzennej), dokonano również ewaluacji wdrażania RSI WD 2011-2020. Badania te były podstawą diagnostyczną do zainicjowania procesu aktualizacji RSI WD 2011-2020.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFS, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Regionalny Program Operacyjny WD 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 302 088 zł.

Aktualizacja RSI poprzez opracowanie nowego dokumentu Dolnośląska Strategia Innowacji 2030

W 2019 r. Zarząd Województwa podjął uchwałę o rozpoczęciu prac nad aktualizacją Strategii Innowacji. Jedną z ważniejszych przesłanek do aktualizacji jest weryfikacja wyzwań regionalnych w kontekście przygotowania do nowej perspektywy finansowej polityki spójności, w której znaczący strumień środków zostanie przeznaczony na wsparcie B+R+I. Założenia tej aktualizacji zostały przedstawione Komisji Polityki Rozwoju Regionalnego i Gospodarki Sejmiku Województwa oraz Regionalnemu Forum Terytorialnemu. Zarząd powołał też w 2019 r. Grupę Ekspertów ds. DIS2030, aby wykorzystać wiedzę regionalnych środowisk związanych z sektorem B+R+I w pracach nad Strategią.

W ramach prac aktualizacyjnych w 2019 r. przygotowano diagnozę rozwoju innowacyjnego Dolnego Śląska i analizę SWOT w tym obszarze oraz wskazano bariery i wąskie gardła dyfuzji innowacji. Wnioski z diagnozy stanowią punkt wyjścia do opracowania kierunków polityki innowacyjnej w województwie na najbliższe 10 lat, w dokumencie pn. Dolnośląska Strategia Innowacji 2030, który wg planu ma zostać przyjęty pod koniec 2020 roku.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFS, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Regionalny Program Operacyjny WD 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 49 150,80 zł.

Inicjatywa pn. „Forum Innowacji”

Organizacja otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych dotyczących działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości. W ramach konkursu sfinansowane zostały dwa zadania:

- organizacja w dniu 4.12.2019 r. konferencji „Inteligentny Dolny Śląsk - dolnośląska strefa innowacji” przedstawiającej potencjał innowacyjny regionu. Zadanie zostało zrealizowane przez Dolnośląską Izbę Rzemieślniczą. W jednodniowej konferencji wzięło udział ok. 80 uczestników. Konferencja przysłużyła się dalszej integracji i pogłębieniu współpracy pomiędzy przedstawicielami sektora badawczego i biznesu na Dolnym Śląsku.
- organizacja jednodniowego warsztatu edukacyjnego pod nazwą Misja „Zaprogramuj Dolny Śląsk” - warsztaty dla uczniów i studentów. Przedmiotem warsztatu było opracowanie innowacyjnych rozwiązań służących lepszemu życiu mieszkańców Dolnego Śląska w obliczu wyzwań gospodarki obiegu zamkniętego. Całość wydarzenia zorganizowała i przeprowadziła Fundacja Liga Niezwykłych Umysłów. Wydarzenie odbyło się na terenie kampusu Politechniki Wrocławskiej i składało się z dwóch części - wykładowej i warsztatowej. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 30 uczniów z ośmiu szkół ponadpodstawowych z całego regionu, których zadaniem było rozwiązanie programistycznych zadań hackathonowych na platformie LNU.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego.

Kwota poniesionych wydatków: 49 998,77 zł.

Wspólne Przedsięwzięcie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Województwa Dolnośląskiego pn. Dolnośląska Strefa Technologii Biomedycznych

Dnia 28.09.2018 roku pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju zostało podpisane porozumienie w sprawie realizacji Wspólnego Przedsięwzięcia polegającego na wsparciu badań przemysłowych, prac rozwojowych i wdrożenia wyników prac badawczo - rozwojowych w obszarze technologii biomedycznych pn. „Dolnośląska Strefa Technologii Biomedycznych”. Zakres przedsięwzięcia został określony ze względu na potencjał naukowy i wdrożeniowy regionu w zakresie dyscyplin technicznych, chemicznych, biotechnologicznych oraz medycznych, przede wszystkim w obszarze robotyki medycznej, zaawansowanej diagnostyki medycznej, bioinformatyki, telemedycyny, a także mikroelektroniki i mikrosystemów.

Celem głównym Wspólnego Przedsięwzięcia „Dolnośląska Strefa Technologii Biomedycznych” jest: wzrost zdolności dolnośląskiej gospodarki i nauki do tworzenia oraz komercjalizacji wiedzy w obszarze technologii biomedycznych. W 2019 r. ogłoszone zostały dwa konkursy w ramach omawianej inicjatywy. Jeden przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, a drugi przez Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą. W 2019 r. rozstrzygnięto jeden z konkursów organizowanych przez NCBiR – w jego wyniku wybrano do dofinansowania 5 projektów B+R realizowanych na Dolnym Śląsku, na kwotę dofinansowania 14,9 mln zł. Rozstrzygnięcie konkursu w DIP nastąpi w 2020 r.

Źródło finansowania: Regionalny Program Operacyjny WD (50 %) i Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (50%).

Kwota alokacji: 100 mln zł

Polityka Miejska Województwa Dolnośląskiego**Instytut Rozwoju Terytorialnego**

Przygotowane zostały **Założenia Polityki Miejskiej Województwa Dolnośląskiego** (Założenia), jako ogólna koncepcja opracowania polityki miejskiej. Wykonana została analiza wybranych dokumentów i programów w zakresie tematyki miejskiej na różnych szczeblach. Na spotkaniach wewnętrznych IRT zostały wyznaczone priorytetowe obszary tematyczne polityki miejskiej, w ramach których będą realizowane przedsięwzięcia strategiczne ujęte w Planie Wykonawczym Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. W Założeniach zaproponowano opracowanie polityki miejskiej w oparciu o tworzenie sieci dobrowolnej współpracy różnych jednostek w formie Platformy współpracy opartej na istniejącym już Regionalnym Forum Terytorialnym. W ramach Platformy uruchamiane będą kolejne obszary tematyczne, w zależności od zgłaszanego zapotrzebowania lub pojawiających się możliwości finansowania różnych działań. Założenia stanowią materiał wewnętrzny IRT.

Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku**Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego****Regionalny Punkt Doradczy działający przy Dziale Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi**

Prowadzenie Regionalnego Punktu Doradczego przy Dziale Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w zakresie udzielania bezpłatnego doradztwa dla organizacji pozarządowych. Doradztwo udzielane było przez doradcę zewnętrznego, zatrudnionego na potrzeby Regionalnego Punktu Doradczego. Tematyka doradztw dotyczyła najczęściej aspektów formalno-prawnych związanych z zakładaniem i funkcjonowaniem organizacji pozarządowych, a także konsultacji ofert i projektów, źródeł pozyskiwania funduszy na działalność organizacji, a także sprawozdań z realizacji zadań. Doradca przygotowywał raz w miesiącu zestawienie aktualnych konkursów dla organizacji pozarządowych, a także informował o zmianach w przepisach dotyczących rozliczania projektów i zasad finansowania. Informacje te były raz w miesiącu publikowane w formie artykułu na stronie internetowej UMWD w zakładce „Organizacje pozarządowe”, przesyłane drogą mailową do organizacji pozarządowych, które zadeklarowały wolę otrzymywania takich opracowań oraz do pełnomocników gminnych i powiatowych odpowiedzialnych za kontakty z NGO.

W sumie w 2019 r. usługa została zrealizowana w wymiarze 460 godzin doradztwa stacjonarnego oraz 23,5 godz. doradztwa mobilnego. Łącznie udzielone zostały 352 porady, w tym: 120 konsultacji, 199 doradztw oraz 33 informacje. Porady udzielane były przez doradcę: osobiście – 131 razy, telefonicznie – 57 razy oraz mailowo – 164 razy. W Regionalnym Punkcie Doradczym objęto wsparciem łącznie: 264 podmioty oraz 18 osób fizycznych. Doradztwa mobilne odbyły się w Strzegomiu, Brzegu Dolnym, Miliczu oraz Strzelinie oraz trzy razy we Wrocławiu. Dotyczyły nowych wzorów ofert, umów i sprawozdań w otwartych konkursach ofert oraz w trybie pozakonkursowym (art. 19a).

VIII Edycja Konkursu „zDolne NGO” dla najlepszej dolnośląskiej organizacji pozarządowej prowadzącej działania na rzecz aktywizacji zawodowej i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Jak co roku, celem konkursu było wyróżnienie i nagrodzenie najlepszych organizacji pozarządowych z terenu Dolnego Śląska, działających w różnych obszarach. W 2019 roku były to dwa obszary (nagrody były przyznane w dwóch kategoriach): pierwsza kategoria to organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami; druga kategoria – organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Kapituła Konkursu brała pod uwagę również:

- nowatorstwo i innowacyjność podjętych działań, a także ich trwałość i cykliczność,
- umiejętność pozyskiwania środków finansowych i umiejętność podejmowania współpracy z partnerami biznesowymi, społecznymi i samorządami,
- zaangażowanie społeczności lokalnych w prowadzone działania.

Nagrodzeni w Konkursie „zDolne NGO”:

Kategoria I:

Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami:

1. Fundacja Promyk Słońca - laureat
2. Fundacja Przysłań w Ścinawie - wyróżnienie
3. Fundacja Imago - wyróżnienie
4. Stowarzyszenie Amazonki i Osób Z Chorobą Nowotworową w Zgorzelcu - wyróżnienie

Kategoria II:

Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami:

1. Fundacja Eudajmonia – laureat
2. Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych – wyróżnienie

Wyróżnienie specjalne otrzymało Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Równe szanse” działającego w Ramach Cechu Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości.

Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk 2019

Celem Programu „Aktywny Dolny Śląsk” było przede wszystkim stworzenie skutecznego narzędzia budowania społeczeństwa obywatelskiego na Dolnym Śląsku i wzmacniania poczucia identyfikacji z regionem.

Zgłaszanym zadaniem mogła być każda ponadlokalna inicjatywa obywatelska, która przyczyniała się do rozwoju i popularyzacji kultury, sportu, turystyki, działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, działań na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, działań na rzecz wsparcia seniorów i rzemiosła z wyłączeniem zadań uprzednio dofinansowanych z budżetu Województwa oraz projektów infrastrukturalnych. Budżet programu w 2019 r. wynosił 1 350 000 zł, w podziale na 5 subregionów: jeleniogórski, wałbrzyski, legnicki, wrocławski, miasto Wrocław, w ujęciu: sport 400 000 zł, turystyka 200 000 zł, kultura 400 000 zł, działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami 100 000 zł, rozwój społeczeństwa obywatelskiego 100 000 zł, działania na rzecz seniorów 100 000 zł, rozwój rzemiosła 50 000 zł. Maksymalna wartość dofinansowania jednego projektu wynosiła 20 000 zł. Do składania wniosków uprawniony był każdy pełnoletni mieszkaniec województwa. Do wniosku należało dołączyć listę przynajmniej 50 osób popierających projekt. Termin realizacji zadań przypadał od 1.07.2019 r. do 31.12.2019 r. W głosowaniu mógł wziąć udział każdy mieszkaniec, który miał ukończone 16 lat.

Program podzielono na dwa etapy:

I etap – zgłaszanie pomysłów przez mieszkańców, ocena formalna dokonywana przez pracowników Urzędu, głosowanie.

Wskaźniki:

1. Liczba zgłoszonych wniosków – 179.
2. Liczba wniosków dopuszczonych do głosowania z podziałem na subregiony: jeleniogórski – 21, wałbrzyski – 34, legnicki – 37, wrocławski – 49, miasto Wrocław – 21, łącznie – 162.
3. Liczba wszystkich oddanych głosów – 44 754.

II etap – ogłoszenie na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie otwartych konkursów ofert na wybór realizatorów zadań, rozstrzygnięcie konkursu, podpisywanie umów, realizacja zadań.

Wskaźniki:

1. Liczba ogłoszonych konkursów dla organizacji pozarządowych na wybór realizatorów zadań – 1.

2. Liczba zrealizowanych zadań – 60.

3. Łączna kwota wydatkowana na zadania, które zostały zrealizowane: 1 115 879 zł, w tym: sport – 324 080 zł, turystyka – 160 270 zł, kultura – 355 381 zł, działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami – 76 248 zł, rozwój społeczeństwa obywatelskiego – 96 800 zł, działania na rzecz seniorów – 93 100 zł, rozwój rzemiosła – 10 000 zł.

Różnica między kwotą przeznaczoną na budżet, a kwotą wydatkowaną wynika z faktu, że nie wszystkie projekty opiewały na kwotę 20 000 zł, nie na wszystkie zadania, które wygrały w głosowaniu zgłosili się realizatorzy oraz realizatorzy zadań nie zawsze wykorzystali całą kwotę dotacji.

Zespoły, grupy, rady – wykaz

W roku 2019 funkcjonowały zespoły, grupy, rady o charakterze doradczym i/lub inicjatywnym złożone z przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli administracji publicznej.

Lp.	Nazwa zespołu, grupy, rady	Ogólna liczba członków	Liczba przedstawicieli Podmiotów Programu	Liczba spotkań posiedzeń w 2019 r.	Wydział/Departament obsługujący
1	Regionalne Forum Terytorialne	74	9	2	Wydział Rozwoju Regionalnego, Departament Gospodarki
2	Dolnośląska Rada Gospodarcza	63	27	0	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
3	Grupa ekspertów ds. Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030	17	4	0	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
4	Zespół ds. Rozwoju Energetyki Województwa Dolnośląskiego	25	9	1	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
5	Komitet Monitorujący RPO WD 2014–2020	44	18	5	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
6	Grupa Robocza ds. przedsiębiorstw i innowacji	17	10	3	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
7	Grupa Robocza ds. zrównoważonego rozwoju	15	9	0	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
8	Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego	18	9	5	Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi / Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych
9	Zespół Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień	12	1	0	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych
10	Dolnośląska Kapituła Wspierania Uzdolnień	11	1	2	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych
11	Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	7	4	3	Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami / Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego / Departament Spraw Społecznych
12	Dolnośląska Społeczna Rada Senioralna	28	21	2	Wydział Zdrowia, Departament Zdrowia
13	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	21	12	2	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
14	Grupa robocza ds. reintegracji	10	6	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
15	Grupa robocza ds. społecznie odpowiedzialnych zamówień	10	7	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
16	Grupa robocza ds. promocji i współpracy z biznesem	10	6	2	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
17	Grupa robocza ds. aktualizacji planu	9	4	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
18	Wojewódzka Rada Rynku Pracy	15	2	4	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
19	Zespół ds. jakości powietrza i efektywności energetycznej w województwie dolnośląskim	15	2	2	Instytut Rozwoju Terytorialnego

Wskaźniki realizacji Programu

Lp.	Rodzaj wskaźnika realizacji Programu w 2019 r.	Wielkość wskaźnika
1	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych (z pominięciem art. 12 uodppiw).	22
2	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych na wniosek podmiotów Programu (na podstawie art. 12 uodppiw).	0
3	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.	1 061
4	Liczba ofert, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert.	524
5	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie konkursowym.	513
6	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, w ramach otwartych konkursów ofert.	14 380 265,97
7	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.	195
8	Liczba ofert, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.	59
9	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy.	59
10	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, w ramach trybu pozakonkursowego na podstawie art. 19a ustawy.	387 706,03
11	Liczba wniosków złożonych przez podmioty Programu na podstawie innych przepisów prawa.	250
12	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym na podstawie innych przepisów prawa.	114
13	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych na podstawie innych przepisów prawa.	9 146 513,58
14	Liczba warsztatów, spotkań, konferencji, wizyt studyjnych, inicjatyw, przedsięwzięć, kampanii medialnych i informacyjnych, projektów i innych działań, w których uczestniczyły podmioty Programu (zorganizowanych wspólnie, przez Urząd lub przez podmioty Programu).	283
15	Liczba inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka.	110
16	Liczba umów partnerskich, listów intencyjnych podpisanych z podmiotami Programu oraz rekomendacji i referencji udzielonych podmiotom Programu.	4
17	Liczba wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym.	19
18	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych, w których brały udział podmioty Programu.	8

Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Dolnośląskiego**Wydział Współpracy z Zagranicą****Wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw**

Samorząd Województwa Dolnośląskiego wsparł proces internacjonalizacji dolnośląskich przedsiębiorstw poprzez organizację wydarzeń z udziałem firm z regionu. W 2019 r. zorganizowano:

- Dolnośląsko – Adżarskie Forum Gospodarcze w Batumi w Gruzji;
- Dolnośląsko – Włoskie Forum Gospodarcze we Wrocławiu;
- Polsko – Chińskie Forum Biznesowe we Wrocławiu;
- misję gospodarczą do Wietnamu;
- misję gospodarczą do Mołdawii;
- Dolnośląsko – Środkowoczeskie Forum Gospodarcze w Pradze;
- wizytę studyjną na Dolnym Śląsku 25-osobowej grupy radców handlowych reprezentujących placówki dyplomatyczne akredytowane w Polsce;
- udział delegacji z Dolnego Śląska w Forum Biznesu Polska – Azerbejdżan, organizowanego pod patronatem prezydentów obu krajów.

Kwestia międzynarodowej działalności dolnośląskich podmiotów gospodarczych była także tematem rozmów podczas 10 spotkań przedstawicieli Samorządu Województwa Dolnośląskiego z ambasadorami i konsułami pełniącymi misje dyplomatyczne w Polsce.

Tworzenie warunków do współpracy badawczo - rozwojowej o zasięgu międzynarodowym

Samorząd Województwa Dolnośląskiego tworzył możliwość rozwoju międzynarodowej współpracy badawczo-rozwojowej poprzez m.in.:

- członkostwo w Europejskiej Sieci Współpracy Regionów na rzecz Badań i Innowacji ERRIN, stanowiącej platformę wymiany wiedzy i doświadczeń oraz budowania partnerstw do realizacji międzynarodowych projektów i inicjatyw,
- informowanie i wspieranie dolnośląskich uczelni i innych podmiotów w pozyskiwaniu projektów i zaangażowaniu w inicjatywy na poziomie Unii Europejskiej,
- współpracę z Biurem Promocji Nauki „PolSCA” Polskiej Akademii Nauk w Brukseli.

Beneficjentami informacji przekazywanych przez Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli nt. projektów i inicjatyw byli m.in.: Uniwersytet Przyrodniczy, Politechnika Wrocławska, Centrum Badań i Transferu Technologii GEO-3EM, Zgorzelecki Klaster Odnawialnych Źródeł Energii i Efektywności Energetycznej.

Rozwój współpracy międzyregionalnej

Współpraca międzyregionalna realizowana była poprzez udział lub organizację:

- spotkań politycznych nt. rozwoju wzajemnych kontaktów
- wizyty przedstawicieli władz Kraju Środkowoczeskiego;
- wizyty Huberta Aiwangera, Wicepremiera i Ministra Gospodarki Wolnego Państwa Bawaria;
- wizyty przedstawicieli władz Prowincji Anhui;
- wizyty delegacji z Dolnego Śląska w prowincjach Thai Nguyen i Bac Giang w Wietnamie;
- wizyty przedstawicieli Rady Najwyższej oraz rządu Autonomicznej Republiki Adżarii;
- przedsięwzięć edukacyjnych;
- Szkoły letniej kultury i języka polskiego dla młodzieży z Obwodu leningradzkiego, laureatów konkursu wiedzy o Polsce i Dolnym Śląsku;
- wizyty na Dolnym Śląsku minister edukacji, kultury i sportu Autonomicznej Republiki Adżarii przy okazji gali konkursu „Gruzja – fascynująca podróż”;
- wizyty studyjnej na Dolnym Śląsku nauczycieli z Adżarii;
- przedsięwzięć sportowych – posiedzenie władz Europejskiej Akademii Sportu Landu Brandenburgia, której członkami są m.in. przedstawiciele polskich województwa leżących przy granicy z Niemcami;
- przedsięwzięć w dziedzinie turystyki;
- prezentacji oferty turystycznej Kraju Środkowoczeskiego, Autonomicznej Republiki Adżarii podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych we Wrocławiu;
- prezentacji oferty turystycznej Dolnego Śląska podczas Dnia Polskiego organizowanego przez Instytut Polski w Pradze;
- międzynarodowych spotkań i seminariów w Brukseli, m.in.:
- spotkania z przedstawicielami Dyrekcji Generalnej KE ds. Energii, niemieckich landów Saksonii i Brandenburgii oraz partnerami z Czech celem omówienia pomysłu powołania na pograniczu polsko-czesko-niemieckim międzyregionalnej trójstronnej grupy roboczej ds. transformacji;
- seminarium pt. „Regionalne rozwiązania na rzecz bardziej zielonej i neutralnej klimatycznie Europy” w ramach 17. edycji Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast we współpracy z przedstawicielstwami Dolnej Saksonii, Północnych Niderlandów, Abruzji i Południowej Anglii.

Rozwój współpracy transgranicznej

Województwo Dolnośląskie prowadzi współpracę transgraniczną z czterema krajami czeskimi – Libereckim, Kralovohradeckim, Pardubickim i Ołomunieckim oraz niemieckim landem – Saksonią. Wspólne przedsięwzięcia podejmowane w 2019 r. dotyczyły m.in. infrastruktury, rozwoju turystyki.

W kontaktach transgranicznych z partnerami z Czech istotną rolę odegrało Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM Sp. z o.o., w którym obecne są także polskie i czeskie biura Euroregionów Nysa i Glacensis.

W ramach kontaktów z Saksonią w 2019 r. we Wrocławiu odbyło się wspólne posiedzenie Zarządu Woj. Dolnośląskiego i Rządu Wolnego Państwa Saksonia, które było głównym wydarzeniem jubileuszu 20-lecia relacji partnerskich obu regionów. Posiedzeniu przewodniczyli Cezary Przybylski, Marszałek Województwa Dolnośląskiego i Michael Kretschmer, Premier Wolnego Państwa Saksonia. Zwieńczeniem obrad było podpisanie dokumentu pt. „Kierunki współpracy międzyregionalnej Województwa Dolnośląskiego i Wolnego Państwa Saksonia”, który stanowi deklarację kontynuowania współpracy.

W ramach jubileuszu 20-lecia relacji partnerskich odbyły się także wydarzenia w Brukseli, organizowane przez Regionalne Biuro Woj. Dolnośląskiego w Brukseli we współpracy z Biurem łącznikowym Saksonii:

- Prezentacja dokumentu „Wspólna koncepcja przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań – Wizja 2030” na przykładzie relacji Dolny Śląsk – Saksonia oraz dyskusja nt. roli partnerstwa w zacieśnianiu współpracy transgranicznej i kreowaniu obszaru wzajemnych powiązań na granicy polsko-niemieckiej.
- Konferencja z udziałem przedstawicieli Woj. Dolnośląskiego pt. „Cyfryzacja w rolnictwie” współorganizowana przez saksońskie Ministerstwo Środowiska i Rolnictwa.
- Rudawski Jarmark Bożonarodzeniowy w Brukseli, cykliczne wydarzenie promujące współpracę transgraniczną Saksonia – Dolny Śląsk – Kraj Liberecki, miał na celu promocję współpracy przygranicznych partnerów. Wystawcy prezentowali swoje wyroby rękodzielnicze i produkty regionalne.

Z myślą o zintensyfikowaniu współpracy z Saksonią w maju 2019 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę o utworzeniu Regionalnego Biura Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie. Do jego zadań należy reprezentowanie interesów Województwa Dolnośląskiego w instytucjach jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotach gospodarczych, instytucjach naukowych i kulturalnych w Niemczech. Działalność biura umożliwi stworzenie sieci kontaktów obejmujących nie tylko Saksonię, ale także całe Niemcy.

Finansowanie: wszystkie działania realizowane są ze środków budżetu województwa dolnośląskiego.

Środki wydatkowane w związku z realizacją przedsięwzięć: Wydział Współpracy z Zagranicą - 1 845 834,84 zł; Regionalne Biuro Woj. Dolnośląskiego w Brukseli - 36 338,02 zł

Dolnośląska Polityka Wodna

Instytut Rozwoju Terytorialnego

W 2019 roku podjęto działania, które stanowią będą komponenty **Dolnośląskiej Polityki Wodnej**. Działania te realizowane były m.in. poprzez ich uwzględnianie w regionalnych dokumentach planistycznych, takich jak:

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (marzec 2020 – dokument w procesie uchwalenia) – szereg działań z zakresu małej retencji, ochrony przeciwpowodziowej, ochrony środowiska, transportu wodnego, turystyki wodnej, energetyki.
2. Strategia Energetyczna Dolnego Śląska – kierunki wsparcia sektora energetycznego – dokument na etapie tworzenia. W projekcie założeń do dokumentu uwzględnia się energetykę wodną jako jedną z form rozwoju energetyki rozproszonej opartej na odnawialnych źródłach energii.

Warto podkreślić konieczność wykorzystania w przyszłym dokumencie Dolnośląskiej Polityki Wodnej wniosków zawartych w następujących dokumentach Instytutu Rozwoju Terytorialnego, opracowanych w latach wcześniejszych:

- Studium zagospodarowania turystycznego dolnośląskich odcinków szlaków wodnych (marzec 2004)
- Program zagospodarowania turystycznego szlaku kajakowego Kwisy (luty 2007)
- Program zagospodarowania turystycznego szlaku kajakowego Baryczy (czerwiec 2010)

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie**Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej****Wydział Rozwoju Regionalnego**

W ramach Dolnośląskiego Funduszu Pomocy Rozwojowej udzielono dotacji 26 gminom. W ramach tych zadań zrealizowane zostały przedsięwzięcia mające na celu osiągnięcie wysokiego i stabilnego tempa wzrostu oraz poziomu rozwoju gospodarczego, poprawę konkurencyjności, a także innowacyjności gospodarki regionu. Przyznano środki na realizację projektów w szczególności związanych ze wsparciem rozwoju obszarów wiejskich położonych w gminach Dolnego Śląska o niskich dochodach podatkowych (wskaźnik G na 2019 r. poniżej średniej dla województwa). Dotacja celowa była udzielana na realizację przedsięwzięć z zakresu zadań własnych gminy, realizujących cele Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, dotyczących podniesienia poziomu bezpieczeństwa. Maksymalna wysokość przyznanej dotacji wynosiła 150 000 zł, nie więcej niż 75% wartości zadania.

Źródło finansowania dotacji: budżet województwa dolnośląskiego – 100%

Kwota poniesionych wydatków: 3 060 449,37 zł.

Realizacja SRWD 2030:

Cel strategiczny: 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych.

Cel operacyjny: 2.3 Rozwój i doskonalenie usług publicznych.

Przedsięwzięcie strategiczne: 2.3.7 Współpraca jednostek samorządu terytorialnego dla efektywnej realizacji usług publicznych.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej / Interreg na Dolnym Śląsku**Wydział Rozwoju Regionalnego****Współpraca transgraniczna – Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska**

- Udział w pracach Komitetu Monitorującego Program;
- Udział w pracach Euroregionalnego Komitetu Sterującego Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis
- Prowadzenie Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu (RPK), finansowanego w ramach Projektów Pomocy Technicznej „Wdrażanie Czechi” – usługi doradcze dla dolnośląskich Wnioskodawców i Beneficjentów.

W 2019 r. przeprowadzono następujące działania:

W ramach bieżącej działalności Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu zrealizowano w sumie 362 konsultacje, w tym: 297 telefonicznych, 42 mailowe i 23 spotkania bezpośrednie. Zorganizowano 5 szkoleń oraz cykl spotkań warsztatowo-konsultacyjnych dla wnioskodawców. Szkolenia odbywały się w Wałbrzychu w siedzibie Punktu oraz w terenie. Pracownicy RPK brali również udział w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez PIFE w Jeleniej Górze i Wałbrzychu. Ogólna liczba uczestników szkoleń dla wnioskodawców to 160 osób.

W celu zwiększenia świadomości opinii publicznej na temat wpływu środków Programu na codzienne życie mieszkańców obszaru pogranicza zorganizowano 7 spotkań dla studentów i słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W sumie wzięło w nich udział 147 osób.

RPK brał również udział w spotkaniach organizowanych przez jednostki zewnętrzne, w trakcie których promowano możliwości Programu, jak i już osiągnięte rezultaty:

- Wiosenne Targi Pracy i Edukacji IN FUTURE w Karkonoskiej Państwowej Szkole Wyższej w Jeleniej Górze,
- Dni Kariery w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu.
- Dni Otwarte Funduszy Europejskich we współpracy z Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu.
- Konferencja „Czesi, Niemcy i Chińczycy - czego sobie klient życzy? – jak wykorzystać potencjał turystów z Czech”, prezentacja: Potencjał współpracy polsko – czeskiej na podstawie zrealizowanych projektów.

Pozostałe działania promocyjne w ramach Programu to:

- Promocja Programu na lokalnych portalach informacyjnych – publikacja banerów internetowych odnoszących do spotów promocyjnych wykonanych w ramach oferty Wspólnego Sekretariatu (WS) oraz artykułu o efektach Programu.
- Realizacja wspólnej polsko-czeskiej akcji promocyjnej „Tips for trips / Propozycje wycieczek / Tipy na výlety PL-CZ” w ramach 3 edycji konkursu Wspólnego Sekretariatu na organizowanie działań promocyjnych Programu Interreg V-A. Akcja promocyjna realizowana była wspólnie przez dwa Kraje Czeskie: Kraj Pardubicki i Kraj Kralovohradecki oraz Województwo Dolnośląskie. W ramach oferty wykonano 6 dwujęzycznych spotów odnoszących się do rezultatów polsko-czeskich projektów.
- Dystrybucja materiałów promocyjnych UMWD i Wspólnego Sekretariatu.
- Emisja filmu promocyjnego WS na ekranie ledowym w UMWD.
- Przygotowywanie materiałów szkoleniowych w wersji elektronicznej.

Ponadto:

- Udział ekspertów regionalnych w ramach prac Wspólnego Panelu Ekspertów;
- Udział w przygotowaniu Programu na nową perspektywę finansową 2021-2027 we współpracy ze stroną rządową oraz partnerami zagranicznymi;
- Realizacja rzeczowa i finansowa projektów Pomocy Technicznej (składane corocznie).

Projekty Pomocy Technicznej - WS Czechy (w tym projekt „WS Czechy 2019”)

Dotyczą delegowania do pracy we Wspólnym Sekretariacie w Ołomuńcu dwóch pracowników UMWD. Delegowani pracownicy realizują działania Wspólnego Sekretariatu zgodnie ze Strategią Komunikacji Programu w tym m.in.:

- informacyjno-promocyjne w ramach Programu,
- konsultacje, pomoc w nawiązywaniu partnerstw, szkolenia,
- prowadzenie strony internetowej, profilu w mediach społecznościowych,
- opracowanie materiałów informacyjno-promocyjnych,
- współpraca przy działaniach organizowanych przez Podmioty Regionalne,
- organizacja posiedzeń panelu ekspertów oraz Komitetu Monitorującego.

Źródła finansowania: 85% dofinansowania z EFRR, 10% z budżetu państwa, 5% wkładu własnego

Kwoty poniesionych wydatków w 2019 roku: WS Czechy 2019 – 388 359,67 zł; Wdrażanie Czechy 2019 – 237 408,38 zł

Współpraca transgraniczna - Program Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020

- Udział w pracach Komitetu Monitorującego Program;
- Koordynacja oceny zgodności projektów ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego w ramach oceny formalno-administracyjnej;
- Udział w pracach Komisji ds. Skarg;
- Regionalne działania promujące Program na terenie woj. dolnośląskiego poza strategią komunikacji Programu (finansowane ze środków budżetu województwa dolnośląskiego – zakres w zależności od dostępności środków): regionalna strona internetowa Programu, promocja rezultatów projektów z udziałem partnerów z obszaru woj. dolnośląskiego;
- Udział w przygotowaniu Programu na nową perspektywę finansową 2021-2027 we współpracy ze stroną rządową oraz partnerami zagranicznymi.

Współpraca transnarodowa i międzyregionalna i in. – Program Interreg Region Morza Bałtyckiego; Program Interreg Europa Środkowa; Program Interreg Europa 2014-2020

- Udział w pracach Komitetu Konsultacyjnego Programów Współpracy Transnarodowej i Międzyregionalnej;
- Regionalne działania promujące Programy na terenie woj. dolnośląskiego (finansowane ze środków budżetu województwa dolnośląskiego – zakres w zależności od dostępności środków) we współpracy z Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Interreg Region Morza Bałtyckiego, Interreg Europa Środkowa i Interreg Europa 2014-2020, w tym: newsletter, regionalna strona internetowa Programu, promocja rezultatów projektów z udziałem partnerów z obszaru woj. dolnośląskiego, konsultacje dla jednostek WD;
- Udział w konsultacjach dokumentów dot. przyszłości wdrażania Programów po 2020 r.

Stan realizacji Programów na dzień 31.12.2019 r.

Program EWT/ INTERREG	Alokacja środków EFRR (w mln EUR)	Zatwierdzone projekty			
		Liczba		Wartość dofinansowania z EFRR (w mln EUR)*	
		Ogółem	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego, w tym UMWD i jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego	Ogółem	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego, w tym UMWD i jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego
PROGRAM INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA – POLSKA	212,65	148	86	160,18	113,71
PROGRAM WSPÓŁPRACY INTERREG POLSKA – SAKSONIA 2014- 2020	65,8	57	50	63,23	58,59
PROGRAM INTERREG EUROPA ŚRODKOWA 2014-2020	246	129	21	246,5	39,83
PROGRAM INTERREG REGION MORZA BAŁTYCKIEGO 2014- 2020	264	123	4	244	8,86
PROGRAM INTERREG EUROPA 2014-2020	359	258	3	322,48	4,68

* Zgodnie z zasadami Programów EWT/ INTERREG wartość dofinansowania z EFRR w odniesieniu do całości projektu z oddziaływaniem na wszystkich partnerów zaangażowanych w projekt.

Smart Integration**Wydział Rozwoju Regionalnego**

Projekt realizowany w partnerstwie z Saksońskim Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, w okresie od 01.02.2017 r. do 31.01.2020 r.

Celem projektu było stworzenie warunków instytucjonalnych dla wspólnego rozwoju regionalnego i przestrzennego polsko- saksońskiego pogranicza.

W 2019 zrealizowano następujące działania projektowe:

- przy wsparciu Komisji Ekspertskiej wypracowane zostały dwa dokumenty planistyczne: Analiza Społeczno-Gospodarcza Dolnośląsko-Saksońskiego Pogranicza (diagnoza całego obszaru wsparcia) oraz Saksońsko-Dolnośląskie Studium Pogranicza (prezentujące praktyczne rozwiązania),
- zorganizowano 1 transgraniczną konferencję (SN/DŚ – 100 os.), na której przedstawiono wypracowane dokumenty,
- odbyły się warsztaty eksperckie dla 16 os. każdy (2 warsztaty – 1 SN, 1 DŚ) nt. demografii i dostępności usług publicznych w tym ratownictwa medycznego,
- przeprowadzono 2 konwenty dla gmin z pogranicza, 60 os. każdy (1 SN, 1 DŚ),
- wyprodukowano film promocyjny nt. rozwoju regionalnego w obszarze wsparcia,
- odbył się dwudniowy wyjazd medialny (SN/DŚ – 20 os.) dla polskich i niemieckich dziennikarzy, podczas którego zaprezentowano przykłady rozwoju regionalnego na obszarze wsparcia, najważniejsze wyniki Analizy Społeczno-Gospodarczej i Studium Pogranicza oraz wyprodukowany film,
- wydano broszurę nt. rozwoju społeczności wiejskich.

Źródła finansowania: PW INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 85%; budżet województwa dolnośląskiego – 15%.

Kwota poniesionych wydatków: 231 275 zł (przez cały okres realizacji projektu: 984 996 zł)

Realizacja RPO WD 2014-2020**Wydział Rozwoju Regionalnego****Spotkania informacyjne dla potencjalnych beneficjentów**

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zorganizowano 7 spotkań informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów, w związku z ogłaszanymi naborami wniosków o dofinansowanie, w obszarach jak poniżej:

- Działanie 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – konkurs OSI,
- Działanie 4.1 Gospodarka odpadami – konkurs horyzontalny,
- Działanie 10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – konkurs horyzontalny oraz ZIT WrOF i ZIT AW,
- Działanie 4.5 Bezpieczeństwo – konkurs horyzontalny,
- Działanie 4.5 Bezpieczeństwo – konkurs ZIT WrOF,
- Działanie 4.2 Gospodarka wodno-ściekowa – konkurs horyzontalny,
- Działanie 10.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs horyzontalny,
- Działanie 4.2 Gospodarka wodno-ściekowa – konkurs ZIT AJ,
- Działanie 4.2 Gospodarka wodno-ściekowa – konkurs ZIT WrOF.

Źródła finansowania: 85 % EFS; 15 % budżet województwa dolnośląskiego

Kwota poniesionych wydatków: 2 885,96 zł

Badania ewaluacyjne

W 2019 r. przeprowadzono 2 badania ewaluacyjne:

Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa dolnośląskiego – celem głównym badania była ocena wpływu interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego na sytuację przedsiębiorstw i osób pracujących w województwie dolnośląskim po zakończeniu udziału w projekcie oraz oszacowanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego EFS: liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu.

Źródła finansowania: 85 % EFS; 15 % budżet województwa dolnośląskiego

Kwota poniesionych wydatków: 100 000 zł

Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego RPO WD 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania – celem głównym badania było dokonanie oceny postępu wdrażania RPO WD 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego w tym realizacji zapisów ram wykonania.

Źródła finansowania: 85 % EFS; 15 % budżet województwa dolnośląskiego

Kwota poniesionych wydatków: 150 000 zł

Zmiany RPO WD 2014-2020

W celu poprawy efektywności wykorzystania środków w ramach RPO WD 2014-2020, która przekłada się na zwiększenie kontraktacji i certyfikacji i w efekcie przyczyni się do realizacji zakładanego przez IZ RPO WD Planu Wdrażania Programu oraz ostatecznych celów Programu, Zarząd Województwa Dolnośląskiego w 2019 r. podjął cztery uchwały w sprawie przyjęcia zmian RPO WD 2014-2020. Zmiany Programu przyjęto w trybie tzw. notyfikacji (bez konieczności zmiany decyzji Komisji Europejskiej), tj.:

- uchwałą ZWD nr 419/VI/19 z dnia 26.02.2019 r.,
- uchwałą ZWD nr 604/VI/19 z dnia 5.04.2019 r.,
- uchwałą ZWD nr 980/VI/19 z dnia 10.07.2019 r.,
- uchwałą ZWD nr 1444/VI/19 z dnia 19.11.2019 r.

Powyższe zmiany Programu usprawniły jego wdrażanie. Były odpowiedzią na zmieniającą się rzeczywistość, m.in. w zakresie uwarunkowań społeczno-gospodarczych w regionie, lub tam gdzie było to możliwe (w zakresie realokacji środków finansowych pomiędzy kategoriami interwencji), były odzwierciedleniem potrzeb oraz zainteresowania potencjalnych beneficjentów danymi obszarami wsparcia.

Przygotowania do nowej perspektywy finansowej 2021-2027 oraz nowego regionalnego programu:

Przedstawiciele Departamentu Gospodarki oraz Departamentu Funduszy Europejskich biorą udział w spotkaniach roboczych, warsztatach i konferencjach związanych z przygotowaniem, opiniowaniem i konsultowaniem dokumentów opracowywanych na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym, dotyczących polityki spójności w latach 2021-2027. W 2019 roku została powołana przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego grupa robocza ds. przygotowania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2021-2027. W skład grupy wchodzi przedstawiciele wszystkich departamentów UMWD oraz jednostek zaangażowanych w realizację RPO. W 2019 roku odbyły się 2 spotkania grupy oraz kilka spotkań podgrup.

Konferencja „Dolny Śląsk 2020+” wraz z publikacją pokonferencyjną

Wydział Rozwoju Regionalnego

Dnia 25.09.2019 r. w Trzebiezowicach w Kotlinie Kłodzkiej odbyła się konferencja pn. „Dolny Śląsk 2020+. Region a priorytety rozwojowe w kontekście wyzwań polityk krajowych i europejskich”. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 100 osób zainteresowanych rozwojem Dolnego Śląska, m.in. reprezentanci administracji samorządowej i instytucji odpowiedzialnych za rozwój regionalny, przedstawiciele środowisk naukowo-badawczych oraz lokalni przedsiębiorcy. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki, Ministerstwo Inwestycji oraz Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii.

Materialnym efektem konferencji jest publikacja, w której zamieszczone zostały m.in. wypowiedzi panelistów oraz ich biogramy.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Koszt konferencji: 8900 zł (koszt wynajmu sali i cateringu)

Koszt usługi fotograficznej: 750 zł

Koszt publikacji pokonferencyjnej: 10 185 zł (500 egz.)

Regionalne Forum Terytorialne

Wydział Rozwoju Regionalnego

W 2019 r. odbyły się dwa posiedzenia **Regionalnego Forum Terytorialnego**:

13.03.2019 r. - celem była prezentacja założeń oraz wydanie opinii dla dwóch dokumentów wykonawczych do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 tj. Regionalnej Strategii Innowacji oraz Strategii Energetycznej Województwa Dolnośląskiego.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Koszty poniesione: 2520 zł,

5.08.2019 r. – celem była: prezentacja założeń oraz wydanie opinii dla dwóch dokumentów tj. Polityki Krajobrazowej – Audytu Krajobrazowego dla Województwa Dolnośląskiego oraz Planu Rozwoju Infrastruktury Transportowej w Województwie Dolnośląskim z Perspektywą do 2030 r.

Opiniowanie dokumentów przez RFT było poprzedzone wydaniem opinii przez Komitet Koordynujący ds. SRWD 2030, składający się z przedstawicieli departamentów UMWD oraz jednostek zaangażowanych w proces realizacji polityki regionalnej województwa.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Koszty poniesione: 3920 zł,

Zespół Ekspertski ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej**Wydział Rozwoju Regionalnego**

Jest to gremium opiniotwórczo-doradcze działające przy Konwencie Marszałków i Związku Województw RP, składające się z przedstawicieli wszystkich Urzędów Marszałkowskich w Polsce, natomiast jako goście i eksperci są także zapraszani m.in. przedstawiciele strony rządowej i Komisji Europejskiej. Zespół odpowiada za opiniowanie dokumentów strategicznych i operacyjnych związanych z realizacją polityki rozwoju regionalnego i rozwoju kraju na szczeblu krajowym i unijnym, a także dokumentów związanych z realizacją polityki spójności Unii Europejskiej (rozporządzenia, wytyczne, analizy, inne dokumenty operacyjno-wdrożeniowe). Ponadto Zespół zajmuje się przygotowywaniem i opiniowaniem stanowisk Konwentu Marszałków oraz stanowisk Związku Województw. W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu, ponadto odbywało się opiniowanie materiałów w trybie obiegowym, m.in. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, projektów rozporządzeń KE na perspektywę 2021-2027, stanowisk i opinii Konwentu Marszałków.

Działanie nie ma odrębnego budżetu. Realizowane jest w ramach wynagrodzeń pracowników oraz budżetu delegacyjnego.

Inwestycje i działania na rzecz Odrzańskiej Drogi Wodnej**Wydział Rozwoju Regionalnego****Transport wodny śródlądowy**

Niezależnie od zadań transportowych o znaczeniu regionalnym drogowych i kolejowych, będących całkowicie bądź częściowo w kompetencji województwa i realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2014-2020, należy wspomnieć o lokowanych na obszarze województwa dolnośląskiego zadaniach z zakresu transportu wodnego śródlądowego na Odrze, takich jak dokończenie budowy stopnia wodnego Malczyce, czy rozpoczęcie przygotowań do budowy 2 nowych stopni wodnych w Lubiążu i Ścinawie oraz regulacji rzeki poniżej lokalizacji stopnia Ścinawa. Ustalenia krajowe w kwestii rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej uwzględnione zostały w projekcie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego.

Transport wodny śródlądowy odgrywa obecnie niewielką rolę w przewozach towarowych oraz gospodarce regionu. W przewozach osób jego rola ogranicza się do turystyki wodnej, a lokalnie – występuje on jako transport uzupełniający do transportu samochodowego.

Samorząd Województwa czynnie uczestniczy w pracach krajowych i wojewódzkich zespołów i grup roboczych ds. żeglugi. Celem tych działań jest zabezpieczenie interesów Dolnego Śląska w procesie przygotowania inwestycji w zakresie budowy i modernizacji do kl. IV lub kl. V drogi wodnej rzeki Odry, która obecnie kwalifikuje się na terenie województwa dolnośląskiego do dróg wodnych o znaczeniu regionalnym (klasa III i niższa). W roku 2019 odbyły się 2 spotkania robocze w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, 7 spotkań Zespołu ds. Żeglugi na Odrze przy Wojewodzie Dolnośląskim, 2 spotkania z uczelniami wyższymi regionu Nadodrza na Politechnice Wrocławskiej.

Kongres Żeglugi Śródlądowej

Województwo dolnośląskie zostało jednym z partnerów Wojewody Opolskiego przy organizacji II Kongresu Żeglugi Śródlądowej w Opolu w dniach 17-19.09.2019 r. Tematyka Kongresu współorganizowanego przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów całościowo obejmowała problemy żeglugi śródlądowej w kraju i za granicą, w szczególności jej wykorzystania w kraju i w Europie w transporcie towarowym oraz turystyce wodnej, tematyka kształcenia młodzieży w kierunkach związanych z zawodowym uprawianiem żeglugi oraz pokazanie perspektyw rozwoju do roku 2030.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Kwota poniesionych wydatków: 5000 zł

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego**Instytut Rozwoju Terytorialnego**

Prace nad **Projektem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego** zostały zakończone. Projekt planu został przedłożony Zarządowi Województwa Dolnośląskiego do akceptacji i skierowania do uchwalenia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego. Przeprowadzona została procedura formalno-prawna wymagana przepisami, w tym strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. W roku 2019 przeprowadzone zostało opiniowanie i uzgadnianie, wprowadzone zostały zmiany do projektu planu wynikające z uzyskanych opinii i uzgodnień, projekt planu został wyłożony do publicznego wglądu, zebrane i rozpatrzone zostały uwagi zgłoszone w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projekt został przetłumaczony na język niemiecki i czeski, był również prezentowany na komisjach Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. Odbyły się spotkania z KGHM Polska Miedź S.A. w sprawie rozpatrzenia uwag do projektu planu. Przeprowadzone zostały warsztaty z Biurem Rozwoju Wrocławia w sprawie uwag związanych z częścią planu dotyczącą Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego opracowany został przez IRT w ramach zadań własnych i jego opracowanie jest finansowane z budżetu IRT.

Platforma Regionów Węglowych w Procesie Transformacji (Platform for Coal Regions In Transition)**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

Jest to inicjatywa Komisji Europejskiej wspierająca transformację 42 węglowych regionów UE. W 2019 Dolny Śląsk został oficjalnie przyłączony do Grup Krajowych inicjatywy CRIT. Zarząd Województwa Dolnośląskiego powołał Grupę Roboczą ds. Regionów Węglowych w Transformacji. W listopadzie powołano transgraniczną Grupę Roboczą ds. transformacji regionów węglowych, w partnerstwie z regionami czeskimi (Usti, morawsko-śląski, Karłowe Wary) oraz niemieckimi (Saksonia i Brandenburgia), oraz podpisano Deklarację regionów węglowych dot. współpracy na rzecz sprawiedliwej transformacji (Deklaracja z Gorlitz). Działania Samorządu Województwa w 2019 r. skupiały się wokół zidentyfikowania projektów dolnośląskich wspierających transformację węglową (zidentyfikowano 27 pomysłów projektowych), aktywnego udziału w posiedzeniach Platformy i Grup Krajowych oraz przedstawieniu projektów pod ocenę ekspertów KE (przedstawiono projekty subregionu wałbrzyskiego). Działanie nie ma odrębnego budżetu. Realizowane jest w ramach wynagrodzeń pracowników oraz budżetu delegacyjnego.

Realizacja zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

W ramach działania przekazano 2 dotacje dla Krajowej Agencji Rozwoju Efektywności Technicznej na organizację spotkań doradczych dla JST dotyczących wiedzy z zakresu modernizacji i energooszczędnych systemów oświetlenia. W wydarzeniach wzięło udział 67 osób reprezentujących dolnośląskie samorządy. Dzięki spotkaniom samorządy wzbogaciły swoje kompetencje z zakresu smart city i zarządzania zewnętrznym oświetleniem w miastach i gminach.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Dotacja: 17 000 zł,

Rozwój współpracy gospodarczej regionalnych przedsiębiorstw poprzez udział w targach i wydarzeniach kooperacyjnych**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

W 2019 r. w związku z priorytetami wskazanymi przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wydział Rozwoju Gospodarczego zorganizował udział przedstawicieli regionu w następujących wydarzeniach:

- Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego w Kielcach, 3-6.09.2019 r. Główne dolnośląskie firmy (6 przedsiębiorstw, 15 osób) z branży AEROSPACE zaprezentowały swoją ofertę na targach będących jedną z trzech największych imprez targowych dotyczących branży obronnej w Europie. Koszt: 11 254,1 zł.
- Targi dla branży spożywczej ISS GUT w Lipsku, 4-5.11.2019 r. Jedne z ważniejszych targów dla branży gastronomicznej i przemysłu spożywczego w Niemczech, podczas których przedsiębiorcy (8 przedsiębiorstw, 22 osoby), mieli możliwość spotkań z przedstawicielami firm hurtowniczych i dystrybucyjnych prowadzących działalność na terenie Europy. Koszt: 3312,10 zł.
- Polsko- Saksońskie Forum Gospodarcze „Kooperacja. Digitalizacja. Nowe technologie produkcji bez granic” i targi Intec oraz Zuliefermesse w Lipsku, 6-7.02.2019 r. Przedsiębiorcy (34 firmy, 49 osób) wzięli udział w zorganizowanym zwiedzaniu Targów Lipskich, a następnie na zaproszenie IHK Lipsk w spotkaniu „Business Partners in Dialogue”. Koszt: 4732,80 zł.

Udział w tego typu wydarzeniach pozwala na zacieśnienie współpracy samorządu i przedstawicieli biznesu oraz ułatwia nawiązanie przez firmy wiarygodnych kontaktów biznesowych w skali międzynarodowej

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Wydarzenia wspierające rozwój gospodarczy organizowane/współorganizowane przez Wydział**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

Kongres Firm Rodzinnych „Ciągłość i zmiana”, 6-7.03.2019 r., ok. 300 uczestników. Podczas kongresu reprezentanci firm rodzinnych przedstawili doświadczenia związane z sukcesą, wkraczaniem na rynki zagraniczne, innowacyjnością i budowaniem marki. Zaangażowanie merytoryczne, bez odrębnego budżetu.

„Dolnośląski Gryf – Nagroda Gospodarcza”, 21.10.2019 r., ok. 500 uczestników. Celem inicjatywy jest promocja i nagradzanie najważniejszych osiągnięć dolnośląskich podmiotów gospodarczych. Koszt: 45 000 zł.

Plebiscyt Gospodarczy Muflony, 11.05.2019 r. W ramach konkursu Kapituła wybiera najlepsze firmy, samorządy i instytucje doceniając ich kreatywność, przedsiębiorczość, działania ekologiczne, innowacyjność oraz odpowiedzialność w biznesie. Koszt: 9000 zł.

Spotkanie przedsiębiorców MMSP uczestniczących w projekcie Early Warning Europe, 19.12.2019 r. Spotkanie miało na celu budowanie sieci osobistych kontaktów, wsparcie edukacyjne, doradcze, czerpanie z doświadczeń oraz przedstawienie możliwości uzyskania pomocy instytucjonalnej. Spotkanie skupiło ok. 40 osób, głównie z sektora mikro i małych firm. Koszt: 2100 zł.

Śniadania biznesowe dla przedsiębiorców z Dolnego Śląska, 45 uczestników, wrzesień 2019 r.

Wydarzenia zorganizowano w celu zaprezentowania MMSP możliwości wsparcia z zakresu B+R, RIS, oraz RPO WD 2021-2027. Koszt: 2375 zł.

Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego

Przygotowywanie opinii dla Zarządu Województwa w zakresie planowania energetycznego**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

W ramach kompetencji Zarządu Województwa Dolnośląskiego zgodnie z art. 19 ust. 5 Prawo energetyczne przygotowywane są opinie dotyczące planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, opracowywanych przez gminy, a także opinie dotyczące planów rozwoju dla przedsiębiorstw energetycznych.

W roku 2019 wydano opinię do 14 wniosków.

Regionalne Forum Inteligentnych Specjalizacji przy Konwencie Marszałków**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

Forum jest międzyregionalną platformą wymiany doświadczeń i informacji oraz upowszechniania dobrych praktyk w zakresie problematyki inteligentnych specjalizacji. W 2019 r. odbyły się dwa posiedzenia Forum w Iławie (województwo warmińsko - mazurskie) i w Sopocie (województwo pomorskie). W ramach prac Forum województwa wypracowały wspólne stanowisko w sprawie demarkacji i zakresu wsparcia w ramach Celu Polityki 1: Bardziej Inteligentna Europa dzięki innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w nowej perspektywie 2021-2027. Stanowisko Forum spotkało się z pozytywnym przyjęciem ze strony Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG Regio) oraz rządu RP.

Działanie nie ma odrębnego budżetu. Realizowane jest w ramach wynagrodzeń pracowników oraz budżetu delegacyjnego.

ERRIN**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

W 2019 r. Województwo kontynuowało swoją aktywność w sieci europejskiej ERRIN. Sieć ERRIN, z siedzibą w Brukseli, powstała w 2001 roku i jest dynamicznie rozwijającą się organizacją, zrzeszającą ponad 120 podmiotów, w tym ponad 110 regionów europejskich. Jej działalność skupia się na ułatwianiu wymiany wiedzy i doświadczenia oraz służy nawiązywaniu wspólnych działań i partnerstw projektowych w celu wzmocnienia potencjału badawczego i innowacyjnego swoich członków. Poprzez angażowanie się w dyskusje z instytucjami europejskimi, sieć ERRIN stara się również wywierać wpływ na poszczególne polityki unijne w celu ich lepszego dostosowania do potrzeb regionalnych. Regularne spotkania członków sieci w ramach tematycznych grup roboczych oraz kluczowych z punktu widzenia ich interesów wydarzeniach (zarówno w Brukseli, jak i regionach partnerskich) służą głównie wymianie dobrych praktyk, organizacji wspólnych wydarzeń oraz budowaniu partnerstw międzynarodowych na rzecz inicjatyw projektowych. W ramach Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w zakresie Badań i Innowacji funkcjonuje obecnie 15 grup tematycznych. W 2019 r. Województwo Dolnośląskie uczestniczyło aktywnie w pracach grupy Smart Specialisation. W październiku 2019 r. przedstawiciele Wydziału Rozwoju Gospodarczego UMWD uczestniczyli w Brukseli w jednym ze spotkań Grupy. Spotkanie poświęcone było ocenie dotychczasowych doświadczeń różnych regionów europejskich we wdrażaniu strategii inteligentnych specjalizacji. Dolny Śląsk przedstawił swoje doświadczenia w tej kwestii prezentując również harmonogram prac nad aktualizacją Dolnośląskiej Strategii Innowacji.

Roczna składka członkowska uczestnictwa w sieci finansowana jest z budżetu województwa dolnośląskiego.

Aktywność regionu w poszczególnych działaniach sieci nie ma odrębnego budżetu. Realizowana jest w ramach wynagrodzeń pracowników oraz budżetu delegacyjnego.

Wzrost konkurencyjności ukraińskich regionów i rozwój polsko - ukraińskiej współpracy gospodarczej**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

Na podstawie współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Wydział Rozwoju Gospodarczego wspiera regiony ukraińskie w tworzeniu dokumentów strategicznych w zakresie innowacyjności i inteligentnych specjalizacji. W lipcu i listopadzie 2019 roku przedstawiciele Wydziału prowadzili warsztaty oraz brali udział w konferencji „Smart specialisation: the result of cooperation between authorities, business and science”, która odbyła się w Kijowie. W ramach konferencji i warsztatów zostały przedstawione doświadczenia w programowaniu, wdrażaniu i ewaluacji inteligentnych specjalizacji na Dolnym Śląsku. Ponadto, w ramach omawianej współpracy zorganizowana została wizyta w obwodzie czernichowskim.

Działanie nie ma odrębnego budżetu. Realizowane jest bezkosztowo. Koszty delegacji pokrywane są przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Rozwój Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej w zakresie zwiększenia dostępności do zasobów informacyjnych o regionie.**Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii**

Zakończenie realizacji projektu pn. „Rozbudowa Geoportalu Dolny Śląsk – budowa Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej”

Rok 2019 był rokiem utrzymania zakończonego w 2018 roku projektu pn. „Rozbudowa Geoportalu Dolny Śląsk – budowa Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej”. Został on zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Oprócz Geodety Województwa przy realizacji projektu współpracowali: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i Instytut Rozwoju Terytorialnego jako podmioty realizujące projekt. Całkowita wartość projektu to ponad 5,5 mln złotych, z czego 4,6 mln to środki finansowe pochodzące ze źródeł europejskich. W 2019 roku aktualizacji poddane zostały przestrzenne bazy danych zasilające Geoportal Dolny Śląsk oraz powstały nowe opracowania wspomagające zarządzanie województwem będące efektem realizacji zadań publicznych przez jednostki UMWD, tj.:

- **Mapa obwodów łowieckich w województwie dolnośląskim** – moduł przedstawia podział województwa dolnośląskiego na obwody łowieckie. Na mapie został przedstawiony przebieg granic 370 obwodów łowieckich znajdujących się na terenie województwa dolnośląskiego wraz ze wskazaniem terenów wyłączonych z obwodów łowieckich – zgodnie z art. 26 ustawy Prawo łowieckie.
- **Mapa wypadków drogowych w latach 2016-2018 na drogach publicznych w województwa dolnośląskiego** – moduł przedstawia przestrzenną lokalizację danych pozyskanych z policyjnego Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji Drogowych (SEWIK) i są wynikiem współpracy z Komendą Wojewódzką Policji we Wrocławiu.
- **Mapa wież widokowych na Dolnym Śląsku** – przedstawia szczegółowe informacje na temat wież widokowych na Dolnym Śląsku. Nie są to jednak jedyne obiekty przeznaczone do obserwowania otaczającego krajobrazu. Mapa prezentuje również inne obiekty takie jak wieże kościelne, ratuszowe czy zamkowe, które udostępnione są turystycznie do zwiedzania. Dane zostały zebrane na podstawie informacji otrzymanych od właścicieli i zarządców obiektów.
- **Atlas litologiczny, stratygraficzny i geomorfometryczny Sudetów** – opracowany na podstawie porozumienia podpisanego przez Politechnikę Wrocławską i Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Moduł składa się z 3 opracowań: mapy geomorfometrycznej Sudetów, mapy litologicznej Sudetów, mapy stratygraficznej Sudetów.
- **Mapa katastru ciepła opadowego** - Kataster ciepła opadowego (energia w postaci ciepła powstająca przy okazji innych procesów, która nie jest odbierana i wykorzystywana) prezentuje dane dotyczące obiektów położonych w regionie dolnośląskim, w których zlokalizowane są źródła ciepła opadowego oraz określa moc tych źródeł. Przestrzenne umiejscowienie danych (geolokalizacja) jest kluczową cechą katastru.

W 2019 r. zaktualizowana została baza danych topograficznych w skali 1:10 000 – BDOT10k dla następujących powiatów: bolesławieckiego, górowskiego, lubańskiego, lwóweckiego, wołowskiego, zgorzeleckiego, ząbkowickiego, złotoryjskiego, głogowskiego, polkowickiego, lubińskiego i legnickiego oraz pas terenu wraz z infrastrukturą towarzyszącą i drogami dojazdowymi wzdłuż drogi krajowej S3. Ponadto przyjęta została do wojewódzkiego zasobu geodezyjno-kartograficznego ortofotomapa dla części województwa dolnośląskiego.

Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa**Wydział Informatyki**

Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa (DSS) jest projektem dedykowanym do wsparcia i obsługi lokalnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostarczających usługi szerokopasmowe bezpośrednio odbiorcom końcowym, tj. mieszkańcom, firmom i instytucjom z terenu Dolnego Śląska. Dzięki DSS lokalne podmioty komercyjne mogą budować własne sieci dostępne na terenach dotychczas dla nich nieatrakcyjnych inwestycyjnie.

Wskaźniki charakteryzujące sieć DSS:

- 1616 km tras kabli światłowodowych
- 10 węzłów szkieletowych
- 82 węzły dostępne
- 2 centra zarządzania siecią
- 76 pasywnych punktów styku (gotowych na dzień uruchomienia sieci)
- 723 punktów styku (przygotowanych do uruchomienia)
- 794 studnie
- 2328 zasobników kablowych
- 24 gotowych boksów kolokacyjnych w Głównym węźle sieci we Wrocławiu
- 92 lokalizacje pod aktywną kolokację (węzły szkieletowe i dystrybucyjne)

W zasięgu sieci DSS znajduje się 135 gmin z terenu Województwa Dolnośląskiego o potencjale ok. 780 746 punktów obsługowych. Liczba lokalnych operatorów komercyjnych korzystających z usług DSS: **99** (przyrost w roku 2019: 36 szt.)

Parametry raportowanie wg stanu na dzień 18.12.2019:

Lp.	Kategoria świadczonych usług	Liczba sprzedanych usług (liczba usług raportowanych na dzień 18.12.2018 r.)
1.	Dzierżawa infrastruktury pasywnej	170 (92)
2.	Usługi teletransmisyjne	53 (38)
3.	Internet Access	31 (29)
Razem:		254 (159)

Współpraca zagraniczna**Wydział Współpracy z Zagranicą**

Współpraca zagraniczna w 2019 roku realizowana była zgodnie z Priorytetami współpracy z zagranicą Województwa Dolnośląskiego.

Jubileusz 20-lecia współpracy Województwa Dolnośląskiego i Wolnego Państwa Saksonia: odbyło się wspólne posiedzenie Zarządu Województwa Dolnośląskiego i Rządu Wolnego Państwa Saksonia. Zwieńczeniem obrad było podpisanie dokumentu pt. „Kierunki współpracy międzyregionalnej Województwa Dolnośląskiego i Wolnego Państwa Saksonia”, stanowiącego deklarację kontynuacji współpracy. Ponadto w Brukseli zorganizowanych zostało kilka wydarzeń wpisujących się w kalendarz obchodów rocznicy, w których udział wzięli przedstawiciele Dolnego Śląska.

Intensyfikacja kontaktów transgranicznych z Saksonią: Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę o utworzeniu Regionalnego Biura Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie, którego zadaniem jest reprezentowanie interesów Województwa w instytucjach jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotach gospodarczych, instytucjach naukowych i kulturalnych w Saksonii oraz Niemczech.

Przedsięwzięcia podejmowane wspólnie z partnerami z Republiki Czeskiej: dotyczyły głównie rozwoju sportu i turystyki, wiązały się m.in. z udziałem w wydarzeniach targowych i promocyjnych. Istotny element w kontaktach z Krajem Kralowohradeckim stanowiły rozmowy nt. lepszego wykorzystania potencjału połączeń kolejowych na polsko – czeskim pograniczu. W kontaktach transgranicznych z partnerami z Czech znaczącą rolę odegrało Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM Sp. z o.o.

Współpraca międzyregionalna: m.in. z Autonomiczną Republiką Adżarii, Brandenburgią, Bawarią, Obwodem Leningradzkim, Prowincją Anhui nastąpił rozwój kontaktów politycznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych. Przykładem działania była 16. Edycja Szkoły letniej kultury i języka polskiego, skierowanej do młodzieży z Obwodu Leningradzkiego czy spotkanie przedstawicieli Dolnego Śląska, Adżarii i Brandenburgii poświęcone trójstronnym relacjom.

Wsparcie dolnośląskich przedsiębiorstw: zorganizowano misje gospodarcze do Wietnamu i Mołdawii oraz fora gospodarcze i spotkania z przedsiębiorcami z Gruzji, Włoch, Chin, Czech, Azerbejdżanu i Iranu. Z myślą o promocji potencjału gospodarczego na Dolnym Śląsku odbyła się wizyta radców handlowych reprezentujących placówki dyplomatyczne akredytowane w Polsce.

Wizyty ambasadorów i konsuli generalnych pełniących misję dyplomatyczną w Polsce: Dolny Śląsk odwiedzili: ambasador Łotwy, ambasador Kazachstanu, ambasador Chińskiej Republiki Ludowej, ambasador Brazylii, ambasador Białorusi, ambasador Chorwacji, ambasador Finlandii oraz konsule generalni Węgier i Francji.

Monitoring polityk Unii Europejskiej

Wydział Współpracy z Zagranicą

W 2019 r. prowadzono stały monitoring polityk UE istotnych dla Dolnego Śląska, w tym m.in. legislacji dotyczącej kształtu polityki spójności po 2020 r., przyszłości Europejskiej Współpracy Terytorialnej i 9. Programu Ramowego w zakresie Badań i Innowacji – Horyzont Europa po 2020 r. Monitorowane były także działania forum międzynarodowych sieci współpracy, głównie Platformy wsparcia regionów górniczych w okresie transformacji oraz Europejskiej Sieci Regionów w zakresie Badań i Innowacji – ERRIN.

W oparciu o zgłaszane potrzeby podejmowany był szereg działań wspierających przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z Dolnego Śląska oraz uczelni wyższych w realizowanych lub planowanych przez nich inicjatywach w Brukseli.

Działania informacyjno-promocyjne

Wydział Komunikacji i Dialogu Społecznego

W 2019 roku podejmowane były **standardowe działania informacyjno-promocyjne** dotyczące zadań i pracy samorządu województwa. W ciągu całego roku zorganizowano około 150 konferencji i briefingu prasowych, przygotowanych zostało około 500 artykułów prasowych, które cyklicznie publikowane były na łamach dzienników oraz tygodników lokalnych i ogólnopolskich, a także na regionalnych portalach informacyjnych. Prowadzona była także współpraca z regionalnymi, lokalnymi oraz ogólnopolskimi stacjami radiowymi i telewizyjnymi przy realizacji cyklicznych audycji poświęconych przede wszystkim bieżącym wydarzeniom i pracy samorządu województwa oraz jednostek mu podległych (w sumie ok. 200 programów/audycji/relacji). Utrzymywany był stały kontakt z przedstawicielami mediów zarówno z regionu, jak i całej Polski. W sumie w 2019 roku wpłynęło ok. 1 tys. indywidualnych pytań od dziennikarzy, na które udzielono odpowiednią liczbę odpowiedzi.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego był w 2019 roku gospodarzem XII Dni Mediów oraz XXII Gali Polsko – Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej, w których udział wzięło ponad 200 zaproszonych gości m.in. z Niemiec, Francji, Włoch, Hiszpanii czy Węgier. Dni Mediów to wydarzenie organizowane co roku, na przemian w Polsce i w Niemczech, kolejno w poszczególnych województwach i przygranicznych landach. Uroczystym akcentem Dni Mediów jest Gala Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej, podczas której dziennikarze odpierają nagrody w pięciu kategoriach za najlepsze materiały -dotyczące relacji polsko-niemieckich – publikowane w swoich krajach w roku poprzednim.

Zadania dotyczące informacji i promocji RPO WD 2014-2020

Wydział Komunikacji i Dialogu Społecznego

W ramach zadań dotyczących informacji i promocji RPO WD, 2014-2020 wszystkie podejmowane w 2019 roku działania były związane głównie z promocją projektów dofinansowanych z programu regionalnego. Zrealizowana została kampania o szerokim zasięgu, której celem było zwiększenie świadomości mieszkańców Dolnego Śląska na temat korzyści płynących z efektów wdrażania RPO w regionie, a także budowa pozytywnego wizerunku funduszy europejskich i instytucji zaangażowanych w ich wdrażanie oraz upowszechnienie dobrych praktyk.

Wyemitowanych zostało 30 audycji w radiu regionalnym. Opublikowano 52 artykuły w prasie regionalnej, lokalnej i internecie oraz insert dotyczący sukcesów projektów.

Specjalnie przygotowany spot w telewizji internetowej VOD miał ponad 3 mln emisji. Wyemitowane były 2 przygotowane spoty radiowe (140 emisji) promujące nabory wniosków na antenie radia regionalnego. Ponadto zrealizowane zostały promocyjne akcje mailingowe do wszystkich dolnośląskich użytkowników bezpłatnych kont pocztowych trzech ogólnopolskich horyzontalnych portali publicystyczno-informacyjnych, z których korzysta co najmniej 15 mln internautów.

Strona internetowa programu www.rpo.dolnyslask.pl w 2019 r. miała ponad 450 tys. odsłon.

Program był również aktywnie promowany w mediach społecznościowych – 225 publikacji, kampania postów sponsorowanych. Spot promocyjny był także emitowany w komunikacji miejskiej na wyświetlaczach LCD (we Wrocławiu, Wałbrzychu, Legnicy), a także w kinach studyjnych i multiplexach (ponad 450 tys. widzów).

Punkty informacyjne o funduszach europejskich**Wydział Informacji o Funduszach Europejskich**

W 2019 r. w ramach **działalności punktów informacyjnych o funduszach europejskich** zorganizowano i przeprowadzono szkolenia dla Beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. W sumie odbyło się 20 spotkań w tematach ściśle związanych z prawidłową realizacją projektów. Przeszkolono 1070 osób. „Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (główny punkt Wrocławiu oraz 3 lokalne w Wałbrzychu, Jeleniej Górze i Legnicy) zrealizowały łącznie blisko 20 tys. usług informacyjnych takich jak: konsultacje bezpośrednie, konsultacje telefoniczne i mailowe.

W ramach świadczonych usług we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi, zorganizowano 112 Mobilnych Punktów Informacyjnych oraz 48 spotkań informacyjnych. Pracownicy punktów informacyjnych udzielali również konsultacji indywidualnych u klienta, prowadzili stoiska informacyjno – promocyjne podczas konferencji i seminariów, w których brali udział także jako prelegenci przedstawiając zakres usług PIFE oraz informacje o funduszach europejskich.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o**Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.**

Monitorowanie spłaty pożyczek udzielonych przez pośredników finansowych wyłonionych w ramach I edycji konkursu na wyłonienie pośredników finansowych przeprowadzonego w 2016 roku.

Dystrybucja do pośredników finansowych wyłonionych w konkursach następujących instrumentów finansowych:

- Regionalna Pożyczka Hipoteczna (kwota udzielonych pożyczek: 141 478 700 zł)
- Duża Regionalna Pożyczka Inwestycyjna (kwota udzielonych pożyczek: 84 506 303 zł)
- Regionalna Pożyczka Obrotowa (kwota udzielonych pożyczek: 66 574 500 zł)

Alokacja podstawowa zakładała przeznaczenie kwoty 170 000 000 złotych na pożyczki RPH/DRPI/RPO.

W związku z bardzo dużym zainteresowaniem produktami pożyczkowymi Spółka zdecydowała się na uruchomienie dodatkowych środków dla Pośredników Finansowych w ramach Prawa Opcji na kwotę 136 600 000 złotych, co pozwoliło utrzymać dynamikę wsparcia przedsiębiorstw.

W 2019 trwało sukcesywne uruchamianie dodatkowych środków w ramach Prawa Opcji.

Według stanu na 31.12.2019 r. łączna kwota zaangażowanych środków na udzielanie Regionalnych Pożyczek wynosi 306 600 000 zł.

Regionalne Reporęczenie – umowa realizowana przez DFG sp. z o.o. (wartość udzielonych reporeczeń w 2019 roku: 15 940 463,52 zł).

Według stanu na 31.12.2019 r. DFR udzielił łącznie 1072 pożyczek i reporeczeń dzięki czemu dolnośląscy przedsiębiorcy zostali wsparci na kwotę **316 716 162,52 zł**.

Wdrażanie instrumentów kapitałowych i quasi-kapitałowych:

- Spółka w ramach wehikułu DFR Inwestycyjny zidentyfikowała 361 projektów inwestycyjnych, z czego w samym 2019 zidentyfikowano ich 306.
- Nawiązano bezpośredni kontakt (spotkanie, rozmowa telefoniczna, telekonferencja) ze 150 podmiotami.
- Na dzień sporządzania raportu DFR Inwestycyjny posiada w procesie inwestycyjnym (określanym wewnętrznym mianem „pipeline’u inwestycyjnego”) 75 podmiotów, z którymi prowadzone są rozmowy w stronę realizacji inwestycji.
- Ogółem w 2019 r. DFR Inwestycyjny udzielił finansowania na łączną kwotę 1 570 310 zł, w tym:
 - 999 410 zł w ramach realizacji drugiej transzy inwestycji w spółkę Bioavlee S.A.
 - 58 900 zł w ramach realizacji umowy pożyczki konwertowalnej na akcje do spółki Bioavlee S.A.
 - 512 000 zł w ramach realizacji drugiej transzy inwestycji w spółkę Scanway Sp. z o. o.

Organizacja wspólnie z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu 365 Timing Economic Congress.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Agencję Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A.

Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A.

Realizacja projektów:

- Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników: edycja I i II;
- Aktywizacja Dolnośląskiego Rynku Pracy: edycja II;
- Sudecki Fundusz Dotacyjny;
- Pożyczka Rozwojowa, Duża Regionalna Pożyczka Inwestycyjna, Regionalna Pożyczka Obrotowa w ramach Dolnośląskiego Regionalnego Funduszu Pożyczkowego.

Zarządzanie obiektami:

- Noworudzkie Centrum Przedsiębiorczości;
- Noworudzki Inkubator Przedsiębiorczości;
- Noworudzki Park Przemysłowy;
- Technoinkubator „Nowa Ruda”;
- Centrum Biznesu i Innowacji.

Monitorowanie spłaty pożyczek udzielonych w latach 2013-2015 w ramach Funduszu pożyczkowego EFS.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Agencję Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A.

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A.

Realizacja projektów:

- Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników: edycja I i II;
- Aktywizacja Dolnośląskiego Rynku Pracy: edycja II;
- Granty na usługi doradcze dla MSP z obszaru legnicko-głogowskiego;
- FIRECE - Innovative financing for renewable energy in Central Europe.

Prowadzenie inkubatora przedsiębiorczości w Legnicy.

Monitorowanie spłaty pożyczek:

- udzielonych w latach 2013-2015 w ramach Funduszu pożyczkowego EFS;
- udzielonych w latach 2013-2015 w ramach funduszu JEREMIE;
- udzielonych od 28.11.2017 roku w ramach projektu Regionalna Pożyczka Hipoteczna.

Prowadzenie projektu: Akcelerator Innowacji realizowanego w latach 2009-2015 w ramach POIG na koniec 2019 roku Spółka była zaangażowana kapitałowo w 13 podmiotach.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Dolnośląską Agencję Współpracy Gospodarczej sp. z o.o.

Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o.

Utrzymanie trwałości projektu: Centrum obsługi inwestorów i eksporterów.

Realizacja projektów:

- Gminne centra obsługi inwestorów i eksporterów: edycja II;
- Analiza gospodarcza rynków obcych;
- Wdrożenie standardów obsługi inwestora w Samorządzie Województwa Dolnośląskiego: projekt MSWiA;
- Zdobycie nowych rynków zbytu oraz budowanie rozpoznawalności marki Dolny Śląsk w kraju i za granicą: II edycja;
- Aktywizacja Dolnośląskiego Rynku Pracy: edycja II;
- Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników: edycja I i II;
- Duża regionalna pożyczka inwestycyjna: usługa II i usługa V.

Spotkania inwestorskie.

Monitorowanie spłat pożyczek udzielonych w ramach Funduszu pożyczkowego EFS, JEREMIE I i II.

Zarządzanie obiektami:

- przy ul. Kotlarskiej oraz przy ul. Kasztanowej we Wrocławiu: wynajem powierzchni usługowo-biurowej, wynajem powierzchni biurowych, dodatkowe usługi m.in. – prowadzenie biura wirtualnego, wynajem sal konferencyjnych, najem miejsc parkingowych.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Dolnośląski Fundusz Gospodarczy sp. z o.o.

Dolnośląski Fundusz Gospodarczy sp. z o.o.

Udzielanie poręczeń i gwarancji za zobowiązania MMSP, a także organizacji pożytku publicznego – działających na obszarze Województwa Dolnośląskiego – wynikających z umów kredytu, pożyczki, umów leasingu, faktoringu, emisji obligacji korporacyjnych oraz gwarancji zapłaty wadium, wykonania kontraktu;

Wygaszanie portfela pożyczek udzielonych w ramach Inicjatywy JEREMIE;

We współpracy z Sudeckim Instytutem Rozwoju Regionalnego („SIRR”) oraz Sudecką Izbą Przemysłowo – Handlową („SIPH”) realizowano sześć Umów zawartych z Dolnośląską Instytucją Pośredniczącą („DIP”) o dofinansowanie projektów przeznaczonych dla dolnośląskich przedsiębiorców z sektora MMSP pn.:

- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Doliny Baryczy;
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Równiny Wrocławskiej;
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Zachodniego Obszaru Interwencji;
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Aglomeracji
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Ziemi Dzierżoniowsko - Kłodzko - Ząbkowickiej;
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Subregionu Legnicko - Głogowskiego.
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Aglomeracji Jeleniogórskiej;
- Wsparcie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.

Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.

Dnia 4 czerwca 2019 r. została podpisana umowa o dofinansowanie odnośnie realizacji projektu pn. „Wsparcie przedsiębiorców sektora MŚP dzięki utworzeniu nowoczesnego Dolnośląskiego Inkubatora Druku 3D we Wrocławiu” na całkowitą wartość projektu wynoszącą 24 143 774 zł, w tym wartość dofinansowania w wysokości 15 718 974,96 zł. Lokalizacja inwestycji jest planowana na terenie DPIN S.A. we Wrocławiu przy ul. Kwiatkowskiego 4.

Realizacja projektów:

- Regionalna Pożyczka Hipoteczna;
- Regionalna Pożyczka Obrotowa;
- Mała Pożyczka Inwestycyjna w ramach wielkopolskiego RPO 2014-2020;
- Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników: edycja I i II;
- Aktywizacja Dolnośląskiego Rynku Pracy: edycja II.

Zarządzanie obiektem przy ul. Kwiatkowskiego we Wrocławiu: wynajem powierzchni biurowych wraz z ich obsługą, wynajem powierzchni szkoleniowo-konferencyjnych oraz powierzchni technologicznych (hala magazynowo-produkcyjna)

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.

Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Realizacja projektów:

- Regionalna pożyczka hipoteczna;
- Regionalna pożyczka obrotowa;
- Fundusz pożyczkowy EFS;
- Orientacja zawodowa bez granic;
- Nowe kompetencje orientacji zawodowej PL-SAX;
- Wsparcie transgranicznej i wspierającej innowacje współpracy na polsko – saksońskim pograniczu;
- Utworzenie zespołów kompetencji seniorów na niemiecko – polskim pograniczu;
- Aktywni seniorzy! Transgraniczny marketing oferty instytucji kultury, turystyki, edukacji i opieki zdrowotnej w polsko- saksońskim regionie przygranicznym poprzez wolontariat;
- DIGINETPOLSAX – digitalizacja na rzecz wspólnego obszaru gospodarczego;
- Turystyka Pogranicza Karkonoszy, Gór Izerskich i Łużyc;
- Szlakiem tradycji i produkcji regionalnej w polsko-czeskim rejonie Kotliny Jeleniogórskiej, Gór Izerskich i Karkonoszy;
- Wykształcenie nie zna granic;
- Aktywizacja Dolnośląskiego Rynku Pracy: edycja II;
- Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników: edycja I i II;
- Jesteś Boss/ka - wspieranie, motywowanie, inspirowanie, aktywizacja i edukacja biznesowa kobiet z subregionu jeleniogórskiego;
- Akademia przedsiębiorczości – autorski program KARR S.A. – zajęcia praktyczne i warsztaty dla uczniów szkół podstawowych, średnich i zawodowych i studentów.

Zarządzanie Galerią Karkonoską przy ul. 1 Maja w Jeleniej Górze: wynajem powierzchni handlowej i biurowej.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.

Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Realizacja projektów:

- Bony na innowacyjne usługi badawczo-rozwojowe dla dolnośląskich przedsiębiorców z sektora MSP;
- Bony na innowacyjne usługi badawczo-rozwojowe dla przedsiębiorców z sektora MSP – ZIT WrOF;
- Granty na usługi doradcze dla przedsiębiorców z sektora MSP-OSI Dolina Baryczy;
- Granty na usługi doradcze dla przedsiębiorców z sektora MSP-ZIT WrOF;
- Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników edycja I i II;
- Pożyczka Rozwojowa;
- Pożyczka na efektywność energetyczną w MŚP.

Zadania Regionalnej Instytucji Finansującej: monitorowanie trwałości projektów realizowanych w ramach POIG na podstawie umów zawartych z PARP w Warszawie.

Ponadto:

- przeprowadzenia kontroli na podstawie umów z PARP w Warszawie w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta projektów realizowanych w ramach programów POIR, POPW, POWER;
- odzyskiwanie środków wypłaconych w ramach ZPORR poprzez prowadzenie windykacji środków, a także obsługę spraw sądowych;
- realizacja projektu Trans3Net.

Zarządzanie Wrocławskim Centrum Budowlano – Usługowym przy ul. Karmelkowej we Wrocławiu: wynajem powierzchni.

Początek realizacji koncepcji budowy budynku biurowego, w tym nowej siedziby dla Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju oraz Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej, a także postawienie pawilonów składających się z parteru – części wystawienniczej dla potencjalnych klientów oraz piętra z możliwością utworzenia biur. Koncepcją zagospodarowania terenu przy ul. Karmelkowej 29 opracowuje firma CEDOS z Oleśnicy wybrana w toku przeprowadzonego przez WARR S.A. postępowania.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez Port Lotniczy Wrocław S.A.

Port Lotniczy Wrocław S.A.

Spółka rozpoczęła w 2019 roku prace nad koncepcją i projektem przebudowy i rozbudowy terminala, prace dotyczące budowy magazynu paliw oraz modernizacji oświetlenia w terminalu. Zakupiła także autocysternę do tankowania paliwa JET A1 o wartości 1 606 tys. zł.

Zarządzanie mieniem wojewódzkim

Wydział Mienia Wojewódzkiego

Do najważniejszych działań zrealizowanych w 2019 należą:

1. zbycie w drodze sprzedaży:

- nieruchomość gruntowa wraz z częściami składowymi położona w Ludwikowicach, przy ul. Wąskiej, dz. nr 899/11 o pow. 0,0055 ha, AM-3, obręb 0009 Ludwikowice;
- nieruchomość gruntowa zabudowana położona w Łaziskach, dz. 295/2 o pow. 0,4806 ha, obręb 0015 Łaziska;
- nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w Kudowie Zdroju, dz. nr 32/7 o pow. 0,1188 ha i nr 27/1 o pow. 0,0249 ha, AM-2, obręb Bukowina;
- nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w Trzebnicy, dz. nr 4/1 o pow. 0,1864 ha, AM-8, obręb Trzebnica;
- nieruchomość gruntowa zabudowana położona we Wrocławiu przy ul. Żabia Ścieżka 3 i ul. Traugutta 110- 112, dz. nr 60/2 o pow. 0,3017 ha, dz. nr 60/4 o pow. 0,2248 ha, dz. nr 60/5 o pow. 0,0041ha, AM-11, obręb 0022 Południe;
- nieruchomość gruntowa zabudowana położona we Wrocławiu przy ul. Grójeckiej 12-14, dz. nr 83/4 o pow. 0,0807 ha, dz. nr 83/5 o pow. 0,1067 ha, AM-4, obręb 0011 Borek;

2. zbycie w drodze darowizny:

- nieruchomość niezabudowana położona w Mokronosie Górnym, oznaczona jako dz. nr 69/2 o pow. 0,1347, AM-1, obręb 0015 Mokronos Górny na rzecz Gminy Kąty Wrocławskie;
- nieruchomość zabudowana położona w Głogowie przy Placu Konstytucji 3 Maja 3, oznaczona jako dz. nr 124 o pow. 0,4173, AM-4, obręb 04 Chrobry na rzecz Gminy Miejskiej Głogów;
- nieruchomość zabudowana budynkiem Domu Zdrojowego położona w Łądku - Zdroju przy ul. Orlej 7, oznaczona jako dz. nr 343/1 o pow. 0,3218 ha, AM-10, obręb: Stary Zdrój na rzecz Gminy Łądek-Zdrój.

3. 3) przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności gruntu na rzecz dotychczasowych użytkowników wieczystych
 - w związku z wprowadzeniem ustawy z dnia 20.07.2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2019 r. poz. 916) przekształceniu uległy z mocy prawa nieruchomości gruntowe położone: we Wrocławiu przy ul. Skwer Obrońców Helu, ul. Jedności Narodowej, w miejscowości Wysoka przy ul. Chabrowej i Fiołkowej, w Jeleniej Górze przy ul. Pocztowej, w Strzegomiu przy ul. Szarych Szeregów, w Wałbrzychu przy ul. Gdyńskiej, w Szklarskiej Porębie przy ul. Sanatoryjnej oraz w Miliczu przy ul. Wojska Polskiego o łącznej pow. 3,0589 ha
4. zamiana nieruchomości z Gminą Wrocław

Dotyczy zbycia w trybie zamiany prawa własności gruntów na rzecz użytkownika wieczystego z dopłatą przez Gminę Wrocław. Zamianie podlegały nieruchomości Gminy Wrocław położone we Wrocławiu przy ul. St. Worcella (dz. nr 86/1 o pow. 0,0011 ha, AM-5, obręb: Południe), ul. Japońskiej (dz. nr 23/8 i 23/4 o łącznej pow. 0,1048 ha, AM-5, obręb: Brochów), ul. Hubskiej (dz. nr 19/3 o pow. 0,099 ha, AM-18, obręb: Południe) oraz nieruchomości Województwa Dolnośląskiego położone we Wrocławiu przy ul. Komuny Paryskiej (dz. nr 87/2 o pow. 0,0253 ha, AM-5, obręb: Południe) i ul. Żabia Ścieżka (dz. nr 60/7 o pow. 0,0772 ha, AM-11, obręb: Południe)
5. nabycie nieruchomości w drodze darowizny:
 - Linia kolejowa nr 291 Wałbrzych Szczawienko-Mieroszów,
 - Linia kolejowa nr 319 Strzelin-Łagiewniki,
 - Linia kolejowa nr 318 Srebrna Góra-Bielawa Zachodnia,
 - Linia kolejowa nr 316 Złotoryja-Rokitki,
 - Linia kolejowa nr 310 Kobierzyce- Piława Górna,
 - Linia kolejowa nr 284 Jerzmanowice Zdrój-Lwówek Śląski, nr 323 Nowa Wieś Grodziska-Bolesławiec Wschodni

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

INTEGRACJA SPOŁECZNA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Spraw Społecznych

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Cele dolnośląskiej polityki rynku pracy w roku 2019 według priorytetów

Priorytet 1 - Wzrost aktywności zawodowej oraz edukacyjnej mieszkańców regionu jako czynnik zwiększający adaptacyjność mieszkańców Dolnego Śląska na regionalnym rynku pracy:

- przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu i związanemu z tym wykluczeniu zawodowemu i społecznemu,
- poprawa jakości zasobów siły roboczej (osób bezrobotnych i poszukujących pracy), z uwzględnieniem potrzeb pracodawców,
- wspieranie działań związanych z podnoszeniem i aktualizacją kwalifikacji dostosowanych do potrzeb pracodawców, służących poprawie zdolności do zatrudnienia oraz podnoszeniu poziomu aktywności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy poprzez m.in. opracowywanie i realizację założeń Indywidualnych Planów Działań oraz szkolenia,
- stymulowanie wzrostu zatrudnienia w regionie poprzez wspieranie podejmowania działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne,
- wspieranie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- wzrost aktywności zawodowej i edukacyjnej mieszkańców regionu, szczególnie osób w starszych grupach wiekowych (powyżej 50 roku życia) oraz osób z niepełnosprawnościami.

Priorytet 2 - Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy i zwiększenie efektywności zarządzania dolnośląskim rynkiem pracy w celu wzrostu zatrudnienia w regionie:

- zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez dolnośląskie publiczne instytucje rynku pracy poprzez wykorzystanie środków krajowych i unijnych przeznaczonych na realizację zadań i projektów związanych z rynkiem pracy,
- usprawnienie funkcjonowania dolnośląskich instytucji rynku pracy poprzez wykorzystanie doświadczeń płynących z działań takich, jak m.in. zlecenie działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia, współpraca z organizacjami pozarządowymi czy też projekty pilotażowe,
- podniesienie jakości oferty dolnośląskich instytucji rynku pracy poprzez wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych, pozyskiwanych np. w wyniku realizacji ponadnarodowych projektów współfinansowanych z EFS,
- podniesienie jakości kwalifikacji osób pozostających w zatrudnieniu w zawodach deficytowych poprzez promocję i wykorzystanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zarówno na rzecz pracodawców jak i pracowników,
- zwiększenie dostępu do usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia m.in. poprzez aktywną współpracę z partnerami społecznymi,
- wspieranie tworzenia miejsc pracy dla bezrobotnych przez przedsiębiorców szczególnie w obszarze zawodów deficytowych i niszowych,
- szersze wykorzystanie narzędzi z zakresu ekonomii społecznej (zatrudnienie socjalne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, spółdzielnie socjalne itp.),
- zwiększenie współpracy pomiędzy dolnośląskimi powiatowymi urzędami pracy w zakresie mobilności wewnątrzregionalnej z wykorzystaniem np. bonu na zasiedlenie.

W 2019 określono również na podstawie dostępnych wskaźników i analiz główne wyzwania na rynku pracy:

- Niekorzystna sytuacja demograficzna - prognozowany spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym powoduje konieczność sięgnięcia do niewykorzystanych zasobów pracy, tj. osób 50+, osób biernych zawodowo, osób z niepełnosprawnościami i kobiet, w tym do grup najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne i bezrobocie długoterminowe.
- Niska aktywność zawodowa – wg BAEL w II kwartale 2018 roku aktywni zawodowo stanowili 56,5% ludności w wieku 15 lat i więcej. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn (64,9%) był znacznie wyższy niż kobiet (48,8%). Duża luka po stronie kobiet wskazuje, że do tej grupy należy kierować działania służące pobudzeniu obecności na rynku pracy. Niski odsetek aktywnych zawodowo wśród osób w wieku 55-64 lata (50,6%) wskazuje, że również jest to grupa, w której drzemą rezerwy dla rynku pracy.
- Niewykorzystane zasoby w rolnictwie – w związku ze zmniejszaniem się zasobów siły roboczej na rynku pracy kluczową rolę w najbliższych latach odgrywać będzie aktywizacja zawodowa rezerw zasobów pracy z grup szczególnie zagrożonych bezrobociem i dezaktywizacją, w tym w sektorach, gdzie występuje bezrobocie ukryte.

- Niedopasowanie kwalifikacji pracowników do wymagań rynku pracy - zachodzące zmiany technologiczne, w tym w związku z wprowadzaniem tzw. cyfrowej gospodarki 4.0 sprawiają, że posiadane kwalifikacje w szybkim tempie ulegają dezaktualizacji, nie przystając do potrzeb nowoczesnej gospodarki, stąd istotne jest podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania niedopasowaniu kwalifikacji. Ważną rolę do odegrania w tym procesie mają m.in.: Krajowy Fundusz Szkoleniowy, Fundusze Europejskie oraz wdrażanie koncepcji uczenia się przez całe życie.
- Segmentacja rynku pracy - Zwiększenie elastyczności rynku pracy związane z rozwojem różnych mniej pewnych form zatrudnienia skutkowało pogorszeniem warunków pracy oraz upowszechnieniem tzw. modelu dualnego rynku pracy, gdzie obok stabilnych form zatrudnienia występują mniej trwałe formy zatrudnienia, które nie dają pewności osobom pracującym, utrudniając dostęp do kredytów mieszkaniowych czy decyzji o założeniu rodziny i posiadaniu dzieci. Stąd istnieje potrzeba podjęcia działań na rzecz zapewnienia wszystkim pracownikom dostępu do bezpiecznego, stabilnego zatrudnienia na podstawie trwałej umowy o pracę.

Poprawa stanu bezpieczeństwa i higieny pracy - wzrost zapotrzebowania na pracowników, a także intensyfikacja pracy w sektorach o dużej wypadkowości oraz napływ do pracy cudzoziemców sprawia, że niezbędne jest kontynuowanie działań służących podniesieniu stanu bezpieczeństwa miejsc pracy. Ważną rolę do odegrania mają obok Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, Państwowa Inspekcja Pracy i inne instytucje odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa w miejscu pracy, które poprzez działania prewencyjne przyczynią się do zmniejszenia wypadkowości oraz wsparcia pracodawców w ich wysiłkach na rzecz zapewnienia bezpiecznych warunków.

Główne kierunki działań na dolnośląskim rynku pracy w roku 2019:

- wspieranie i aktywizacja osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w tym szczególnie grup najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne i bezrobocie długoterminowe,
- aktywizacja osób z terenów wiejskich,
- podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych osób bezrobotnych, a w szczególności bezrobotnych nie posiadających jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego,
- umożliwianie osobom bezrobotnym zdobywania pierwszego doświadczenia zawodowego,
- wspieranie i aktywizacja osób w starszych grupach wiekowych,
- wspieranie osób młodych (do 30 roku życia) w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy,
- wspieranie zatrudnienia i utrzymania się na rynku pracy osób z niepełnosprawnościami,
- popularyzowanie elastycznych form zatrudnienia członków rodzin z osobami zależnymi oraz rozwój usług wspierających te osoby w ich powrocie na rynek pracy i utrzymaniu się na nim.

Grupy wymagające szczególnego wsparcia na rynku pracy Dolnego Śląska w roku 2019

Grupy priorytetowe:

- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotne osoby w starszych grupach wiekowych tj. powyżej 50 lat,
- bezrobotni do 30 roku życia, w tym z grupy NEET,

Ponadto szczególnym wsparciem objęte były grupy:

- bezrobotni bez doświadczenia zawodowego,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością do 18 roku życia.

Informacja o wykorzystaniu środków Funduszu Pracy w województwie dolnośląskim w 2019

Decyzją z dnia 26 lutego 2019 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał na 2019 rok dla Województwa Dolnośląskiego środki Funduszu Pracy w wysokości 160 428,6 tys. zł na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. (m.in. dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, tworzenie nowych miejsc pracy, szkolenia, staże, roboty publiczne i prace interwencyjne, itp.).

W porównaniu do 2018 roku kwota środków Funduszu Pracy na finansowanie programów aktywizacji bezrobotnych, była niższa o 3691,8 tys. zł, tj. o 2,4%. We wskazanej powyżej wielkości ujęta została kwota 109 336,7 tys. zł na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetów inwestycyjnych: 8.i dostęp do zatrudnienia osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy – w ramach regionalnego programu operacyjnego (RPO) oraz 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym wywodzących się ze środowisk marginalizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) Limit środków poza współfinansowaniem EFS wynosił 39 127,8 tys. zł. W oparciu o uchwałę Nr LV/2126/14 z dnia 30.10.2014 r. Sejmiku Województwa Dolnośląskiego określającą „Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatów Województwa Dolnośląskiego na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia, aktywizacji zawodowej i innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty” niezwłocznie po otrzymaniu decyzji z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonano podziału przyznanych środków dla samorządów powiatów. Powyższy algorytm spełnia wymogi art. 109 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy wspierały realizację programów kierowanych do grup bezrobotnych, które znajdowały się w obszarze szczególnego zainteresowania polityki rynku pracy. Były to programy:

- aktywizacji zawodowej bezrobotnych mających na celu likwidację luki kompetencyjnej w zakresie świadczenia usług opiekuńczych,
- aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niepełnosprawnościami oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną,
- staży w placówkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy,
- aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi,
- aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia,
- specjalny,
- tworzenia i wspierania spółdzielni socjalnych.

Starając się o środki z rezerwy Funduszu Pracy należało spełnić wymogi zawarte w „Zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w 2019 roku.”

Środki z rezerwy Funduszu Pracy były przyznawane na indywidualne wnioski na finansowanie poszczególnych programów, spełniające jednocześnie wymagania dotyczące struktury form aktywizacji, kosztu ponownego zatrudnienia i koniecznej do osiągnięcia efektywności zatrudnieniowej.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2019 roku ogłosiło cztery nabory wniosków (od lutego do października) o przyznanie środków z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie wskazanych programów. Samorządy powiatów złożyły 40 wniosków na 12 programów i otrzymały na ich realizację środki w kwocie 4555,4 tys. zł.

Środki Funduszu Pracy w **układzie podregionów województwa otrzymane w 2019 roku**

Podregiony	Kwota otrzymanych Środków Funduszu Pracy w tys. zł	Udział % otrzymanych kwot środków Funduszu Pracy w podregionach
Podregion jeleniogórski	34 798,9	22,7
Podregion legnicko-głogowski	28 880,2	18,9
Podregion wałbrzyski	44 350,8	29,0
Podregion wrocławski + m. Wrocław	44 990,0	29,4
Ogółem	153 019,9	100,0

Powiatowe Urzędy Pracy województwa dolnośląskiego przyznane środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, wydatkowały w 95% (sprawozdanie finansowe MRPiS - 02), w tym środki na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO i PO WER w 94%.

Wydatki Funduszu Pracy na programy aktywizacyjne w 2019 roku

Wyszczególnienie programów	Kwota w tys. zł	Udział %
Stáže	39541,6	27,20%
Szkolenia	6398,4	4,40%
Prace interwencyjne	10040,2	6,91%
Środki na podjęcia działalności gospodarczej	55149,5	37,94%
Prace społecznie użyteczne	1257,2	0,86%
Roboty publiczne	7019,1	4,83%
Refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego	17314,4	11,91%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	16,3	0,01%
Pozostałe programy	8636,1	5,94%
Ogółem	145 372,8	100,0%

W okresie dwunastu miesięcy 2019 r. wydatkowano na finansowanie programów rynku pracy kwotę 145 372,8 tys. zł. Najwięcej środków finansowych od początku roku przeznaczono na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej, tj. 37,9% (55 149,5 tys. zł) oraz staże, tj. 27,2% (39 541,6 tys. zł).

Aktywnymi programami rynku pracy w 2019 roku w województwie dolnośląskim objęto 17 973 osoby tj. o 6482 osoby mniej niż w roku 2018.

Bezrobotni uczestniczący w programach aktywizacyjnych w 2019 roku

Wyszczególnienie programów	Liczba osób	Udział %
Staże	6 265	34,86%
Szkolenia	1 861	10,35%
Prace interwencyjne	2 047	11,39%
Środki na podjęcia działalności gospodarczej	2 865	15,94%
Prace społecznie użyteczne	1 385	7,71%
Roboty publiczne	715	3,98%
Refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 555	8,65%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	2	0,01%
Pozostałe programy	1 278	7,11%
Ogółem	17 973	100%

Subsydiowanymi programami rynku pracy w 2019 roku objęto osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w tym:

- bezrobotni do 30 roku życia stanowili 45,6% ogółu osób objętych programami,
- zamieszkali na wsi stanowili 37,5% ogółu osób objętych programami,
- długotrwale bezrobotni stanowili 20,9% ogółu bezrobotnych objętych subsydiowanymi programami rynku pracy,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili 14,6% ogółu objętych programami finansowanymi z Funduszu Pracy.

Struktura osób objętych aktywnymi programami rynku pracy jest uzależniona od realizowanych programów finansowanych w tym z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji MRPiPS, kierowanych do wybranych grup bezrobotnych.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy jest to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 roku nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm., art. 69a). Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego. KFS adresowany jest do pracowników oraz pracodawców, którzy są zainteresowani przekwalifikowaniem lub aktualizacją wiedzy i umiejętności. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. W 2019 roku na realizację KFS Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ustalił dla województwa dolnośląskiego limit w kwocie 13 562,0 tys. zł. Otrzymano również środki z rezerwy KFS w wysokości 914 tys. zł. Zatem łącznie województwo dolnośląskie otrzymało środki Funduszu Pracy na realizację Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości 14 476,0 tys. zł. W realizacji KFS w 2019 roku uczestniczyły wszystkie samorządy powiatów województwa dolnośląskiego wydając na ten cel łącznie kwotę 13 632,4 tys. zł., co stanowił 94,2% otrzymanych środków. W realizowanych różnorodnych formach kształcenia uczestniczyło w województwie 10 064 pracowników oraz pracodawców. Kwota dla DWUP na zadania zawarte w art. 69 a ust. 2 pkt. 2-5 (tj. określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy; badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS, promocja KFS, konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS) to 134,0 tys. zł, z czego DWUP wydatkował kwotę 132 132,56 zł.

Łączna kwota środków Funduszu Pracy przeznaczona na finansowanie w województwie dolnośląskim w 2019 roku działań skierowanych do osób bezrobotnych wyniosła ogółem **153 019,9 tys. zł** i została ona wydatkowana w **95%**.

Wieloletni regionalny plan działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie dolnośląskim

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Finansowanie:

RPO WD 2014-2020, Priorytet 9 Włączenie społeczne, 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej, 9.4.B Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie

Projekt realizowany od 1.01.2019

Kwota projektu: 2 750 000,00 zł

Działania zrealizowane w 2019 roku wpisują się w poszczególne przedsięwzięcia strategiczne zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030:

Powstał PROJEKT REGIONALNEGO PROGRAMU ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ w województwie dolnośląskim na lata 2016-2020 – aktualizacja, który w styczniu 2020 roku był konsultowany z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego

Wyznaczone w ramach RPRES cele, działania i wskaźniki określone zostały dla trzech obszarów priorytetowych. Działania planowane są z uwzględnieniem horyzontu czasowego 2016-2020, czyli obecnej perspektywy programowej w Polsce oraz zawierają założenia i kierunki działań do końca 2020 roku.

Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie dolnośląskim jest aktualizacją: Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie dolnośląskim do roku 2020 W programie przedstawiona została wizja rozwoju ekonomii społecznej w regionie poprzez określenie wskaźników i rezultatów, których osiągnięcie do roku 2020 jest istotne dla Samorządu Województwa

Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Realizacja Wojewódzkiego Programu „Nestor” (działania na rzecz wsparcia i aktywizacji dolnośląskich seniorów) – 102 217 zł

- Przygotowanie i wydruk 2500 egz. publikacji pt. „Śpiewnik dla seniora”
- Zrealizowanie 17 edycji szkolenia „Jak opiekować się osobą starszą w domu? – aspekt praktyczny” skierowanego do nieformalnych opiekunów niesamodzielnych osób starszych, w którym uczestniczyły 343 osoby.
- Przygotowanie i realizacja 1 szkolenia specjalistycznego dla grupy 20 nieformalnych opiekunów osób niesamodzielnych (zależnych) świadczących rodzinne usługi opiekuńcze pt. „Jak opiekować się osobą zależną w domu? - aspekt praktyczny” wraz z doradztwem merytorycznym w zakresie opieki nad osobą niesamodzielną w warunkach domowych. Zadanie zrealizowane we współpracy z 4 szpitalami wojewódzkimi z siedzibą we Wrocławiu.
- Zakup 1798 biletów dla seniorów na 9 przedsięwzięć kulturalnych (koncerty, spektakle) organizowane przez dolnośląskie instytucje kultury. Bilety przekazano dolnośląskim UTW oraz organizacjom pozarządowym, działającym na rzecz aktywizacji i wsparcia dolnośląskich seniorów.
- Zamieszczenie na stronie internetowej DOPS bazy podmiotów i organizacji działających na rzecz seniorów wg układu powiatowego i gminnego.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 149 998 zł

- Przygotowanie i przeprowadzenie superwizji grupowej dla kadr służb społecznych pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zorganizowanie dwóch edycji 18 spotkań superwizyjnych dla 274 członków Zespołów Interdyscyplinarnych lub Grup Roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Przygotowanie i przeprowadzenie dwóch edycji superwizji grupowej dla 41 asystentów rodziny.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego „Warsztat rozwoju kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej” dla 47 pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Powiatowych Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej.
- Przygotowanie i przeprowadzenie 18 edycji specjalistycznego szkolenia „Metoda WenDo. Psycho-fizyczna siła kobiet w sytuacji zagrożenia” skierowanego do 229 kobiet, będących członkami gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i grup roboczych.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego pt. „Komunikacja wolna od przemocy. Celem szkolenia było pogłębienie umiejętności oraz rozwój kompetencji uczestników szkolenia w zakresie komunikacji wolnej od przemocy.
- Zorganizowanie we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Zgorzelcu oraz PCPR w Lubaniu w dniach 17-18.09.2019 r. Dolnośląskiego Seminarium Interwencji Kryzysowej „Instytucjonalny system wsparcia – życie bez przemocy”.

Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 149 998 zł

- Przygotowanie i przeprowadzenie superwizji grupowej dla kadr służb społecznych pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zorganizowanie dwóch edycji 18 spotkań superwizyjnych dla 274 członków Zespołów Interdyscyplinarnych lub Grup Roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Przygotowanie i przeprowadzenie dwóch edycji superwizji grupowej dla 41 asystentów rodziny.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego „Warsztat rozwoju kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej” dla 47 pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Powiatowych Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej.
- Przygotowanie i przeprowadzenie 18 edycji specjalistycznego szkolenia „Metoda WenDo. Psycho-fizyczna siła kobiet w sytuacji zagrożenia” skierowanego do 229 kobiet, będących członkami gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i grup roboczych.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego pt. „Komunikacja wolna od przemocy. Celem szkolenia było pogłębienie umiejętności oraz rozwój kompetencji uczestników szkolenia w zakresie komunikacji wolnej od przemocy.
- Zorganizowanie we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Zgorzelcu oraz PCPR w Lubaniu w dniach 17-18.09.2019 r. Dolnośląskiego Seminarium Interwencji Kryzysowej „Instytucjonalny system wsparcia – życie bez przemocy”.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Upowszechnianie i rozwój rodzicielstwa zastępczego jako formy wsparcia, rozwój i wsparcie systemu adopcji – 3 227 227 zł

- prowadzenie 3 ośrodków adopcyjnych – jednego publicznego (DOPS) i dwóch niepublicznych,
- zgłoszenie 692 dzieci do kwalifikacji,
- zakwalifikowanie 269 dzieci do przysposobienia,
- przysposobienie 293 dzieci w przysposobieniu krajowym,
- przeszkolenie 319 kandydatów do przysposobienia dziecka w ramach 21 grup szkoleniowych,
- udzielenie 6408 porad rodzinom przysposabiającym, rodzinom naturalnym, rodzinom adopcyjnym,
- przyjęcie 559 zgłoszeń o dzieciach do wojewódzkiego banku danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie,
- przeszkolenie 54 osób do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych w ramach 4 grup szkoleniowych.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Realizacja projektu: Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Finansowanie: POWER, II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Okres realizacji projektu 01.09.2017 – 31.08.2020

Kwota projektu: 4 92 780,75 zł, w tym DOPS 1 000 710,02 zł

Celem głównym projektu jest: zwiększenie profesjonalizmu zawodowego kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wykonujących zadania na terenie makroregionu południowego obejmującego województwa: dolnośląskie, małopolskie, opolskie i śląskie, w okresie od 2017 do 2020.

Grupą docelową w niniejszym projekcie są: przedstawiciele jednostek systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Wsparciem zostanie objętych 665 osób z województwa dolnośląskiego. W 2019 roku zrealizowano 61 szkoleń.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

VIII Edycja Konkursu „zDolne NGO” dla najlepszej dolnośląskiej organizacji pozarządowej prowadzącej działania na rzecz aktywizacji zawodowej i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Jak co roku, celem konkursu było wyróżnienie i nagrodzenie najlepszych organizacji pozarządowych z terenu Dolnego Śląska, działających w różnych obszarach. W 2019 roku były to dwa obszary (nagrody były przyznane w dwóch kategoriach): pierwsza kategoria to organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami; druga kategoria – organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami. Kapituła Konkursu brała pod uwagę również:

- nowatorstwo i innowacyjność podjętych działań, a także ich trwałość i cykliczność,
- umiejętność pozyskiwania środków finansowych i umiejętność podejmowania współpracy z partnerami biznesowymi, społecznymi i samorządami,
- zaangażowanie społeczności lokalnych w prowadzone działania.

Nagrodzeni w Konkursie „zDolne NGO”

Kategoria I:

Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami:

1. Fundacja Promyk Słońca - laureat
2. Fundacja Przyszań w Ścinawie – wyróżnienie
3. Fundacja Imago - wyróżnienie
4. Stowarzyszenie Amazonek i Osób Z Chorobą Nowotworową w Zgorzelcu – wyróżnienie

Kategoria II. Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami:

1. Fundacja Eudajmonia – laureat
2. Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych – wyróżnienie

Wyróżnienie specjalne otrzymało Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Równe szanse” działającego w Ramach Cechu Rzemiosł oraz Małej Średniej Przedsiębiorczości.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych.

Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych dotyczących utworzenia i prowadzenia Centrów Aktywności Obywatelskiej (CAO) w 2019 r.

Głównym celem CAO było wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz rozwój potencjału dolnośląskich organizacji pozarządowych na terenie Województwa Dolnośląskiego.

Utworzonych zostało 7 Centrów Aktywności Obywatelskiej, które:

- prowadziły działania integracyjne dla wszystkich grup wiekowych: dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym seniorów, a także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- organizowały spotkania, zajęcia edukacyjne, konsultacje społeczne, zajęcia plenerowe oraz warsztaty i szkolenia podnoszące poziom wiedzy obywatelskiej oraz kompetencje lokalnych liderów, grup nieformalnych, członków organizacji pozarządowych;
- prowadziły działania informacyjne przygotowujące mieszkańców do podejmowania różnych form aktywności społecznej i obywatelskiej, m.in. w zakresie zwiększania świadomości mieszkańców Dolnego Śląska dotyczącej dolnośląskiego budżetu obywatelskiego, kształtowania i wzmocnienia aktywności obywatelskiej oraz zwiększania partycypacji społecznej mieszkańców Dolnego Śląska;
- prowadziły działania mające na celu wspieranie wolontariuszy i postaw wolontariackich oraz doradztwo dla organizacji pozarządowych.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na konkurs przeznaczono kwotę 190 000 zł, wykorzystano kwotę 190 000 zł (stan na dzień 31.12.2019 r.). Na konkurs złożonych zostało 11 ofert, dofinansowanie otrzymało 7 ofert.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych

Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu wsparcia działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w 2019 r.

Celem konkursu było wsparcie działań podejmowanych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na Dolnym Śląsku dotyczące:

- rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i edukacji obywatelskiej, w ramach którego dofinansowanie otrzymały przedsięwzięcia i wydarzenia związane z podnoszeniem wiedzy oraz aktywnością w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, włączeniem społeczno-obywatelskim różnych grup społecznych, w tym niepełnosprawnych/wykluczonych, integracją oraz wyrównywaniem szans różnych środowisk i grup społecznych, w tym m.in. konferencje, konkursy, szkolenia, warsztaty, kampanie społeczne itp.,
- rozwoju wolontariatu na Dolnym Śląsku, w ramach którego dofinansowanie otrzymały: przedsięwzięcia i wydarzenia, kampanie społecznościowe, akcje i działania promujące oraz wspierające wolontariat w różnych obszarach życia społecznego, umożliwiające wymianę doświadczeń i dobrych praktyk oraz podnoszące kompetencje wolontariuszy.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na konkurs przeznaczono kwotę 490 000 zł, wykorzystano kwotę 477 904,72 zł (stan na dzień 31.12.2019 r.). W ramach konkursu odbyły się dwa nabory ofert – w naborze I złożono 62 oferty, dofinansowanie otrzymało 18 ofert; w naborze II złożono 41 ofert, dofinansowanie otrzymało 10 ofert.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych.

Realizacja projektu: „Dolnośląskie żłobki”

Finansowanie: RPO WD 2014–2020, Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy, Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

Okres realizacji projektu 1.03.2018 – 30.09.2019

Kwota projektu: 4 365 277,62 zł

Celem projektu realizowanego w okresie 1.03.2018-30.09.2019 r. był aktywizacja zawodowa 187 (178 kobiet i 9 mężczyzn) mieszkańców (rodziców lub opiekunów prawnych) 7 dolnośląskich gmin, tj. Długołęka, Miasto Wrocław, Wądroże, Brzeg Dolny, Lądek Zdrój i Oleśnica-wieś powracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych lub osób pozostających bez zatrudnienia i sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 dzięki utworzeniu nowych miejsc opieki i zapewnieniu ich bieżącego funkcjonowania.

Działania w 2019 roku:

W ramach projektu utworzonych zostało 187 nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Dolnego Śląska. Część miejsc powstała w funkcjonujących wcześniej placówkach żłobkowych (w gminach: Wrocław, Długołęka, Wądroże Wielkie), rozwijając dzięki projektowi istniejącą ofertę żłobkową. U pozostałych Partnerów w związku z tworzeniem nowych miejsc opieki w ramach projektu, powstały 4 nowe placówki żłobkowe: w gminie wiejskiej Oleśnica, w gminie Miękinia oraz w gminie Lądek Zdrój utworzono gminne żłobki, w gminie Brzeg Dolny – utworzono klub dziecięcy.

Nowoutworzone miejsca opieki zostały kompleksowo wyposażone przez Lidera: przekazano m.in. wyposażenie (meble do pomieszczeń edukacyjnych, szatni, sypialni, łazienki, kuchni itp.), artykuły włókiennicze (m.in. pościele, dywany, rolety, materace), sprzęt AGD i RTV, zabawki, pomoce dydaktyczne, artykuły plastyczne i biurowe, wózki dziecięce, sprzęt komputerowy, artykuły biurowe i materiały plastyczne.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej oraz Departament Zdrowia UMWD.

Realizacja projektu: Dolnośląskie żłobki II

Finansowanie: RPO WD 2014–2020, Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy, Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

Projekt realizowany od 1.11.2019 r.

Kwota projektu: 14 833 511,00 zł

Celem projektu realizowanego od 1.11.2019 do 31.12.2022 r. jest aktywizacja zawodowa oraz utrzymanie zatrudnienia poprzez zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 dla 240 (226 kobiet i 14 mężczyzn) mieszkańców 7 dolnośląskich gmin, tj. Długołęka, Łądek-Zdrój, Brzeg Dolny, Kłodzko (gm. wiejska), Gromadka, Wińsko, Oleśnica (gm. wiejska).

Realizacja projektu polega na utworzeniu 240 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 obejmujących:

- sfinansowanie adaptacji pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami;
- zakup i montaż niezbędnego wyposażenia;
- zakup pomocy do prowadzenia zajęć w punkcie opieki, sprzętu i narzędzi do rozpoznawanych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dzieci;
- zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonych miejsc opieki przez okres 24 miesięcy, w tym pokrycie kosztów wynagrodzenia personelu.
- sfinansowanie innych wydatków, niezbędnych do prawidłowego działania miejsca opieki
- Działania w 2019 roku:
- Przygotowano dokumenty rekrutacyjne dla uczestników projektu.
- Odbyły się dwa spotkania partnerstwa.
- Przygotowano dokumentację niezbędną do przeprowadzania postępowań związanych z zakupem i montażem wyposażenia żłobków
- Wspólnie z Partnerami opracowano treści uchwał żłobkowych, dotyczących realizacji i finansowania miejsc opieki w gminach oraz zasad sprawowania opieki w ramach projektu.

Podmiot realizujący: Departament Spraw Społecznych UMWD oraz Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Realizacja projektu: Dolnośląska Ekonomia Społeczna

Finansowanie: RPO WD 2014–2020, Priorytet 9 Włączenie społeczne, 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej, 9.4.B Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie.

Projekt realizowany od 1.01.2019 r.

Kwota projektu: 2 750 000,00 zł

Celem projektu jest podniesienie do końca 2022 jakości i efektywności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej działających w województwie dolnośląskim w obszarze pomocy i integracji społecznej oraz zwiększenie współpracy pomiędzy tymi podmiotami a samorządem.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie komplementarności działań realizowanych przez OWES w poszczególnych subregionach województwa dolnośląskiego oraz umacnianie i wzmacnianie sieci współpracy
2. Rozwijanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym poprzez umacnianie i rozwijanie sieci współpracy tych podmiotów oraz tworzenie sprzyjających warunków do współpracy międzyinstytucjonalnej
3. Zwiększenie widoczności podmiotów ekonomii społecznej funkcjonujących na terenie województwa dolnośląskiego i profesjonalizacja realizowanych przez nie usług oraz wytwarzanych produktów.
4. Wzmocnienie współpracy podmiotów ekonomii społecznej w zakresie łączenia ich potencjałów w celu realizacji wspólnych zleceń.
5. Tworzenie korzystnych rozwiązań prawnych prowadzących do ekonomizacji podmiotów ekonomii społecznej oraz rozwoju ekonomii społecznej w regionie.
6. Podniesienie wiedzy na temat ES w regionie wśród m.in. przedstawicieli JST, biznesu, uczelni wyższych.

Grupę docelową projektu stanowią: przedsiębiorstwa społeczne, PES, organizacje pozarządowe, instytucje wspierające ES, przedstawiciele samorządu terytorialnego (w tym władz samorządowych) i ich jednostek organizacyjnych, przedstawiciele nauki i biznesu, podmioty uprawnione do tworzenia PES o charakterze reintegracyjnym, kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, publiczne służby zatrudnienia i instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej.

Działania w 2019 roku:

- Zadanie I: Ekonomia społeczna jako element rynku pracy;
- Zadanie II: Rozwój lokalny a ekonomia społeczna;
- Zadanie III: Współpraca międzysektorowa;
- Zadanie IV: Sieć usług wsparcia ekonomii społecznej;
- Zadanie V: Budowanie pozytywnego wizerunku ekonomii społecznej.

Realizacja m.in. poprzez szkolenia, działania grup roboczych oraz spotkania sieciujące.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Inne działania:

- Kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób z niepełnosprawnością wśród uczniów i podopiecznych dolnośląskich szkół i przedszkoli zgodnie z ideą „Razem w pełni sprawni”, podpisanych umów – 5, kwota 117 000 zł, (budżet województwa dolnośląskiego);

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych.

- Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych: podpisanych umów – 11, kwota 4 322 119 zł, (PFRON)

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych.

- Udostępnianie usług wspierających dla OzN (m.in. asystentura, przerwa wytchnieniowa): podpisanych umów – 11, kwota 447 000 zł, (budżet województwa dolnośląskiego, PFRON).
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób z niepełnosprawnościami, opiekunów, kadry i wolontariuszy: podpisanych umów – 9, kwota 142 600 zł, (PFRON).
- Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych: podpisanych umów – 33, kwota 735 400 zł, (PFRON, budżet województwa dolnośląskiego).
- Dofinansowanie tworzenia zakładów aktywności zawodowej: podpisanych umów -2, kwota 369 995,84 zł (utworzono 60 nowych stałych miejsc pracy dla osób z najcięższymi niepełnosprawnościami).
- Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej: podpisanych umów - 6, kwota 7 124 532,00 zł (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 279 osób z niepełnosprawnościami), (PFRON, budżet województwa dolnośląskiego).
- Prowadzenie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w różnych typach placówek: podpisanych umów – 1, kwota 20 000 zł, (PFRON).
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej: podpisanych umów – 16, kwota 390 000 zł, (PFRON, budżet województwa dolnośląskiego).
- Produkcja i emisja programów TV, audycji radiowych i artykułów prasowych – kampania „Nie ma barier. Dolny Śląsk”: podpisanych umów – 6, kwota 103 121,54 zł, (budżet województwa dolnośląskiego).
- Opracowanie i wydanie publikacji promującej aktywność OzN z terenu Dolnego Śląska: podpisanych umów – 2, kwota 35 000 zł, (PFRON, budżet województwa dolnośląskiego)

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych.

Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

W ramach Osi Priorytetowej 9 – Włączenie Społeczne:

Działanie 9.1 Aktywna Integracja

Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz organizacji pozarządowych z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze: społecznym, zawodowym, edukacyjnym, zdrowotnym.

Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej dla osób przebywających w Zakładach Poprawczych, Schroniskach dla Nieletnich, Ośrodkach Kuratorskich, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii i ich rodzin.

Wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej oraz wsparcie dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (WTZ, ZAZ).

Działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych

Usługi asystenckie i opiekuńcze nad osobami niesamodzielnymi świadczone w lokalnej społeczności, usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz mieszkania wspomagane.

Działanie 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych

Opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnościami oraz wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi.

Działanie 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej

Usługi wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych realizowane w sposób komplementarny w ramach modułów:

- Usług animacji
- Usług rozwoju ekonomii społecznej
- Usług wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych.

Oraz koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie.

W ramach ww. Działań w Osi 9 w 2019 r. podpisano 59 umów na kwotę 115 781 142,87 zł w tym:

9.1 – 43 umowy na kwotę 59 482 525,34 zł

9.2 – 5 umów na kwotę 12 511 148,50 zł

9.3 – 7 umów na kwotę 13 828 118,55 zł

9.4 – 4 umowy na kwotę 29 959 350,48 zł

W ramach Osi Priorytetowej 8 – Rynek pracy:**Działanie 8.1 Projekty powiatowych urzędów pracy**

Projekty na rzecz zatrudnienia osób bezrobotnych, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach) realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy.

Działanie 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy

Projekt pozakonkursowy EURES na rzecz upowszechnienia i zwiększenia dostępności do usług sieci EURES.

Projekty konkursowe na rzecz poprawy szans na zatrudnienie osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach).

Działanie 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy

Tworzenie nowych miejsc pracy dla osób od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby z niskimi kwalifikacjami poprzez zastosowanie bezzwrotnych środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości.

Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

Zwiększenie zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do 3 roku życia.

Działanie 8.5 Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych

Projekty na rzecz poprawy zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych poprzez wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie.

Działanie 8.6 Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP

Projekty na rzecz poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców sektora MMŚP oraz ich pracowników poprzez usługi realizowane w ramach Bazy Usług Rozwojowych.

Działanie 8.7 Aktywne i zdrowe starzenie się

Projekty na rzecz poprawy dostępu do programów zdrowotnych dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom aktywnym zawodowo oraz wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia w zakresie raka szyjki macicy, raka jelita grubego oraz raka piersi.

W ramach ww. Działań w Osi 8 w 2019 r. podpisano 98 umów na kwotę 169 419 137,28 zł, w tym:

8.1 – 26 umów na kwotę 47 096 764,93 zł,

8.2 – 36 umów na kwotę 51 796 139,49 zł,

8.3 – 0 umów,

8.4 – 36 umów na kwotę 70 526 232,86 zł,

8.5 – 0 umów,

8.6 – 0 umów,

8.7 – 0 umów.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie**Kalendarz imprez kulinarnych Dolnego Śląska****Wydział Obszarów Wiejskich**

Kalendarz imprez kulinarnych Dolnego Śląska. W ramach zadania został opracowany i wydany kalendarz imprez kulinarnych Dolnego Śląska. Zebrane w kalendarzu informacje stanowiły niezbędny informator o imprezach kulinarnych związanych z promocją produktów regionalnych i tradycyjnych na Dolnym Śląsku. Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego. **Kwota wydatkowana:** 24 600,00 zł.

Dożynki wojewódzkie w Niemczy**Wydział Obszarów Wiejskich**

Dożynki wojewódzkie w Niemczy. W 2019 roku organizatorem dożynek wojewódzkich była gmina Niemcza. Dożynki odbyły się dnia 8.09.2019 r., gmina otrzymała **dotację celową z budżetu województwa dolnośląskiego** na dofinansowanie organizacji dożynek. **Kwota przekazanej dotacji:** 80 000 zł.

Organizacja podróży studyjnej**Wydział Obszarów Wiejskich**

Organizacja 4-dniowej podróży studyjnej dla przedstawicieli grup odnowy wsi. Podróż studyjna odbyła się w dniach 25- 28.07.2019 r. na obszarze funkcjonowania zagród edukacyjnych i wsi tematycznych w woj. lubelskim. Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego. **Kwota wydatkowana:** 38 540,00 zł.

Organizacja Kongresu Odnowy Wsi**Wydział Obszarów Wiejskich**

W dniach 18-19.10.2019 r. na Zamku Kliczków odbył się dziesiąty, jubileuszowy Doroczny Kongres Odnowy Wsi. 250 liderów wiejskich oraz samorządowców z Dolnego Śląska spotkało się, aby podsumować program oraz nakreślić plany na lata następne. Podczas Kongresu wykłady tematyczne wygłosiło 6 prelegentów. Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego. **Kwota wydatkowana:** 94 253,00 zł.

Otwarty konkurs ofert „Przedsięwzięcia promujące ideę odnowy wsi dolnośląskiej”**Wydział Obszarów Wiejskich**

Udzielono dotacji 45 organizacjom pożytku publicznego na kwotę 218 328,00 zł (w ramach dofinansowanych zadań publicznych sfinansowano między innymi wykonanie materiałów promocyjnych, imprezy integracyjne, warsztaty, posadowienie wiat, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, wykonanie tablic informacyjnych i witaczy).

Dotacje udzielane w trybie art. 19a (oferty składane z własnej inicjatywy organizacji pożytku publicznego)**Wydział Obszarów Wiejskich**

W trybie art. 19a ustawy o organizacjach pożytku publicznego i o wolontariacie dotację otrzymało 8 organizacji pożytku publicznego na kwotę 43 660,00 zł (w ramach realizowanych zadań zorganizowano 2 jarmarki produktu lokalnego, 4 imprezy integracyjne o zasięgu lokalnym i 2 o zasięgu regionalnym, oraz w dwóch przypadkach warsztaty rękodzielnicze).

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach działań Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w 2019 r. w województwie dolnośląskim zrealizowano następujące wydarzenia:

- Szkolenia, seminaria, inne formy szkoleniowe – 20, w tym 1 zrealizowane przez UMWD, 19 zrealizowanych przez partnerów KSOW,
- Konferencje – 2 zrealizowane przez partnerów KSOW,
- Targi, wystawy, prezentacje – 7, w tym 5 zrealizowanych przez UMWD, 2 zrealizowane przez partnerów KSOW
- Wyjazdy studyjne krajowe/zagraniczne – 3, w tym 1 zrealizowany przez UMWD, 2 zrealizowane przez partnerów KSOW,
- Publikacje – 4 publikacje książkowe zrealizowane przez partnerów KSOW,
- Ogłoszenia w prasie – 4 ogłoszenia promujące zadanie realizowane przez partnera KSOW,
- Audycje telewizyjne/spoty w telewizji – 13, w tym 10 audycji telewizyjnych, 3 spoty promocyjne zrealizowane przez partnerów KSOW,
- Konkursy/olimpiady – 3 zrealizowane przez UMWD.

Partnerzy KSOW, którzy w 2019 r. realizowali operacje w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich: Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu, Powiat Kamiennogórski, TVP S.A. oddział we Wrocławiu, Związek Stowarzyszeń Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD, Gmina Dzierżoniów, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Gmina Radków, DZD DOZEDO sp. z o.o.

Źródło finansowania: Schemat II Pomocy Technicznej PROW 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Łączny koszt ww. wydarzeń: 783 126,86 zł, w tym na zadania własne przeznaczono 306 585,19 zł, na zadania realizowane przez partnerów KSOW przeznaczono: 476 541,67 zł

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

KULTURA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Rozwoju Społecznego i Rynku Pracy

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Strategia komunikacji wizerunkowej województwa dolnośląskiego w kraju i za granicą

Wydział Promocji Województwa

Aktywna promocja atrakcji turystycznych Dolnego Śląska oraz dziedzictwa kulturowego regionu na targach i wydarzeniach w kraju i za granicą: Festiwal Turystyki i Czasu Wolnego „Free Time Festiwal” w Gdańsku, SNOW EXPO nie tylko dla narciarzy 2019 na stadionie PGE Narodowy w Warszawie, Dzień Polski w Pradze (partnerzy m.in.: Zamek Grodno, Podziemne Miasto Osówka, Ski-Raft w Bardzie, Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, Kopalnia Żłota w Żłotym Stoku, Twierdza Srebrna Góra, Muzeum Zabawek w Kudowie Zdroju, Twierdza Kłodzko, Szlak Ginących Zawodów, Zamek Książ w Wałbrzychu, Zamek Czocha).

Działania wizerunkowe podczas imprez, konkursów, wydarzeń sportowych, kulturalnych, charytatywnych, a także tych o charakterze religijnym w tym m.in.: 42. Europejskie Spotkanie Młodych Taize, (ponad 10 tys. osób z Europy, Hong-Kongu, Japonii i Korei, gdzie przy okazji tego wydarzenia, w wydaniu specjalnym Pisma Katolickiego „Nowe Życie” zaprezentowano sakralne atrakcje turystyczne regionu), XXIII edycja Dolnośląskiego Klucza Sukcesu (regionalne wyróżnienie, wyłaniające laureatów w środowiskach gospodarczych, kulturalnych i samorządowych Dolnego Śląska), Dożynki Wojewódzkie w Niemczy, akcje charytatywne: Daję Głowę 2019 oraz Korowód Nadziei, Konkurs Miss Polonia 2019 Województwa Dolnośląskiego, promocja na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice.

Promocja dolnośląskich zabytków oraz inicjatywy związane z historią i tradycją regionu podczas imprez i eventów odbywających się w historycznych i zabytkowych lokalizacjach m.in.: podczas Festiwalu Kwiatów, Dolnośląskiego Festiwalu Tajemnic na Zamku Książ, wydarzenia Twierdza Smaków – Festiwal Kuchni Historycznej i Produktów Tradycyjnych na Zamku Czocha czy Festiwalu Zabytków Techniki, imprezy pn. Oktober Festung na terenie Twierdzy Kłodzko, oraz Gali Pary w Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej.

Kolejna edycja Projektu Plaża we współpracy z telewizją TVN: organizacja cyklu eventów w nadmorskich miejscowościach podczas wakacji, emisji felietonów o regionie na antenie TVN, urozmaicony program warsztatów, prezentacji, konkursów i pokazów, dolnośląskimi partnerami projektu byli m.in.: Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia, Zamek Książ, Dawna Kopalnia w Nowej Rudzie, Kopalnia Niklu, Chryzoprazu i Opalu w Szklarach, Twierdza Srebrna Góra, Szlak Ginących Zawodów, Podziemna Trasa Turystyczna – Edukacyjna w Starej Kopalni Uranu w Kletnie, Twierdza Kłodzko, Zamek Czocha, Kopalnia Żłota w Żłotym Stoku, Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej - Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska, Centrum Historii Zajeżdźnia, Hydropolis, Muzeum Pana Tadeusza, Muzeum Zabawek w Kudowie Zdroju.

Kolejna edycja Projektu Zima, również z telewizją TVN: promocja aktywności zimowych i atrakcji turystycznych regionu, eventy w dolnośląskich miejscowościach narciarskich w czasie ferii, emisja relacji z tych wydarzeń i felietony o regionie w telewizji TVN. Na antenie zaprezentowano m.in.: Dolinę Pałaców i Ogrodów, uzdrowiska Kotliny Kłodzkiej, Dawną Kopalnię w Nowej Rudzie, Twierdzę Kłodzko, Zamki Książ i Czocha.

Święto Województwa Dolnośląskiego 2019: we współpracy z National Geographic Polska odbył się Festiwal Podróżników National Geographic, w tym m.in. prelekcje, pokazy filmowe, warsztaty dla szkół podstawowych, spacer fotograficzny (np. w Jaworzynie Śląskiej, Świdnicy i Wrocławiu, Stawach Milickich), wspólny konkurs fotograficzny z National Geographic Polska „Podziel się wrażeniami z Dolnego Śląska” (dolnośląskimi partnerami projektu byli m.in.: Miasto Kłodzko, Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia z Wałbrzycha, Zamek Książ, Stowarzyszenie „Turystyczna Trzynastka”).

Działania wystawienniczo-promocyjne podczas targów i wydarzeń w kraju i zagranicą: m.in. Międzynarodowe Targi Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu, Targi Infotour oraz Turystyki Rowerowej w Hradec Kralove, Targi FOR BIKES 2019 w Pradze, Dni Polskie w Sztokholmie, II Kongres Żegluga Śródlądowej w Opolu, Szczyt Dyplomacji Samorządowej i Ekonomicznej w Warszawie, Zimowy Narodowy w Warszawie, IV Forum Przemysłowe w Karpaczu.

Publikacje, wznowienia, zestawy promocyjne: m.in. mapa oraz folder pt. „Tajemniczy Dolny Śląsk” promujące największe atrakcje turystyczne Dolnego Śląska, w tym m.in.: Śnieżne Kotły i Śnieżkę, Świątynię Wang, opactwa w Krzeszowie, Henrykowie i Lubiązu, zamki Książ, Chojnik i Bolków, Kościoły Pokoju, Osówkę czy Kopalnię Żłota w Żłotym Stoku; szereg tytułów wydawniczych prezentujących różne oblicza Dolnego Śląska (albumy, przewodniki, monografie), które są wykorzystywane w związku z prowadzonymi działaniami promocyjnymi (w ramach spotkań, wizyt i konkursów itp.); pierwszy tego typu zestaw promocyjny składający się z flagi województwa oraz pinów z symbolami regionu, a także opisu ich krótkiej historii, znaczenia oraz zasad używania przez obywateli.

Współpraca w kontekście inicjatywy Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska pn. Dolnośląska Mapa Zabytków Techniki. Dolnośląska Mapa Zabytków Techniki - koncepcja nowego szlaku turystycznego na Dolnym Śląsku, promującego obiekty będące częścią industrialnego dziedzictwa naszego regionu. Na Mapie znalazło się około 20 obiektów, które ze względu na swój charakter i pełnione funkcje stanowią przykład narodzin i rozwoju przemysłu na Dolnym Śląsku. Celem projektu jest ochrona i prezentacja najważniejszych, charakterystycznych dla Dolnego Śląska, śladów rozwoju gospodarczego i przemysłowego regionu.

Popularyzacji wiedzy o regionie: organizacja konkursu „Dolny Śląsk. Moja okolica - niech i Was zachwyci!” dla uczniów szkół podstawowych na Dolnym Śląsku; realizacja projektu w Strzegomiu pn. Sklep Marzeń dla Miasta Dzieci w ramach Transgranicznego Miasta Dzieci; Oktober Festung, Dolnośląski Festiwal Tajemnic: gry terenowe - questingi, rozwiązywanie przez turystów zadań dotyczących Twierdzy Kłodzko i Zamku Książ.

Produkcja i emisja w dolnośląskich telewizjach oraz stacjach radiowych spotów m.in. zapraszających mieszkańców regionu na debatę nad stanem Województwa Dolnośląskiego podczas sesji Sejmiku Dolnośląskiego.

Promocja regionu w internecie: regularne informacje, konkursy i wpisy (na bieżąco do kilkunastu tysięcy odbiorców naszych profili w social mediach - Facebook oraz Instagram), bieżące informacje o wydarzeniach m.in. takich projektów jak Projekt Zima, Projekt Plaża, udział w targach, działaniach własnych; publikowane posty osiągają wysokie zasięgi organiczne, ciesząc się sporą popularnością w grupie docelowej 25-44 lata. Internet stanowi również istotny element kształtowania i podtrzymywania poczucia regionalnej tożsamości wśród Dolnoślązaków.

Stała współpraca z podmiotami branży turystycznej - jako warunek efektywnego działania, integracji, osiągania wspólnych celów.

Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego

Wydział Kultury

W ramach wydatków na działalność kulturalną, realizując jednocześnie założone cele zarówno upowszechniania i poprawy dostępności do kultury, jak i promowanie regionu, jako atrakcyjnego miejsca dla turystyki, wypoczynku i poprawy stanu zdrowia, a także wzmacniania tożsamości mieszkańców regionu, przeznaczono ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego środki na:

- Instytucje kinematografii: 3 329 316,00 zł.
- Pozostałe zadania w zakresie kultury: 564 578,15 zł.
- Teatry: 34 809 090,54 zł.
- Filharmonie, orkiestry, chóry, kapele: 19 417 229,82 zł.
- Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby: 5 777 075,00 zł.
- Biblioteki: 5 355 242,00 zł.
- Muzea: 24 703 590,17 zł.
- Pozostałe instytucje kultury: 50,25 zł.
- Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami: 4 991 911,16 zł.
- Pozostała działalność – w tym nagrody: 31 400,57 zł.

W ramach wspierania przedsięwzięć mających na celu rozwój kultury i dziedzictwa kulturowego w roku 2019 zrealizowano 53 przedsięwzięcia kulturalne.

W ramach wspierania i pobudzania aktywności zawodowej mieszkańców, popularyzacji wiedzy o regionie, a także działań służących ochronie dziedzictwa kulturowego i jego promocji przeprowadzono jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Pierwotnie przyznano dotacje na 58 zadań, z dotacji zrezygnowały 2 podmioty. Łącznie wydatkowano kwotę 529 578,15 zł.

Przeznaczono 35 000 zł na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U z 2010 r., Nr 234, poz. 1536). Przyznano dotacje na 7 zadań.

Podjęto działanie mające na celu racjonalizację wydatków na samorządowe instytucje kultury. Podpisano umowę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego o współprowadzeniu Muzeum Gross-Rozen w Rogoźnicy. Powstałe w ten sposób oszczędności finansowe zostały rozdysponowane na pozostałe instytucje kultury.

Dzięki aktywności Zarządu Województwa oraz staraniom dyrekcji Muzeum Papiernictwa W Dusznikach-Zdroju 16 października 2019 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zgłosiło młyn papierniczy w Dusznikach-Zdroju jako kandydata Rzeczypospolitej Polskiej do wpisu na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Następnym zgłoszenia będzie wpisanie młyna na tzw. listę informacyjną UNESCO (Tentative List), co jest jednoznaczne z publicznym ogłoszeniem kandydatury i rozpoczyna fazę właściwych przygotowań i serię bardzo drobiazgowych kontroli obiektu. Pod kierownictwem Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju o wspólny wpis zabiegają również historyczne papiernie z Czech (Velke Losiny), Niemiec (Homburg) i Francji (Ambert). Kolejne działania będą zmierzały do przygotowania w okresie do 4 lat wspólnej międzynarodowej nominacji na listę UNESCO obejmującej najcenniejsze historyczne papiernie z Polski, Czech, Niemiec, Francji i być może z innych krajów.

W 2019 roku przeprowadzono jeden otwarty konkurs ofert w ramach programu „Aktywny Dolny Śląsk”, w którym zostały przeprowadzone IV nabory (nabór ciągły), przyznano dotacje 20 zadań na kwotę 355 381,31 zł.

Jak co roku, także i w 2019 odbyło się wręczenie Nagrody Kulturalnej Śląska. Wśród laureatów nagrody znaleźli się: prof. Zbigniew Horbowy, artysta szkła, były rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu i Pan Helmut Goebel, honorowy konserwator zabytków w Kotlinie Kłodzkiej oraz Stowarzyszenie na Rzecz Pielęgnowania Sztuki i Kultury Śląska. Od 1977 roku nagrodą wyróżniane były osoby pochodzące ze Śląska, lub których dzieła wskazują związki ze Śląskiem. Przyznawano ją za wybitne dzieła indywidualne lub zbiorowe w dziedzinie literatury, sztuk plastycznych i muzyki.

W zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w 2019 roku zaplanowano kwotę 4 992 985 zł, z której przyznano łącznie 164 dotacje (z dotacji zrezygnowało 13 podmiotów) w ramach naboru na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Wydatkowano kwotę 4 936 436,99 zł.

W ramach zadań zleconych IRT przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w dziedzinie kultury, zostało wykonane sprawozdanie z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami za okres 2016 – 2019. Sprawozdanie zostało opracowane przez IRT we współpracy z Wydziałem Kultury UMWD na podstawie danych (wg stanu na listopad 2019) pochodzących z wydziałów, jednostek administracyjnych, instytucji kultury UMWD oraz niektórych instytucji rządowych. W sprawozdaniu został oceniony poziom wykonania celów Programu przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego oraz przez instytucje rządowe. Zgodnie ze strukturą celów Programu zostały ocenione wszystkie cele, priorytety i działania. Poziom realizacji każdego działania sprawdzono na podstawie przypisanych mu wskaźników. Zakres wykonania działań i wartości poszczególnych wskaźników podały poszczególne jednostki UMWD wskazane do realizacji celów. Kluczową część sprawozdania stanowią rekomendacje do kolejnego programu opieki nad zabytkami i działań, jakie powinien podjąć Samorząd Województwa Dolnośląskiego, aby w skoordynowany sposób sprawować opiekę i ochronę nad zabytkami w województwie dolnośląskim.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury - Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020 Limit środków: 6 992 543 euro.

W terminie od 12.03.2018 r. do 30.04.2018 r. trwał nabór wniosków na działanie. Wpłynęły 123 wnioski o pomoc na kwotę 62 038 974,54 zł. W 2019 r. podpisano 57 umów o przyznaniu pomocy na kwotę dofinansowania 30 787 470,00 zł. Aktualna kwota umów czynnych na dzień 31.12.2019 r. wynosi 30 595 897,00 zł. Złożono 22 wnioski o płatność na kwotę 7 809 204 zł, wystawiono 3 zlecenia płatności, dla których ARiMR zrealizowała pomoc na kwotę 1 950 252,00 zł. Wszystkie projekty znajdują się w realizacji.

Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej - Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Limit Środków: 1 679 787,00 euro

W terminie od 12.03.2018 r. do 30.04.2018 r. trwał nabór wniosków na działanie. Wpłynęło 19 wniosków o pomoc na kwotę dofinansowania 7 404 937,00 zł. W wyniku weryfikacji złożonych wniosków na statecznej liście rankingowej – kolejności przysługiwania pomocy znalazło się 17 projektów na kwotę 6 766 122,00 zł. Na początku 2019 r. podpisano umowy dla wszystkich projektów z listy na tożsamą kwotę pomocy. Na dzień 31.12.2019 r. po rozwiązaniu jednej umowy w realizacji pozostaje 16 projektów na kwotę dofinansowania 6 247 783,00 zł. Złożonych zostało 9 pierwszych wniosków o płatność na kwotę 2 951 081,00 zł, wystawiono 2 zlecenia płatności, dla których ARiMR zrealizowała pomoc na kwotę 449 991,00 zł. Zakończona została realizacja 1 projektu.

XII Festiwal Tradycji Dolnego Śląska

Wydział Obszarów Wiejskich

XII Festiwal Tradycji Dolnego Śląska odbył się w dniach 28-29.09.2019 r. w Filharmonii Sudeckiej w Wałbrzychu. Celem Festiwalu było kultywowanie tradycji, pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, integracja środowisk ludowej twórczości artystycznej oraz dążenie do poszerzenia kręgu wspólnych działań w oparciu o folklor i tradycje prowadzące do upowszechniania dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska. Źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego, koszt organizacji Festiwalu to kwota 70 667 zł.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2019 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach dziedziny:

- wykonano budowę/remont wiat rekreacyjnych oraz miejsc spotkań – 15
- wykonano remont świetlic – 26
- dokonano zakupu wyposażenia do świetlic wiejskich - 8

Środki przekazane w tym zakresie – 991 216 zł

- subregion legnicko-głogowski – 299 505 zł
- subregion jeleniogórski – 255 204 zł
- subregion wałbrzyski – 222 547 zł
- subregion wrocławski – 213 960 zł

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

EDUKACJA I NAUKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Spraw Społecznych

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski System Wspierania Uzdolnień

Wydział Edukacji

W ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień w 2019 r. realizowane były konkursy, wydarzenia, udzielano również dotacji.

KONKURSY

Wydział Edukacji w porozumieniu z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty realizował w 2019 r. dwa konkursy:

- „zDolny Ślązaczek” – dla uczniów szkół podstawowych,
- „zDolny Ślązak Gimnazjalista”.

Wydatkowana kwota 49 184,1 zł – środki z budżetu województwa dolnośląskiego

Ponadto Wydział Edukacji realizował:

- „Dolnośląsko – Dolnosaksoński – Środkowoczeski Turniej Gastronomiczny” – 16 924,70 zł – środki z budżetu województwa dolnośląskiego.
- konkurs Historyczny Wiedzy o Rosji „Białe Noce” - 88 576,78 zł – środki z budżetu województwa dolnośląskiego.
- konkurs pn. „Gruzja – fascynująca podróż” - 64 289,78 zł – środki z budżetu województwa dolnośląskiego.
- konkurs pn. „Aktywny Dolny Śląsk” - 20 000,00 zł – środki z budżetu województwa dolnośląskiego.
- konkurs pt. „Portret naszego Papieża Jana Pawła II” (realizator: Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu).

WYDARZENIA

- Międzynarodowa Konferencja naukowa z zakresu wspierania uzdolnień pt.: „Łamigłówki zDolnej główki”. Wydatkowana kwota - 39 998,29 zł – środki z budżetu województwa dolnośląskiego.

DOTACJE

W ramach udzielonych dotacji Wydział Edukacji w 2019 r. przekazał z budżetu Województwa Dolnośląskiego następujące kwoty:

- 9999,13 zł (środki z budżetu województwa dolnośląskiego) na realizację zadania pn. „XXIV Turniej na Najlepszego ucznia w zawodzie cukiernik i piekarz”.
- 180 000 zł (środki z budżetu województwa dolnośląskiego) na realizację zadań: pn. „XVIII Konkurs Stypendialny zDolny Śląsk – rok szkolny 2018/2019” i „XIX Konkurs Stypendialny zDolny Śląsk – rok szkolny 2019/2020” w 2019 r.
- 95 000 zł (środki z budżetu województwa dolnośląskiego) na realizację zadania pn. „Najlepszy Dyplom Roku”.

Zorganizowano 2 grupy robocze:

- Z partnerami z Czech – Kraj Środkowoczeski.
- Z partnerami z Dolnej Saksonii.

Wszystkie powyższe działania finansowane były ze środków budżetu województwa dolnośląskiego.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Pozostałe programy i działania dot. edukacji i nauki

Wydział Edukacji

Województwo Dolnośląskie uzyskało dotację w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica” w wysokości 56 000,00 zł.

Wydział Edukacji w 2019 r. realizował zadanie, które współfinansowane było z budżetu państwa pn.: „Organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą” - wydatkowano kwotę 33 874,55 zł – 23 227,55 zł z dotacji oraz 10 647 zł ze środków budżetu województwa dolnośląskiego.

W ramach umowy pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a Instytutem Badań Edukacyjnych w Warszawie dotyczącej realizacji projektu pt. „Włączenie kwalifikacji innowacyjnych i potrzebnych społecznie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz ograniczenie barier w rozwoju ZSK poprzez wspieranie interesariuszy systemu na poziomie krajowym i regionalnym” zorganizowano 4 spotkania regionalne: we Wrocławiu, w Wałbrzychu, w Legnicy, w Jeleniej Górze oraz 30 seminariów powiatowych. Zadanie nie wygenerowało środków finansowych.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego corocznie przekazuje dotację celową na realizację zadania pn.: Dolnośląski Festiwal Nauki - 80 000 zł.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach dofinansowania zadań publicznych w zakresie edukacji publicznej, w tym szkolnictwa wyższego w trybie konkursowym i pozakonkursowym przeznaczył w 2019 r. środki finansowe w wysokości 125 000 zł (środki z budżetu województwa dolnośląskiego).

W zakresie zadań jednostek prowadzonych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego:

Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu w ramach środków z budżetu województwa dolnośląskiego wydatkował kwotę 23 460,01 zł na realizację Dolnośląsko - Dolnosaksońskiego projektu edukacyjnego pn.: KINEMA (zakończenie edycji) oraz 6000,00 zł na organizację warsztatów gastronomicznych pn. „Karkonoski Festiwal Młodych Kucharzy – Wielkanoc 2019”.

Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworze oraz Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu uczestniczyły w akcji ratowania polskich cmentarzy pn. „Mogiłę Pradziada ocal od zapomnienia”. Wydatkowano kwotę 5906,15 zł na udział.

W Dolnośląskim Zespole Szkół w Jaworze wydatkowano kwotę w wysokości 3000,00 zł na udział w Międzynarodowych Targach Poznańskich w dniach 21-23.02.2019 r. (Targi Special Days).

W Dolnośląskim Zespole Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy wydatkowano kwotę w wysokości 4991,41 zł na organizację XVII Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy „Pierwsza Pomoc”.

W Dolnośląskim Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Biedzychowicach wydatkowano kwotę 1000,00 zł na przygotowanie uroczystości z okazji XXIII edycji Tygodnia Kultury Polskiej i Europejskiej.

Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami we Wrocławiu, w ramach własnego budżetu zrealizował projekt Brave Kids „Przyjaźń, Sztuka, Edukacja” – integracja niepełnosprawnych ze światem na kwotę 3392,00 zł).

W Dolnośląskim Zespole Szkół w Bożkowie w ramach środków z budżetu województwa dolnośląskiego wydatkowano kwotę 7124,04 zł na realizację nagrody w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim „Mówimy Reymontem”, którą był wyjazd do Kanady laureata konkursu wraz z opiekunem w dniach 31.05. – 10.06.2019 r.

W obszarze edukacji w roku 2019 realizowano również następujące projekty:

- **ZINTEGROWANI** – założeniem projektu jest udzielenie wsparcia na rzecz integracji społeczno-zawodowej uczniów dolnośląskich specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt współfinansowany jest z EFS w ramach RPO WD 2014-2020 i jest realizowany w partnerstwie przez 11 dolnośląskich JST.
- **Czas na zawodowców** – założeniem projektu było wsparcie uczniów szkół zawodowych Dolnego Śląska - organizacja zajęć laboratoryjnych dla uczniów, obozów naukowych, staży u pracodawców, współpraca kół naukowych uczelni z kołami branżowymi w szkołach oraz szkolenia dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu. Projekt współfinansowany był z EFS w ramach RPO WD 2014-2020 i realizowany był w partnerstwie przez 11 dolnośląskich JST oraz 2 uczelnie wyższe.
- **Tacy sami – edukacja włączająca** - założeniem projektu było wsparcie uczniów z dysfunkcjami wzroku i słuchu oraz ich nauczycieli, wzbogacenie oferty edukacyjnej, podniesienie kompetencji uczniów poprzez udział w zajęciach rewalidacyjnych i specjalistycznych, wsparcie stypendialne dla uczniów oraz udział nauczycieli w szkoleniach. Projekt współfinansowany był z EFS w ramach RPO WD 2014-2020.
- **Modernizacja budynku stodoły na nowoczesne zaplecze kształcenia w obszarze turystyczno-gastronomicznym – DZS w Biedzychowicach** – w ramach projektu przeprowadzono remont i modernizację budynku stodoły na potrzeby kształcenia zawodowego, a także dokonano zakupu wyposażenia dydaktycznego do pracowni. Projekt współfinansowany był z EFRR w ramach RPO WD 2014-2020.
- **Europa gehört uns!** – założeniem projektu jest rozwój kompetencji językowych i medialnych uczniów, a także zaangażowanie młodzieży w społeczeństwo obywatelskie. Projekt realizuje DZS w Karpaczu w partnerstwie z jednostkami edukacyjnymi z Dolnego Śląska, Normandii oraz Dolnej Saksonii w ramach Programu Erasmus+.
- **Dolnośląska Szkoła Cwiczeń** – założeniem projektu jest podnoszenie kompetencji nauczycieli oraz zakup książek do DBP we Wrocławiu. Projekt realizuje DBP we Wrocławiu w partnerstwie z 2 JST i uczelnią wyższą w ramach PO WER.
- **Gross für Klein - Duzi dla Małych: transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada** – założeniem projektu było rozwijanie transgranicznej komunikacji i współpracy poprzez edukację interkulturową i językową w wychowaniu przedszkolnym, podwyższenie kompetencji personelu pedagogicznego w przedszkolach w zakresie języka sąsiada oraz metodyki wczesnego nauczania języków obcych. Projekt realizował DODN we Wrocławiu w ramach INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020.
- **Poprawa warunków nauczania w zakresie zajęć gastronomicznych realizowana poprzez przebudowę i adaptację pomieszczeń oraz zakup wyposażenia w ZSP w Karpaczu** – w ramach projektu zrealizowano przebudowę i adaptację pomieszczeń na potrzeby kształcenia zawodowego, a także doposażono pracownię informatyczną. Projekt współfinansowany był z EFRR w ramach RPO WD 2014-2020.

Przebudowa jednostek wytwarzających energię ciepłą z wykorzystaniem OZE w budynku DODN w Jeleniej Górze, ul. 1-Maja 43 – w ramach projektu dokonano wymiany instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji wodociągowej i gazowej w jednostce. Projekt współfinansowany był z EFRR w ramach RPO WD 2014-2020.

Część III – Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

KULTURA FIZYCZNA I TURYSTYKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: Departament Rozwoju Społecznego i Rynku Pracy

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Program Rozwoju Sportu w województwie dolnośląskim

Wydział Sportu

Realizowana jest budowa Dolnośląskiego Centrum Sportu - Jakuszyce w Szklarskiej Porębie, a także kontynuacja programu Dolnośląski Delfinek (Gmina Żmigród oraz Gmina Gromadka – przekazanie środków finansowych w wysokości 2 500 000,00 zł nastąpi w 2020 r.);

Zadanie „Poprawa bazy sportowej”:

- budowa stadionu lekkoatletycznego na terenie Karpacza – finansowanie z budżetu województwa dolnośląskiego w wysokości 1 000 000,00 zł;
- modernizacja infrastruktury sportowej, przebudowa lub remont istniejących obiektów sportowych – zrealizowano 51 umów, na które przekazano łącznie 1 205 995,36 zł – źródło finansowania: budżet województwa dolnośląskiego.

W 2019 r. z budżetu województwa dolnośląskiego przyznano:

- stypendia dla sportowców: 95, łączna kwota 457 736,32 zł;
- nagrody sportowe Dolnego Śląska za osiągnięte wyniki sportowe: dla 64 zawodników i 24 trenerów, łączna kwota 206 000,00 zł;

W latach 2018 - 2020 (sierpień 2018 - czerwiec 2020) realizowany jest projekt Dolnośląskich Akademii Sportowych – 3 dyscypliny: piłka siatkowa, piłka ręczna, kolarstwo; W 2019 roku na zadanie została przeznaczona kwota 474 900,00 zł; źródło finansowania z budżetu województwa dolnośląskiego.

W ramach realizacji zadań dotyczących szkolenia sportowego, popularyzacji i upowszechniania sportu oraz wsparcia imprez promujących region przeprowadzono 5 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w wyniku których zawarto 135 umów – na łączną kwotę 6 338 785,32 zł.

W zadaniu dotyczącym upowszechniania i popularyzacji sportu realizowano programy „Umiem pływać” oraz „Sprawny Dolnoślązaczek”, zrealizowano również 11 projektów dotyczących upowszechniania dyscyplin sportu, m.in. LA, gimnastyka sportowa, rugby, baseball, zapasy, orientacja sportowa, wioślarstwo; źródło finansowania z budżetu województwa dolnośląskiego.

W ramach szkolenia prowadzona jest również współpraca międzynarodowa.

W trybie pozakonkursowym przyznano dotację 19 Stowarzyszeniom – na kwotę 128 100,00 zł; źródło finansowania z budżetu województwa dolnośląskiego.

Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego wraz z koncepcjami subregionalnych produktów turystycznych

Wydział Turystyki

Działając w porozumieniu z Zarządem Województwa, w 2019 roku Dolnośląska Organizacja Turystyczna (DOT) podjęła następujące działania:

- Organizacja regionalnego etapu konkursu na Certyfikat POT dla Najlepszego Produktu Turystycznego, ostatecznie w konkursie wyłoniono aż trzech laureatów z Dolnego Śląska: Zamek Książ w Wałbrzychu, Zamek Czocha oraz Twierdza Srebrna Góra.
- Wsparcie promocyjne oraz dołączenie własnej oferty do akcji Polska Zobacz Więcej – weekend za pół ceny.
- Organizacja etapu regionalnego „Turystycznych Mistrzostw Blogerów”, w ramach których powstały i zostały udostępnione trzy artykuły poświęcone turystyce na Dolnym Śląsku na blogu Wolnym Krokiem.
- Współpraca przy organizacji ogólnopolskiego konkursu „Na wsi najlepiej”, którego celem było upowszechnienie i promowanie dobrych praktyk w turystyce wiejskiej. W edycji z 2019 roku w kategorii „Wypoczynek u rolnika” zwyciężyła agroturystyka Wrzosówka z Mirska.
- Organizacja i zarządzanie szlakami tematycznymi: Europejski Szlak Zamków i Pałaców, Szlak Tajemniczych Podziemi oraz Szlak Kulinaryny Smaki Dolnego Śląska.

- Udział ze stoiskiem promocyjnym regionu w imprezach plenerowych na terenie województwa:
 - Święto Odry we Wrocławiu;
 - Pejzaże Kulinarne Polanicy Zdrój;
 - Święto Papieru w Dusznikach Zdrój;
 - Festiwal Sera w Dzieńmorowicach;
 - Jakuby w Zgorzelcu;
 - Finał Pucharu Strefy MTB Sudety w Srebrnej Górze;
 - Gala Pary w Jaworzynie Śląskiej;
 - Europa na Widelcu we Wrocławiu;
 - Zdobyć Międzyzleskiego Zamku – Bitwa z Husytami.
- Prezentacje/ wystąpienia na konferencjach i spotkaniach turystycznych:
 - Spotkanie roczne Dolnośląskiej Izby Turystyki;
 - Kongres Turystyki w Świdnicy;
 - Konferencja z okazji obchodów Światowego Dnia Turystyki w Kłodzku;
 - Spotkanie Dolnośląskiej Izby Gospodarczej;
 - Smaki Dolnego Śląska – konferencja podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych we Wrocławiu;
 - Prezentacja Europejskiego Szlaku Zamków i Pałaców podczas corocznego spotkania Polskiej Organizacji Turystycznej z Regionalnymi i Lokalnymi Organizacjami Turystycznymi w Janowie Podlaskim;
 - Prezentacja Dolnego Śląska podczas Dni Korei we Wrocławiu;
 - Prezentacja Europejskiego Szlaku Zamków i Pałaców podczas spotkania Lokalnej Organizacji Turystycznej Kaszuby Północne.
- Organizacja konferencji edukacyjnej dla nauczycieli we Wrocławiu we współpracy z Wydziałem Edukacji UM Wrocław w marcu 2019 r. i prezentacja oferty turystyki szkolnej województwa.
- Organizacja stoisk targowych na imprezach w kraju i za granicą:
 - Międzynarodowe Targi Turystyczne;
 - Targi Motocyklowe;
 - World Travel Show w Nadarzynie koło Warszawy;
 - W stronę Słońca;
 - Tour Salon;
 - GLOBalnie;
 - Vakantiebeurs Utrecht;
 - Ferien Messe Wiedeń;
 - Holiday World Praga;
 - Targi Ostrava;
 - Targi Hradec Kralove;
 - Targi Pardubice;
 - Targi Brno;
 - Targi Gastrofestival - Lysa nad Labem;
 - Dni polskie w skansenie – Sztokholm;
 - Międzynarodowe Targi Rowerowe For Bikes – Praga;
 - EXPO Batumi Travel - Med 2019.

ITB 2019

- Prowadzenie 4 własnych regionalnych punktów informacji turystycznej we Wrocławiu na lotnisku, we Wrocławiu na dworcu głównym PKP, we Wrocławiu przy ZOO oraz w Jeleniej Górze na pl. Ratuszowym.
- Współpraca z Polską Organizacją Turystyczną w zakresie ogólnopolskiego systemu certyfikowania informacji turystycznych.
- Koordynacja sieci dolnośląskich informacji turystycznych – wzajemna wymiana informacji.
- Działalność wydawnicza: 526 000 szt. wydawnictw w 2019 roku:
 - Plan Miasta Wrocław;
 - TOP 66 Dolny Śląsk;
 - Informator o Wrocławskiej Karcie Turystycznej;
 - Trasy Turystyczne Wrocławia;
 - Szlakiem wrocławskich krasnali;
 - Mapa Wrocławia z rozkładem komunikacji miejskiej;
 - Baza noclegowa Dolnego Śląska;
 - Szlak Tajemniczych Podziemi – ulotka informacyjno-promocyjna;
 - Europejski Szlak Zamków i Pałaców;
 - Katalog ofert Szlaku Kulinarного Smaki Dolnego Śląska;
 - Wspólne Dziedzictwo Dolny Śląsk, Kraj Pardubicki i Kraj Hradecki – pogranicze polsko czeskie;
 - Katalog szlaków tematycznych i ofert turystycznych w ramach projektu Wspólne Dziedzictwo;
 - Gazeta turystyczna o polsko czeskim pograniczu.

- Promocja w internecie:
- zarządzanie stroną www.dolnyslask.travel;
- zarządzanie mediami społecznościowymi YT: Dolny Śląsk Travel, IG: Dolny Śląsk Travel, FB: Dolny Śląsk Travel, FB Europejski Szlak Zamków i Pałaców, FB Szlak Tajemniczych Podziemi, FB Szlak Smaki Dolnego Śląska, FB: Dolny Śląsk Rowerem, FB Wspólne Dziedzictwo;
- Organizacja wizyt studyjnych dla dziennikarzy i przedstawicieli biur podróży. W 2019 roku zorganizowano 19 wizyt (3 dla biur podróży 16 dla mediów tradycyjnych i elektronicznych) łącznie 147 przyjętych osób; wyliczony ekwiwalent reklamowy wszystkich wizyt: 12 400 000 zł. Koszty łącznie około 120 000 zł. Źródło: środki własne + projekt Interreg CZ-PL Wspólne Dziedzictwo; budżet 120 000 zł.
- Opiniowanie wniosków o lokalizację turystycznych znaków drogowych E22.
- Opiniowanie planów marketingowych Polskiej Organizacji Turystycznej.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Praca bieżąca

Wydział Turystyki

Działając na podstawie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych w roku 2019 przeprowadzono ok. 2800 postępowań z zakresu hotelarstwa, organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz z zakresu przewodnictwa turystycznego w tym:

- przeprowadzone zostało 166 kontroli obiektów hotelarskich w województwie dolnośląskim w zakresie spełniania wymagań;
- 15 nowych obiektów uzyskało decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego o zaszeregowaniu;
- 3 obiekty uzyskało potwierdzenie zaszeregowania;
- 44 podmioty wpisano do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych;
- przeprowadzono 5 egzaminów na uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego, w których wzięło udział 171 osób;
- nadano uprawnienia przewodnika górskiego 76 osobom.

Konkursy

Wydział Turystyki

Poprzez organizację otwartego konkursu na realizację zadań publicznych udzielano dofinansowania organizacji imprez turystyczno-krajoznawczych o charakterze wojewódzkim i ogólnopolskim mające znaczny wpływ na upowszechnianie turystyki i promocję walorów turystycznych regionu. Były to imprezy organizowane przez organizacje pozarządowe mające na celu upowszechnianie turystyki aktywnej, popularyzację turystyki pieszej wśród dzieci i młodzieży oraz promocję Dolnego Śląska.

Również w ramach tego samego konkursu dofinansowano zadania dotyczących wytyczania, odnawiania i renowacji szlaków turystycznych na Dolnym Śląsku. Środki finansowe przeznaczone były na odnowienie oznaczeń szlaków i malowanie nowych, wymianę i montaż tabliczek, drogowskazów, montowanie map poglądowych itp. oraz poprawę bezpieczeństwa.

Łącznie dofinansowano 64 oferty na kwotę 557 000 zł.

Międzynarodowe targi turystyczne

Wydział Turystyki

W ramach zadań związanych z promocją województwa dolnośląskiego w roku 2019 współorganizowano Międzynarodowe Targi Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu, a także zorganizowano akcję pn. Dolnośląski Zimowy Narodowy w ramach promocji Dolnego Śląska podczas wydarzenia pn. „Zimowy Narodowy” na Stadionie Narodowym.

Ponadto brano udział w międzynarodowych targach turystycznych w kraju i za granicą, np. Wiedeń, Utrecht, Zurych, Hradec Kralove, Praga, Lysa nad Labem, Batumi, Dni Kultury Polskiej w Skansenie (Szwecja) promując walory województwa dolnośląskiego.

Opracowanie koncepcji metodologicznej oraz wykonanie badań ilościowych i jakościowych ruchu turystycznego na Dolnym Śląsku w układzie powiatowym

Wydział Turystyki

Przygotowany w 2019 roku dokument przedstawia badania oraz analizy ruchu turystycznego w województwie dolnośląskim wraz z oszacowaniem jego wielkości i zmian zachodzących w okresie od 2014 r. Badania pozwoliły na pozyskanie informacji na temat ruchu turystycznego przyjazdowego do województwa oraz wydatków turystów odwiedzających nasz region, a także na temat stopnia zadowolenia turystów z oferty turystycznej regionu i jego produktów turystycznych. Kwota wydatkowana na przeprowadzenie badań – 70 110 zł

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2019 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach dziedziny kultura fizyczna i turystyka wykonano:

- remonty trybun oraz wykonanie piłkochwyty – 3 obiekty
- budowę placu zabaw – 26 obiektów
- budowę siłowni zewnętrznej – 7 obiektów
- remont hali sportowej – 2 obiekty
- budowę/remont boisk sportowych – 8 obiektów
- montaż kontenerów szatniowych pełniących funkcję szatni – 3 obiekty

Środki przekazane na ten cel – 1 025 505 zł

- subregion legnicko-głogowski – 83 549 zł
- subregion jeleniogórski – 308 641 zł
- subregion wałbrzyski – 328 579 zł
- subregion wrocławski – 304 736 zł

Działania podejmowane w dziedzinie Kultura fizyczna i turystyka przez Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.

Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.

Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A. realizuje inwestycję polegającą na budowie Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach. Inwestycja realizowana na Polanie Jakuszyckiej ma na celu modernizację i rozbudowę infrastruktury sportowej przeznaczonej na: rozgrywanie najwyższej rangi zawodów w sportach zimowych – w biegach narciarskich, w biathlonie i w kombinacji norweskiej; rozgrywanie zawodów w sportach rowerowych terenowych; całoroczny ośrodek treningowy dla różnych dyscyplin sportu kwalifikowanego, z funkcją odnowy biologicznej i pomieszczeniami hipoksyjnymi oraz ośrodek przygotowań paraolimpijskich, z pomieszczeniami i infrastrukturą treningową przystosowaną do potrzeb sportowców o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W lipcu 2019 roku DPIN S.A. podpisał umowę z wykonawcą inwestycji Dolnośląskie Centrum Sportu na Polanie Jakuszyckiej, którym jest konsorcjum firm PORR S.A., Akme Zdzisław Wiśniewski i Elektromontaż Rzeszów S.A. Do końca roku 2019 na terenie inwestycji prowadzone były roboty ziemne polegające na wykopach w gruncie i skale granitowej wraz z wywozem i utylizacją, budowa konstrukcji żelbetowych (mostek narciarski, garaż dla ratraków, tunele dostępne strzelnicy), budowa kanalizacji podposadzkowej (garaże ratraków, tunele dostępne), wykonanie uziomu fundamentowego, instalacji odgromowej, izolacji przeciwwilgociowych poziomych i pionowych (fundamenty, garaże ratraków, mostek narciarski, tunele dostępne) oraz zagospodarowanie terenu: roboty wykonywane w zwietrzelinie i skale granitowej wraz z wywozem i utylizacją. Ponadto Spółka ponosiła koszty usług inżyniera kontraktu oraz nadzoru autorskiego.

Część IV

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

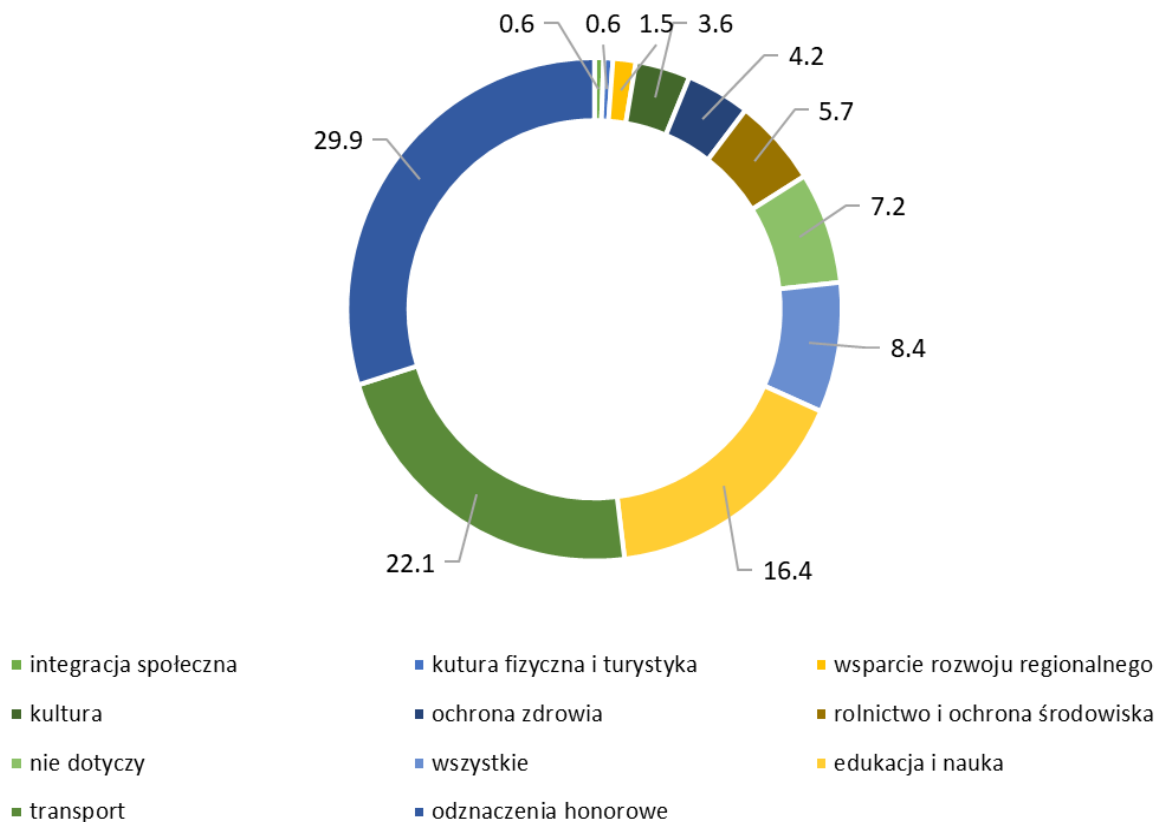
**DOLNY
ŚLĄSK**

W 2019 roku Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął 335 uchwał. Prawie 30% podjętych uchwał dotyczyła przyznawanych przez samorząd regionalny nagród i odznaczeń honorowych. Ponad 22% uchwał odnosiło się do zagadnień związanych z transportem, z czego większość dotyczyła powierzania innym jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych lub zmiany kategorii dróg. Znaczący udział wśród podjętych uchwał stanowiły także uchwały odnoszące się do edukacji i nauki (ponad 16%). Do kategorii „wszystkie”, zaliczone zostały uchwały dotyczące zagadnień związanych z budżetem oraz Wieloletnią Prognozą Finansową i ich zmianami (ponad 8%), a do kategorii „nie dotyczy” uchwały związane z wewnętrznymi ustaleniami oraz organizacją prac Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Na mocy uchwał Sejmiku przyznawano pomoc finansową i rzeczową podmiotom zewnętrznym, w postaci dotacji lub darowizn, innym jednostkom samorządu terytorialnego czy organizacjom pozarządowym. Sejmik decydował również o przekazywaniu do realizacji zadań publicznych innym jednostkom samorządu terytorialnego oraz reorganizacji szkolnictwa ponadpodstawowego. Wśród szczególnie istotnych uchwał podjętych w 2019 roku przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego wymienić należy aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego, zmiany uchwały dotyczącej Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego, przyjęcie Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność.

Wykres 2. Udział podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwał wg kategorii Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2019 roku.

W związku ze zmianami otoczenia prawnego, Sejmik podjął również prace nad nowelizacją statutu województwa, co zaowocowało uchwaleniem nowego brzmienia statutu. Sejmik udzielił również Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium z wykonania budżetu województwa za 2018 rok oraz uchwalił budżet województwa na 2020 rok wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową.

Zdecydowana większość z podjętych przez Sejmik w 2018 roku uchwał została zrealizowana bądź ma charakter wieloletni i jest w trakcie realizacji. Brak jest natomiast uchwał, których realizacji zaniechano.

Dla każdej z uchwał określony został stan realizacji oraz przypisana została dziedzina wg Wieloletniej Prognozy Finansowej.

W Załączniku C do niniejszego *Raportu* przedstawione zostały najistotniejsze, z punktu widzenia oceny działalności Zarządu Województwa Dolnośląskiego, uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. W zestawieniu pomieto uchwały, których przedmiotem było przyznanie nagród i odznaczeń honorowych, a także uchwały dotyczące rozstrzygnięcia spraw wewnętrznej organizacji prac Sejmiku.

Część V

REALIZACJA PROGRAMÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z UE

**DOLNY
ŚLĄSK**

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2014-2020

Informacja o realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, stan na dzień 31.12.2019 r.

1. Alokacja środków Unii Europejskiej w ramach RPO WD 2014-2020 wynosi 9 234 257 625 zł⁸ (2 252 546 589 euro⁹) i została przeznaczona na realizację:

- inwestycji infrastrukturalnych współfinansowanych z Regionalnego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości 6 891 240 188 zł, tj. 74,63 % alokacji Programu,
- projektów w zakresie rynku pracy, włączenia społecznego i edukacji współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w wysokości 2 343 017 436 zł, tj. 25,37% alokacji Programu.

2. Do 31 grudnia 2019 r. podpisano 3348 umów o dofinansowanie realizacji projektów o łącznej wartości 10 477 051 970,40 zł, w których współfinansowanie ze środków UE wynosi 7 133 766 925,13 zł, tj. 77,25% alokacji Programu (wzrost w porównaniu do 2018 r. o 10,31 p.p.), w tym w ramach:

- EFRR podpisano 2103 umowy o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 8 549 553 539,56 zł, w tym współfinansowanie ze środków UE wyniosło 5 496 941 968,48 zł, tj. 79,77% alokacji EFRR,
- EFS podpisano 1245 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 1 927 498 430,84 zł, w tym współfinansowanie ze środków UE wyniosło 1 636 824 956,65 zł, tj. 69,86% alokacji EFS.

3. Płatności przekazane beneficjentom ze środków UE na koniec 2019 r. wyniosły 4 105 825 736,15 zł, tj. 44,46% alokacji Programu (wzrost porównaniu do 2018 r. o 18 p.p.), w tym w ramach:

- EFRR płatności wyniosły 3 183 406 605,22 zł, tj. 46,19% alokacji EFRR,
- EFS płatności wyniosły 922 419 130,93 zł, tj. 39,37% alokacji EFS.

Wykorzystanie środków UE w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych**Oś Priorytetowa 1. Przedsiębiorstwa i innowacje**

Środki przeznaczono na wzmocnienie potencjału B+R, rozwój przedsiębiorczości, rozwój innowacyjności w przedsiębiorstwach oraz tworzenie infrastruktury dla rozwoju przedsiębiorstw.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 1 685 000 725 zł. Realizowanych było 867 projektów, których wartość ogółem wyniosła 1 911 400 886,29 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 1 090 029 420,98 zł, tj. 64,69% alokacji Osi 1.

W 2019 r. podpisano 135 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 4,41 p.p.

Oś Priorytetowa 2. Technologie informacyjno-komunikacyjne

Środki przeznaczono na rozwój e-usług publicznych w zakresie zdrowia, edukacji, administracji. Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 282 586 597 zł.

Realizowanych było 120 projektów, których wartość ogółem wyniosła 288 996 469,52 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 236 838 312,99 zł, tj. 83,81% alokacji Osi 2.

W 2019 r. podpisano 24 umowy. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 15,90 p.p.

Oś Priorytetowa 3. Gospodarka niskoemisyjna

Środki przeznaczono na produkcję i dystrybucję energii ze źródeł odnawialnych, podniesienie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych, a także w przedsiębiorstwach (wymiana kotłów, termomodernizacja).

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 1 727 679 701 zł.

Realizowanych było 439 projektów, których wartość ogółem wyniosła 2 009 321 742,15 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 1 320 338 087,12 zł, tj. 76,42% alokacji Osi 3.

W 2019 r. podpisano 21 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 3,31 p.p.

Oś Priorytetowa 4. Środowisko i zasoby

Środki przeznaczono na gospodarkę odpadami, gospodarkę wodno-ściekową, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz zasobów przyrodniczych, realizację projektów z zakresu zabezpieczenia przed powodzią oraz klęskami.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 751 327 510 zł.

Realizowanych było 140 projektów, których wartość ogółem wyniosła 857 292 659,74 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 540 946 231,56 zł, tj. 72,00% alokacji Osi 4.

W 2019 r. podpisano 6 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 4,09 p.p.

⁸ W informacji nie uwzględniono Pomocy Technicznej, w ramach której środki przeznaczone są na wsparcie administracji i zarządzanie Programem

⁹ Do przeliczeń zastosowano kurs EBC z dn. 30.12.2019 r. 1 euro = 4,2567 zł

Oś Priorytetowa 5. Transport

Środki przeznaczono na budowę i przebudowę dróg oraz modernizację linii kolejowych, zakup środków transportu.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 1 449 943 992 zł.

Realizowanych było 39 projektów, których wartość ogółem wyniosła 1 933 231 443,04 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 1 404 989 051,45 zł, tj. 96,90% alokacji Osi 5.

W 2019 r. podpisano 5 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 19,40 p.p.

Oś Priorytetowa 6. Infrastruktura spójności społecznej

Środki przeznaczono na budowę, adaptację obiektów na potrzeby tworzenia żłobków, domów opieki całodzienniej dla osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych, domów opieki społecznej, inwestycje w infrastrukturę zdrowotną oraz rewitalizację zdegradowanych budynków mieszkalnych.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 735 246 306 zł.

Realizowanych było 366 projektów, których wartość ogółem wyniosła 1 091 765 531,70 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 688 082 037,72 zł, tj. 93,59 % alokacji Osi 6.

W 2019 r. podpisano 48 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 10,31 p.p.

Oś Priorytetowa 7. Infrastruktura edukacyjna

Środki przeznaczono na infrastrukturę w edukacji przedszkolnej, podstawowej, ponadpodstawowej oraz zawodowej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły 259 455 357 zł.

Realizowane były 132 projekty, których wartość ogółem wyniosła 457 544 807,12 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 215 718 826,66 zł, tj. 83,14% alokacji Osi 7.

W 2019 r. podpisano 10 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 2,44 p.p.

Oś Priorytetowa 8. Rynek pracy

Środki przeznaczono dla powiatowych urzędów pracy w celu wsparcia rynku pracy, na aktywizację zawodową, doradztwo i szkolenia zawodowe oraz zdrowotne programy profilaktyczne.

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na ten cel wyniosły 1 082 577 442 zł.

Realizowanych było 415 projektów, których wartość ogółem wyniosła 929 032 467,30 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 789 063 798,30 zł, tj. 72,89% alokacji Osi 8.

W 2019 r. podpisano 99 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 13,84 p.p.

Oś Priorytetowa 9. Włączenie społeczne

Środki przeznaczono na integrację społeczną w ramach Ośrodków Pomocy Rodzinie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej, poradnictwo prawne, rodzinne, psychologiczne, usługi wsparcia rodziny, wsparcie mieszkań wspomaganych i chronionych, opiekę nad osobami zależnymi (starszymi, z niepełnosprawnościami) oraz usługi ekonomii społecznej.

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na ten cel wyniosły 595 623 936 zł.

Realizowanych było 241 projektów, których wartość ogółem wyniosła 398 656 589,65 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 338 529 928,36 zł, tj. 56,84% alokacji Osi 9.

W 2019 r. podpisano 59 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 16,36 p.p.

Oś Priorytetowa 10. Edukacja

Środki przeznaczono na podniesienie jakości nauczania poprzez uruchamianie nowych miejsc w przedszkolach, dofinansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych, podniesienie kwalifikacji nauczycieli, a także rozwój kształcenia ustawicznego – dofinansowanie kursów i szkoleń dla osób dorosłych oraz podniesienie jakości nauczania i rozwój szkolnictwa zawodowego – dofinansowanie staży i praktyk zawodowych u pracodawców.

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na ten cel wyniosły 664 816 059 zł.

Realizowanych było 589 projektów, których wartość ogółem wyniosła 599 809 373,89 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 509 231 229,99 zł, tj. 76,60% alokacji Osi 10.

W 2019 r. podpisano 98 umów. Stopień wykorzystania alokacji w ramach Osi w porównaniu do 2018 r. wzrósł o 17,21 p.p.

Tabela 2. Wydatkowanie funduszy unijnych wg subregionów województwa dolnośląskiego [2019]

Subregion	Liczba umów szt.	Wartość ogółem projektów w zł	Dofinansowanie ze środków UE w zł	Projekty - udział środków UE dla poszczególnych subregionów	Liczba wniosków o płatność szt.	Płatności przekazane beneficjentom ze środków UE w zł	Płatności - udział środków UE dla poszczególnych subregionów
jeleniogórski							
EFRR	350	1 198 621 392,98	749 607 025,60		1 540	546 865 540,12	
EFS	179	203 803 974,23	173 088 992,22		973	96 061 550,74	
razem	529	1 402 425 367,21	922 696 017,82	12,93%	2 513	642 927 090,86	15,66%
legnicko-głogowski							
EFRR	147	713 718 446,23	445 102 602,69		650	306 361 434,28	
EFS	120	157 353 453,79	133 709 001,49		666	67 907 753,53	
razem	267	871 071 900,02	578 811 604,18	8,11%	1 316	374 269 187,81	9,12%
wałbrzyski							
EFRR	560	1 242 137 446,32	742 907 507,92		2 081	548 503 364,12	
EFS	211	228 379 471,17	193 818 873,91		1 219	116 755 047,18	
razem	771	1 470 516 917,49	936 726 381,83	13,13%	3 300	665 258 411,30	16,20%
Miasto Wrocław							
EFRR	488	1 368 534 891,12	795 834 645,95		1 600	457 076 055,40	
EFS	78	127 748 989,74	108 261 526,06		445	47 238 906,17	
razem	566	1 496 283 880,86	904 096 172,01	12,67%	2 045	504 314 961,57	12,28%
wrocławski							
EFRR	444	1 504 581 416,48	803 316 357,31		1 690	543 029 290,07	
EFS	209	202 347 762,31	171 783 056,48		1 146	88 437 046,85	
razem	653	1 706 929 178,79	975 099 413,79	13,67%	2 836	631 466 336,92	15,38%
województwo*							
EFRR	114	2 521 959 946,43	1 960 173 829,01		657	781 570 921,23	
EFS	448	1 007 864 779,60	856 163 506,49		3 070	506 018 826,46	
razem	562	3 529 824 726,03	2 816 337 335,50	39,48%	3 727	1 287 589 747,69	31,36%
Podsumowanie							
EFRR	2 103	8 549 553 539,56	5 496 941 968,48	77,06%	8 218	3 183 406 605,22	77,53%
EFS	1 245	1 927 498 430,84	1 636 824 956,65	22,94%	7 519	922 419 130,93	22,47%
Razem	3 348	10 477 051 970,40	7 133 766 925,13		15 737	4 105 825 736,15	

* w kategorii „województwo” zostały sklasyfikowane projekty realizowane na obszarze kilku gmin, powiatów, których nie można przypisać do danego subregionu, tj. projekty realizowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego (np. drogi wojewódzkie), projekty realizowane w ramach instrumentów finansowych, projekty realizowane w partnerstwie gmin należących do różnych subregionów, projekty realizowane na terenie całego województwa przez przedsiębiorstwa, fundacje.

W załączeniu (Załącznik B) zaprezentowany został podział środków RPO WD 2014-2020 na poszczególne Działania w ramach 10 osi priorytetowych programu.

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2014 - 2020

W zakresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w 2019 roku złożono 590 wniosków o przyznanie pomocy na łączną kwotę kosztów kwalifikowalnych 211 894 315,45 zł, w tym 134 826 777,73 zł dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Podpisano 340 umów o pomoc na kwotę kosztów kwalifikowalnych 134 617 632,54 zł w tym 85 655 624,39 zł dofinansowania ze środków EFRROW. Do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego złożonych zostało 535 wniosków o płatność (bez wniosków o wyprzedzające finansowanie) na kwotę kosztów kwalifikowalnych 118 289 991,01 zł – w tym 75 267 921,29 zł dofinansowania ze środków EFRROW. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) zrealizowała płatności dla 548 Zleceń Płatności na kwotę pomocy ogółem 107 237 122,08 zł w tym 73 481 703,87 zł ze środków EFRROW. Przeprowadzono 160 kontroli oraz 142 wizyty w miejscu realizacji projektów.

Realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, stan na dzień 31.12.2019 r.:

Łączny limit środków dostępnych na wszystkie działania, które zostały powierzone do realizacji Samorządowi Województwa Dolnośląskiego w ramach PROW na lata 2014-2020 wynosi 119 614 911 euro. Podpisano 1031 umów o przyznanie pomocy na kwotę kosztów kwalifikowalnych 473 432 226,78 zł, w tym 301 244 925,90 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Beneficjenci złożyli 1366 wniosków o płatność (wraz z wnioskami o wyprzedzające finansowanie) na kwotę kosztów kwalifikowalnych 310 982 278,83 zł przy udziale środków EFRROW w wysokości 188 120 410,65 zł. Agencja Płatnicza (ARiMR) wypłaciła środki dla 1069 zleceń płatności na kwotę kosztów kwalifikowalnych ogółem 249 230 742,44 zł, w tym 149 688 167,23 zł ze środków EFRROW.

Tabela 4. Aktualne limity dla województwa na działania PROW 2014-2020 w podziale na działania/operacje.

Nazwa działania/ poddziałania/ operacji	Limit w euro
4.3 Scalanie gruntów	21 944 277
7.2 Budowa lub modernizacja dróg	12 391 245
7.2 Gospodarka wodno-ściekowa	23 240 756
7.4 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	6 992 543
7.6 Inwestycje w targowiska	2 589 271
7.6 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	1 573 444
19 Leader 19.1;19.2;19.3;19.4	50 883 375
RAZEM:	119 614 911

Tabela 5. Poziom realizacji poszczególnych działań wdrażanych przez SW w ramach PROW na lata 2014-2020 wg stanu na 31.12.2019 r. w podziale na subregiony:

Nazwa działania/ poddziałania/typ operacji - w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność - złożone			Zrealizowane płatności		
	liczba	kwota (zł)		liczba*	kwota (zł)		liczba*	kwota (zł)	
		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW
4.3 Scalanie gruntów w tym subregion:	11	96 133 842,87	61 169 964,22	5	10 506 734,89	6 685 435,41	5	10 506 734,89	6 685 435,41
jeleniogórski	3	19 409 746,81	12 350 421,90	2	4 168 901,47	2 652 672,00	2	4 168 901,47	2 652 672,00
legnicko- głogowski	2	17 657 008,89	11 235 154,76	1	1 487 923,94	946 766,00	1	1 487 923,94	946 766,00
wałbrzyski	5	55 332 277,01	35 207 927,86	2	4 849 908,85	3 085 997,00	2	4 849 908,85	3 085 997,00
wrocławski	1	3 734 810,16	2 376 459,70	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
7.2 Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	76	84 547 243,44	53 797 411,00	96	90 468 598,68	57 565 169,34	89	81 400 694,47	51 795 261,89
jeleniogórski	13	22 075 420,40	14 046 590,00	19	25 949 014,62	16 511 358,00	16	21 540 508,30	13 706 225,43
legnicko- głogowski	12	13 469 918,28	8 570 909,00	16	15 012 626,12	9 552 534,00	13	11 003 186,04	7 001 327,28
wałbrzyski	33	31 666 503,22	20 149 396,00	40	32 177 750,02	20 474 702,34	39	31 576 179,38	20 091 922,94
wrocławski	18	17 335 401,54	11 030 516,00	21	17 329 207,92	11 026 575,00	21	17 280 820,74	10 995 786,24

Nazwa działania/ poddziałania/typ operacji - w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność - złożone			Zrealizowane płatności		
	liczba	kwota (zł)		liczba*	kwota (zł)		liczba*	kwota (zł)	
		ogółem	EFROW		ogółem	EFROW		ogółem	EFROW
7.2 Gospodarka wodno-ściekowa	35	67 208 178,53	42 764 564,00	47	55 553 041,66	35 348 400,41	42	49 531 802,62	31 517 086,01
jeleniogórski	8	12 786 704,38	8 136 180,00	10	10 068 337,26	6 406 483,00	10	10 066 694,22	6 405 437,53
legnicko- głogowski	4	10 955 088,79	6 970 723,00	6	10 955 088,79	6 970 723,00	5	8 583 400,91	5 461 618,00
wałbrzyski	15	22 049 267,64	14 029 949,00	19	21 367 017,77	13 595 833,41	18	21 213 310,51	13 498 029,48
wrocławski	8	21 417 117,71	13 627 712,00	12	13 162 597,83	8 375 361,00	9	9 668 396,98	6 152 001,00
7.4 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	57	48 084 075,12	30 595 897,00	22	13 276 520,51	8 447 850,00	3	3 064 988,22	1 950 252,00
jeleniogórski	9	7 089 691,97	4 511 171,00	1	374 334,43	238 189,00	0	0,00	0,00
legnicko- głogowski	10	6 493 631,93	4 131 898,00	1	205 714,29	130 896,00	0	0,00	0,00
wałbrzyski	20	16 521 614,02	10 512 703,00	12	5 972 390,38	3 800 232,00	2	826 916,55	526 167,00
wrocławski	18	17 979 137,20	11 440 125,00	8	6 724 081,41	4 278 533,00	1	2 238 071,67	1 424 085,00
7.6 Inwestycje w targowiska	14	17 051 059,25	10 849 589,00	12	13 188 525,85	8 391 859,00	10	11 208 071,96	7 131 696,19
jeleniogórski	3	3 632 932,58	2 311 635,00	2	2 836 061,61	1 804 586,00	2	2 528 230,08	1 608 712,80
legnicko- głogowski	1	1 569 096,34	998 416,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
wałbrzyski	5	5 542 946,72	3 526 977,00	5	4 795 209,81	3 051 192,00	4	3 970 309,51	2 526 307,94
wrocławski	5	6 306 083,61	4 012 561,00	5	5 557 254,44	3 536 081,00	4	4 709 532,37	2 996 675,45
7.6 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	16	9 818 926,61	6 247 783,00	9	4 637 876,79	2 951 081,00	2	163 658,12	104 135,66
jeleniogórski	4	2 182 550,68	1 388 757,00	2	748 159,67	476 054,00	0	0,00	0,00
legnicko- głogowski	4	2 768 365,55	1 761 511,00	1	462 057,21	294 007,00	0	0,00	0,00
wałbrzyski	5	3 020 334,75	1 921 839,00	3	1 579 984,28	1 005 344,00	1	92 566,89	58 900,31
wrocławski	3	1 847 675,62	1 175 676,00	3	1 847 675,62	1 175 676,00	1	71 091,23	45 235,35
19.1 Wsparcie przygotowawcze	17	2 222 000,00	1 413 858,60	34	2 222 000,00	1 413 858,60	34	2 222 000,00	1 413 858,60
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	785	112 499 919,96	71 583 699,07	1074	86 010 709,49	53 000 262,56	831	66 869 168,45	37 593 884,51
jeleniogórski	207	29 065 544,94	18 494 406,25	302	23 414 521,14	12 062 673,88	242	18 004 064,15	9 515 075,04
legnicko- głogowski	75	12 612 748,04	8 025 491,58	99	8 457 788,12	5 811 548,65	84	7 230 719,83	3 980 515,24
wałbrzyski	235	32 685 681,70	20 797 899,27	331	25 879 955,11	16 574 449,12	247	20 675 936,88	12 237 730,60
wrocławski	253	35 081 874,24	22 322 596,58	325	26 858 445,12	17 658 003,64	245	19 758 447,59	11 097 003,64
19.3 Wdrażanie projektów współpracy	15	3 054 071,03	1 943 305,39	17	1 400 000,00	893 587,27	13	1 200 000,00	763 559,99
19.4 Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	3	1 169 481,00	744 140,76	11	1 818 321,55	1 156 997,99	6	148 394,00	0,00
RAZEM:	1031	473 432 226,78	301 244 925,90	1366	310 982 278,83	188 120 410,65	1069	249 230 742,44	149 688 167,23

*w przypadku działania 19.2, 19.3, 19.4 w liczbie i kwotach złożonych WoP oraz zrealizowanych płatności uwzględniono wnioski i zlecenia płatności dla wyprzedzającego finansowania.

** działań 19.1, 19.3, 19.4 ze względu na ich specyfikę, nie przedstawiono w ujęciu subregionalnym.

PROGRAM OPERACYJNY RYBACTWO I MORZE 2014-2020

W zakresie realizacji Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020), w roku 2019 Samorząd Województwa Dolnośląskiego zawarł 19 umów dofinansowanych na łączną kwotę 3 337 424 zł. Zweryfikowanych zostało 17 wniosków o płatność na łączną kwotę pomocy 3 659 712,18 zł. Przeprowadzono łącznie 6 kontroli operacji.

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 na terenie województwa dolnośląskiego realizowany jest na obszarze działania Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo dla Doliny Baryczy. Łączny limit środków dostępnych na działania powierzone do realizacji Samorządowi Województwa Dolnośląskiego w ramach PO RiM 2014-2020 wynosi 10 800 000 zł. Na dzień 31.12.2019 r. Samorząd Województwa Dolnośląskiego zawarł 42 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 8 625 341,00 zł, w tym: działanie 4.2 - 41 umów o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 8 610 032,00 zł; działanie 4.3 - 1 umowa o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 15 309,00 zł.

Rozliczone zostały 24 operacje na łączną kwotę pomocy 5 584 153,18 zł (w tym wkład EFMR 4 746 530,20 zł).

Część VI

REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

J&R

Celem Programu „Dolnośląski Budżet Obywatelski Aktywny Dolny Śląsk” w 2019 r. było przede wszystkim stworzenie skutecznego narzędzia budowania społeczeństwa obywatelskiego na Dolnym Śląsku i wzmacniania poczucia identyfikacji z regionem.

Zgłaszanym zadaniem mogła być każda ponadlokalna inicjatywa obywatelska, która przyczyniała się do rozwoju i popularyzacji kultury, sportu, turystyki, działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, działań na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, działań na rzecz wsparcia seniorów i rzemiosła z wyłączeniem zadań uprzednio dofinansowanych z budżetu Województwa oraz projektów infrastrukturalnych. Budżet programu w 2019 r. wynosił 1 350 000 zł, w podziale na 5 subregionów: jeleniogórski, wałbrzyski, legnicki, wrocławski, miasto Wrocław, w ujęciu: sport 400 000 zł, turystyka 200 000 zł, kultura 400 000 zł, działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami 100 000 zł, rozwój społeczeństwa obywatelskiego 100 000 zł, działania na rzecz seniorów 100 000 zł, rozwój rzemiosła 50 000 zł. Maksymalna wartość dofinansowania jednego projektu wynosiła 20 000 zł (nie dotyczy to projektu realizowanego na rzecz rozwoju rzemiosła, którego kwota dofinansowania nie mogła przekroczyć 10 000 zł). Do składania wniosków uprawniony był każdy pełnoletni mieszkaniec województwa. Do wniosku należało dołączyć listę przynajmniej 50 osób popierających projekt. Termin realizacji zadań przypadał od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. W głosowaniu mógł wziąć udział każdy mieszkaniec, który miał ukończone 16 lat.

Program podzielono na dwa etapy:

I etap – zgłaszanie pomysłów przez mieszkańców, ocena formalna dokonywana przez pracowników UMWD, głosowanie. Wskaźniki:

1. Liczba zgłoszonych wniosków – 179.
2. Liczba wniosków dopuszczonych do głosowania z podziałem na subregiony: jeleniogórski – 21, wałbrzyski – 34, legnicki – 37, wrocławski – 49, miasto Wrocław – 21, łącznie – 162.
3. Liczba wszystkich oddanych głosów – 44 754.

II etap – ogłoszenie na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie otwartych konkursów ofert na wybór realizatorów zadań, rozstrzygnięcie konkursu, podpisywanie umów, realizacja zadań. Wskaźniki:

1. Liczba ogłoszonych konkursów dla organizacji pozarządowych na wybór realizatorów zadań – 1.
2. Liczba zrealizowanych zadań – 60.
3. Łączna kwota wydatkowana na zadania, które zostały zrealizowane: 1 115 879 zł, w tym: sport – 324 080 zł, turystyka – 160 270 zł, kultura – 355 381 zł, działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami – 76 248 zł, rozwój społeczeństwa obywatelskiego – 96 800 zł, działania na rzecz seniorów – 93 100 zł, rozwój rzemiosła – 10 000 zł. Różnica między kwotą przeznaczoną na budżet, a kwotą wydatkowaną wynika z faktu, że nie wszystkie projekty opiewały na kwotę 20 000 zł, nie na wszystkie zadania, które wygrały w głosowaniu zgłosili się realizatorzy oraz realizatorzy zadań nie zawsze wykorzystali całą kwotę dotacji.

Zestawienie zadań, które zostały zrealizowane w ramach Dolnośląskiego Budżetu Obywatelskiego – Aktywny Dolny Śląsk 2019 z podziałem na subregiony

SUBREGION JELENIOGÓRSKI

Zrealizowano 14 projektów

Kwota dofinansowania ogółem: 233 050,00 zł, w tym: sport 78 200,00 zł; turystyka 20 000,00 zł; kultura 78 050,00 zł; na rzecz osób z niepełnosprawnościami 20 000,00 zł; rozwój społeczeństwa obywatelskiego 16 800,00 zł; na rzecz seniorów 20 000,00 zł.

Ip.	Nazwa organizacji, która wygrała konkurs	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania	Liczba zdobytych głosów	Powiaty, w których odbywały się wydarzenia
Kultura fizyczna					
1.	Karkonoski Klub Owczarka Niemieckiego	Dogtrekking Karkonoski IV Edycja	20 000,00	265	jeleniogórski
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Krokus”	Kierunek Kropelka Run	20 000,00	291	jeleniogórski
3.	Stowarzyszenie Regiosport	Karkonoski CAMP	20 000,00	268	jeleniogórski
4.	Klub Sportowy Talent 2012 Bolesławiec	Piłkarskie Talenty	18 200,00	215	bolesławiecki
Turystyka					
5.	ZHP Chorągiew Dolnośląska Hufiec Karkonoski	Rowerowy Zawrót Głowy	20 000,00	647	jeleniogórski
Kultura					
6.	Moja Fundacja	Zgrani Dolnoślązacy - Turniej gier planszowych nie tylko dla rodzin	20 000,00	176	jeleniogórski
7.	Fundacja Harmonia Kultury	Magiczne Izery - Otwarta Kultura Wsi	18 145,01	325	jeleniogórski
8.	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Jeleniej Górze	Muzyka Września Jeleniogórskiego	2 400,00	98	jeleniogórski
9.	Stowarzyszenie „Partnerstwo Wokół Trójjgarbu”	Plenerowe Kino Letnie	17 904,99	225	jeleniogórski
10.	Stowarzyszenie Gildia Przewodników Sudeckich	Śladami Zamków i warowni Dolnego Śląska	19 600,00	292	jeleniogórski
Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami					
11.	Fundacja „Nasza Fundacja”	„PASuje” Przestrzeń Aktywnej Samopomocy	20 000,00	436	jeleniogórski
Rozwój społeczeństwa obywatelskiego					
12.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska Hufiec Bolesławiecki	Uczymy się postaw obywatelskich	16 800,00	612	bolesławiecki
Działania na rzecz seniorów					
13.	Stowarzyszenie „Towarzystwo Karkonoskie”	Międzypokoleniowa Akademia Umiejętności i Pasji	20 000,00	723	jeleniogórski

SUBREGION LEGNICKI

Zrealizowano 8 projektów

Kwota dofinansowania ogółem: 146 050,00 zł, w tym: sport 11 750,00 zł; turystyka 40 000,00 zł; kultura 40 000,00 zł; na rzecz osób z niepełnosprawnościami 20 000,00 zł; rozwój społeczeństwa obywatelskiego 20 000,00 zł; na rzecz seniorów 14 300,00 zł.

Kultura fizyczna					
14.	Klub Sportowy Street Workout	Wbrew sile grawitacji	11 750,00	556	głogowski
Turystyka					
15.	Towarzystwo Ziemi Głogowskiej	Międzynarodowy rok rzeki Odry. Rejsy turystyczno-edukacyjne dla młodzieży szkolnej II	20 000,00	876	głogowski
16.	Fundacja Ogrody Edukacyjne	Podróże Międzypokoleniowe Polkowice	20 000,00	98	polkowicki

Ip.	Nazwa organizacji, która wygrała konkurs	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania	Liczba zdobytych głosów	Powiaty, w których odbywały się wydarzenia
Kultura					
17.	Fundacja Teatr Avatar	Opowieść wigilijna	20 000,00	448	legnicki
18.	Stowarzyszenie „Lepsze jutro, tworzymy dziś”	„Festiwal dobrych życzeń i warsztaty rzemiosła ludowego w oparciu o tradycje Świąt Bożego Narodzenia	20 000,00	216	polkowicki
Rozwój społeczeństwa obywatelskiego					
20.	Fundacja ROZWÓJ TAK - ODKRYWKI NIE	Głosuję-decyduję. 10-lecie referendum lokalnego w sześciu gminach subregionu legnickiego	20 000,00	344	Legnicki
Działania na rzecz seniorów					
21.	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów byłych Pracowników KGHM Polska Miedź SA	Bezcenne minuty - poruszające serce	14 300,00	727	głogowski, lubiński, polkowicki, legnicki

SUBREGION WAŁBRZYSKI

Zrealizowano 12 projektów

Kwota dofinansowania ogółem: 232 480,00 zł, w tym: sport 74 980,00 zł; turystyka 19 700,00 zł; kultura 79 200,00 zł; na rzecz osób z niepełnosprawnościami 19 800,00 zł; rozwój społeczeństwa obywatelskiego 20 000,00 zł; na rzecz seniorów 18 800,00 zł.

Kultura fizyczna					
22.	Ludowy Zapaśnicy Klub Sportowy „Heros”	Sport szansą na lepsze życie. Trenuj zapasy!	20 000,00	854	wałbrzyski
23.	MKS Polonia - Stal Świdnica	V edycja cyklu turniejów piłkarskich dla dzieci „JAKO Polonia - Stal Świdnica Cup”	15 000,00	407	świdnicki
24.	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej BWA Breakers	BWA MASTERS - Kids Edition	20 000,00	352	dzierżoniowski
25.	Gminny Ludowy Klub Sportowy	Organizacja i przeprowadzenie zawodów biegowych Gruszka Run	19 980,00	932	świdnicki
Turystyka					
26.	Dolnośląska Izba Turystyki	Wałbrzyskie Zakamarki - Odkrywamy Perełki Ziemi Wałbrzyskiej	19 700,00	795	wałbrzyski
Kultura					
27.	Stowarzyszenie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Kompas	XXIV Festiwal Górski im. Andrzeja Zawady	20 000,00	368	kłodzki
28.	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej BWA Breakers	BWA STREETS II - Festiwal Kultury Ulicznej	20 000,00	488	dzierżoniowski
29.	Stowarzyszenie Hejszowina	Radkowska scena muzyczna	19 200,00	439	kłodzki
30.	Fundacja im. Elżbiety Marii Urbańskiej	Akademia Dzieci Świata - Projekt Edukacyjno-Artystyczny	20 000,00	764	Wrocław
Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami					
31.	Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej „FAŁA”	Autyzm i co dalej? Rozwój mowy i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu drogą ku inkluzji społecznej	19 800,00	976	kłodzki
Rozwój społeczeństwa obywatelskiego					
32.	Fundacja „Teraz Ziębice”	Igrzyska Sportowe Seniorów - Ziębice 2019	20 000,00	958	ząbkowicki
Działania na rzecz seniorów					
33.	Wałbrzyskie Towarzystwo Oświatowe	Pasje srebrnowłosych	18 800,00	686	Wałbrzyski

SUBREGION WROCŁAWSKI

Zrealizowano 14 projektów

Kwota dofinansowania ogółem: 265 397,65 zł, w tym: sport 79 150,00 zł; turystyka 40 000,00 zł; kultura 79 800,00 zł; na rzecz osób z niepełnosprawnościami 16 448,08 zł; rozwój społeczeństwa obywatelskiego 20 000,00 zł; na rzecz seniorów 20 000,00 zł; wsparcie rzemiosła 9999,57 zł.

Ip.	Nazwa organizacji, która wygrała konkurs	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania	Liczba zdobytych głosów	Powiaty, w których odbywały się wydarzenia
Kultura fizyczna					
34.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „BÓR” Oborniki Śląskie	mali Sportowcy, Wielkie emocje	20 000,00	743	trzebnicki
35.	Stowarzyszenie Sportowa Pasja „Struś” Dziadowa Kłoda	Sportowa Dziadowa Kłoda	20 000,00	526	oleśnicki
36.	Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic	Gniechowski Bieg św. Filomeny	19 150,00	613	wrocławski
37.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich	Waleczna Gmina Oborniki Śląskie	20 000,00	600	trzebnicki
Turystyka					
38.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich	Turystyczna Gmina Oborniki Śląskie	20 000,00	1746	trzebnicki
39.	Stowarzyszenie Sportowa Pasja „Struś” Dziadowa Kłoda	Turystyczny Stradoland	20 000,00	852	oleśnicki
Kultura					
40.	Stowarzyszenie Mam Pomysł	Kino dla każdego	20 000,00	719	wołowski, milicki, oleśnicki
41.	Stowarzyszenie Podaruj Dzieciom Szczęście	Filmowa Dziadowa Kłoda	19 800,00	628	oleśnicki
42.	Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic	Dolnośląskie Święto Rodzin” 2 w Gniechowicach	20 000,00	646	wrocławski
43.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich	Kulturalna Gmina Oborniki Śląskie	20 000,00	1091	trzebnicki
Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami					
44.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich	W pełni sprawni w Gminie Oborniki Śląskie	16 448,08	1444	trzebnicki
Rozwój społeczeństwa obywatelskiego					
45.	Gminny Ludowy Klub Sportowy	Umiem udzielić pierwszej pomocy	20 000,00	1333	wrocławski
Działania na rzecz seniorów					
46.	Społeczne Stowarzyszenie Wiejskie „Okolice”	Aktywny Senior w Gminie Oborniki Śląskie	20 000,00	1731	m. Wrocław
Wsparcie rzemiosła					
47.	Fundacja „Życie z pasją”	Zręczne rączki	9 999,57	2137	wrocławski

ZAŁĄCZNIKI

A. Wykaz jednostek podległych samorządowi województwa

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego:

1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu
2. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu
3. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka - Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu
4. Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu
5. Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze
6. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy
7. Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu
8. Dzienny Ośrodek Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu
9. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu
10. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu
11. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotoryi
12. Wojewódzkie Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim
13. Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze
14. Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu
15. Dolnośląskie Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu
16. Specjalistyczny Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. E. Biernackiego w Wałbrzychu
17. Dolnośląskie Centrum Transplantacji Komórkowych z Krajowym Bankiem Dawców Szpiku we Wrocławiu
18. Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Janowicach Wielkich
19. Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Wrocławiu
20. Wojewódzki Zespół Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu
21. Obwód Lecznictwa Kolejowego we Wrocławiu Samodzielny Publiczny Zakład Opieki
22. Pogotowie Ratunkowe we Wrocławiu
23. Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze
24. Pogotowie Ratunkowe w Legnicy
25. Pogotowie Ratunkowe w Wałbrzychu

Spółki prawa handlowego wykonujące działalność leczniczą, których Samorząd Województwa Dolnośląskiego jest (współ)właścicielem:

1. Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.
2. Sanatoria Dolnośląskie Sp. z o.o.
3. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o.
4. Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o.
5. Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.
6. Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Jednoosobowe Spółki Województwa Dolnośląskiego:

1. Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o.
2. Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.
3. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o.
4. Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
5. Koleje Dolnośląskie S.A.
6. Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o.
7. Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o.
8. Stawy Milickie S.A.
9. Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.
10. Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Spółki z większościovym udziałem Województwa Dolnośląskiego

1. Agencja Rozwoju Regionalnego Arleg S.A.
2. Dolnośląski Fundusz Gospodarczy sp. z o.o.
3. Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.
4. Dolnośląskie Centrum Medyczne Dolmed S.A.
5. Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
6. Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Spółki prawa handlowego z mniejszościowym udziałem Województwa Dolnośląskiego.

1. Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A.
2. Port Lotniczy Wrocław S.A.
3. Przewozy Regionalne sp. z o.o.
4. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL - Krosno S.A.

Jednostki organizacyjne samorządu:

1. Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
2. Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
3. Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
4. Dolnośląska Służba Dróg i Kolei
5. Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
6. Instytut Rozwoju Terytorialnego
7. Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych
8. Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych

Wojewódzkie osoby prawne:

1. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – Wrocław
2. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – Wałbrzych
3. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – Legnica
4. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – Jelenia Góra

Instytucje kultury, dla których organizatorem jest samorząd:

1. Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
2. Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju
3. Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy
4. Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu
5. Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu,
6. Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu
7. Teatr Polski we Wrocławiu (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
8. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu
9. Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego we Wrocławiu
10. Opera Wrocławska (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
11. Filharmonia Dolnośląska w Jeleniej Górze
12. Filharmonia Sudecka w Wałbrzychu
13. Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu
14. Dolnośląskie Centrum Filmowe we Wrocławiu
15. Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy (instytucja prowadzona wspólnie z miastem Legnica)
16. Muzeum Narodowe we Wrocławiu (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
17. Narodowe Forum Muzyki (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z miastem Wrocław)

Szkoły:

1. Dolnośląskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Legnicy
2. Szkoła Policealna Medyczna im. Marii Skłodowskiej-Curie we Wrocławiu
3. Zespół Szkół Agrotechnicznych w Bożkowie
4. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Biedzychowicach
5. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Karpaczu
6. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubinie
7. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdnicy
8. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych we Wrocławiu
9. Zespół Szkół Specjalnych przy Szpitalu Rehabilitacyjno - Hematologicznym „Orlik” w Kudowie-Zdroju
10. Zespół Szkół Specjalnych przy Szpitalu Uzdrowiskowym dla Dzieci „Jagusia” w Kudowie-Zdroju
11. Zespół Szkół Specjalnych przy Wielospecjalistycznym Szpitalu w Miliczu
12. Zespół Szkół Specjalnych Przyszpitalnych w Wałbrzychu
13. Zespół Szkół w Jaworze

Placówki doskonalenia nauczycieli:

1. Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
2. Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Jeleniej Górze
3. Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Legnicy
4. Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Wałbrzychu

Ośrodki wychowawcze:

1. Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 12 dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
2. Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
3. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworze
4. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu

Biblioteki pedagogiczne:

1. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu
2. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Legnicy
3. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Jeleniej Górze
4. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Strzelinie
5. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Świdnicy
6. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Wałbrzychu

B. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020. Umowy o dofinansowanie podpisane do 31.12.2019 r. oraz w 2019 r.

Nazwa i nr Osi Priorytetowej / Działania	Alokacja w PLN	Umowy o dofinansowanie narastająco do 31.12.2019 r.				Umowy o dofinansowanie podpisane wyłącznie w 2019 r.			
		liczba	w PLN			liczba	w PLN		
			ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji		ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji
1 PRZEDSIĘBIORSTWA I INNOWACJE [EFRR]	1 685 000 725	867	1 911 400 886,29	1 090 029 420,98	64,69%	135	243 331 365,68	101 114 957,67	6,00%
1.1 Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	192 532 439	3	225 777 483,23	156 066 049,86	81,06%	0	0,00	0,00	0,00%
1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa	460 887 131	109	301 893 090,26	177 098 552,81	38,43%	2	6 296 009,89	3 223 567,32	0,70%
1.3 Rozwój przedsiębiorczości	299 042 131	42	248 490 563,78	152 109 380,21	50,87%	7	81 784 971,33	49 946 106,71	16,70%
1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw	41 332 280	267	32 430 820,23	24 064 230,18	58,22%	0	0,00	0,00	0,00%
1.5 Rozwój produktów i usług w MŚP	691 206 743	446	1 102 808 928,79	580 691 207,92	84,01%	126	155 250 384,46	47 945 283,64	6,94%
2 TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE [EFRR]	282 586 597	120	288 996 469,52	236 838 312,99	83,81%	24	55 947 363,94	46 598 288,45	16,49%
2.1 E-usługi publiczne	282 586 597	120	288 996 469,52	236 838 312,99	83,81%	24	55 947 363,94	46 598 288,45	16,49%
3 GOSPODARKA NISKOEMISYJNA [EFRR]	1 727 679 701	439	2 009 321 742,15	1 320 338 087,12	76,42%	21	173 584 589,31	93 920 595,07	5,44%
3.1 Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych	236 707 765	48	272 834 986,75	190 597 779,31	80,52%	0	0,00	0,00	0,00%
3.2 Efektywność energetyczna w MŚP	109 867 726	50	166 024 641,04	112 784 866,89	102,66%	0	0,00	0,00	0,00%
3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym	767 717 154	267	840 383 351,85	546 531 624,92	71,19%	6	21 576 548,03	16 388 247,69	2,13%
3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych	562 325 313	58	617 095 870,10	418 894 164,08	74,49%	7	92 276 554,63	53 230 358,28	9,47%
3.5 Wysokosprawna kogeneracja	51 061 743	16	112 982 892,41	51 529 651,92	100,92%	8	59 731 486,65	24 301 989,10	47,59%
4 ŚRODOWISKO i ZASOBY [EFRR]	751 327 510	140	857 292 659,74	540 946 231,56	72,00%	6	73 644 187,07	37 672 847,48	5,01%
4.1 Gospodarka odpadami	124 903 378	14	190 162 948,57	109 955 511,13	88,03%	2	38 529 924,20	18 206 651,19	14,58%
4.2 Gospodarka wodno-ściekowa	258 645 252	26	263 201 008,05	155 691 284,14	60,19%	1	17 363 999,79	9 685 723,79	3,74%
4.3 Dziedzictwo kulturowe	134 452 207	47	176 275 296,30	117 434 839,50	87,34%	0	0,00	0,00	0,00%
4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych	122 652 473	43	129 022 810,55	91 673 669,47	74,74%	1	13 181 988,09	7 271 944,40	5,93%
4.5 Bezpieczeństwo	110 674 200	10	98 630 596,27	66 190 927,32	59,81%	2	4 568 274,99	2 508 528,10	2,27%
5 TRANSPORT [EFRR]	1 449 943 992	39	1 933 231 443,04	1 404 989 051,45	96,90%	5	413 045 707,31	296 574 207,62	20,45%
5.1 Drogowa dostępność transportowa	813 351 766	27	1 071 008 666,76	814 753 278,42	100,17%	2	139 882 450,90	107 761 682,07	13,25%
5.2 System transportu kolejowego	636 592 226	12	862 222 776,28	590 235 773,03	92,72%	3	273 163 256,41	188 812 525,55	29,66%
6 INFRASTRUKTURA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ [EFRR]	735 246 306	366	1 091 765 531,70	688 082 037,72	93,59%	48	109 880 342,60	68 463 499,61	9,31%

Nazwa i nr Osi Priorytetowej / Działania	Alokacja w PLN	Umowy o dofinansowanie narastająco do 31.12.2019 r.				Umowy o dofinansowanie podpisane wyłącznie w 2019 r.			
		liczba	w PLN			liczba	w PLN		
			ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji		ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji
6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną	105 639 473	54	208 881 084,43	105 394 934,47	99,77%	5	12 776 939,13	7 169 144,09	6,79%
6.2 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną	240 964 465	44	293 319 556,47	214 523 755,99	89,03%	0	0,00	0,00	0,00%
6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów	388 642 367	268	589 564 890,80	368 163 347,26	94,73%	43	97 103 403,47	61 294 355,52	15,77%
7 INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA [EFRR]	259 455 357	132	457 544 807,12	215 718 826,66	83,14%	10	21 604 597,82	15 393 926,73	5,93%
7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną	164 933 891	89	380 151 532,07	153 127 662,86	92,84%	1	6 164 001,00	2 455 190,54	1,49%
7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną w tym zawodową	94 521 467	43	77 393 275,05	62 591 163,80	66,22%	9	15 440 596,82	12 938 736,19	13,69%
8 RYNEK PRACY [EFS]	1 082 577 442	415	929 032 467,30	789 063 798,30	72,89%	99	170 336 354,79	144 694 549,38	13,37%
8.1 Projekty powiatowych urzędów pracy	341 868 649	130	244 442 328,92	207 776 010,34	60,78%	26	47 012 952,44	39 961 009,90	11,69%
8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy	91 852 213	81	116 755 596,19	99 242 256,60	108,05%	36	51 796 139,49	44 026 718,43	47,93%
8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy	255 402 000	55	223 892 619,90	190 308 726,89	74,51%	0	0,00	0,00	0,00%
8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	192 164 226	134	199 969 758,10	169 464 273,53	88,19%	37	71 527 262,86	60 706 821,05	31,59%
8.5 Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych	34 053 600	2	27 584 075,20	23 446 463,92	68,85%	0	0,00	0,00	0,00%
8.6 Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP	68 107 200	2	81 463 962,83	69 244 187,40	101,67%	0	0,00	0,00	0,00%
8.7 Aktywne i zdrowe starzenie się	99 129 553	11	34 924 126,16	29 581 879,62	29,84%	0	0,00	0,00	0,00%
9 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE [EFS]	595 623 936	241	398 656 589,65	338 529 928,36	56,84%	59	115 781 142,87	98 161 730,45	16,48%
9.1 Aktywna integracja	365 762 136	148	204 200 836,69	173 465 413,22	47,43%	43	59 482 525,34	50 530 780,28	13,82%
9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych	148 984 500	75	129 051 687,20	109 471 059,27	73,48%	5	12 511 148,50	10 411 601,52	6,99%
9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych	34 053 600	7	13 828 118,55	11 753 900,76	34,52%	7	13 828 118,55	11 753 900,76	34,52%
9.4 Wspieranie gospodarki społecznej	46 823 700	11	51 575 947,21	43 839 555,11	93,63%	4	29 959 350,48	25 465 447,89	54,39%
10 EDUKACJA [EFS]	664 816 059	589	599 809 373,89	509 231 229,99	76,60%	98	137 970 489,61	117 143 465,06	17,62%
10.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	117 330 023	120	88 723 415,25	74 809 795,20	63,76%	16	15 891 360,71	13 377 834,33	11,40%

Nazwa i nr Osi Priorytetowej / Działania	Alokacja w PLN	Umowy o dofinansowanie narastająco do 31.12.2019 r.				Umowy o dofinansowanie podpisane wyłącznie w 2019 r.			
		liczba	w PLN			liczba	w PLN		
			ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji		ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji
10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	218 949 277	281	240 311 811,05	204 265 038,38	93,29%	52	69 129 572,57	58 760 136,48	26,84%
10.3 Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie	76 194 492	73	70 315 079,67	59 767 817,48	78,44%	1	3 053 703,74	2 595 648,17	3,41%
10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	252 342 267	115	200 459 067,92	170 388 578,93	67,52%	29	49 895 852,59	42 409 846,08	16,81%
OGÓŁEM	9 234 257 625	3 348	10 477 051 970,40	7 133 766 925,13	77,25%	505	1 515 126 141,00	1 019 738 067,52	11,04%

C. Wykaz uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
1.	w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego potępienia agresji i przemocy w przestrzeni publicznej oraz brutalizacji języka debaty politycznej	IV/45/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy
2.	w sprawie przyjęcia rocznego planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	IV/46/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy
3.	w sprawie likwidacji Specjalnego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Dolnośląskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 12 dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu	IV/47/19	2019-01-24	zrealizowana	edukacja i nauka
4.	w sprawie likwidacji Specjalnego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Dolnośląskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu	IV/48/19	2019-01-24	zrealizowana	edukacja i nauka
5.	w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2019 r.	IV/49/19	2019-01-24	zrealizowana	integracja społeczna
6.	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Gminy Wrocław darowizny nieruchomości gruntowej położonej we Wrocławiu przy ul. Jana Ewangelisty Purkyniego	IV/50/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy
7.	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Gminy Wrocław darowizny nieruchomości gruntowej położonej we Wrocławiu przy ul. Szybkiej	IV/51/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy
8.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	IV/52/19	2019-01-24	zrealizowana	transport
9.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	IV/53/19	2019-01-24	zrealizowana	transport
10.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXII/1048/17 z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych pn. „Letnie i zimowe utrzymanie dróg wojewódzkich”	IV/54/19	2019-01-24	zrealizowana	transport
11.	w sprawie udzielenia Gminie Wisznia Mała pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na przebudowę drogi w m. Szewce	IV/55/19	2019-01-24	zrealizowana	transport
12.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	IV/56/19	2019-01-24	zrealizowana	wszystkie
13.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	IV/57/19	2019-01-24	zrealizowana	wszystkie
14.	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie ogłoszenia i odwołania przetargu w przedmiocie zbycia nieruchomości stanowiącej własność Województwa Dolnośląskiego	IV/58/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy
15.	w sprawie powołania doraźnej komisji do opracowania zmian Statutu Województwa Dolnośląskiego	IV/59/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
16.	w sprawie zmian w składach osobowych Komisji stałych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	IV/60/19	2019-01-24	zrealizowana	nie dotyczy
17.	w sprawie przekazania do prowadzenia Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubinie	V/65/19	2019-02-13	zrealizowana	edukacja i nauka
18.	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Powiatu Lubńskiego darowizny nieruchomości położonej w Lubinie przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 72	V/66/19	2019-02-13	zrealizowana	nie dotyczy
19.	w sprawie zmiany uchwały nr XLVII/1631/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego dla partnerów projektu „Dolnośląskie żłobki”	V/67/19	2019-02-13	zrealizowana	edukacja i nauka
20.	w sprawie powierzenia Gminie Miastu Oleśnicy realizacji zadania pn.: „Utrzymanie drogi rowerowej zlokalizowanej w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 451 na odcinku od km 0+837,00 do km 3+067,00” oraz przyjęcia pomocy rzeczowej na rzecz Województwa Dolnośląskiego od Gminy Miasta Oleśnicy	V/68/19	2019-02-13	zrealizowana	transport
21.	w sprawie powierzenia Powiatowi Złotoryjskiemu realizacji zadania pn.: „Letnie i zimowe utrzymanie odcinka drogi wojewódzkiej nr 363 od granicy miasta Złotoryja (DP 2624D) do skrzyżowania DW 363 z DP 2615D k/m Nowa Wieś Złotoryjska” oraz przyjęcia pomocy rzeczowej na rzecz Województwa Dolnośląskiego od Powiatu Złotoryjskiego	V/69/19	2019-02-13	zrealizowana	transport
22.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXII/1048/17 z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych pn. „Letnie i zimowe utrzymanie dróg wojewódzkich”	V/70/19	2019-02-13	zrealizowana	transport
23.	w sprawie udzielenia Gminie Żmigród pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na rozbudowę ciągu pieszo-rowerowego oraz budowę chodnika w ciągu drogi w kierunku węzła drogi S5 Żmigród	V/71/19	2019-02-13	zrealizowana	transport
24.	w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego wyrażenia woli przejęcia odcinka drogi krajowej nr 98 w celu zaliczenia do kategorii dróg wojewódzkich	V/72/19	2019-02-13	zrealizowana	transport
25.	w sprawie uchwalenia aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 w części dotyczącej wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania zatrzymanych transportów odpadów	V/73/19	2019-02-13	wieloletnia	rolnictwo i ochrona środowiska
26.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	V/74/19	2019-02-13	zrealizowana	wszystkie
27.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	V/75/19	2019-02-13	zrealizowana	wszystkie
28.	w sprawie zmiany uchwały nr III/26/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	V/76/19	2019-02-13	zrealizowana	wszystkie
29.	w sprawie zmian w składach osobowych Komisji stałych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	V/77/19	2019-02-13	zrealizowana	nie dotyczy
30.	w sprawie zatwierdzenia wyboru przewodniczącego doraźnej komisji do opracowania zmian Statutu Województwa Dolnośląskiego	V/78/19	2019-02-13	zrealizowana	nie dotyczy
31.	w sprawie podjęcia rezolucji ustanawiającej rok 2019 Rokiem Turystyki Aktywnej	V/79/19	2019-02-13	zrealizowana	kultura fizyczna i turystyka

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
32.	w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa dolnośląskiego	VI/101/19	2019-03-28	zrealizowana	wsparcie rozwoju regionalnego
33.	w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie udziału województwa dolnośląskiego w rządowym Programie Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej	VI/102/19	2019-03-28	zrealizowana	transport
34.	w sprawie zmiany nazwy Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy	VI/103/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
35.	w sprawie zmiany nazwy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworze	VI/104/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
36.	w sprawie zmiany nazwy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wałbrzychu	VI/105/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
37.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Policealnej Medycznej im. Marii Skłodowskiej – Curie we Wrocławiu	VI/106/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
38.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół w Jaworze	VI/107/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
39.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Agrotechnicznych im. Batalionów Chłopskich w Bożkowie	VI/108/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
40.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Marii Konopnickiej w Biedzychowicach	VI/109/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
41.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Karpaczu	VI/110/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
42.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdnicy	VI/111/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
43.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Specjalnych przy Szpitalu Uzdrowskim dla Dzieci „Jagusia” w Kudowie – Zdroju	VI/112/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
44.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Specjalnych przy Wielospecjalistycznym Szpitalu w Miliczu	VI/113/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
45.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Specjalnych Przychodni w Wałbrzychu	VI/114/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
46.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 4 przy Szpitalu Rehabilitacyjnym Hematologicznym „Orlik” w Kudowie - Zdroju	VI/115/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
47.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Policealnej Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Świdnicy, wchodzącej w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy	VI/116/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
48.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Policealnej Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Lubinie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubinie	VI/117/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
49.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Policealnej Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Jaworze, wchodzącej w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Jaworze	VI/118/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
50.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Bożkowie, wchodzącej w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Bożkowie	VI/119/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
51.	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Biedzychowicach, wchodzącej w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedzychowicach	VI/120/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
52.	w sprawie zmiany nazwy Technikum w Karpaczu wchodzącego w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Karpaczu	VI/121/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
53.	w sprawie założenia Szkoły Policealnej w Karpaczu	VI/122/19	2019-03-28	zrealizowana	edukacja i nauka
54.	w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonych pod uprawy maku i konopi włóknistych w województwie dolnośląskim oraz rejonizacji tych upraw w 2019 r.	VI/123/19	2019-03-28	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
55.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	VI/124/19	2019-03-28	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
56.	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Gminy Łądek-Zdrój darowizny prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności budynku Domu Zdrojowego posadowionego na tym gruncie, położonym w Łądku-Zdroju, przy ul. Orlej 7	VI/125/19	2019-03-28	zrealizowana	nie dotyczy
57.	w sprawie określenia wysokości i warunków udzielenia bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	VI/126/19	2019-03-28	zrealizowana	nie dotyczy
58.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2019 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	VI/127/19	2019-03-28	zrealizowana	kultura
59.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VI/128/19	2019-03-28	zrealizowana	transport
60.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VI/129/19	2019-03-28	zrealizowana	transport
61.	w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VI/130/19	2019-03-28	zrealizowana	transport
62.	w sprawie wyrażenia opinii do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych	VI/131/19	2019-03-28	zrealizowana	transport
63.	w sprawie wyrażenia opinii do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych	VI/132/19	2019-03-28	zrealizowana	transport
64.	w sprawie rozpatrzenia wezwania pana do usunięcia naruszenia prawa poprzez wyeliminowanie z obrotu prawnego rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie podziału województwa dolnośląskiego na obwody łowieckie	VI/133/19	2019-03-28	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
65.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	VI/134/19	2019-03-28	zrealizowana	wszystkie
66.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	VI/135/19	2019-03-28	zrealizowana	wszystkie
67.	w sprawie zmiany uchwały nr III/26/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	VI/136/19	2019-03-28	zrealizowana	wszystkie

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
68.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/1146/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do Dolnośląskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego	VI/137/19	2019-03-28	zrealizowana	wsparcie rozwoju regionalnego
69.	w sprawie wskazania przedstawiciela Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego działającej przy Dolnośląskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu	VI/138/19	2019-03-28	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
70.	w sprawie przyjęcia apelu do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącego zwiększenia dotacji na zabytki dla Województwa Dolnośląskiego	VI/139/19	2019-03-28	zrealizowana	kultura
71.	w sprawie rozpatrzenia skargi Pana na bezczynność Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie realizacji wniosku o zmianę rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”	VI/140/19	2019-03-28	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
72.	w sprawie rozpatrzenia petycji CASUS NOSTER Kancelaria Radcy Prawnego Konrad Cezary Łakomy w sprawie wprowadzenia mechanizmów zapobiegających kumoterstwu w świecie artystycznym	VI/141/19	2019-03-28	zrealizowana	kultura
73.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Dolnośląskim Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy we Wrocławiu	VII/142/19	2019-04-25	zrealizowana	ochrona zdrowia
74.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Zespole Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu	VII/143/19	2019-04-25	zrealizowana	ochrona zdrowia
75.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu	VII/144/19	2019-04-25	zrealizowana	ochrona zdrowia
76.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego dotacji celowej Gminie Jelenia Góra na dofinansowanie realizacji zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2019 r.	VII/145/19	2019-04-25	zrealizowana	ochrona zdrowia
77.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom wyłonionym w ramach konkursu pn. „Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2019”	VII/146/19	2019-04-25	zrealizowana	wsparcie rozwoju regionalnego
78.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VII/147/19	2019-04-25	zrealizowana	transport
79.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VII/148/19	2019-04-25	zrealizowana	transport
80.	w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	VII/149/19	2019-04-25	zrealizowana	transport
81.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXII/1048/17 z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych pn. „Letnie i zimowe utrzymanie dróg wojewódzkich”	VII/150/19	2019-04-25	zrealizowana	transport

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
82.	w sprawie wskazania dodatkowego miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. AM, A1, A2, A, B1 i B	VII/151/19	2019-04-25	zrealizowana	edukacja i nauka
83.	w sprawie wskazania dodatkowego miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. AM, A1, A2, A, B1 i B	VII/152/19	2019-04-25	zrealizowana	edukacja i nauka
84.	w sprawie zaliczenia odcinka drogi krajowej nr 98 do kategorii dróg wojewódzkich	VII/153/19	2019-04-25	zrealizowana	transport
85.	w sprawie pozbawienia odcinków dróg (dawnych odcinków dróg krajowych nr 5 i 33) kategorii dróg wojewódzkich	VII/154/19	2019-04-25	zrealizowana	transport
86.	w sprawie powierzenia gminie Niemcza realizacji w 2019 r. zadania własnego Województwa Dolnośląskiego pn. „Dożynki wojewódzkie”	VII/155/19	2019-04-25	zrealizowana	kultura
87.	w sprawie określenia zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowych z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu ich rozliczania	VII/156/19	2019-04-25	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
88.	w sprawie stanowiska dotyczącego poparcia protestu nauczycieli	VII/157/19	2019-04-25	zrealizowana	edukacja i nauka
89.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	VII/158/19	2019-04-25	zrealizowana	wszystkie
90.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	VII/159/19	2019-04-25	zrealizowana	wszystkie
91.	w sprawie zmiany uchwały nr III/26/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	VII/160/19	2019-04-25	zrealizowana	wszystkie
92.	w sprawie zmian w składach osobowych Komisji stałych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	VII/161/19	2019-04-25	zrealizowana	nie dotyczy
93.	w sprawie inicjatywy zagranicznej - utworzenia Regionalnego Biura Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie	VIII/163/19	2019-05-23	zrealizowana	wsparcie rozwoju regionalnego
94.	w sprawie zmiany nazwy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubinie	VIII/164/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka
95.	w sprawie uchylenia uchwały nr V/65/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie przekazania do prowadzenia Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubinie	VIII/165/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka
96.	w sprawie zmiany nazwy Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 12 dla Niepełnosprawnych i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu	VIII/166/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka
97.	w sprawie zmiany nazwy Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 13 dla Niepełnosprawnych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu	VIII/167/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka
98.	w sprawie zmiany uchwały nr IX/130/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego	VIII/168/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
99.	w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego	VIII/169/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka
100.	w sprawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli szkół prowadzących kształcenie w formie zaocznej, pedagogów, psychologów, logopedów, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej	VIII/170/19	2019-05-23	zrealizowana	edukacja i nauka
101.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów na dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, obejmujący lata 2019 – 2020	VIII/171/19	2019-05-23	wieloletnia	integracja społeczna
102.	w sprawie uchylenia uchwały nr V/66/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Powiatu Lubńskiego darowizny nieruchomości, położonej w Lubinie przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 72	VIII/172/19	2019-05-23	zrealizowana	nie dotyczy
103.	w sprawie zaliczenia obwodnicy Maciejowej w Jeleniej Górze do kategorii dróg wojewódzkich	VIII/173/19	2019-05-23	zrealizowana	transport
104.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VIII/174/19	2019-05-23	zrealizowana	transport
105.	w sprawie uchylenia uchwały nr XV/349/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 października 2015 r. w sprawie powierzenia Gminie Miastu Wałbrzych realizacji zadania pn.: „Poprawa bezpieczeństwa i przepustowości ruchu w ciągu Drogi Sudeckiej poprzez budowę obwodnicy Boguszowa w Gminie Boguszów Gorce” będącej zadaniem własnym Województwa Dolnośląskiego	VIII/175/19	2019-05-23	zrealizowana	transport
106.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VIII/176/19	2019-05-23	zrealizowana	transport
107.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	VIII/177/19	2019-05-23	zrealizowana	transport
108.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	VIII/178/19	2019-05-23	zrealizowana	wszystkie
109.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	VIII/179/19	2019-05-23	zrealizowana	wszystkie
110.	w sprawie odpowiedzi na skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu	VIII/180/19	2019-05-23	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
111.	w sprawie zmian w składach osobowych Komisji stałych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	VIII/181/19	2019-05-23	zrealizowana	nie dotyczy
112.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Dolnośląskiego za rok 2018 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2018	IX/213/19	2019-06-19	zrealizowana	wszystkie
113.	w sprawie wotum zaufania dla Zarządu Województwa Dolnośląskiego	IX/214/19	2019-06-19	zrealizowana	nie dotyczy
114.	w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Dolnośląskiego za wykonanie budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2018	IX/215/19	2019-06-19	zrealizowana	nie dotyczy
115.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom na realizację projektów wyłonionych w ramach konkursu pn. „Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2019”	IX/216/19	2019-06-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
116.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/105/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zmiany nazwy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wałbrzychu	IX/217/19	2019-06-19	zrealizowana	edukacja i nauka
117.	w sprawie założenia Branżowej Szkoły Specjalnej I Stopnia i włączenia jej do Dolnośląskiego Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu	IX/218/19	2019-06-19	zrealizowana	edukacja i nauka
118.	w sprawie zmiany uchwały nr XLI/1423/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej partnerom w projekcie „Czas na zawodowców”	IX/219/19	2019-06-19	zrealizowana	edukacja i nauka
119.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Wrocławiu	IX/220/19	2019-06-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
120.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej	IX/221/19	2019-06-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
121.	w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Pogotowiu Ratunkowym we Wrocławiu	IX/222/19	2019-06-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
122.	w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Piechowice realizacji zadania drogowego pn. „Zimowe utrzymanie drogi wojewódzkiej nr 366”	IX/223/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
123.	w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Dolnośląskie, udostępnionych dla operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów	IX/224/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
124.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	IX/225/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
125.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	IX/226/19	2019-06-19	zrealizowana	transport

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
126.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	IX/227/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
127.	w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	IX/228/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
128.	w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Głogów pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania „Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Legnickiej, ul. Piłsudskiego i ul. Poniatowskiego”	IX/229/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
129.	w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Głogów pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania „Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Wojska Polskiego i ul. Piłsudskiego”	IX/230/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
130.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej wybranym gminom na dofinansowanie bieżącego utrzymania urządzeń melioracji wodnych będących własnością gminy	IX/231/19	2019-06-19	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
131.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej na zadania realizowane przez gminy w zakresie projektów złożonych w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2019 roku	IX/232/19	2019-06-19	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
132.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/124/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	IX/233/19	2019-06-19	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
133.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	IX/234/19	2019-06-19	zrealizowana	wszystkie
134.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	IX/235/19	2019-06-19	zrealizowana	wszystkie
135.	w sprawie przyjęcia stanowiska z okazji 40. rocznicy pierwszej wizyty Jana Pawła II w ojczyźnie	IX/236/19	2019-06-19	zrealizowana	kultura
136.	w sprawie przyjęcia stanowiska z okazji 450. rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej	IX/237/19	2019-06-19	zrealizowana	kultura
137.	w sprawie zmiany uchwały Nr LII/1868/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie uchwalenia projektu zmian Statutu Województwa Dolnośląskiego	IX/238/19	2019-06-19	zrealizowana	nie dotyczy
138.	w sprawie rozpatrzenia skargi Pana na zaniechanie przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w zakresie stanu nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 346 w miejscowości Węgry	IX/239/19	2019-06-19	zrealizowana	transport
139.	w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego ogłoszenia klimatycznego stanu wyjątkowego w Polsce oraz podjęcia kompleksowych działań przeciw globalnemu kryzysowi klimatycznemu	X/246/19	2019-09-12	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
140.	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie przez Województwo Dolnośląskie udziałów spółki Dolnośląska Zielona Dolina DOZEDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu oraz określenia trybu zbycia udziałów	X/247/19	2019-09-12	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
141.	w sprawie nadania statutu Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu	X/248/19	2019-09-12	zrealizowana	kultura
142.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/127/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2019 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	X/249/19	2019-09-12	zrealizowana	kultura
143.	w sprawie zmiany nazwy Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy i nadania statutu instytucji kultury pod nazwą „Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940-1945)”	X/250/19	2019-09-12	zrealizowana	kultura
144.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/1240/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 września 2017 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji Programu Budowy Małych Przyszkolnych Krytych Pływalni pn. „Dolnośląski Delfinek” w latach 2017-2019	X/251/19	2019-09-12	zrealizowana	kultura fizyczna i turystyka
145.	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Gminy Miejskiej Głogów darowizny nieruchomości, położonej w Głogowie przy Placu Konstytucji 3 Maja 3	X/252/19	2019-09-12	zrealizowana	nie dotyczy
146.	w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego dla partnerów projektu „Dolnośląskie żłobki II”	X/253/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
147.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXIII/945/13 w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Zespołowi Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej	X/254/19	2019-09-12	zrealizowana	ochrona zdrowia
148.	w sprawie zasad udzielania stypendiów dla studentów studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku pielęgniarstwo	X/255/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
149.	w sprawie utworzenia rachunku dochodów samorządowych jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe prowadzonych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego	X/256/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
150.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Kolarstwie w Świdnicy	X/257/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
151.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Karpaczu	X/258/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
152.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego w Miliczu	X/259/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
153.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego w Kudowie Zdroju	X/260/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
154.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego w Wałbrzychu	X/261/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
155.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego nr XXXI dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących we Wrocławiu	X/262/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
156.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego nr XXXII dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących we Wrocławiu	X/263/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
157.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Technikum Specjalnego nr 16 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących we Wrocławiu	X/264/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
158.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Technikum Specjalnego nr 17 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących we Wrocławiu	X/265/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
159.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Technikum w Biedzychowicach	X/266/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
160.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Technikum w Bożkowie	X/267/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
161.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Technikum im. Władysława Stanisława Reymonta w Lubinie	X/268/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
162.	w sprawie stwierdzenia przekształcenia Technikum w Karpaczu	X/269/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
163.	w sprawie wskazania dodatkowego miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. AM, A1, A2, A, B1 i B	X/270/19	2019-09-12	zrealizowana	edukacja i nauka
164.	w sprawie zmiany uchwały nr VII/73/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 lutego 2011 r. w sprawie nadania Statutu Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego w Wałbrzychu	X/271/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
165.	w sprawie zmiany uchwały nr XLVII/1633/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie udzielenia Powiatowi Strzelińskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na przebudowę drogi powiatowej nr 3074D od km 3+378 do km 3+992 w miejscowości Szczawin	X/272/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
166.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXII/1048/17 z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych pn. „Letnie i zimowe utrzymanie dróg wojewódzkich”	X/273/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
167.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	X/274/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
168.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	X/275/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
169.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	X/276/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
170.	w sprawie pozbawienia dróg i odcinków dróg kategorii dróg wojewódzkich	X/277/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
171.	w sprawie zaliczenia dróg i odcinków dróg do kategorii dróg wojewódzkich	X/278/19	2019-09-12	zrealizowana	transport

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
172.	w sprawie udzielenia Powiatowi Świdnickiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego będącej partycypacją w kosztach realizacji zadania pod nazwą „Budowa drogi powiatowej nr 3396D na odcinku pomiędzy drogą krajową nr 5 a drogą wojewódzką nr 382 i ul. Stęczyńskiego w Świdnicy”	X/279/19	2019-09-12	zrealizowana	transport
173.	w sprawie uchylenia uchwały nr LIX/896/2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie „Programu małej retencji wodnej w województwie dolnośląskim”	X/280/19	2019-09-12	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
174.	w sprawie rozpatrzenia wezwania pana do usunięcia naruszenia prawa poprzez wyeliminowanie z obrotu prawnego rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie podziału województwa dolnośląskiego na obwody łowieckie	X/281/19	2019-09-12	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
175.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	X/282/19	2019-09-12	zrealizowana	wszystkie
176.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	X/283/19	2019-09-12	zrealizowana	wszystkie
177.	w sprawie zmiany uchwały nr III/26/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	X/284/19	2019-09-12	zrealizowana	wszystkie
178.	w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie szkół wchodzących w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Bożkowie do prowadzenia Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi	XII/285/19	2019-10-24	zrealizowana	edukacja i nauka
179.	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2020 r.	XII/286/19	2019-10-24	w trakcie realizacji	wsparcie rozwoju regionalnego
180.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/1019/13 w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Psychiatrycznemu w Złotoryi	XII/287/19	2019-10-24	zrealizowana	ochrona zdrowia
181.	w sprawie zmiany uchwały nr LI/1832/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego”	XII/288/19	2019-10-24	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
182.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/124/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	XII/289/19	2019-10-24	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
183.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/127/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2019 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	XII/290/19	2019-10-24	zrealizowana	kultura
184.	w sprawie zmiany uchwały nr XXV/761/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 września 2016 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi w ciągu dróg wojewódzkich	XII/291/19	2019-10-24	zrealizowana	transport

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
185.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XII/292/19	2019-10-24	zrealizowana	transport
186.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XII/293/19	2019-10-24	zrealizowana	transport
187.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XII/294/19	2019-10-24	zrealizowana	transport
188.	w sprawie udzielenia Powiatowi Świdnickiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego będącej partycypacją w kosztach realizacji zadania pod nazwą „Budowa drogi powiatowej nr 3396D na odcinku pomiędzy drogą krajową nr 5 a drogą wojewódzką nr 382 i ul. Stęczyńskiego w Świdnicy”	XII/295/19	2019-10-24	zrealizowana	transport
189.	w sprawie rozpatrzenia wezwania pana do usunięcia naruszenia prawa poprzez wyeliminowanie z obrotu prawnego rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie podziału województwa dolnośląskiego na obwody łowieckie	XII/296/19	2019-10-24	zrealizowana	rolnictwo i ochrona środowiska
190.	w sprawie odpowiedzi na skargę pana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu	XII/297/19	2019-10-24	zrealizowana	nie dotyczy
191.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	XII/298/19	2019-10-24	zrealizowana	wszystkie
192.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	XII/299/19	2019-10-24	zrealizowana	wszystkie
193.	w sprawie wyboru Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego	XII/300/19	2019-10-24	zrealizowana	nie dotyczy
194.	w sprawie wyrażenia zgody na zmianę statutu Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego	XIII/301/19	2019-11-28	zrealizowana	kultura
195.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/124/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2019 i 2020 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	XIII/302/19	2019-11-28	wieloletnia	rolnictwo i ochrona środowiska
196.	w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	XIII/303/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
197.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XIII/304/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
198.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XIII/305/19	2019-11-28	zrealizowana	transport

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
199.	w sprawie udzielenia Gminie Świebodzice pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na remont nawierzchni chodnika ul. Wolności w Świebodzicach od skrzyżowania z ul. Spokojną do skrzyżowania z ul. Strzegomską, strona prawa	XIII/306/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
200.	w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Lubuskim dotyczącego powierzenia i przyjęcia części zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego, ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich	XIII/307/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
201.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinek dawnej drogi krajowej nr 3) w miejscowości Dobromil kategorii dróg wojewódzkich	XIII/308/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
202.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej bez numeru (dawna droga wojewódzka nr 298) kategorii dróg wojewódzkich	XIII/309/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
203.	w sprawie pozbawienia odcinków drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinek dawnej drogi krajowej nr 5) kategorii dróg wojewódzkich	XIII/310/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
204.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej bez numeru (dawna droga wojewódzka nr 104) kategorii dróg wojewódzkich	XIII/311/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
205.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej bez numeru (dawna droga wojewódzka nr 380) kategorii dróg wojewódzkich	XIII/312/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
206.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 324 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/313/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
207.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 328 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/314/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
208.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 330 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/315/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
209.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 342 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/316/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
210.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 363 (Jawor – Jenków) kategorii dróg wojewódzkich	XIII/317/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
211.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 363 w miejscowości Złotoryja kategorii dróg wojewódzkich	XIII/318/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
212.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 370 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/319/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
213.	w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 374 w miejscowości Jawor kategorii dróg wojewódzkich	XIII/320/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
214.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 440 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/321/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
215.	w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 446 kategorii dróg wojewódzkich	XIII/322/19	2019-11-28	zrealizowana	transport
216.	w sprawie wyrażenia zgody na nieprzystąpienie Województwa Dolnośląskiego do spółki powstałej z przekształcenia spółki „Przewozy Regionalne” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną	XIII/323/19	2019-11-28	zrealizowana	transport

Lp.	Tytuł uchwały	Numer uchwały	Data podjęcia	Stan realizacji	Dziedzina WPF
217.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	XIII/324/19	2019-11-28	zrealizowana	wszystkie
218.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	XIII/325/19	2019-11-28	zrealizowana	wszystkie
219.	w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy rzeczowej Gminie Wrocław w formie rekonstrukcji strefy wejścia do budynku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przy ul. Mazowieckiej 17 we Wrocławiu w części należącej do Gminy Wrocław	XIII/326/19	2019-11-28	zrealizowana	nie dotyczy
220.	w sprawie zmian w składach osobowych Komisji stałych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	XIII/327/19	2019-11-28	zrealizowana	nie dotyczy
221.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	XIV/365/19	2019-12-19	w trakcie realizacji	wszystkie
222.	w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2020	XIV/366/19	2019-12-19	w trakcie realizacji	wszystkie
223.	w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Dolnośląskim Centrum Onkologii we Wrocławiu	XIV/367/19	2019-12-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
224.	w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Dolnośląskim Szpitalu Specjalistycznym im. T. Marciniaka - Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu	XIV/368/19	2019-12-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
225.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Dziennym Ośrodku Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu	XIV/369/19	2019-12-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
226.	w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym w Janowicach Wielkich	XIV/370/19	2019-12-19	zrealizowana	ochrona zdrowia
227.	w sprawie udzielenia Gminie Miękinia pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na budowę chodnika relacji Piszczowice – Wilkszyn	XIV/371/19	2019-12-19	zrealizowana	transport
228.	w sprawie zmiany uchwały nr VIII/87/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie powierzenia w latach 2015-2016 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XIV/372/19	2019-12-19	zrealizowana	transport
229.	w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XIV/373/19	2019-12-19	zrealizowana	transport
230.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w roku 2019 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	XIV/374/19	2019-12-19	zrealizowana	transport
231.	w sprawie zmiany uchwały nr III/25/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	XIV/375/19	2019-12-19	zrealizowana	wszystkie
232.	w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2019	XIV/376/19	2019-12-19	zrealizowana	wszystkie
233.	w sprawie wydatków budżetowych, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2019	XIV/377/19	2019-12-19	zrealizowana	wszystkie
234.	w sprawie zmian w składach osobowych Komisji Stałych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	XIV/378/19	2019-12-19	zrealizowana	nie dotyczy
235.	w sprawie przyjęcia stanowiska o uhonorowaniu Olgi Tokarczuk, laureatki Nagrody Nobla, wyrażeniem uznania dla jej działalności literackiej i charytatywnej, szczególnie związanej z Dolnym Śląskiem	XIV/379/19	2019-12-19	zrealizowana	kultura

**DOLNY
ŚLĄSK**